Tobii Communicator 4
Käyttöopas

VIKING SOFTWARE

Microsoft CERTIFIED Partner | ISV/Software Solutions

Tobii Communicator 4

Avustavaa teknologiaa kommunikaation ja hallinnan tueksi

Tarkoitus

Tobii Communicator -ohjelmiston avulla voidaan luoda, muokata ja käyttää yksilöllisiä sivustoja, jotka on suunnattu kommunikaatiokyvyiltään rajoittuneille ja liikuntarajoitteisille käyttäjille.

Sivustojen käyttötarkoitukset vaihtelevat kommunikaatiotauluista ympäristönhallintaan. Sivustot sisältävät lisäksi pelejä, kirjoituksen ja tekstiviestityksen apuvälineitä, musiikkisoittimia, yksilöllisiä työpöytiä ja apuvälineitä(tukisivustoja) muiden tietokoneohjelmien käyttämiseen.

Järjestelmävaatimukset

Tobii Communicator 4:n käyttäminen vaatii PC-tietokoneen, jossa on Windows XP tai uudempi käyttöjärjestelmä, 1 Gt RAM-muistia (suositeltava), vähintään 200 Mt vapaata kiintolevytilaa, näyttötarkkuus vähintään 800 x 600 pikseliä, vaikka suurempi tarkkuus on suositeltava.

Sivustojen puheominaisuuksien käyttö vaatii lisäksi synteettisen puheen asentamisen, jota varten tarvitaan 750 Mt vapaata levytilaa.

Legal Notices

Copyright Viking Software AS 2010

All rights reserved. No parts of this work may be reproduced in any form or by any means - graphic, electronic, or mechanical, including photocopying, recording, taping, or information storage and retrieval systems - without the written permission of the publisher.

Products that are referred to in this document may be either trademarks and/or registered trademarks of the respective owners. The publisher and the author make no claim to these trademarks.

While every precaution has been taken in the preparation of this document, the publisher and the author assume no responsibility for errors or omissions, or for damages resulting from the use of information contained in this document or from the use of programs and source code that may accompany it. In no event shall the publisher and the author be liable for any loss of profit or any other commercial damage caused or alleged to have been caused directly or indirectly by this document.

Tobii Communicator -kirjastojen toimittajat:

Tobii Communicator 4 sisältää SymbolStix LLC:n SymbolStix kuvakirjaston.

Yhteystiedot

Viking Software AS
Strømgaten 4
5015 Bergen
Norway

Puhelinvaihde: +47 5555 1060
Sähköposti: post@viking-software.com

Table of Contents

Luku I Johdanto

Standard- ja Premium-versiot 12

Mikä on Tobii Communicator? 13

Mitä uutta on Communicator 4:ssä? 15

Luku II Alkutoimet

Communicatorin asentaminen 20

Communicatorin päivittäminen 23

Käynnistäminen ja sulkeminen 24

Ajotilan ja muokkaustilan valitseminen. 26

- **Ajotilan ja muokkaustilan vertailu** 28
- **Hyödyllisiä pikanäppäimiä** 29
- **Ajotilan valikot** 30

Erikoissivustojen käyttäminen 32

Mallisivustojen kokeileminen 33

Muutaman painikkeen muuttaminen sivustossa 35

- **Painikkeen muokkausavustaja ajotilassa** 37
- **Painikkeen vaihtaminen muokkaustilassa** 40

Luku III Käyttäjän asetus

Asetusavustajan käyttäminen 44

- **Käytettävien sivustojen valitseminen** 46
- **Kotisivun valitseminen** 48
- **Suosikit ja järjestys kotisivulla** 51
- **Säädä käyttäjän asetuksia** 54
- **Aloitussivuston valitseminen** 58

Luku IV Omien sivustojen tekeminen

Yleiskatsaus 62

Muokkaustilan esittely 63

Sivuston luomisen perusteet 67

Sivujen luominen 67
Työn tallentaminen 70
Painikkeiden tekeminen ruudukon avulla 72
Painikkeiden lisääminen monistamalla 75
Kohteen valitseminen 78
Muokkaa-valikon peruskomentojen käyttäminen 81
Sisällön lisääminen nopeasti 82
Tekstin lisääminen painikkeisiin 84

Kuvien lisääminen painikkeisiin 89
Äänen lisääminen painikkeisiin 92
Videon lisääminen painikkeeseen 96
Määrittele näppäin painikkeelle 97
Ensimmäisen sivun asettaminen 98
Sivuston ajaminen 99
Omien sivustojen löytäminen myöhemmin 102

Sivujen linkittäminen toisiinsa 105

Ulkoasun muokkaaminen 108

Sivun tausta ja muita hyödyllisiä ominaisuuksia 109
Mukautettujen painikkeiden piirtäminen 111
Painikkeen ulkoasun kopioiminen 113
Staattinen teksti tai kuva 115
Asettelun pitäminen siistinä 121
Näkymättömät ja ei-valittavat painikkeet 124
Väripaletin valitseminen 127
Sivujen järjestäminen 131

Toimintojen ja älypainikkeiden lisääminen 135

Painikeaihioiden käyttäminen 139
Toimintojen lisääminen painikkeisiin 143
Toiminnot sivun avautuessa tai sivulta siirryttäessä 146
Sivuston ajamiseen liittyvät toiminnot 147
Älypainikkeiden käyttäminen 148
Omien älypainikkeiden tekeminen 151
Viesti-ikkunan käyttäminen 153

Ponnahdussivujen käyttäminen käyttäjävalikkona ... 164
Aikaisempien töiden hyödyntäminen ... 170
Painikkeiden kopioiminen ... 170
Vain ulkoasun tai toimintojen kopioiminen ... 172
Kopioi sivustosta toiseen ... 174
Uuden sivuston luominen vanhan pohjalta ... 177
Boardmaker/SD Pro -tiedoston tuominen ... 180

Luku V Mallisivustojen käyttäminen

Sivustot Tobii-käyttäjille ... 184
Teksti ... 185
Merkki ... 188
Näppäimistöt ... 191
Pelit ... 194
Yhden pelilaudan lisääminen ... 197
Pelikorttien muuttaminen ... 199
Pelin ominaisuudet ... 201
Kuvannäyttäjä ... 203
Webkamera ... 208
Musiikkisoitin ... 212
Tekstiviestit (SMS) ... 216
Fraasieditori ... 221
Sähköposti ... 225
Matkapuhelinpuhelut ... 229
Chat (pikaviestitys) ... 232
Kalenteri ... 236
Kaukosäätimet ... 240

Luku VI Tuki skannauksen käyttäjille

Tietoja skannauksesta ... 244

Skannauskuvion muuttaminen yhdellä sivulla 246
Skannausryhmien luominen 248
Skannauskursorin ulkoasu 252
Skannausasetukset 253
Hiiriemulaatio 256
Tutka- tai tähtäinskannaus osoittimen kohdistamiseen 257
Hiiriemulaation työkalurivin työkalut 260
Hiiriemulaation asetukset 267
Hiiriemulaation käynnistäminen 269
Skannauskursorin ulkoasu hiiriemulaatiossa 271

Luku VII Ääni- ja kuvatyökalut

Kuvakirjastot 274
Kuvakirjaston lisääminen 274
Kirjaston sisällön tarkasteleminen 279
Tietoja ääniominaisuuksista 281
Toimiiko tietokoneen äänet? 282
Synteettisen puheen käyttöönotto 283
Äänikirjaston lisääminen 285
Äänen nauhoittaminen 288
Kuuluvan vihjeen asetukset 291
Puhu kirjoittaessa -toiminnon asetukset 292

Luku VIII Työkalut

Kontaktien hallinnoiminen 296
Fraasien hallinnoiminen 298
Sanakirjat 300
Vaihtoehtoiset ääntämiset 302
Järjestä Minun sivustoni 304

Luku IX Asetukset

Tietoja ominaisuuksista ja asetuksista 306

Syöttötavat ... 308
Skannausasetukset ... 309
Hiiriemulaatio ... 310
Korostus ... 311
Ääniasetukset ... 312
Sanan ennustus ... 313
Näppäimistön asettelun asetukset ... 317
Tietokansiot ... 320
Kuvannäyttäjän asetukset ... 321
Web-kameran asetukset ... 322
Premium-version asetukset ... 324
Infrapunakaukosäätimen asetukset ... 324
Sähköpostiasetukset ... 335
Musiikkisoittimen asetukset ... 339
Matkapuhelinasetukset ... 340
Chatin asetukset ... 343
Kalenteriasetukset ... 345

Luku X Useiden käyttäjien tai tietokoneiden hallinta

Käyttäjäprofiilit ... 348
Kahden tietokoneen käyttäminen: Vie ja Tuo ... 353
Käyttöoikeudet ... 358
Sivustojen tiedot ja turvallisuus ... 359

Hakemisto

Luku

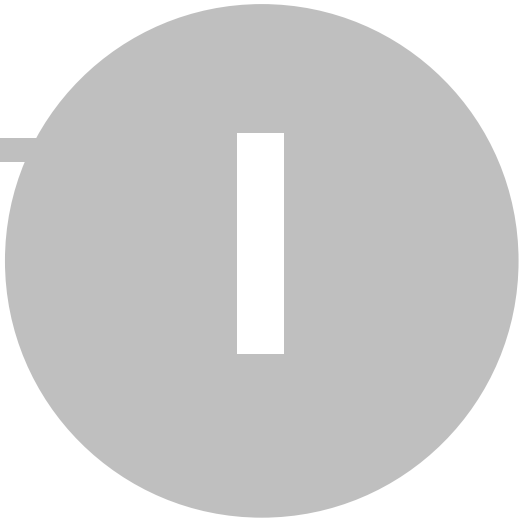

Johdanto

Standard- ja Premium-versiot

Tobii Communicator 4 -ohjelmasta on olemassa kaksi versiota, Standard ja Premium.

Ominaisuudet, jotka sisältyvät vain Premium-versioon:

- Sivustot ja tukiominaisuudet sähköpostille
- Sivustot ja tukiominaisuudet matkapuhelimelle ja tekstiviesteille (SMS)
- Sivustot ja tukiominaisuudet internet-chatille
- Sivustot ja tukitoiminnot tapahtumakalenterille
- Tuki infrapunakauko-ohjaukselle (IR-ohjaus)

Tämä käyttöohje käsittelee molempia versioita. Ominaisuudet, jotka ovat käytettävissä vain Premium-versiossa on merkitty tällä tavalla: Premium.

© 2010 Viking Software AS

Mikä on Tobii Communicator?

Tobii Communicator on tietokoneohjelma, joka toimii Microsoft Windows ® -ympäristössä.

Tobii Communicator tarjoaa avustavaa teknologiaa kommunikaatiokyvyiltään rajoittuneille ja/tai liikuntarajoitteisille käyttäjille.

Tobii Communicator sisältää muun muassa seuraavat mallisivustot:

- Tekstikommunikaatio
- Symbolipohjainen kommunikaatio
- Kuvaruutunäppäimistöt
- Pelit
- Musiikkisoitin, web-kameratuki, Kuvannäyttäjä
- Soitot ja tekstiviestit matkapuhelimelle Premium
- Chat (pikaviestitys) Premium
- Sähköposti Premium
- Infrapunaohjaus (IR) Premium
- Kalenteri Premium

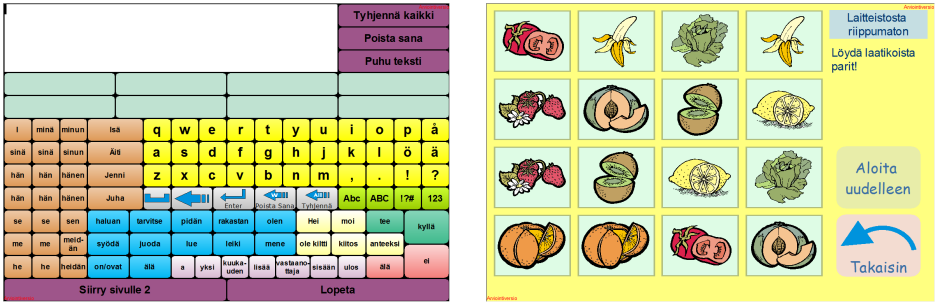

Kuvaruudun tekstikommunikaatiosivusto ja muistipelisivusto

Käyttäjät voivat olla vuorovaikutuksessa sivustoihin monin eri tavoin, kuten päähiiren, katseenseurannan, kytkinohjatun skannauksen, hiiren tai ohjaussauvan avulla.

© 2010 Viking Software AS

Jokainen käyttäjä on erilainen.

Käyttäjät voivat valita Tobii Communicatorista itselleen sopivia mallisivustoja.

Terapeutit voivat muokata ohjelman ja käyttäjän vuorovaikutusta käyttäjäkohtaisesti. Terapeutit voivat myös muokata valmiita mallisivustoja, käyttää valmiita elementtejä itse luomissaan sivustoissa tai suunnitella täysin uusia sivustoja.

© 2010 Viking Software AS

Mitä uutta on Communicator 4:ssä?

Jos olet käyttänyt Communicator 3:a, tulet huomaamaan, että Tobii Communicator 4 on sekä tehokkaampi että helppokäyttöisempi.

Muokkaustilasta on tehty helppokäyttöisempi

Useiden terapeuttien pyynnöstä Asetustilan nimi on vaihdettu Muokkaustilaksi. Nyt Tobii Communicatorissa on seuraavat kaksi käyttötilaa: Muokkaustila ja Ajotila 26.

Uusi Muokkaa-työkaluryhmä 63 kerää Communicatorin hyödyllisimmät työkalut paikkaan, josta ne on helppo löytää.

Työkalurivien pikakuvakkeita on entistäkin helpompi käyttää, koska nyt ne ovat yhdenmukaisia Microsoft Office -kuvakkeiden kanssa.

Muokkaustilan vakiotyökalurivi

Paljon uutta materiaalia

Käytössäsi on entistä suurempi valikoima mallisivustoja 33.

Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot

Tobii Communicatorin ominaisuuksia täydentävät SymbolStix-kuvakirjasto 274, jonka avulla voit lisätä symboleja ja kuvia painikkeisiin tai sivun taustoiksi, sekä entistä kehittyneempi puhesynteesi, joka toimitetaan erillisellä asennus-CD:llä.

© 2010 Viking Software AS

Uudet mallisivustot sisältävät mm. kuvannäyttäjän, musiikkisoittimen ja tuen web-kameralle. Premium-versiossa on lisäksi sivustot tapahtumakalenterille, matkapuhelimen soitoille ja tekstiviesteille, sähköpostille ja myös internet-pohjaiselle chatille tai pikaviestinnälle.

Sivustojen luominen on nopeampaa ja helpompaa

Uusissa ruudukkosivustoissa 72 on valmiit sarakkeet ja rivit painikkeille, joten painikkeiden piirtämiseen ja tasaamiseen kuluu vähemmän aikaa.

Nyt toimintapainikkeiden luominen ja käyttäminen on helpompaa: Painikeaihiot 139 mahdollistavat yleisten toimintojen (kuten Viesti-ikkuna-, Näppäimistön näppäin- tai Takaisin edelliselle sivulle -toimintojen) kopioimisen painikkeeseen yhdellä hiiren napsautuksella.

Painikkeen tekstin muokkaaminen 84 on entistä helpompaa: voit lisätä tekstiä painikkeisiin ilman jatkuvaa siirtymistä valintaikkunasta toiseen. Samaa tehokasta tapaa voit käyttää myös äänen, kuvien, linkkien tai toimintojen muokkaamiseen.

Koska painikkeille ja sivuille on niin paljon uusia toimintoja, on ohjelmaan lisätty erilliset Painike- ja Sivu-valikot, jotta komennot olisi helpompi löytää.

Skannausryhmät ovat helppokäyttöisempiä: Voit helposti valita valmiin skannauskuvion. Voit myös määrittää omia mukautettuja skannausryhmiä, kun siihen on erityinen tarve.

Hyödylliset älypainikkeet

Voit lisätä hyödyllisiä toimintoja mallisivustoista itse luomiisi sivustoihin hammaspyörällä merkittyjen älypainikkeiden 151 avulla - ne ovat todella hyödyllisiä.

© 2010 Viking Software AS

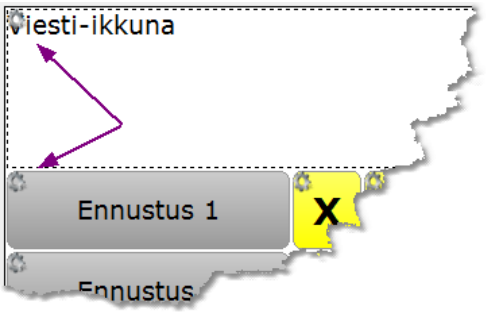

Parempi tuki useammille käyttäjille

Käyttäjäprofiilien 348 ansiosta terapeuttien on helpompaa hallinnoida useampien käyttäjien asetuksia ja sivustoja. Niiden avulla myös useat käyttäjät voivat käyttää ohjelmaa samalta tietokoneelta omilla henkilökohtaisilla asetuksilla.

UudenVie/tuo-komennon 353 avulla voit "pakata" käyttäjän tiedostot ja asetukset yhteen tiedostoon, joka voidaan siirtää toiseen Tobii Communicatorilla varustettuun tietokoneeseen.

Tehokas kielellinen tuki

Nyt voit käyttää sanakirjoja 300 ja määrittää sanan ennustusta 313. Ohjelmassa on tuki yleisimmille fraaseille, ja fraasilista 298 on täysin muokattavissa.

Hallitse infrapunaohjausta

Hallinnoi GEWA tai Tira-2 laitettasi. Rakenna kirjasto tallennetuista IR-signaaleista. Tuo ja vie XML-signaalitiedostoja. Luo sivustoja, jotka toimivat, vaikka joku sotkisi pääohjaimen asetuksia - signaalit voidaan tallentaa sivustoon!

© 2010 Viking Software AS

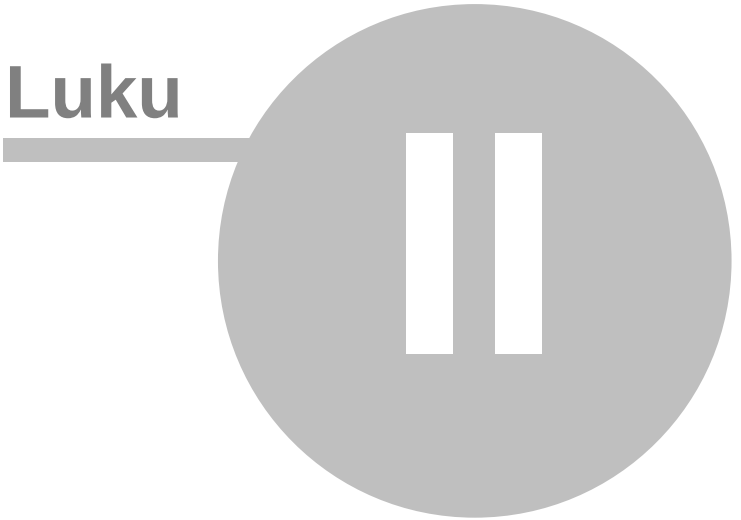

Alkutoimet

Communicatorin asentaminen

Ensimmäiseksi sinun on valmistauduttava asennukseen.

Valmistautuminen

1. Tallenna työt ja sulje kaikki avoimet ohjelmat.

   Tarvitsetko apua tässä? Katso Windowsin **tehtäväpalkkia** ruudun alalaidassa. Jos näet siinä useita pitkiä painikkeita, käynnissä on ylimääräisiä ohjelmia, jotka on suljettava.

2. Sulje ohjelma osoittamalla kyseistä painiketta ja **napsauta hiiren oikeaa painiketta**.

3. Valitse esille ponnahtavasta valikosta **Sulje**.

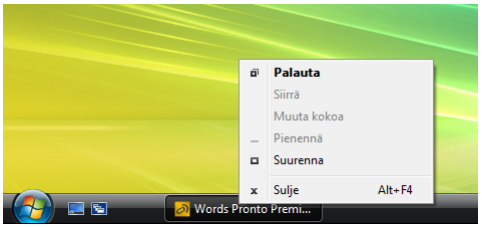

Ohjelman sulkeminen

4. Jos kyseisessä ohjelmassa on tallentamattomia tietoja, ohjelma kysyy, haluatko tallentaa muuttuneet tiedot. Vastaa Kyllä.

Jos sinulla on Tobii Communicator 4:n CD-levy

1. Aseta Tobii Communicatorin CD-levy CD-asemaan ja odota.

2. Asennusohjelma käynnistyy automaattisesti ja näet seuraavan ruudun:

© 2010 Viking Software AS

Ohjattu asennus

3. Noudata ruudulla näkyviä ohjeita, napsauta **Seuraava** kunnes asennusohjelma ilmoittaa asennuksen olevan valmis.

4. Kun näet tämän kuvan, napsauta **Valmis**ja poista Tobii Communicatorin CD-levy asemasta.

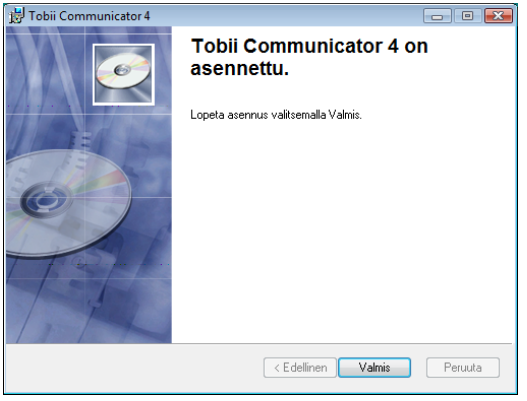

Asennus on valmis.

Jos sinulla on Tobii Communicatorin latauslinkki

1. Varmista, että tietokoneesi on yhdistetty internetiin.

2. Kaksoisnapsauta linkkiä.

3. Ohjelma kysyy, haluatko avata vai tallentaa tiedoston. Vastaa **Tallenna** ja pane muistiin, mihin kansioon tiedosto tallennetaan.

4. Kun tiedosto on kopioitu (ladattu) tietokoneeseesi, etsi tiedosto Resurssienhallinnan avulla ja **kaksoisnapsauta** tiedoston nimeä.

5. Asennusohjelma käynnistyy automaattisesti ja näet seuraavan ruudun:

Ohjattu asennus

6. Noudata ruudulla näkyviä ohjeita, napsauta **Seuraava** kunnes asennusohjelma ilmoittaa asennuksen olevan valmis.

7. Kun näet tämän kuvan, napsauta **Valmis**.

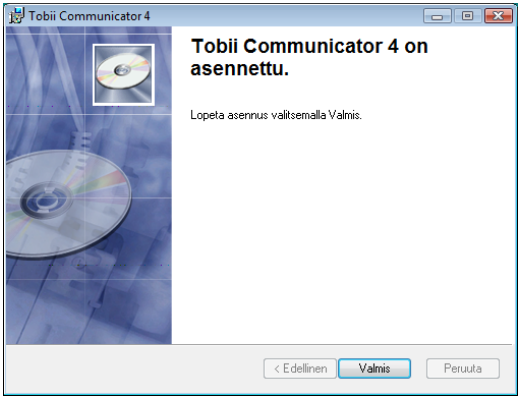

Asennus on valmis.

© 2010 Viking Software AS

Communicatorin päivittäminen

Viking Software julkaisee säännöllisesti parannettuja versioita Communicator 4:stä.

Aina kun tietokoneesi on yhdistetty internetiin, voit tarkistaa, onko tarjolla uusia versioita Communicator 4:stä, ja voit päivittää asennuksesi.

1. Tarvittaessa tallenna työsi valitsemalla komento **Tiedosto > Tallenna**.
2. Valitse komento **Ohje > Tarkista päivitykset**.
3. Ohjelma ilmoittaa, että Communicator sulkeutuu päivitysten tarkistamisen ajaksi.
4. Valitse **OK**.
5. Noudata ruudulla näkyviä ohjeita.

© 2010 Viking Software AS

Käynnistäminen ja sulkeminen

Asennusohjelma luo seuraavan kuvakkeen Windowsin työpöydälle:

Communicatorin ohjelmakuvake.

Käynnistä Tobii Communicator kaksoisnapsauttamalla kyseistä kuvaketta.

Käynnistäminen Käynnistä-painikkeen kautta

Tavallisesti Windowsin Käynnistä-valikko löytyy työpöydän vasemmasta alakulmasta. Käynnistä Tobii Communicator Käynnistä-valikon kautta seuraavasti:

1. Napsauta **Käynnistä-painiketta**.

   Windowsin Käynnistä-painike.

2. Valitse **Ohjelmat**.
3. Valitse Ohjelmat-valikosta **Viking Software**,
4. Valitse **Communicator**.
5. Lopuksi, valitse **Tobii Communicator 4**.

   Ennen kuin muutat asetuksia, Communicator käynnistyy **Tervetuloa**-sivulla.

© 2010 Viking Software AS

Tervetuloa-sivu terapeuteille.

Jos haluat vaihtaa aloitusnäkymää, valitse eri aloitussivusto. Käytä valikkokomentoa **Asetukset > Ohjattu Käynnistys > Aloita aloitussivulla**.

Communicatorin sulkeminen

Huolimatta Communicatorin sulkemistavasta, jos ohjelmassa on tallentamattomia tietoja, ohjelma kysyy haluatko tallentaa muuttuneet tiedot.

- Paina näppäimiä **Alt + F4**. Tämä sulkee Communicatorin huolimatta siitä, missä näkymässä olet.
- Vaihtoehtoisesti, jos valikkorivi on näkyvissä, voit sulkea ohjelman valitsemalla **Tiedosto > Lopeta Communicator.**

Ajotilan ja muokkaustilan valitseminen.

Tobii Communicatoria käytetään ajotilassa tai muokkaustilassa.

Ajotila on tarkoitettu lähinnä käyttäjille. Ajotilassa käyttäjä voi painella sivuston painikkeita huoletta, ilman riskiä siitä että sivuun tulisi muutoksia tai että sivusto vahingossa sulkeutuisi. Ajotilassa sivusto voi peittää koko ruudun:

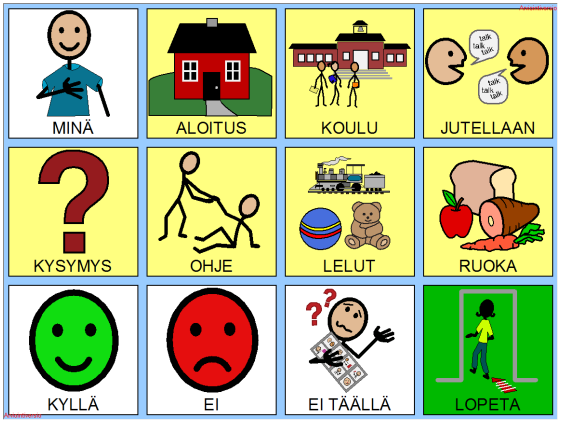

Ajotilassa oleva sivusto koko ruudun tilassa.

tai se voidaan näyttää tietyn kokoisessa ikkunassa, jolloin ikkunan reunat ja valikkorivi on näkyvissä:

Ajotilassa oleva sivusto, ikkunatilassa.

© 2010 Viking Software AS

Muokkaustila on tarkoitettu lähinnä terapeuteille tai avustajille. Muokkaustilassa voidaan luoda ja muokata sivustoja, säätää sivustojen käyttäytymistä syöttölaitteeseen ja hallita muita asetuksia.

Muokkaustilassa oleva sivusto.

Katso myös:

Miltä ajotilan pitäisi näyttää? 99

Ajotilan ja muokkaustilan vertailu

Muokkaustila	Ajotila
Sivujen painikkeet eivät toimi, kun niitä painetaan.	Painikkeet toimivat, kun niitä painetaan.
Painikkeita voi muokata vapaasti.	Painikkeita voi muokata rajoitetusti.
Voit luoda uusia painikkeita ja uusia sivuja.	Voit vaihtaa painikkeen toimintoja, mutta et voi luoda uusia painikkeita tai sivuja.
Voit asetella painikkeita vapaasti tai automaattisesti.	Et voi siirtää painikkeita.
Ikkunan reunat ja valikkorivi ovat aina näkyvissä.	Ajotilan otsikkorivi, ikkunan reunat ja valikkorivi voidaan poistaa käytöstä tai ottaa käyttöön. Sivusto voi peittää koko ruudun tai vain osan ruudusta.
Lähinnä terapeuteille ja avustajille.	Lähinnä käyttäjille.
Hallinnoi kaikkia asetuksia.	Hallinnoi useimpia asetuksia.

© 2010 Viking Software AS

Hyödyllisiä pikanäppäimiä

Tarkoitus	Pikanäppäin
Siirry Muokkaustilaan (Ajotilasta)	Vaihto + F5
Siirry Ajotilaan (Muokkaustilasta)	F5
Ajotilassa (koko ruudun tila): Vaihda valikkorivi päälle/pois	F10
Ajotilassa: Palauta ikkunan reunat ja valikko	Esc
Ajotilassa: Muokkaa painiketta	Ctrl + vasen painike
Ponnahdusvalikko (molemmat tilat)	Oikea painike
Tulosta	Ctrl + P
Avaa sivusto	Ctrl + O
Tallenna sivusto	Ctrl + S
Lopeta Tobii Communicator	Alt + F4

© 2010 Viking Software AS

Ajotilan valikot

Jos sivusto on ajotilassa koko ruudun tilassa, et näe valikkoriviä. Paina **F10**, jotta näet valikkorivin.

Ajotilassa tarvittavat valikkokomennot ovat käytettävissä: Tiedosto-, Työkalut- ja Asetukset-valikkojen komennot. Nämä komennot toimivat kuten kuvattu muualla tässä käyttöoppaassa.

Painike-, Asettelu- ja Sivu-valikot on jätetty pois, koska ajotilassa ei voi piirtää sivuja tai painikkeita.

Näytä-valikko sisältää muutamia komentoja, jotka ovat käytettävissä vain ajotilassa:

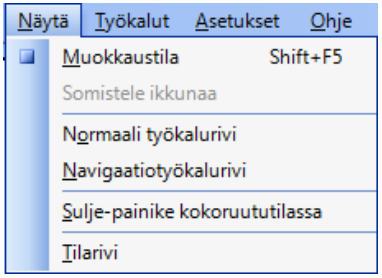

Näytä-valikko ajotilassa näyttää tältä.

Aja kokoruututilassa: Suurentaa sivuston koko ruudun kokoiseksi, riippumatta asetuksista **Tiedosto > Sivuston ominaisuudet** -välilehdellä **Kuinka ajetaan** 99.

Normaali työkalurivi: Vaihtaa normaalin työkalurivin lyhemmän version päälle ja pois. Saat näkyviin työkaluvihjeen osoittamalla työkalua hiiren osoittimella.

Ajotilan normaali työkalurivi.

Navigaatiotyökalurivi käynnistää kyseisen työkalurivin. Sen avulla voidaan navigoida sivustoilla, palata aikaisemmin selatuille sivuille, selata käytettyjä sivuja Seuraava-painikkeen avulla ja siirtyä käyttäjän kotisivulle painamalla Koti-painiketta.

 © 2010 Viking Software AS

Ajotilan navigaatiotyökalurivi.

Sulje-painike koko ruudun tilassa: Lisää pienen irrallisen ikkunan ruudulle, jonka avulla voidaan lopettaa koko ruudun tila ilman näppäimistön käyttöä.

Sulje-painike koko ruudun tilassa:

Oikean painikkeen valikko

Napsauta hiiren oikeaa painiketta missä tahansa sivun alueella ja tämä valikko tulee näkyviin:

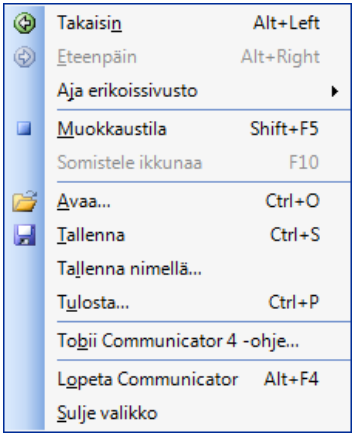

Oikean painikkeen valikko ajotilassa.

Jos hiiren osoitin on painikkeen kohdalla napsauttaessasi oikeaan painiketta, valikossa on myös **Muokkaa painiketta**-komento, jonka toiminta on kuvattu muualla 37.

Loput valikon komennoista ovat ajotilan kaikkien komentojen joukosta valittuja tärkeimpiä komentoja.

Erikoissivustojen käyttäminen

Tobii Communicator tarjoaa vaivattoman pääsyn neljään erityisen hyödylliseen sivustoon.

1. Käynnistä Communicator.
2. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
3. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja Erikoissivusto**, ja valitse yksi neljästä alla kuvatusta sivustosta:

Tervetuloa-sivu

Tämä on terapeuteille tarkoitettu oletusaloitussivu.

Katsele mallisivustoja

Näillä sivuilla on nähtävissä kaikki mallisivustot sekä ne omat sivustot, jotka on talletettu oletuskansioon, Minun sivustoni.

Käyttäjän asetus

Tämä sivusto opastaa terapeutin läpi asetusprosessin, jolla Communicator valmistetaan käyttäjää varten.

Kotisivu

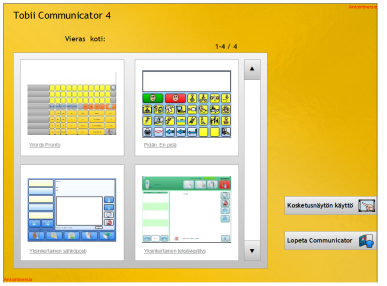

Ajaa minkä tahansa sivuston, jonka käyttäjä on valinnut kotisivukseen.

© 2010 Viking Software AS

Mallisivustojen kokeileminen

Tobii Communicatorin mukana toimitetaan laaja valikoima mallisivustoja, joihin kuuluvat muun muassa tekstipohjaiset kommunikaatiotaulut, symbolipohjainen kommunikaatio, kuvaruutunäppäimistöt, pelit, musiikkisoitin, ym.

Mallisivustojen kokeileminen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot.**

   Näet tämän ruudun:

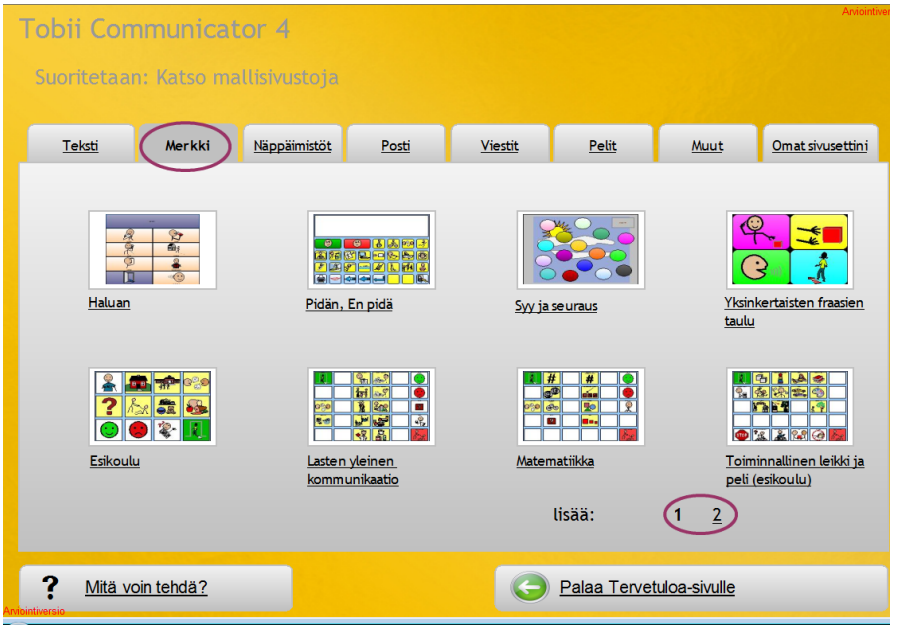

Tutustu kaikkiin mallisivustoihin.

Nämä sivut toimivat sisällysluettelona kaikille mallisivustoille ja myös omille sivustoille, jotka on tallennettu oletuskansioon, **Minun sivustoni**.

Valitse kategoriavälilehti, esimerkiksi **Pelit**, nähdäksesi sinua kiinnostavan kategorian sivustot.

Käynnistä sivusto napsauttamalla sen **esikatselukuvaa**.

Huomaa, että jotkut kategoriat sisältävät enemmän kuin kahdeksan vaihtoehtoa - napsauta sivunumeroita oikealla alhaalla.

3. Jokainen sivusto sisältää jonkun tyyppisen **Takaisin**-painikkeen, joka palauttaa sinut esikatseluun. Takaisin-painikkeen ulkoasu ja sijainti saattavat vaihdella.

Takaisin-painikkeiden avulla pääset takaisin edelliseen sivustoon (Näytä mallisivustot).

© 2010 Viking Software AS

Muutaman painikkeen muuttaminen sivustossa

Useimmat terapeutit löytävät mallisivustojen joukosta sivustoja, jotka sopivat käyttäjiensä tarkoitukseen - muutamalla pienellä muutoksella.

Suosittelemme, että tallennat kopion sivustosta ja teet muutoksia kopioon.

Näytämme tässä esimerkkinä, miten painikkeen teksti ja symboli muutetaan ***Pidän, en pidä*** -sivustossa:

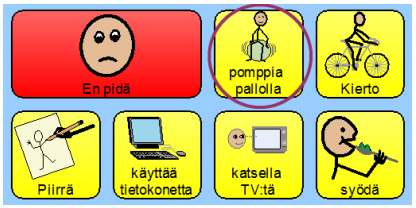

Ennen: Pomppia pallolla

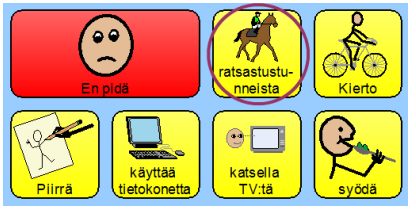

Jälkeen: Ratsastustunneista

Oman kopion tekeminen sivustosta

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot**.

2. Napsauta **Kuvat**-välilehdellä **Pidän, en pidä**. (Voit myös etsiä ja valita sivuston, jota *sinä* haluat muuttaa.)

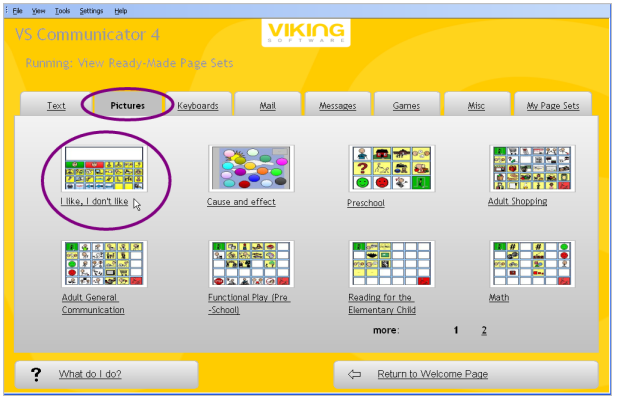

*Etsi haluamasi sivusto valikosta **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot**.*

3. Sivusto avautuu ajotilassa. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.

4. Kun valikkorivi on näkyvissä, valitse valikkokomento **Tiedosto > Tallenna nimellä.**

   Windowsin normaali Tallenna nimellä -valintaikkuna aukeaa:

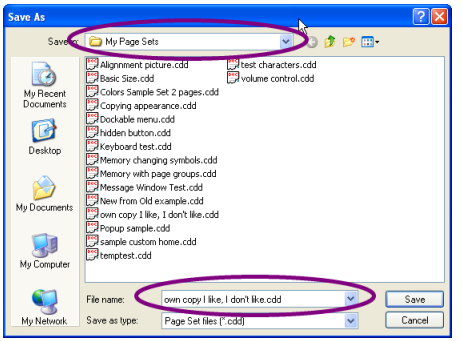

Varmista, että tallennat oikeaan kansioon.

5. Valintaikkunan yläosassa näet kansion, johon olet tallentamassa.

   Varmista, että tallennat työsi Omat tiedostot > Tobii Communicator 4 > ***käyttäjänimi*** > Minun sivustoni -kansioon, jossa ***käyttäjänimi*** on kyseinen Tobii Communicatorin käyttäjä. Jos et ole luonut käyttäjänimiä, käyttäjänimi tulee olemaan ***Vieras***.

6. Anna sivustolle uusi tiedostonimi valintaikkunan alaosassa.

7. Napsauta **Tallenna.**

   (Jos alkuperäinen sivusto oli valittuna osaksi käyttäjän kotisivua, Tobii Communicator kysyy haluatko kotisivun linkittävän muokattuun sivustoon, vanhaan sivustoon, vai molempiin. Valitse, ja napsauta OK.)

   Nyt käytät omaa kopiota kyseisestä sivustosta. Varmista asia vielä otsikkorivistä.

Kaksi tapaa muokata painikkeita

Nyt sinulla on kaksi vaihtoehtoa:

- Muokkaa painikkeita ajotilassa Painikkeen muokkausavustajan 37 avulla. Avustaja ohjaa sinut läpi, askel askeleelta.

 © 2010 Viking Software AS

- Muokkaa painikkeita muokkaustilassa Painikkeen sisältötyökalun 40 avulla. Sisältötyökalu on helppokäyttöinen valintaikkuna, jonka avulla voit vaihtaa tekstiä, kuvaa ja ääntä samassa ikkunassa.

Painikkeen muokkausavustaja ajotilassa

Näytämme tässä esimerkkinä, miten painikkeen teksti ja symboli muutetaan **Pidän, en pidä** -sivustossa*pomppia pallolla*-tekstistä *ratsastustunneista*-tekstiin.

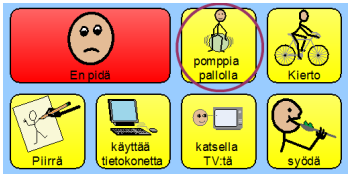

Ennen: Pomppia pallolla

Jälkeen: Ratsastustunneista

Painikkeen muokkaaminen

Avaa tallentamasi kopio sivustosta ajotilassa. Lisätietoja oman kopion tekemisestä sivustosta, katso 35.

Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina F5.

1. Osoita hiirellä sitä painiketta, jota haluat muokata. **CTRL+vasen painike**. Eli pidä näppäimistön CTRL-näppäin painettuna ja napsauta hiiren **vasenta** painiketta.

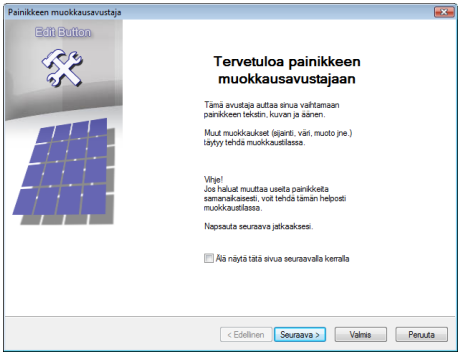

Painikkeen muokkausavustaja avautuu tutustumisviestillä.

Napsauta valintaruutua, jos haluat jatkossa ohittaa tämän viestin.

2. Valitse **Seuraava**.

   Avustaja siirtyy Painikkeen teksti -vaiheeseen:

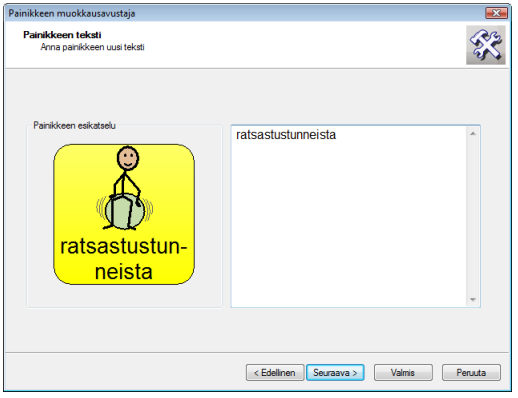

Tässä vaiheessa voit muokata tekstiä.

4. Esimerkissä, kirjoita ***ratsastustunneista***.

   Huomaa, että nykyinen painikkeen teksti on valittuna (sininen). Kirjoittamasi teksti korvaa valitun tekstin, joten sinun ei tarvitse poistaa vanhaa tekstiä ennen uuden kirjoittamista.

5. Napsauta **Seuraava.**

   Avustaja siirtyy Kuva-vaiheeseen:

© 2010 Viking Software AS

Napsauta Selaa-painiketta. Näet seuraavan valintaikkunan:

Tässä vaiheessa voit valita kuvan.

6. Kirjoita Etsi-kenttään **hevonen**. Napsauta valintanappia **Sisältää** - tällä tavalla saat näkyviin suuremman valikoiman kuvia.

7. Valitse haluamasi kuva, ja napsauta sitten **Tallenna**.

8. Tämän jälkeen napsauta **Seuraava.**

   Avustaja siirtyy Ääni napsautettaessa -vaiheeseen:

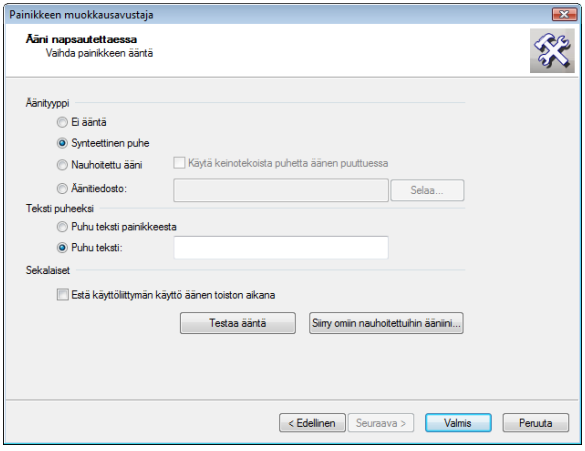

Tässä vaiheessa voit valita haluamasi äänen.

9. Valitse **Ei ääntä** tätä esimerkkiä varten.
10. Napsauta **Valmis.**

    Avustaja sulkeutuu.

    Muutokset näkyvät sivulla.
11. Tallenna muutokset sivustoon valitsemalla valikosta **Tiedosto > Tallenna** (CTRL+S).

Painikkeen vaihtaminen muokkaustilassa

Näytämme tässä esimerkkinä, miten painikkeen teksti ja symboli muutetaan **Pidän, en pidä** -sivustossa*pomppia pallolla*-tekstistä *ratsastustunneista*-tekstiin.

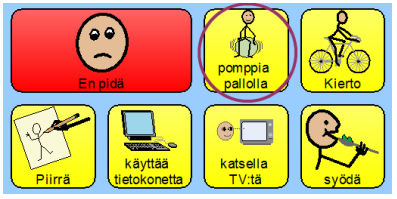

Ennen: Pomppia pallolla

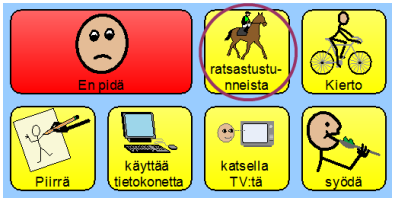

Jälkeen: Ratsastustunneista

Painikkeen muokkaaminen

Avaa tallentamasi kopio sivustosta muokkaustilassa. Lisätietoja sivuston kopioimisesta saattästä 35.

Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina VAIHTO+F5.

1. Napsauta painiketta, jota haluat muokata.
2. Napsauta sisältötyökalua

Sisältötyökalu.

© 2010 Viking Software AS

Ruutuun ilmestyy **Sisältötyökalu-valintaikkuna:**

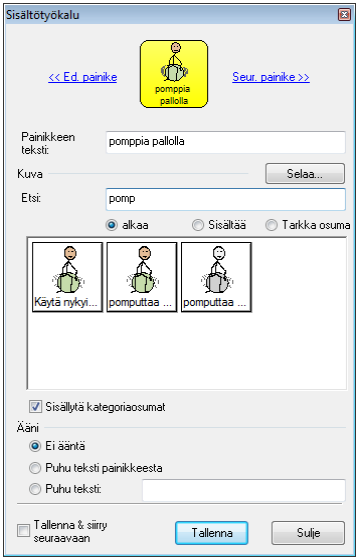

Sisältötyökalun avulla voit vaihtaa muutakin kuin vain kuvaa.

3. Poista **Painikkeen teksti** -kentästä *pomppia pallolla*, ja kirjoita *ratsastustunneista*.

4. Kirjoita **Etsi**-kenttään *hevonen*.

   Kuva-alueeseen päivittyvät kaikki kuvat, joiden kuvaus sisältää sanan *hevonen*. (Sisältää-vaihtoehto tuo näkyviin suurimman määrän kuvia, joista valita.)

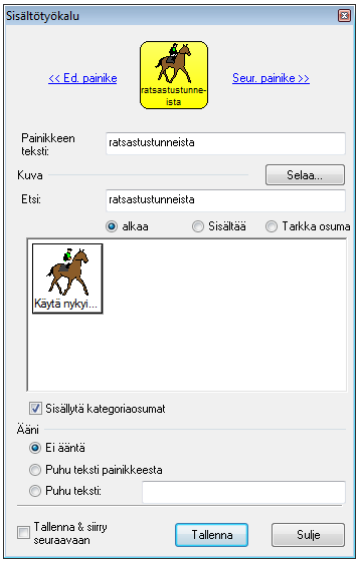

*Saat enemmän hakutuloksia **Sisältää**-vaihtoehdon avulla.*

5. Valitse haluamasi kuva.
6. Tässä painikkeessa ei ole ääntä. Kohdassa Ääni, napsauta valintanappia **Puhu teksti**, mutta jätä tekstikenttä tyhjäksi.
7. Napsauta **Tallenna**.
8. Napsauta **Sulje**.
9. Tallenna muutokset sivustoon valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna** (CTRL+S).

© 2010 Viking Software AS

Luku

Käyttäjän asetus

Asetusavustajan käyttäminen

Asetusavustaja-niminen erikoissivusto auttaa sinua valmistamaan Tobii Communicatorin tietylle käyttäjälle.

Jos terapeutin lisäksi monet käyttäjät käyttävät ohjelmaa samalta tietokoneelta, katso miten luodaan useita käyttäjiä kohdasta Käyttäjäprofiilit 348. Tämän jälkeen vaihda siihen käyttäjään, jolle haluat luoda oman profiilin, joka sisältää käyttäjäkohtaiset asetukset ja sivustot.

Asetusavustajan käynnistäminen

1. Käynnistä Tobii Communicator.
2. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
3. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**

   Näet tämän ruudun:

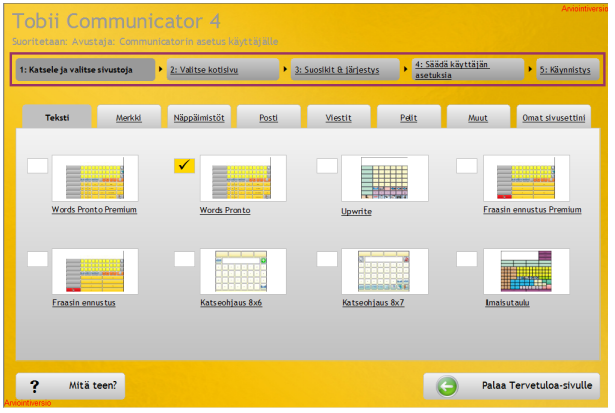

Ruudun yläosassa on näkyvissä viisi eri vaihetta.

Ruudun yläosassa näkyy viisi numeroitua painiketta, joiden avulla Asetusavustaja opastaa sinut tarvittavien asetusvaiheiden läpi.

Jokaisessa vaiheessa saat kyseistä vaihetta koskevia vihjeitä napsauttamalla **Mitä voin tehdä?** -painiketta. Tarkemmat ohjeet on kuvattu alla.

© 2010 Viking Software AS

Asetusavustajan viisi vaihetta

Useilla käyttäjillä on käytössä kotisivu, joka sisältää linkkejä sivustoihin, jotka on suunniteltu erilaisia päivittäisiä tehtäviä varten. Kolme ensimmäistä vaihetta auttavat sinua valitsemaan käyttäjälle sopivia sivustoja, linkittämään ne kotisivuun ja valitsemaan niiden järjestyksen.

- Katsele ja valitse sivustoja 46
- Valitse käyttäjän kotisivu 48
- Valitse järjestys ja suosikit 51

Vain harvat Tobii Communicatorin käyttäjistä terapeutteja lukuun ottamatta käyttävät hiirtä syöttölaitteena. Jotkut käyttävät kytkimiä ja skannausta, toiset käyttävät osoitinlaitteita, kosketusnäyttöä tai katseenseurantaa. Vaiheessa 4 voit valita, millä tavalla kyseinen käyttäjä on vuorovaikutuksessa Communicatorin sivustoihin ajotilassa.

Jos olet valinnut mallisivustoja valinnaisten toimintojen kuten sähköpostin tai tekstiviestien käyttöä varten, vaiheessa 4 voit myös syöttää näiden ominaisuuksien toimimisen kannalta tarpeelliset tiedot:

- Säädä käyttäjän asetuksia 54

Viimeisessä vaiheessa valitaan sivusto, joka näkyy ohjelman käynnistyessä. Tobii Communicator 4:n tehdasasetuksissa aloitussivustona on terapeuteille suunnattu Tervetuloa-sivusto. Tavallisesti aloitussivustoksi valitaan käyttäjän kotisivu, mutta tähän on myös vaihtoehtoja:

- Käynnistys. 58

© 2010 Viking Software AS

Käytettävien sivustojen valitseminen

Tässä osiossa kuvataan, miten valitaan ne sivustot, joihin käyttäjä pääsee omalta kotisivultaan. Älä huoli, jos et vielä ole luonut kotisivua, se opastetaan myöhemmin.

Jos käyttäjiä on enemmän kuin yksi, sivustot valitaan valittuna olevalle käyttäjälle. Katso Käyttäjäprofiilit 348.

Mallisivustojen tarkasteleminen

Avaa Asetusavustaja-erikoissivusto ja mene vaiheeseen 1. Katso miten se tehdään kohdasta Asetusavustajan käyttäminen 44 yllä.

Olet ehkä saattanut jo tarkastella mallisivustojen valikoimaa. Jos et vielä ole, se tapahtuu näin:

1. Voit tarkastella eri kategorioiden sisältämiä sivustoja napsauttamalla harmaita välilehtiä.

   Minun sivustoni-välilehti saattaa olla tyhjä, jos et ole vielä tallentanut yhtään mukautettua sivustoa.

Napsauta Kuvat- tai Näppäimistöt-välilehteä nähdäksesi kyseisten kategorioiden sivustoja.

 © 2010 Viking Software AS

Jotkut kategoriat sisältävät enemmän kuin 8 hakutulosta. Napsauta oikeassa alakulmassa olevaa numeroa, jotta saat näkyviin enemmän hakutuloksia.

2. Käynnistä sivusto napsauttamalla sen esikatselukuvaa.

3. Voit palata Asetusavustajaan napsauttamalla sivuston **Takaisin**-painiketta. Takaisin-painikkeen ulkoasu ja sijainti saattavat vaihdella.

Erilaisia Takaisin-painikkeita

Kotisivuun linkitettävien sivustojen valitseminen

1. Valitse sivusto napsauttamalla esikatselukuvan vieressä olevaa valintaruutua.

Valitsemiesi sivustojen valintaruudut näkyvät kirkkaankeltaisina ja ne linkittyvät automaattisesti kotisivuun.

2. Voit valita niin monta sivustoa kuin haluat - yhden tai useamman jokaiselta välilehdeltä.

   Voit perua sivuston valinnan napsauttamalla valintaruutua uudestaan.

Alla voit lukea Asetusavustajan seuraavasta vaiheesta.

Vaihtoehtoinen tapa valita sivustoja

Voit myös valita sivustoja valintaikkunasta käsin valikkokomennolla **Asetukset > Asetusavustaja > Valitut sivustot** .

Omatekoisten sivustojen valitseminen

Jos tallennat sivustot oletuskansioon (Minun sivustoni -kansio), voit valita niitä Asetusavustajan avulla ja linkittää niitä valmiiseen kotisivuun.

Kotisivun valitseminen

Tässä vaiheessa valitaan jokin valmis sivun käyttäjän kotisivuksi.

Jos käyttäjiä on enemmän kuin yksi, kotisivun valinta koskee valittuna olevaa käyttäjää. (Katso Käyttäjäprofiilit 348.)

Kotisivun valitseminen

Asetusavustajan tulisi olla avattuna. Miten se tapahtuu, katso kohta Asetusavustajan käyttäminen 44 yllä.

1. Napsauta sivun yläosassa näkyvää painiketta **2: Valitse käyttäjän kotisivu**.

   Ruutuun ilmestyy valikoima valmiita kotisivuja.

 © 2010 Viking Software AS

Minun sivustoni -kansion sivustot ovat myös valittavina.

Huomaa, että oikealla on vierityspalkki, jonka avulla saat näkyviin enemmän vaihtoehtoja.

Jos olet tehnyt oman kotisivun ja tallentanut sen oletuskansioon Omat tiedostot > Tobii Communicator 4 > ***Käyttäjänimi*** > Minun sivustoni, se näkyy myös vaihtoehtona. (Jos et ole luonut käyttäjänimiä, käyttäjänimi on ***Vieras***.)

2. Napsauta sen valmiin kotisivun esikatselukuvaa, joka näyttää sopivimmalta käyttäjällesi.

   Ruutuun ilmestyy ponnahdusikkuna, jossa näkyy suurempi kuva sivusta ja kuvaus siitä.

© 2010 Viking Software AS

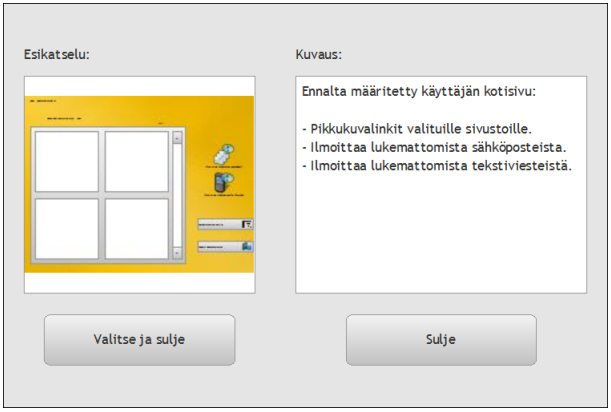

Sisällytetyt kotisivut sisältävät kuvauksen sivusta.

3. Napsauta **Valitse ja Sulje**, jos haluat valita kyseisen sivun tai napsauta **Sulje**, jos sivu ei miellytä sinua.

Valitsemastasi kotisivusta tulee yksi erikoissivustoista. Se voidaan aina avata valikkokomennolla **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Kotisivu.**

Alla voit lukea Asetusavustajan seuraavasta vaiheesta.

Vaihtoehtoinen tapa

Voit halutessasi muokata samoja asetuksia valintaikkunassa valikkokomennolla **Asetukset > Asetusavustaja > Käyttäjän kotisivu.**

© 2010 Viking Software AS

Suosikit ja järjestys kotisivulla

Tässä vaiheessa valitaan, missä järjestyksessä linkit muihin sivustoihin näkyvät käyttäjän kotisivulla. Jos olet valinnut enemmän kuin yhden sivuston samasta kategoriasta, esimerkiksi useita näppäimistöjä, voit valita *suosikki*näppäimistön.

Jos käyttäjiä on enemmän kuin yksi, järjestyksen ja suosikkien valinta koskee valittuna olevaa käyttäjää. (Katso Käyttäjäprofiilit 348.)

Suosikin valitseminen

Asetusavustaja-erikoissivusto tulisi olla avattuna. Miten se tapahtuu, katso kohta Asetusavustajan käyttäminen 44 yllä. Tässä näytämme esimerkkinä, miten valitaan suosikki käyttäjän useista kommunikaatiosivustoista.

1. Napsauta sivun yläosan painiketta **3: Suosikit ja järjestys**.

   Näet seuraavan sivun:

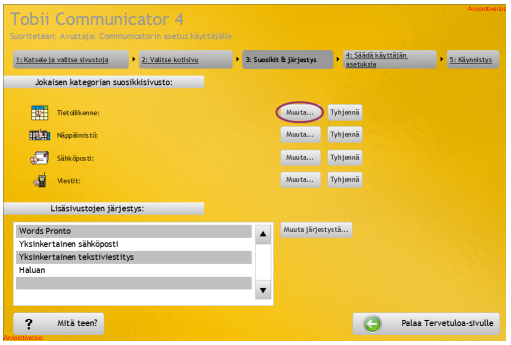

Suosikkien valitseminen on valinnaista.

2. Valitse sivulta se kategoria, jossa käyttäjälläsi on useita sivustoja, esimerkiksi kommunikaatiosivustot. Napsauta **Muuta**-painiketta luokan oikealla puolella.

Näet seuraavan valintaikkunan:

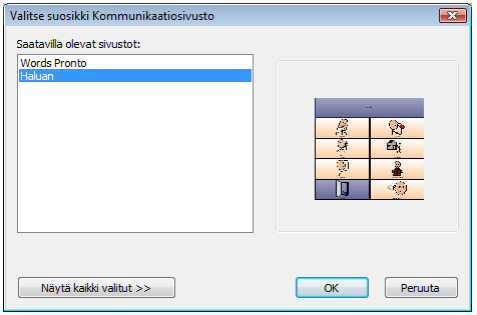

Valitse käyttäjälle oletuskommunikaatiosivusto.

Lista sisältää kaikki kommunikaatiosivustot, jotka olet valinnut avustajan vaiheessa 1. Lisäksi se sisältää kaikki sivustot, jotka valitsit Minun Sivustoni -kansiosta, koska nämä sivustot *saattavat* olla kommunikaatiosivustoja, joita olet mukauttanut.

3. Napsauta kommunikaatiosivuston nimeä.

4. Valitse **OK**.

Järjestyksen vaihtaminen

Käytä tätä toimintoa, jos käyttäjän kotisivulla on useita sivustoja. Voit päättää, missä järjestyksessä sivustot näkyvät kotisivulla. Olet edelleen Asetusavustajan vaiheessa 3.

1. Napsauta **Muuta järjestystä**-painiketta listan oikealla puolella.

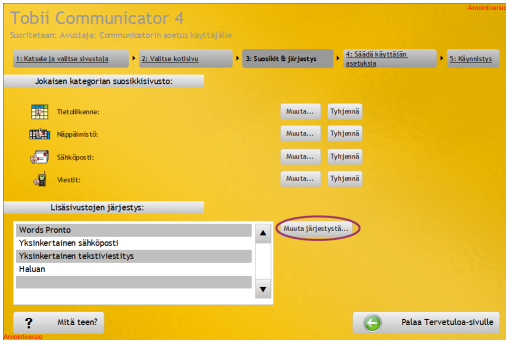

Kotisivulla näkyvien sivustojen järjestyksen vaihtaminen.

 © 2010 Viking Software AS

Näet seuraavan valintaikkunan.

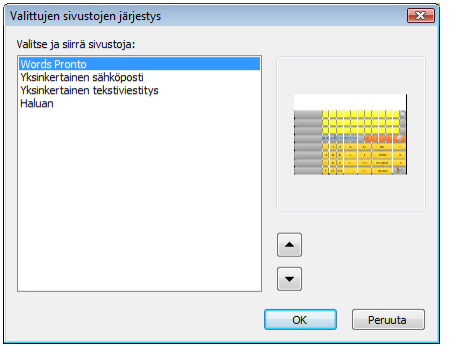

Kotisivun sivustojen järjestyksen vaihtaminen.

Luettelo koostuu sivustoista, jotka valitsit kohdassa Asetusavustajan vaihe 1 46.

2. Napsauta sivuston nimeä. Vaihda sivuston paikkaa listassa napsauttamalla nuolta **Ylös** tai **Alas**.

3. Valitse **OK**.

Vaihtoehtoinen tapa

Voit myös muokata suosikkeja ja järjestystä valikkokomennolla **Asetukset > Asetusavustaja > Suosikit ja järjestys**.

Alla voit lukea Asetusavustajan seuraavasta vaiheesta.

Säädä käyttäjän asetuksia

Millä tavalla käyttäjä painaa sivuston painikkeita Communicatorin ajotilassa: Kytkimellä? Hiirellä? Näppäimistöllä? Päähiirellä? Katseenseurannalla? Tässä vaiheessa valitset syöttötavan.

Jos käyttäjiä on enemmän kuin yksi, syöttötavan määrittäminen koskee valittuna olevaa käyttäjää. Katso Käyttäjäprofiilit 348.

Syöttötavan määrittäminen

Asetusavustaja-erikoissivusto tulisi olla avattuna. Miten se tapahtuu, katso kohta Asetusavustajan käyttäminen 44.

1. Napsauta sivun yläosan painiketta **4: Säädä käyttäjän asetuksia**.

Ylimmästä painikkeesta on valittava syöttötapa.

2. Napsauta oikean sarakkeen ylintä painiketta, **Määritä syöttötapa**.

 © 2010 Viking Software AS

Näet seuraavan valintaikkunan.

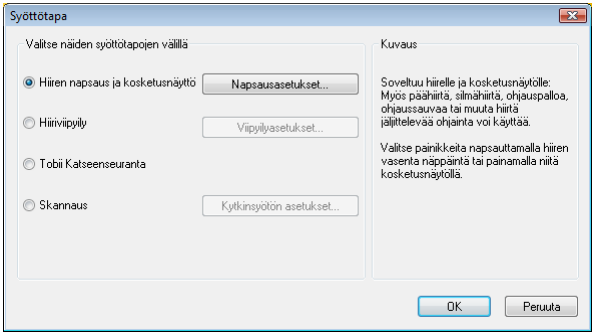

Syöttötapojen kuvaukset näkyvät ikkunan oikealla puolella.

3. Valitse syöttötapa vasemmalla, jotta näet sen kuvauksen oikealla.

4. Jos valitset **Hiiren napsaus ja kosketusnäyttö** tai **Hiiriviipyily**, napsauta nyt **OK**.

   Anna käyttäjän kokeilla ohjelmaa.

   Tämän jälkeen palaa tähän valintaikkunaan ja valitse **Napsausasetukset** tai **Viipyilyasetukset**, ja säädä syöttötapaa mahdollisimman käyttäjäystävälliseksi. Näissä kahdessa ali-ikkunassa voit säätää ajoitusta ja viipyilyosoittimen ulkoasua.

5. Jos valitset **Skannaus**, napsauta **Kytkinsyötön asetukset**

Näet seuraavan valintaikkunan:

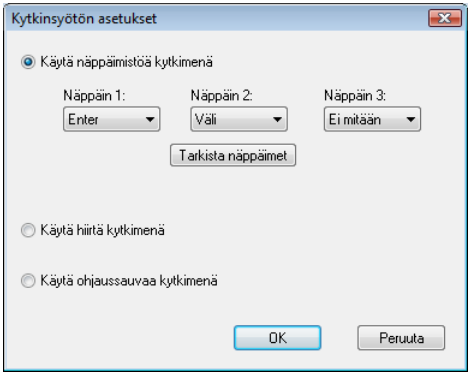

Määrittele näppäimet, joita käytetään kytkiminä.

Valitse emuloiko kytkin näppäimen näppäilyä vai hiiren napsautusta. Jos käyttäjä ohjaa skannausta näppäimistöllä, valitse näppäimistöpohjainen kytkin. Jos ohjaus tapahtuu hiirellä, valitse hiiripohjainen kytkin.

Jos näppäimistöpohjainen kytkin voi lähettää enemmän kuin yhdenlaisen signaalin, sinun on määritettävä, mitkä näppäimet antavat kytkinsignaaleja.

6. Valitse **OK**.
7. Napsauta **OK** ja sulje Syöttötapa-valintaikkuna.

Muita käyttäjäasetuksia

Koskien **kaikkia** käyttäjiä katso:

Katso Hallinnoi kontakteja 296.

Katso Lisää fraaseja 298.

Katso Musiikkisoittimen asetukset 339.

Koskien ääntä, katsoSynteettisen puheen käyttöönotto 283, Kuuluvan vihjeen asetukset 291, Puhu kirjoittaessa -toiminnon asetukset 292

Katso Sanan ennustus 313.

Katso Näppäimistöasettelu 317.

Katso Kuvannäyttäjän asetukset 321.

Katso Web-kameran asetukset 322.

Jos syöttötapana on**skannaus**, katso:

Katso Skannausasetukset 253 ja Korostus 311

Jos käytössä on Premium-versio, katso:

Katso Sähköpostiasetukset 335.

Katso Matkapuhelinasetukset 340.

Katso Infrapuna-asetukset 324.

Katso Chatin asetukset 343.

 © 2010 Viking Software AS

Katso Kalenterin asetukset 345.

Vaihtoehtoinen tapa

Voit myös avata Syöttötapa-valintaikkunan valikkokomennolla **Asetukset > Syöttötapa**

Alla voit lukea Asetusavustajan seuraavasta vaiheesta.

Aloitussivuston valitseminen

Mitä tapahtuu, kun Tobii Communicator käynnistyy?

Jos käyttäjiä on enemmän kuin yksi, valinnat koskevat vain valittuna olevaa käyttäjää. (Katso Käyttäjäprofiilit 348.)

Jos haluat, että Tobii Communicator kysyy käynnistettäessä, millä käyttäjällä ohjelma käynnistyy, katso valikkokomento **Asetukset > Käyttäjät > Vaihda aloituskäyttäjää**.

Aloitussivuston valitseminen

Asetusavustaja-erikoissivusto tulisi olla avattuna. Miten se tapahtuu, katso kohta Asetusavustajan käyttäminen 44.

1. Napsauta sivun yläosan painiketta **5: Käynnistys**.

   Näet seuraavan sivun:

Tällä sivulla sinun on ainoastaan valittava yksi kolmesta vaihtoehdosta vasemmalla.

© 2010 Viking Software AS

2. Valitse yksi kolmesta vaihtoehdosta vasemmalla.

   Kotisivu, johon tässä viitataan on se, jonka valitsit vaiheessa 2: Valitse kotisivu 48.

   Tervetuloa-sivu on tämän näköinen, terapeuteille tarkoitettu lähtöpiste ja aloitussivu:

Tervetuloa-sivu terapeuteille

   Jos valitset **Aloita muokkaustilassa**, Communicator käynnistyy uudella tyhjällä sivustolla, samalla tavalla kuin Microsoft Word käynnistyy tyhjällä asiakirjalla.

3. Kun olet tehnyt valintasi, voit halutessasi lopettaa ja käynnistää Communicatorin uudelleen nähdäksesi muutokset. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Lopeta Communicator**.

Vaihtoehtoinen tapa muuttaa asetuksia

Pääset myös tekemään näitä valintoja valikkokomennolla **Asetukset > Asetusavustaja > Aloitussivusto**.

Omien sivustojen tekeminen

Yleiskatsaus

Tässä luvussa kerrotaan, miten tehdään omia sivustoja aloittaen tyhjästä sivusta.

Tulet yllättymään, kuinka nopeasti ja helposti pystyt luomaan kauniita sivustoja täynnä toimintoja.

- Muokkaustilan esittely 63 kertoo, mistä yleisimmin käytetyt työkalut löytyvät.
- Sivuston luomisen perusteet 67 kertoo, miten luodaan yksinkertaisia kommunikaatiosivuja ja miten niitä yhdistetään toisiinsa.
- Ulkoasun muokkaaminen 108 esittelee työkalut ja komennot, joiden avulla muokataan painikkeita ja sivun ulkoasua.
- KohdassaToimintojen ja älytoimintojen lisääminen 135 kuvataan, miten sähköpostin, pelien ja musiikkisoittimen toiminnallisuuksia voidaan käyttää omissa sivustoissa.
- Omien töiden uudelleen käyttäminen 170 kertoo, miten mallisivustojen ominaisuuksia kopioidaan omiin sivustoihin ja miten itse luomia sivuja käytetään uudelleen eri sivustoissa.

© 2010 Viking Software AS

Muokkaustilan esittely

Muokkaustila sisältää kaikki ne työkalut, joita tarvitaan omien sivustojen luomiseen tai muokkaamiseen.

Mitä työalueelta löytyy?

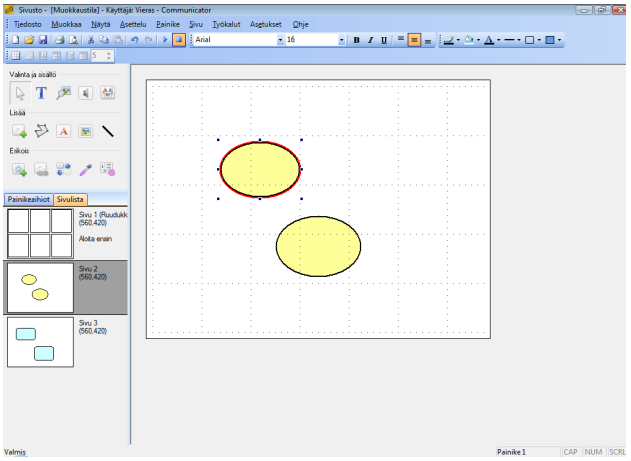

Työkalurivien piilottaminen ja avaaminen

1. Kun haluat piilottaa tai avata työkalurivejä tai ikkunatoimintoja, käytä valikkokomentoa **Näytä > Työkalurivit**.

2. Avaa tai piilota työkalurivi valitsemalla sen nimi valikosta.

3. Ominaisuudet, joiden vieressä on keltainen valintaruutu, ovat auki Communicatorin ikkunassa.

Saat työkaluvinkin osoittamalla kuvaketta

Osoittamalla kuvaketta hiirellä voit tarkistaa, mitä kyseinen työkalu tekee, jos napsautat sitä.

© 2010 Viking Software AS

Tärkeitä työkaluja

Tämä on **Vakiotyökalurivi**. Jos tunnistat työkalun Windowsista, esimerkiksi Uusi, Tallenna, Tulosta, Tee uudelleen tai Kumoa, silloin kyseinen työkalu toimii Communicatorissa samalla tavalla kuin missä tahansa Windows-ohjelmassa.

Huomaa **Aja**-työkalu, jolla voit käynnistää sivuston. Aja-kuvakkeen napsauttaminen on sama kuin valikkokomento **Näytä > Ajotila** tai **F5**:n painaminen. Sen vieressä on Muokkaustila-työkalu - painike on valittu, koska ollaan muokkaustilassa.

Vakiotyökalurivi.

Tämä on **Muokkaa-työkaluryhmä**. Se on aina näkyvillä muokkaustilassa, ja aina samassa paikassa.

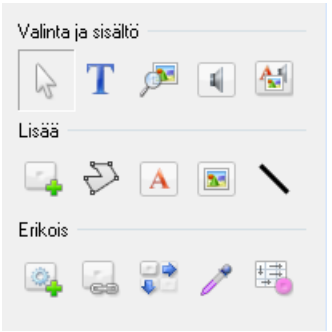

Napsauta **Osoitintyökalua**, kun haluat valita ja merkitä sivuston objekteja. Huomaa myös **Painiketyökalu**, jonka avulla voit piirtää painikkeita sivulle, ja **Painikkeen sisältötyökalu**, jonka avulla voit muuntaa tyhjiä painikkeita sisältävän sivun nopeasti toimivaksi kommunikaatiosivustoksi.

© 2010 Viking Software AS

Tämä on **Fontit**-työkalurivi. Sen avulla voit määrittää, miltä teksti näyttää.

Fontit-työkalurivi.

Tämä on **Ulkoasutyökalurivi**, jolla määritetään värit, rivin leveys ja muu vastaava. Huomaa erityisesti työkalut, joiden avulla voit valita **painikkeen muodon** ja **liukuvärjäyksen**, kun piirrät omia painikkeita.

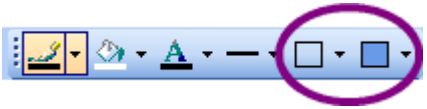

Ulkoasutyökalurivi.

Tämä on **Ruudukkosivutyökalurivi**. Huomaa kaksi ensimmäistä työkalua. Napsauttamalla ensimmäistä voit piilottaa ja tuoda esille **automaattisen ruudukon painikkeille**. Napsauta toista ja vedä sitten väritettyä aluetta **osoittaaksesi kuinka monta** painiketta haluat.

Ruudukkotyökalurivi.

Oikean painikkeen valikot

Käyttömukavuuden lisäämiseksi yleisimmin käytetyt komennot löytyvät muokkaustilassa myös kahdesta oikean painikkeen valikosta. Näiden valikkojen sisältämät komennot esitellään muualla.

Saat valikon näkyviin **napsauttamalla oikeaa painiketta Sivulistassa**. Yksittäistä sivua koskevat komennot vaikuttavat sillä hetkellä valittuna olevaan sivuun.

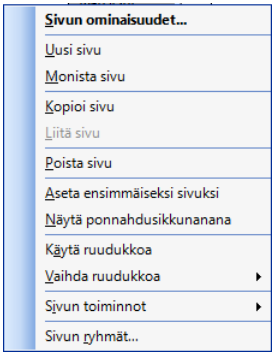

Sivulistan oikean painikkeen valikko.

Napsauta oikeaa painiketta työalueella, ja saat näkyviin alla olevan valikon. Huomaa, että painikkeita koskevat komennot vaikuttavat valittuna oleviin painikkeisiin.

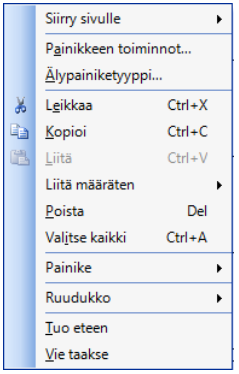

Työalueen oikean painikkeen valikko.

© 2010 Viking Software AS

Sivuston luomisen perusteet

Seuraavista osioista löydät kaiken olennaisen tiedon siitä, miten luodaan monisivuisia kommunikaatiosivustoja, joiden painikkeet sisältävät tekstiä, kuvia ja ääntä.

Alla olevissa osioissa käytetään esimerkkinä kaksisivuista sivustoa:

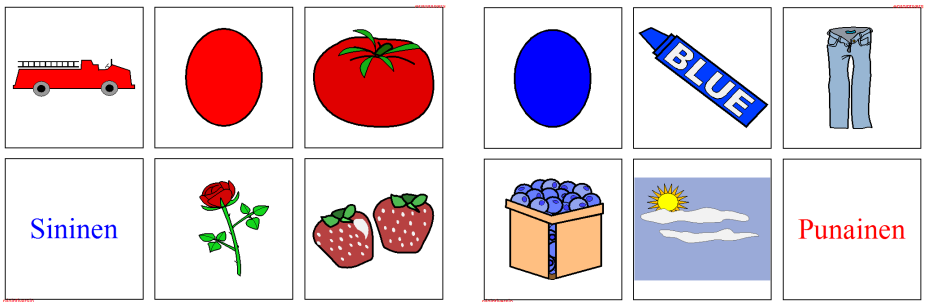

Sivujen luominen

Uuden, tyhjän sivun avaaminen

Uusia sivuja on parasta luoda **muokkaustilassa**. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.

- Jos haluat tehdä aivan uuden sivuston, valitse valikkokomento **Tiedosto > Uusi**. Jos sinulla on tallentamattomia tietoja, ohjelma kysyy, haluatko tallentaa muuttuneet tiedot ensin.
- Voit lisätä uuden, tyhjän sivun olemassa olevaan sivustoon valikkokomennolla **Sivu > Uusi sivu.**

© 2010 Viking Software AS

Uudet sivut numeroidaan jatkuvalla numeroinnilla, mutta ne lisätään Sivulistaan nykyisen sivun jälkeen. Tämä tarkoittaa, että sivujen numerointi voi olla epäjärjestyksessä, mutta tällä ei käytännössä ole mitään vaikutusta, kun sivusto ajetaan. Jos haluat vaihtaa sivujen järjestystä, katso Sivujen järjestäminen 131

Sivun nimeäminen

Luomasi sivut nimetään automaattisesti hyvin tylsillä nimillä (sivu 1, sivu 2).

1. Voit antaa sivulle kuvaavamman nimen valikkokomennolla **Sivu > Sivun ominaisuudet**.
2. Kirjoita nimi ensimmäiseen välilehteen, **Yleiset**.

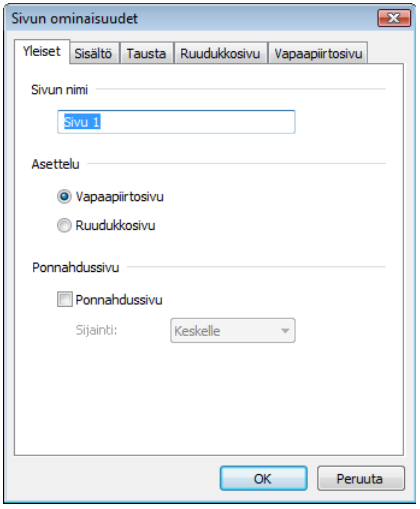

Voit nimetä sivuja uudelleen, jos haluat.

3. Napsauta **OK**.
4. Näet uuden nimen **Sivulistassa**.

Sivulista

Sivut näkyvät Sivulistassa, joka löytyy työalueen vasemmalta puolelta Muokkaa-työkaluryhmän alapuolelta.

- Tuo Sivulistan esiin napsauttamalla sen nimilehteä.

 © 2010 Viking Software AS

- Jos sivulista ei ole ollenkaan näkyvissä, valitse valikkokomento **Näytä > Sivulista**.

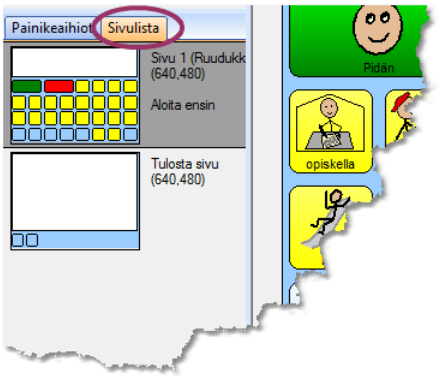

Sivulista-välilehti työalueen vasemmalla puolella.

Sivujen poistaminen

Kun haluat poistaa sivun, sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.

1. Avaa **Sivulista** ja valitse sivu, jonka haluat poistaa.
2. Valitse valikkokomento **Sivu > Poista sivu.**

Esimerkki

Luodaksesi esimerkinVärit-mallisivuston 67, luo uusi sivusto, ja luo sitten toinen sivu.

Ruudun pitäisi näyttää suunnilleen tältä:

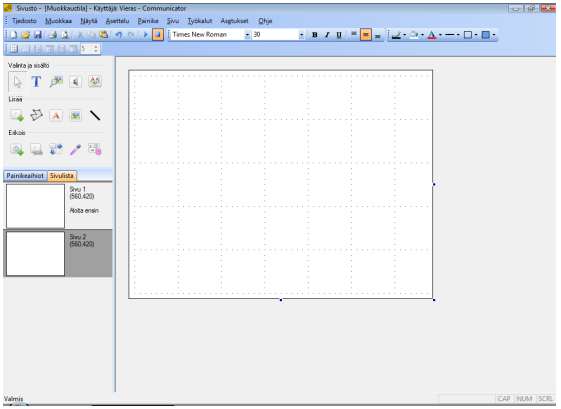

Nykyinen sivu näkyy merkittynä Sivulistassa.

Katso myös:

Sivun nimen vaihtaminen: Sivujen luominen 67

Sivujen järjestyksen vaihtaminen sivulistassa: Sivujen järjestäminen 131

Painikkeiden tekeminen ruudukon avulla 72

Ponnahdussivujen käyttö käyttäjän valinnassa 164

Sivun ominaisuudet 109

Työn tallentaminen

On helpompaa etsiä ja käyttää sivustoja, jos tallennat ne aina samaan kansioon tietokoneellasi.

- Suosittelemme, että tallennat Minun sivustoni -kansioon Communicatorin käyttäjänimellä. Communicator ehdottaa automaattisesti tätä kansiota, kun luot uusia sivustoja.
- Jos Communicatoriin ei ole luotu uusia käyttäjiä, käyttäjä nimesi on Vieras.

Lisätietoa useiden käyttäjien luomisesta ja hallinnoinnista Communicatorissa on kohdassa Käyttäjäprofiilit 348.

© 2010 Viking Software AS

Sivuston tallentaminen

Tallennettavan sivuston on oltava avattuna Communicatorissa.

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tallenna**.

   Jos sivusto on tallennettu aikaisemminkin, tallentaminen on nyt valmis.

2. Jos kyseessä on uusi sivusto, tulee näkyviin Windowsin **Tallenna nimellä**-valintaikkuna.

   Varmista, että olet tallentamassa oikeaan kansioon.

3. Anna tiedostonimi sivustolle ja napsauta **OK**.

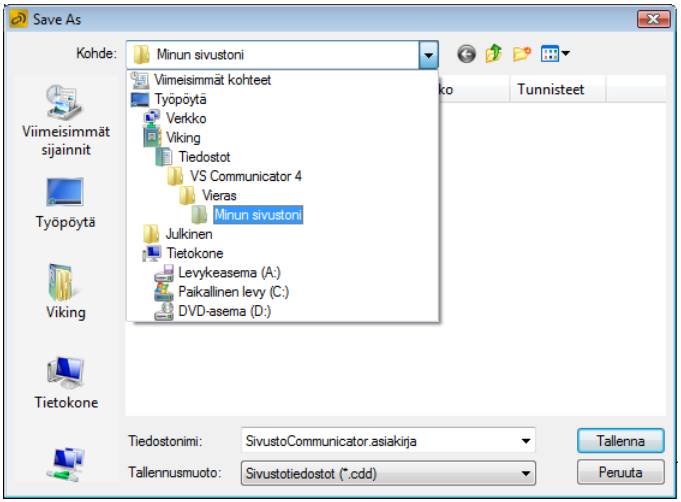

Tallentaminen Minun sivustoni -kansioon helpottaa sivustojen löytämistä myöhemmin.

Katso myös:

Omien sivustojen löytäminen myöhemmin 102

Painikkeiden tekeminen ruudukon avulla

Ruudukon avulla voit helposti luoda useita siistejä, kulmikkaita painikkeita. Ruudukkopainikkeet vaihtavat automaattisesti kokoaan sivuun sopiviksi.

Jos haluat luoda ja asetella painikkeita hieman hitaammin, mutta suuremmalla valinnanvapaudella, katso Mukautettujen painikkeiden piirtäminen 111.

Painikkeiden lisääminen ruudukon avulla

Varmista, että olet muokkaustilassa, ja että työalueella näkyvä sivu on se, johon haluat lisätä painikkeita.

1. Valitse valikkokomento **Sivu > Käytä ruudukkoa**.

Tai napsauta **Käytä ruudukkoa** -työkalua ruudukkotyökalurivissä:

2. Communicator tekee sivustasi ruudukkosivun. Ruudukkosivu täyttyy aina sopivasta määrästä siistejä, kulmikkaita painikkeita.
3. Voit vaihtaa painikkeiden määrää napsauttamalla Ruudukon koko -työkalua.

   Valkoinen miniruudukko tulee esiin.
4. Siirrä hiiren osoitinta alas oikealle miniruudukon päällä. Väritettyjen ruutujen avulla osoitat, kuinka monta painiketta haluat.

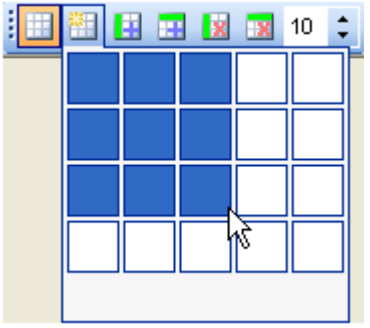

Ruudukon mittojen osoittaminen

 © 2010 Viking Software AS

5. Napsauta miniruudukkoa, kun olet tyytyväinen.
6. Tallenna sivusto valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

© 2010 Viking Software AS

Lisää ruudukkotyökaluja

Työkalut, joilla lisätään ja poistetaan ruudukon sarakkeita ja rivejä

Voit vaihtaa painikkeiden määrää myös lisäämällä tai poistamalla rivejä ja sarakkeita. Käytä tähän **ruudukkotyökalurivin** muita painikkeita tai valikkokomentoja **Sivu > Vaihda ruudukkoa.**

Työkalu painikevälin muuttamista varten

Ruudukkotyökalurivin viimeisellä työkalulla voit muuttaa painikkeiden väliä.

Voit myös muuttaa painikeväliä valikkokomennolla **Sivu > Sivun ominaisuudet**. Valitse välilehti **Ruudukkosivu** ja säädä välin suuruutta.

Kaikkien painikkeiden poistaminen ruudukkosivulta

Jos haluat poistaa kaikki painikkeet, vaihda sivu takaisin normaaliksi sivuksi:

- Valitse uudestaan valikkokomento **Sivu > Käytä ruudukkoa**.
- Valintamerkintä poistuu Sivu-valikosta osoittaen, että sivu on nyt vapaapiirtosivu.

Nyt voit valita ja poistaa kaikki painikkeet.

© 2010 Viking Software AS

Esimerkki

Luodaksesi esimerkin Värit-mallisivuston 67, napsauta Käytä ruudukkoa -työkalua kummallakin sivulla.

Nyt sinulla pitäisi olla kaksi sivua ja kummassakin kuusi painiketta:

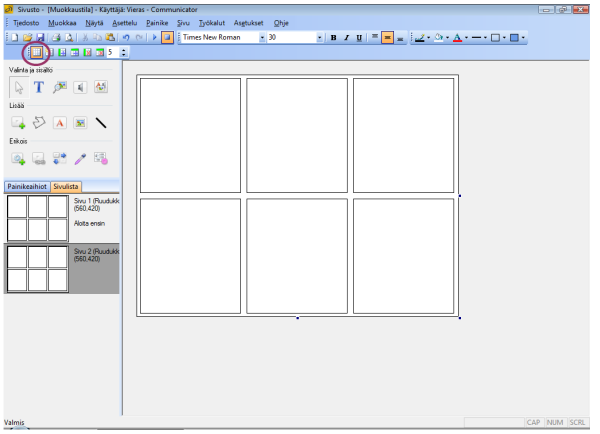

Tässä on 2 x 3 -ruudukko (rivit x sarakkeet).

Ruudukon painikkeiden uudelleen järjestäminen

Kun olet lisännyt sisältöä ruudukkopainikkeisiin, voit vaihtaa ruudukon painikkeiden järjestystä vetämällä niitä eri puolille sivua hiiren osoittimella.

Painikkeiden lisääminen monistamalla

Tämä on hyödyllinen tapa, jos haluat täyttää sivun painikkeilla, jotka eivät ole suorakaiteen muotoisia, tai jos et halua täyttää *koko* sivua ruudukon lailla.

Yhden painikkeen lisääminen monistamista varten

Varmista, että olet muokkaustilassa, ja että työalueella oleva sivu on se, johon haluat lisätä painikkeita.

1. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Painiketyökalua**.

Lisää painike -työkalu

2. Huomaa, miten hiiren osoitin on nyt "lastattu" painikkeella: Osoitin muuttuu painikkeen kanssa hiusristiksi.
3. Vie se siihen kohtaan, jossa haluat painikkeen vasemman yläkulman olevan.
4. Pidä hiiren painike painettuna ja vedä osoitinta kohti halutun painikkeen oikeaa alakulmaa.

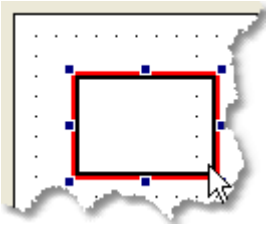

Vetäminen hiiren osoittimella.

5. Vapauta hiiren painike.

   Uusi painike on nyt näkyvissä. Se on valittuna.

Painikkeen monistaminen

Voit kopioida ja sijoittaa mukautettuja painikkeita työkaluryhmän Monista kohteita -työkalulla.

1. Avaa tyhjä sivu ja piirrä yksi painike sivun vasempaan ylälaitaan. (Katso yllä.)

© 2010 Viking Software AS

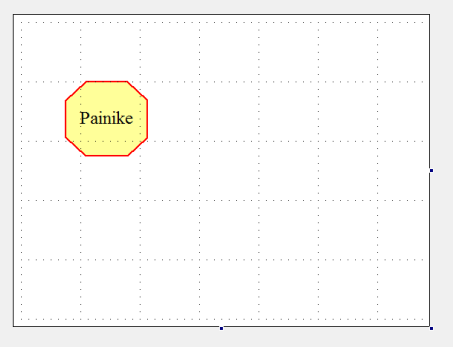

Vaihda painikkeen muotoa Ulkoasutyökalurivin avulla.

2. Valitse uusi painike. (Muista vaihtaa Osoitintyökaluun).
3. Valitse työkaluryhmän Monista kohteita -työkalu.

Monista kohteita -työkalu

4. Vie osoitin keskelle uutta painiketta ja paina hiiren painike alas.
5. Vedä painike sivun vastakkaiseen laitaan, ja vapauta hiiren painike.

   Sivu täyttyy ensimmäisen painikkeen kopioista.

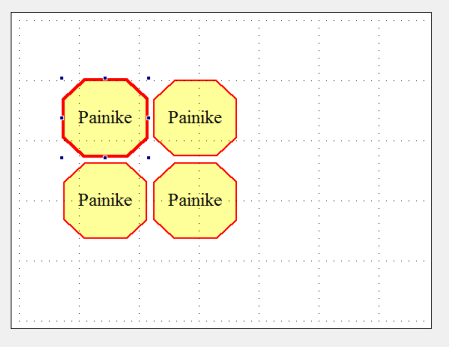

Monista-työkalun käytön tulos.

Voit myös vetää painiketta vaakasuoraan tehdäksesi yhden painikerivin tai vetää pystysuoraan tehdäksesi sarakkeen.

Kohteen valitseminen

Kun työskentelet muokkaustilassa, pidä silmällä valintamerkintöjä.

Ne kertovat, mihin kohteeseen seuraava komento tulee vaikuttamaan (jos annettu komento tai valittu työkalu voi vaikuttaa tähän kohteeseen).

Ongelmia valitsemisessa?

- Oletko muokkaustilassa? Paina **VAIHTO+F5**, jos et ole varma.
- Mikä työkalu on valittuna Muokkaa-työkaluryhmästä? Vaihda **Osoitintyökaluun** ja yritä uudelleen.

Käytä Osoitintyökalua valitsemiseen.

Sivun alustan valitseminen

Valitse sivun alusta napsauttamalla työalueen harmaata osaa.

- Kun sivun alusta tai tausta on valittuna, oikean alakulman ympärillä näkyy pienet mustat valintakahvat, kuten alla.

© 2010 Viking Software AS

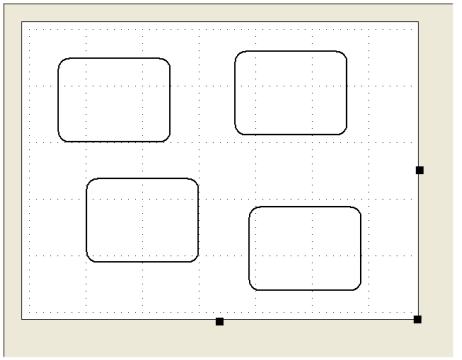

Sivun tausta tai alusta on valittuna.

- Kun sivun alusta on valittuna, voit valita sille värin Ulkoasutyökalurivistä.
- Voit myös muuttaa alustan kokoa vetämällä valintakahvoista. Jos sivu on ponnahdussivu, alustan koko on ponnahdusikkunan koko. Muiden sivujen kohdalla alustan mittasuhteiden muuttaminen vaikuttaa sivun ulkoasuun, mutta sivu täyttää aina koko ruudun tai ikkunan, jossa se ajetaan. Katso Sivuston ajaminen 99.

Kohteen valitseminen alustasta

Valitse painike napsauttamalla sitä Osoitintyökalulla.

Osoitintyökalu.

Punainen valintamerkintä ja pienet mustat valintakahvat ympäröivät valittua kohdetta.

© 2010 Viking Software AS

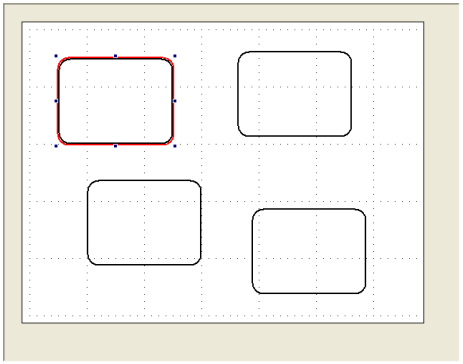

On helppoa nähdä, mikä neljästä painikkeesta on valittuna.

- Kun kohde on valittu, voit muuttaa sen kokoa vetämällä valintakahvoista.
- Voit muokata valittua kohdetta valikkorivin komennoilla, Ulkoasutyökalurivin tai Muokkaa-työkaluryhmän työkaluilla.
- Voit siirtää kohdetta viemällä osoittimen sen keskelle ja vetämällä sitä.

Voit myös valita alustan päällä olevaa **staattisista** tekstiä, kuvia tai viivoja. Niitä kutsutaan "staattisiksi", koska nämä objektit vain koristavat ajettavaa sivustoa: Käyttäjä ei pysty painamaan tai napsauttamaan niitä, eikä niissä ole toiminnallisuutta.

Useamman kohteen valitseminen

Seuraavaksi esitellään kolme tapaa valita useampia kohteita:

- Pidä VAIHTO-näppäin painettuna ja valitse lisää kohteita.
- Voit valita kaikki sivun kohteet valikkokomennolla Muokkaa > Valitse kaikki.
- Jos haluamasi kohteet ovat lähellä toisiaan, vie osoitin niiden ulkopuolelle ja aloita vetäminen. Näet katkoviivan (lasson), joka rajaa valittua aluetta. Vedä viistosti vastapäiseen kulmaan, kunnes kaikki haluamasi kohteet ovat valitun alueen sisällä.

Valinnan poistaminen osasta ryhmää

Voit poistaa valinnan yhdestä kohteesta, mutta jättää muut valituiksi pitämällä **VAIHTO**-näppäimen painettuna ja napsauttamalla haluamaasi kohdetta.

© 2010 Viking Software AS

Muokkaa-valikon peruskomentojen käyttäminen

Seuraavat Windowsista tutut muokkauskomennot helpottavat varmasti työskentelyä sivujen parissa:

Muokkaa > Kopioi (CTRL+C)

Kopioi valitun kohteen tai kohteet Windowsin leikepöydälle odottamaan Liitä-komentoa. Huomaa, että tämä *korvaa* kaiken sen, mitä leikepöydällä oli edeltävästi.

Muokkaa > Leikkaa (CTRL+X)

Poistaa valitun kohteen tai kohteet sivulta ja kopioi ne Windowsin leikepöydälle odottamaan Liitä-komentoa. Huomaa, että tämä *korvaa* kaiken sen, mitä leikepöydällä oli edeltävästi.

Muokkaa > Liitä (CTRL+V)

Liittää Windowsin leikepöydän sisällön esillä olevalle sivulle.

Muokkaa > Kumoa (CTRL+Z)

Kumoaa viimeksi tekemäsi toiminnon, jos mahdollista.

Muokkaa > Tee uudelleen (CTRL+VAIHTO+Z)

Tekee kumoamasi toiminnon uudelleen, jos mahdollista.

Muokkaa > Poista

Poistaa valitun kohteen tai kohteet sivulta ilman vaikutusta leikepöydän sisältöön.

© 2010 Viking Software AS

Sisällön lisääminen nopeasti

Painikkeen sisältötyökalu on erityisen hyödyllinen, kun haluat luoda kommunikaatiotauluja, kuten esimerkin Värit-mallisivuston 67.

Sen avulla voit lisätä tekstiä, kuvia ja ääntä painikkeisiin samassa valintaikkunassa.

Painikkeen sisältötyökalun käyttäminen

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi tätä työkalua. Jos et ole varma, paina VAIHTO + F5.

1. Napsauta työkaluryhmän **Osoitintyökalua**.

Osoitintyökalu.

2. Napsauta sivulla painiketta, jota haluat muokata.

   Huomaa, että valittuna olevaa painiketta ympäröi valintamerkinnät.

3. Napsauta työkaluryhmän **Painikkeen sisältötyökalua**.

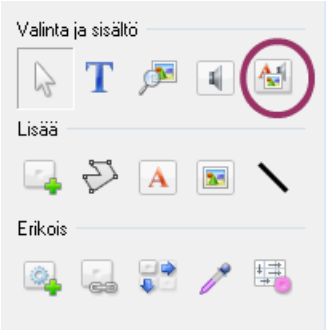

Muokkaa-työkaluryhmä.

   Sisältötyökalun valintaikkuna aukeaa. (Katso alla.)

4. Jos haluat lisätä tekstiä painikkeeseen, kirjoita se **Näytä teksti -kenttään.**.

© 2010 Viking Software AS

5. Jos haluat lisätä kuvan, kirjoita haluamaasi kuvaa kuvaava tai nimeävä sana **Etsi tekstiä -kenttään.**.

   Kuvalista täyttyy kirjoittaessasi. Jos et löydä haluamaasi kuvaa, kokeile vaihtoehtoista hakusanaa.

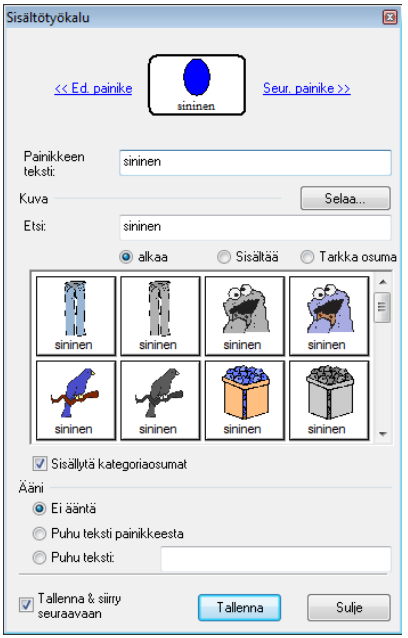

*Käytä **Sisältää**-vaihtoehtoa, jotta saat näkyviin enemmän vaihtoehtoja.*

6. Valitse kuva napsauttamalla sitä. Jos muutat mieltäsi, napsauta vain toista kuvaa.

7. Jos haluat painikkeen tuottavan puhetta painettaessa, napsauta valintaikkunan alaosan Ääni-valintapainikkeita.

   Nämä helppokäyttöiset äänivaihtoehdot käyttävät synteettistä puhetta. Jos valitset **Puhu teksti**, kirjoita haluamasi sana tai fraasi oikealla olevaan kenttään.

8. Napsauta **Tallenna**, jotta tekemäsi muutokset vaikuttavat valittuun painikkeeseen.

9. Toista tämä kunnes olet tyytyväinen kaikkiin painikkeisiin. Sen jälkeen tallenna sivusto valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

© 2010 Viking Software AS

Useamman painikkeen täyttäminen

Napsauta **Käytä Tallenna ja seuraava** -valintaruutua sisältötyökalun vasemmassa alakulmassa.

Kun napsautat ensimmäisen painikkeen Tallenna-painiketta, työkalu etenee automaattisesti seuraavaan painikkeeseen. Voit siirtyä haluamaasi painikkeeseen esikatselukuvan molemmilla puolilla olevien nuolten avulla.

Muistathan napsauttaa **Tallenna**-painiketta, kun teet muutoksia painikkeeseen!

Esimerkki

Esimerkin Värit-mallisivustoa 67 varten sinun on etsittävä alla olevat kuvat:

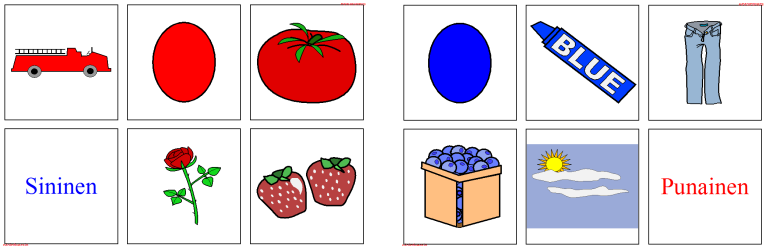

Tekstin lisääminen painikkeisiin

Jos haluat vain lisätä tai muokata yhden tai useamman painikkeen tekstiä, nopeinta on käyttää Tekstityökalua. Se valitsee automaattisesti vain painikkeen tekstin. Voit liikkua seuraavaan painikkeeseen painamalla Enter-näppäintä.

Tekstin lisääminen tai muuttaminen Tekstityökalulla

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi tekstityökalua. Jos et ole varma, paina VAIHTO + F5.

1. Napsauta työkaluryhmän Tekstityökalua.

Tekstityökalu.

 © 2010 Viking Software AS

2. Napsauta painiketta, jota haluat muokata.

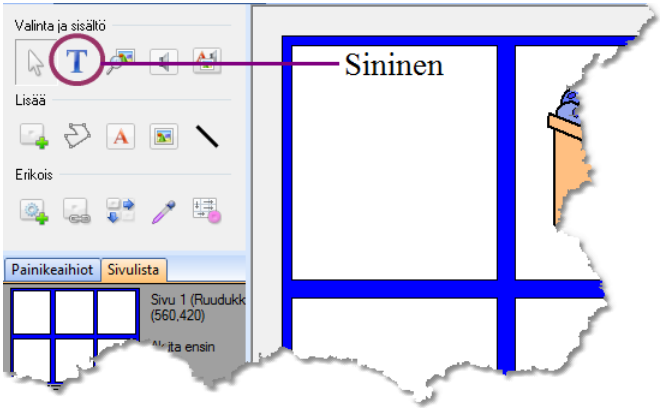

Tekstityökalu siirtää sinut "kirjoitustilaan"

Valitsemasi painikkeen teksti on valittuna. Jos painikkeessa ei ollut tekstiä, näet painikkeessa vilkkuvan lisäyskohdan (pieni pystysuora viiva).

Painikkeen kuvat on *väliaikaisesti* piilotettu.

3. Kirjoita painikkeen teksti.

4. Siirry seuraavaan painikkeeseen painamalla enteriä.

5. Saat Tekstityökalun pois päältä napsauttamalla jotain toista työkalua, esim. Osoitintyökalua.

Osoitintyökalu.

6. Kun olet tyytyväinen kaikkiin painikkeisiin, tallenna sivusto valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

Tekstin ulkoasun vaihtaminen

Tekstin ulkoasua hallitaan eri paikoista:

- **Kirjasintyökalurivin** avulla hallitset yleisimpiä tekstiasetuksia, paitsi
- Tekstin väriä, jota hallitaan **Ulkoasutyökalurivistä**.
- Valitse komento **Painike > Tekstin ominaisuudet**, niin saat näkyviin painikkeen tekstiin liittyvät asetukset.

Huomautus: Painikkeen teksti ja staattinen teksti ovat ulkoasultaan samankaltaisia.

Kun kirjoitat *uuden* tekstin, sen ulkoasun määrittävät kirjasintyökalurivin ja ulkoasutyökalurivin sen hetkiset asetukset. Näiden kahden työkalurivin avulla voit vaihtaa valitun tekstin ulkoasua.

Kirjasintyökalurivi

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi Kirjasintyökaluriviä. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.

Jos Kirjasintyökalurivi ei ole näkyvissä, valitse valikkokomento **Näytä > Kirjasintyökalurivi**.

Kirjasintyökalurivi

Tekstin ulkoasun vaihtaminen

1. Valitse teksti, painike tai painikkeet. (Katso Kohteen valitseminen 78.)
2. Tee valinta Kirjasintyökalurivissä. Valittavanasi on seuraavat asetukset:
   - Fontti
   - Fonttikoko
   - Lihavoitu teksti
   - Kursivoitu teksti
   - Alleviivattu teksti

© 2010 Viking Software AS

- Sijoita teksti painikkeen yläosaan (kuvan päälle, jos kuva)
- Sijoita teksti keskelle painiketta (kuvan alle, jos kuva)
- Sijoita teksti painikkeen alaosaan.

Ulkoasutyökalurivi

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi Ulkoasutyökaluriviä. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.

Jos Ulkoasutyökalurivi ei ole näkyvissä, valitse valikkokomento **Näytä > Ulkoasutyökalurivi**.

Ulkoasutyökalurivi, Tekstin väri -työkalu valittuna

Tekstin värin vaihtaminen

1. Valitse teksti, painike tai painikkeet. Katso Kohteen valitseminen 78.
2. Napsauta Tekstin väri -työkalua.

   Värivalikoima tulee esiin.

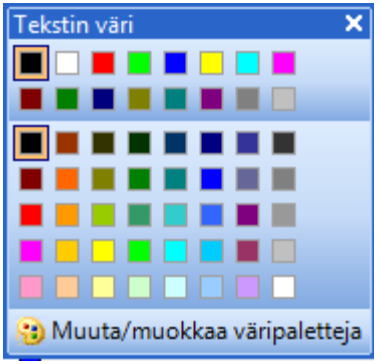

Tämä väripaletti on irrotettu eli se on vedetty irti työkalurivistä, jolloin se pysyy auki irrallisena työalueen päällä. Sen yläosassa näkyy myös mukautettu, pastellivärejä sisältävä värivalikoima.

3. Napsauta haluamaasi tekstin väriä.

© 2010 Viking Software AS

Katso myös:

Värivalikoiman valitseminen 127

Tekstin tasauksen, rivityksen ja painikkeen reunan siirtymän asettaminen.

Ohjelmassa on myös harvemmin käytettyjä painikkeen tekstin tasausvaihtoehtoja. Nämä on kerätty Tekstin ominaisuudet -valintaikkunaan.

1. Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi Tekstin ominaisuudet -valintaikkunaa. Jos et ole varma, paina **VAIHTO + F5**.
2. Valitse ne painikkeet, joiden ominaisuuksia haluat muuttaa.
3. Valitse valikkokomento **Painike > Tekstin ominaisuudet**.

Tekstin ominaisuudet -valintaikkuna tulee näkyviin:

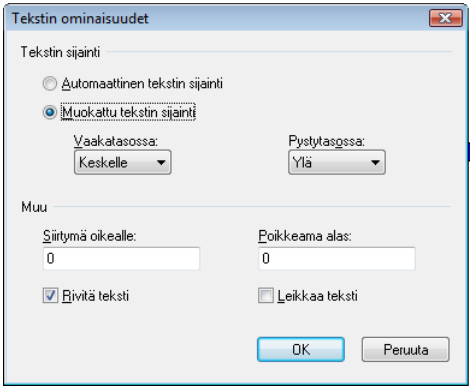

Tekstin ominaisuudet -valintaikkuna

4. Jos haluat keskityksen sijasta tasata painikkeen tekstin vasempaan tai oikeaan reunaan, valitse **Muokattu tekstin sijainti**, ja valitse uusi tasaus **Vaakatasossa**-valikosta.

   Jos olet valinnut muokatun tekstin sijainnin, myös **Pystytasossa**-valikon asetus vaikuttaa tekstiin. (Pystysuuntaisen tasauksen ominaisuudet ovat samat kuin Kirjasintyökalurivin kolmella viimeisellä painikkeella.)

© 2010 Viking Software AS

5. Jos haluat suuremman marginaalin tekstin ja painikkeen reunan välille, aseta siirtymät. Yksiköt ovat suhteellisia: aseta suurempi arvo, jos haluat suuremman marginaalin. **Siirtymä oikealle** määrittää painikkeen sivumarginaalin. **Poikkeama alas** määrittää ylä- ja alamarginaalit. Teksti pysyy marginaalien sisäpuolella, jos se vain on mahdollista.
6. Varmista, että teksti näkyy vain painikkeessa valitsemalla **Rivitä teksti** ja **Leikkaa teksti**. Muussa tapauksessa ylipitkä teksti jatkuu taustan tai viereisten painikkeiden päälle.
7. Napsauta **OK**.

   Valintasi vaikuttavat kaikkiin valittuna oleviin painikkeisiin ja kaikkiin myöhemmin luotaviin uusiin painikkeisiin.

Kuvien lisääminen painikkeisiin

Kuvatyökalun avulla voit lisätä ja vaihtaa painikkeen tai painikkeiden kuvia. Valitse kuvatyökalu, kun haluat vaihtaa vain painikkeen kuvaa.

Kuvatyökalun avulla voit lisätä painikkeeseen tai sivuun Tobii Communicatorin kuvakirjaston kuvien lisäksi minkä tahansa tietokoneella olevan kuvan.

Painikkeen kuvan vaihtaminen

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi Kuvatyökalua. Jos et ole varma, paina **VAIHTO + F5**.

1. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Kuvatyökalua.**

Kuvatyökalu

Voit vaihtoehtoisesti käyttää valikkokomentoa **Painike > Lisää kuva.**

2. Kuvatyökalun valintaikkuna tulee näkyviin. Valittuna oleva painike on näkyvissä ikkunan yläosan esikatselukuvassa:

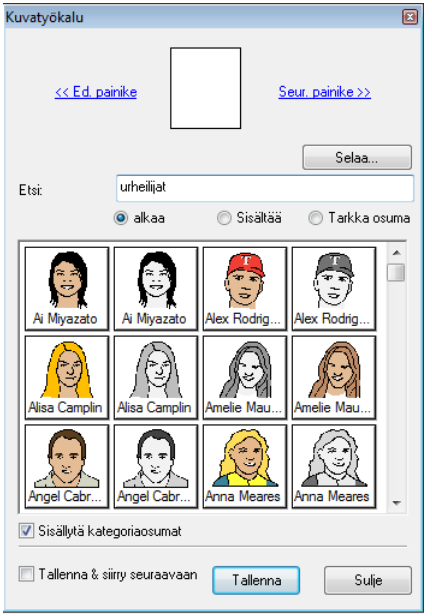

Kuvatyökalun valintaikkuna

3. Jos yhtään painiketta ei ole näkyvissä, valitse esikatselualueella **Seur. painike**.

4. Kirjoita sana tai sanan osa, jota haluat etsiä.

   Jos valitussa painikkeessa on tekstiä, tämä teksti näkyy automaattisesti hakuterminä. Voit silti vaihtaa hakutermiä.

   Jos hakutuloksia on liian vähän - tai liian paljon, kokeile **Etsi-kentän** *alapuolella* olevia vaihtoehtoja. **Sisältää** löytää tavallisesti eniten vaihtoehtoja, ja **Tarkka osuma** vähiten. Voit myös kirjoittaa vain osan sanasta koko sanan sijaan, jotta saisit enemmän kuvia.

   Sisällytä kategoriaosumat löytää kuvat, jotka kuuluvat hakusanaan sopivaan kategoriaan. Yllä olevassa kuvassa on kirjoitettu **urheilijat** ja valittu **Sisällytä kategoriaosumat**. Haku löytää urheilija-aiheiset kuvat, mutta myös kaikki kuuluisat urheilijat, jotka on listattu Urheilijat-kategoriaan.

5. Napsauta kuvaa, jota haluat käyttää.

© 2010 Viking Software AS

6. Napsauta **Tallenna**.

Jos olet valinnut **Käytä Tallenna & siirry seuraavaan**, valintaikkuna siirtyy automaattisesti seuraavaan painikkeeseen ilman että sinun täytyisi avata se erikseen jokaisen painikkeen kohdalla.

Kun **Käytä Tallenna & siirry seuraavaan** ei ole valittuna, voit vaihtaa haluamaasi painikkeeseen napsauttamalla sitä valintaikkunan ollessa auki. Muistathan napsauttaa Tallenna-painiketta, kun olet tehnyt muutoksia painikkeeseen.

6. Kun olet tyytyväinen kaikkiin painikkeisiin, tallenna sivusto valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

Kuvan käyttäminen tiedostosta

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi Kuvatyökalua. Jos et ole varma, paina **VAIHTO + F5**.

1. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Kuvatyökalua.**.

Kuvatyökalu.

Kuvatyökalun valintaikkuna tulee näkyviin. Valittuna oleva painike on näkyvissä ikkunan yläosan esikatselukuvassa.

2. Jos yhtään painiketta ei ole näkyvissä, valitse esikatselualueella **Seur. painike**.

3. Napsauta **Selaa**-painiketta.

Näet Windowsin normaalin Avaa-valintaikkunan:

© 2010 Viking Software AS

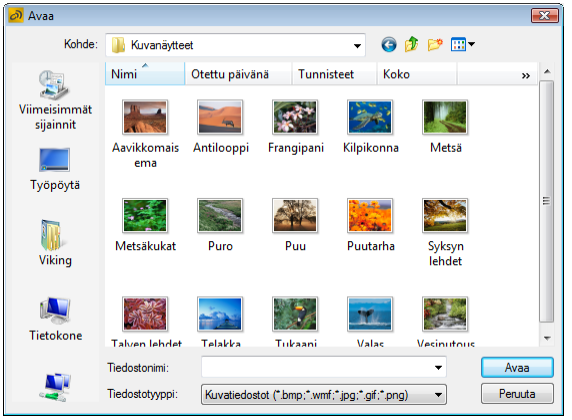

Avaa-valintaikkuna

4. Valitse kansio, joka sisältää kuvia, valitse sitten haluamasi kuva ja napsauta **Avaa**.

5. Kuva on lisätty painikkeeseen.

Kuvan poistaminen

Voit myös poistaa kuvan painikkeesta.

Sinun on oltava **muokkaustilassa** poistaaksesi kuvan. Jos et ole varma, paina **VAIHTO + F5**.

1. Valitse painike.

2. Valitse valikkokomento **Painike > Poista kuva**.

Äänen lisääminen painikkeisiin

Tässä osiossa kuvataan, miten Muokkaa-työkaluryhmän äänityökalulla lisätään ääntä painikkeeseen käyttämällä synteettistä puhetta, nauhoitettuja ääniä tai äänitiedostoja, jotka on tallennettu tietokoneeseen.

 © 2010 Viking Software AS

Milloin ääntä käytetään

Jos käyttäjä ei pysty puhumaan, terapeutti voi luoda heitä varten painikkeita, jotka painettuna tuottavat sanoja, fraaseja tai muita ääniä.

Niitä käyttäjiä varten, jotka eivät pysty lukemaan tekstiä, terapeutit voivat lisätä ääniä **kuuluviksi vihjeiksi**. Toisin sanoen, kun käyttäjä osoittaa painiketta, painike "sanoo jotakin" ilmaisten, mikä kyseinen painike on. Näkövammaisia käyttäjiä varten voit tutustua **Puhu kirjoittaessa**ominaisuuteen, joka löytyy **Asetukset > Ääniasetukset**-valintaikkunasta.

Äänen lisääminen painikkeeseen

Voit lisätä ääntä painikkeeseen ajotilassa Painikkeen muokkausavustajan 37 avulla. Käyttääksesi tässä kuvattua Ääni-valintaikkunaa, sinun on oltava **muokkaustilassa**. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Äänityökalua** .

Äänityökalu

Painikkeen ääni -valintaikkuna avautuu.

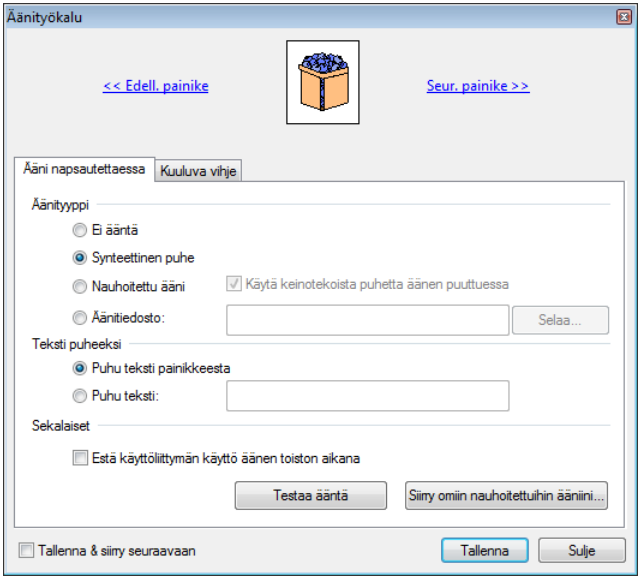

Painikkeen ääni -valintaikkuna.

2. Napsauta painiketta, jota haluat muokata tai napsauta **Seur. painike >>**, kunnes esikatselussa näkyy haluamasi painike.

3. Valitse äänityyppi, jota haluat käyttää.

   Synteettinen puhe: Voidaan käyttää vain puhumaan painikkeen tekstiä tai tekstiä, jonka olet kirjoittanut: Sinun on kerrottava, mitä se sanoo.

   Nauhoitettu ääni: Communicator etsii äänikirjastosta nauhoitettua ääntä, joka vastaa painikkeen tekstiä (tai kohdassa Teksti puheeksi määritettyä tekstiä), ja toistaa äänen kyseisessä tiedostossa. Jos käytät tätä ominaisuutta, sinun on nimettävä nauhoittamasi tiedostot niin, että ne vastaavat sisällytettyä puhetta.

   Toista tämä äänitiedosto: Ei huolta nimien vastaavuudesta, valitse vain tiedoston nimi, joka sisältää haluamasi äänen. Tietenkin sinun on tiedettävä, mihin kyseinen äänitiedosto on tallennettu tietokoneessa. (Vältä tätä vaihtoehtoa tai tallenna kaikki äänitiedostosi Minun sivustoni -kansioon, jos suunnittelet sivuston kopioimista muihin tietokoneisiin.)

4. Jos valitset synteettisen puheen, määritä puhuttava teksti.

© 2010 Viking Software AS

Jos yllä olevassa kuvassa valitaan **Puhu teksti painikkeesta**, tietokone sanoo *sininen*, kun painiketta painetaan.

Jos valitset **Puhu teksti**, voit kirjoittaa esimerkiksi *Mikä väri tämä on? Tämä väri on sininen*.

5. Jos painikkeessa on toimintoja, esimerkiksi linkki toiselle sivulle, haluat ehkä valita **Odota kunnes loppunut**.

   Painikkeen toiminto ei käynnisty ennen kuin äänen toisto on loppunut. Muussa tapauksessa käyttäjä ei välttämättä edes näe painiketta, jonka ääntä toistetaan.

6. Napsauta **Tallenna**, jotta tekemäsi muutokset tulevat voimaan.

   Jos aiot muokata useita painikkeita, voit valita **Käytä Tallenna ja siirry seuraavaan**. Aina kun napsautat **Tallenna**, valintaikkuna tallentaa muutokset ja siirtyy seuraavaan painikkeeseen.

7. Valitse **Sulje**, kun olet valmis.

8. Tallenna sivusto valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

Katso myös

Toimiiko tietokoneen äänet? 282

Nauhoita oma äänikirjasto 288

Sisällön lisääminen nopeasti 82

Videon lisääminen painikkeeseen

Videon toistaminen painikkeesta on Tobii Communicator 4:n uusi ominaisuus. Video voi pyöriä painikkeen koon rajoittamalla alueella tai koko ruudun kokoisena.

Kun käyttäjä painaa painiketta uudelleen videon ollessa käynnissä, video ***pysähtyy*** (ei taukoa). Uusi painallus aloittaa videon uudelleen alusta.

Videon lisääminen painikkeeseen

1. Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO+F5**.
2. Valitse painike, johon haluat lisätä videon.
3. Valitse valikkokomento **Painike > Video**.

   Näet tämän valintaikkunan.

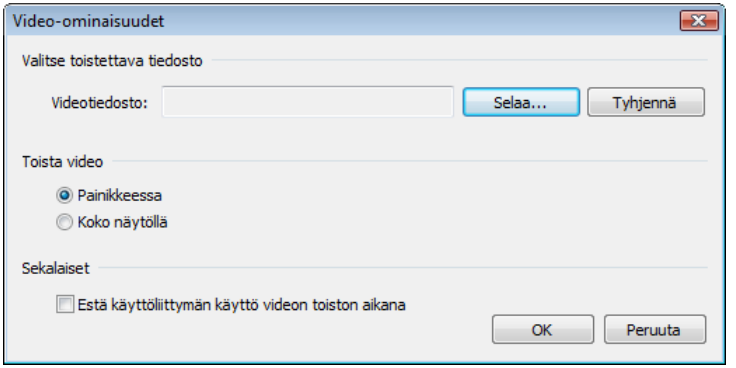

Videon ominaisuudet -valintaikkuna

4. Napsauta **Selaa**-painiketta.
5. Windowsin Avaa-valintaikkuna tulee näkyviin.
6. Valitse videotiedosto tietokoneeltasi. Tiedostotyyppi voi olla AVI, MPEG, MPG tai MPE.
7. Valitse **Avaa**.
8. Valitse videon toistotapa Videon ominaisuudet -valintaikkunasta.

 © 2010 Viking Software AS

9. Napsauta **OK**.

Määrittele näppäin painikkeelle

Jos haluat käyttää näppäimistöä jonkin painikkeen aktivoimiseksi sivuston ajamisen aikana, voit määritellä painikkeelle näppäimenpainalluksen.

1. Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO+F5**.
2. Valitse yksi painike.
3. Valitse valikkokomento **Painike > Määrittele näppäimenpainallus.**

   Näet tämän valintaikkunan:

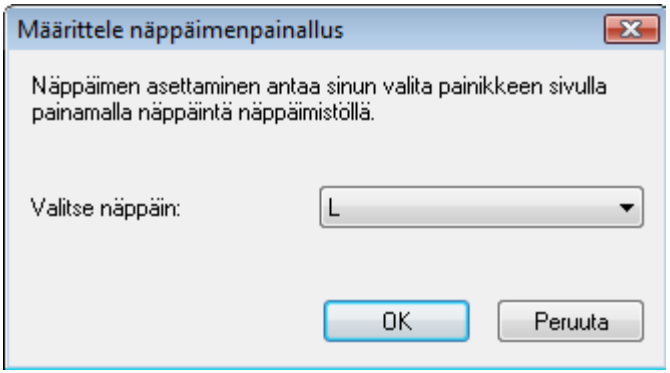

Painike voidaan aktivoida näppäimistön näppäintä painamalla.

4. Valitse näppäin pudotusvalikosta.
5. Napsauta **OK**.

   Kun sivusto on ajotilassa, valitun näppäimen painaminen saa aikaan saman kuin jos painiketta painettaisiin millä tahansa muulla syöttötavalla.

Ensimmäisen sivun asettaminen

Jos sivustossa on enemmän kuin yksi sivu, sinun on päätettävä, minkä sivun käyttäjä näkee ensimmäisenä, ja miten käyttäjä pääsee muille sivuille.

Aseta ensimmäiseksi sivuksi

Mikä tahansa sivuston normaali sivu voidaan muuntaa etusivuksi. Ponnahdussivuja ei kuitenkaan voi valita etusivuksi.

Sinun on oltava muokkaustilassa asettaaksesi etusivun. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO+F5**.

1. Valitse **Sivulistasta** sivu, jonka haluat asettaa etusivuksi.
2. Valitse valikkokomento **Sivu > Aseta ensimmäiseksi sivuksi**.

   Valitsemasi sivu siirtyy Sivulistassa ylimmäiseksi ja merkitään ensimmäiseksi sivuksi:

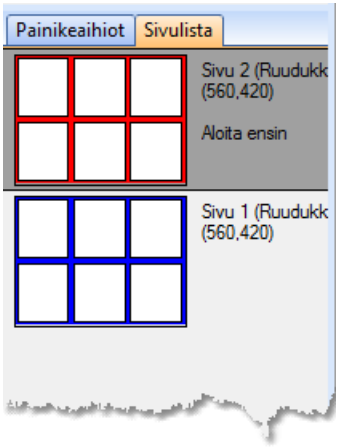

Etusivu siirtyy sivulistan ylimmäksi

Katso myös:

Sivujen nimien vaihtaminen: Sivujen luominen 67

Sivujen järjestyksen vaihtaminen Sivulistassa:Sivujen järjestäminen 131

 © 2010 Viking Software AS

Sivuston ajaminen

Voit ajaa sivuston napsauttamalla vakiotyökalurivin **Aja-työkalua**.

Vakiotyökalurivi.

Vaihtoehtoisesti voit valita valikkokomennon **Näytä > Aja** tai paina **F5**.

Sivuston ajotavan päättäminen

Sivusto voidaan ajaa koko ruudun kokoisena tai valitun kokoisessa ikkunassa (myös suurennetussa ikkunassa).

- Valitse **Kokoruututila** käyttäjälle, joka saattaisi vahingossa napsauttaa ikkunan ulkopuolella eikä osaisi palata ohjelmaan.
- Valitse **kokoruututila** käyttäjille, jotka tarvitsevat mahdollisimman yksinkertaisen näkymän.
- Valitse **Aja ikkunassa**, jos haluat sivun peittävän vain osan näyttöruudusta. Tämä voi sopia kuvaruutunäppäimistön tai sellaisen sivuston käyttämiseen, joka on luotu käytettäväksi jonkin muun ohjelman kanssa.
- Valitse **Aja ikkunassa**, jos haluat, että valikkorivi on käytössäsi myös sivuston ajamisen aikana.
- Valitse **Aja ikkunassa**, jos haluat mahdollisuuden liikutella sivustoa ympäri työpöytää.

Kuinka ajetaan -välilehden käyttäminen

Voit määrittää sivuston ajotavan sekä ajotilassa että muokkaustilassa.

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **VAIHTO + F10**.
2. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Sivuston ominaisuudet.**

   Näet tämän valintaikkunan:

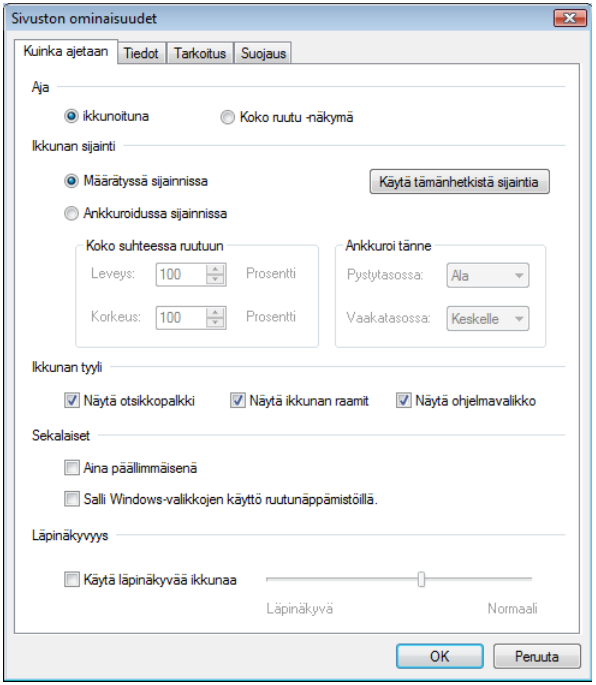

Tässä ikkunassa määritetään, miten sivusto ajetaan.

Asetukset määritetään ensimmäisellä välilehdellä, **Kuinka ajetaan**.

3. **Aja**-osiossa voit valita joko **Ikkunoituna** tai **Koko ruutu -näkymä**.

   Jos valitsit koko ruudun näkymän, siirry vaiheeseen 8.

4. Jos valitsit Ikkunoituna, valitse **ikkunan sijainti.**

   Määrätyssä sijainnissa avaa sivuston aina saman kokoisena ja samassa paikassa. Koko ja sijainti määritetään mallista: Sulje valintaikkuna, aja sivusto, määritä koko ja sijainti haluamallasi tavalla, avaa sitten valintaikkuna uudestaan ja napsauta **Käytä tämänhetkistä sijaintia**.

   Ankkuroidussa sijainnissa -vaihtoehdon avulla voit sijoittaa pienikokoisen ikkunan näytön reunaan. Koko määritetään Leveys ja Korkeus -kentissä prosentteina näytön koosta. Valitse ankkurointikulma Ankkuroi tänne -osioissa Pystytasossa ja Vaakatasossa -kenttien avulla.

 © 2010 Viking Software AS

5. Jos valitsit Ikkunoituna, **Ikkunan tyyli** -kohdan valinnoilla hallitset, kuinka paljon valinnanvaraa käyttäjällä on sivuston käytön aikana.

   Näytä otsikkopalkki Ajotilassa olevaa sivustoa voidaan liikutella otsikkopalkista vetämällä.

   Näytä ikkunan raamit Ajotilassa olevan sivuston kokoa voidaan muuttaa vetämällä ikkunan reunoista ja kulmista.

   Näytä ohjelmavalikko Ajotilan valikkorivi (tiivistetty versio muokkaustilan valikkorivistä) on näkyvissä sivuston ajamisen aikana.

   Huomautus: Painamalla F10 ajotilassa kytkee kaikki kolme vaihtoehtoa päälle. Painamalla F10 uudelleen palauttaa valintaikkunaan tallennetut asetukset voimaan.

6. Jos valitsit Ikkunoituna, voit muuttaa **Sekalaiset**-osion asetuksia.

   Aina päällimmäisenä Muut ikkunat eivät pysty peittämään sivustoa. Turvallinen vaihtoehto, jos käyttäjä ei osaa palauttaa Tobii Communicatorin ikkunaa päällimmäiseksi.

   Salli valikkojen käyttö Sallii valikkokomentojen antamisen muille ohjelmille, kun sivusto sisältää ruutunäppäimistön.

7. **Läpinäkyvyys** tekee sivusta osittain läpinäkyvän, jotta käyttäjä voi nähdä, mitä sivuston alla on. Usein hyvä valinta, kun pieni sivusto on ankkuroitu. Tavallisesti tämä vaihtoehto ei ole hyvä käyttäjille, jotka tarvitsevat koko ruudun näkymän.

8. Napsauta **OK**.

9. Tallenna sivusto valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna** .

© 2010 Viking Software AS

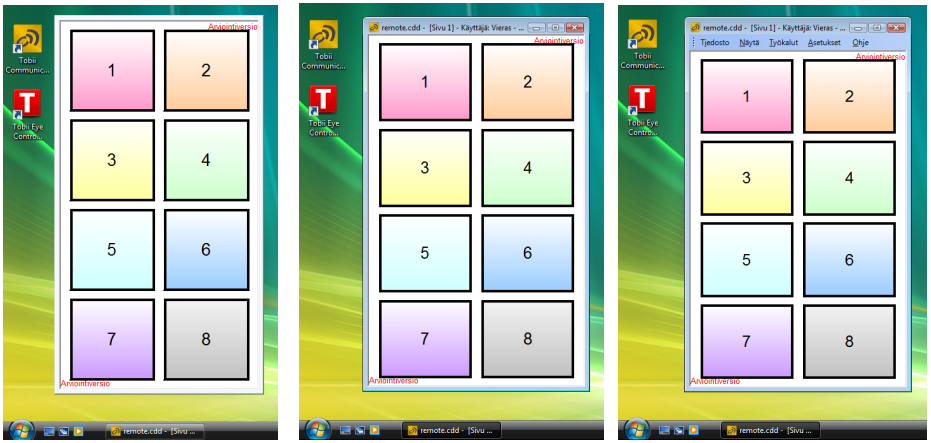

Kolme tapaa ajaa sivusto ikkunassa.

A Ankkuroitu, ilman otsikkopalkkia, valikkoriviä ja ikkunan reunoja.

B Vaikka valitset ankkuroinnin, voit silti jättää otsikkopalkin näkyviin, jotta sivustoa voidaan siirtää.

C Kun reunat on näkyvissä, sivuston kokoa voidaan muuttaa ajamisen aikana. Paina F10, kun haluat sivuston tilaan, jossa otsikkopalkki, valikot ja reunat ovat näkyvissä. Paina uudelleen F10, kun haluat palauttaa valintaikkunaan tallennetut asetukset.

Omien sivustojen löytäminen myöhemmin

Kun haluat palata sivustoon, jonka olet sulkenut, sinun on avata se uudestaan.

Jos olet tallentanut Tobii Communicatorin suosittelemaan kansioon, sivustosi löytyvät tavallisesti **Omat tiedostot > Tobii Communicator 4 > *Vieras* > Minun sivustoni -kansiosta.** (Jos olet luonut useita Communicatorin käyttäjiä ja tallentanut sivustoja eri käyttäjille, korvaa ***Vieras*** asianmukaisella käyttäjänimellä.)

Jos olet tallentanut työsi johonkin muuhun kansioon, sinun on osattava löytää se uudestaan. Seuraavat ohjeet kuvaavat oletustilannetta.

© 2010 Viking Software AS

Äskettäin käytetyn sivuston avaaminen

1. Jos käyttäjä on aina **Vieras**, siirry vaiheeseen 3.
2. Jos olet luonut useita käyttäjiä, varmista sivustoa avatessa, että Communicator on avattu oikealla käyttäjänimellä. Voit vaihtaa käyttäjää valikkokomennolla **Asetukset > Käyttäjät > Vaihda käyttäjää** ja valitsemalla oikean käyttäjän.
3. Avaa Tiedosto-valikko valitsemalla valikkokomento **Tiedosto >**.
4. Katso valikon alaosaan merkittyjä tiedostoja. Jos näet haluamasi tiedoston, paina asianmukaista numeroa: **1-4.**

   Jos et näe, valitse **Avaa**-komento.

Sivuston avaaminen Tiedosto > Avaa -komennolla

1. Jos käyttäjä on aina **Vieras**, siirry vaiheeseen 3.
2. Jos olet luonut useita käyttäjiä, varmista sivustoa avatessa, että Communicator on avattu oikealla käyttäjänimellä. Voit vaihtaa käyttäjää valikkokomennolla **Asetukset > Käyttäjät > Vaihda käyttäjää** ja valitsemalla oikean käyttäjän.
3. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Avaa**.

   Windowsin Avaa-valintaikkuna tulee näkyviin.

   Tobii Communicator 4 ehdottaa kansioksi valittuna olevan käyttäjän **Minun sivustoni** -kansiota.

© 2010 Viking Software AS

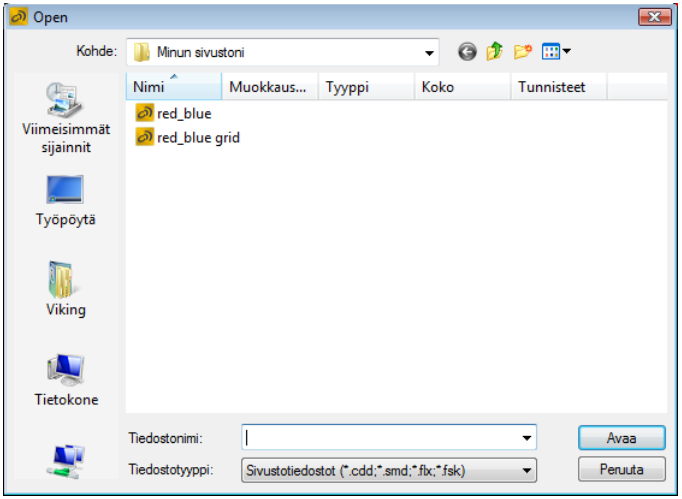

Sivuston avaaminen oletuskansiosta.

4. Valitse sivusto, jonka haluat avata, ja napsauta **Avaa**.

© 2010 Viking Software AS

Sivujen linkittäminen toisiinsa

Kaikki sivustot, jotka sisältävät enemmän kuin yhden sivun, tarvitsevat painikkeita, joiden avulla siirrytään sivulta sivulle.

Voit lisätä minkä tahansa kuvan, tekstin tai äänen näihin painikkeisiin, mutta niiden on myös sisällettävä **toiminto:** Linkki toiselle sivulle. Voit myös luoda linkkejä toisiin sivustoihin.

Tämä osio käsittelee sivujen linkittämistä. Tietoa muista toiminnoista on kohdassa Toimintojen ja älytoimintojen lisääminen 143.

Linkkien painikeaihiot

Osa yleisimmin käytetyistä linkeistä löytyy Painikeaihioista. Näitä ovat mm. Takaisin, Koti ja Seuraava / Edellinen. Katso Painikeaihioiden käyttäminen 139.

Linkittäminen samassa sivustossa olevaan sivuun

Kun luot linkkejä, sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO + F5.

1. Valitse painike, jota painamalla käyttäjä vaihtaa sivuja.
2. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Linkkityökalua.**.

Linkkityökalu

Linkkityökalun valintaikkuna tulee näkyviin.

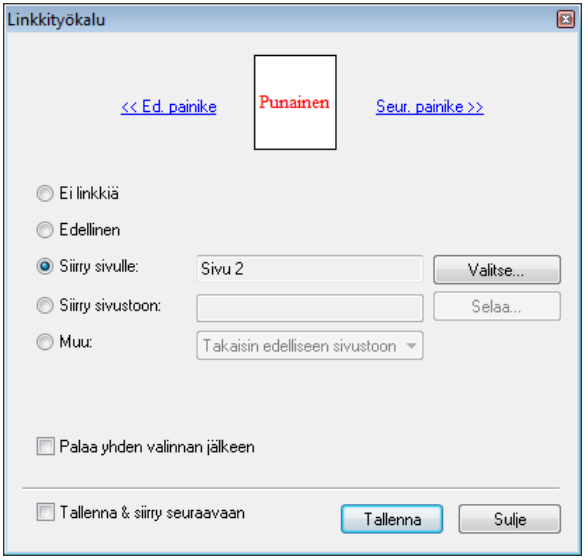

Linkkityökalun valintaikkuna linkkipainikkeille.

3. Valitse **Siirry sivulle** ja napsauta **Valitse**

   Valitse sivu -ikkuna tulee näkyviin.

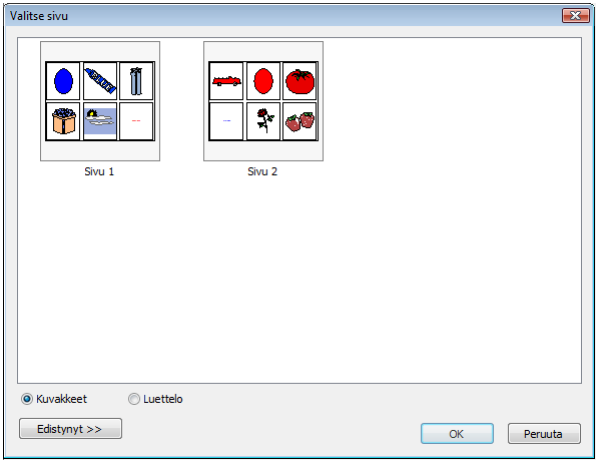

Valitse sivu, johon haluat siirtyä painikkeella.

4. Napsauta sen sivun esikatselukuvaa, johon haluat linkittää.

© 2010 Viking Software AS

5. Napsauta **OK** Valitse Sivu -ikkunassa.
6. Napsauta **OK** Linkkityökalun valintaikkunassa.
7. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tallenna** tallentaaksesi sivustosi.

Malleja sivuston linkittämisestä

Yksinkertaisessa muutaman sivun sivustossa jokainen sivu linkittyy toisiinsa.

Tässä on hahmotelma neljän sivun sivustosta. Jokaisella sivulla on samanlainen sarake painikkeita, joilla vaihdetaan sivua.

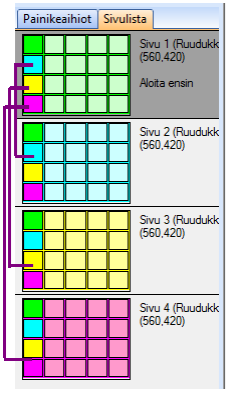

Edistyneellä käyttäjällä on tavallisesti käytössä useita sivustoja. Jotkin sivustot aktivoidaan kotisivulta, ja jotkin niistä aktivoivat toisia. Tällaisessa tapauksessa on tavallisesti viisasta varustaa jokainen sivu tai sivusto **Takaisin** ja **Siirry kotiin** -painikkeilla.

Katso myös:

Ponnahdussivujen käyttäminen valintasivuina 164

Ulkoasun muokkaaminen

Tämä osio kuvaa niitä Tobii Communicatorin ominaisuuksia, joiden avulla voit hallita lähes kaikkea sivuston ulkoasuun liittyvää. Voit muuttaa sivun mittasuhteita ja taustan väriä tai lisätä siihen tekstiä tai kuvia. Voit tehdä eri muotoisia painikkeita. Lisäksi painikkeet voivat olla eri värisiä ja niillä voi olla erilaiset ääriviivat.

Käytämme esimerkkinä alla olevaa mukautettua kotisivua:

Malli: Mukautettu kotisivu

- Sivun ominaisuudet 109 -valintaikkunan avulla sivun taustalle on lisätty valokuva Windowsin Kuvanäytteet-kansiosta.
- Keskitetyt otsikot ovat staattista tekstiä 115.
- Käyttäjän kuva oikealla ylhäällä on staattinen kuva. 115
- Kolme pyöreää painiketta on sovitettu, tasattu ja sijoitettu käyttämällä Asettelu-valikkoa 121. Niiden värit on valittu muokatusta väripaletista 127.
- Matkapuhelin- ja kaukosäädinpainikkeissa ei ole ääriviivoja eikä täyttöä, mutta niissä on käytetty tietokoneeseen tallennettuja kuvia. Lopeta-painike vasemmalla ylhäällä on kolmion muotoinen, ääriviivaton ja liukuvärjätty. Katso Mukautettujen painikkeiden piirtäminen 111

© 2010 Viking Software AS

Sivun tausta ja muita hyödyllisiä ominaisuuksia

Sivun ominaisuudet -valintaikkuna sisältää tietoa ja asetuksia, jotka koskevat yksittäisiä sivuja.

- Huomaa, että voit säätää vapaapiirtosivujen (sivut, joissa ei ole painikeruudukkoa) sijoittelupisteitä tämän valintaikkunan **Vapaapiirtosivu**-välilehdeltä.

Kuvan lisääminen taustaan

Sinun on oltava muokkaustilassa nähdäksesi Sivun ominaisuudet. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse **Sivulistasta** sivu, jota haluat työstää.
2. Valitse valikkokomento **Sivu > Sivun ominaisuudet**.

   Sivun ominaisuudet -valintaikkuna tulee näkyviin:

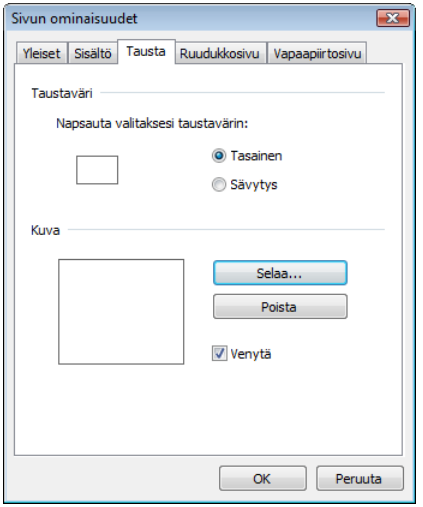

Tässä valikossa voit valita taustavärin tai -kuvan.

3. Avaa **Tausta-välilehti**.
4. Voit valita kuvan tietokoneeltasi napsauttamalla **Selaa**-painiketta.

5. Etsi kuvatiedosto Windowsin Avaa-valintaikkunan avulla ja napsauta **Avaa**-painiketta.

   Nyt näet Sivun ominaisuudet -valintaikkunassa esikatselukuvan valitsemastasi kuvasta:

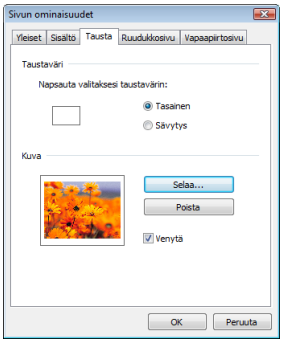

Kun olet valinnut kuvan, se näkyy esikatselussa.

6. Kokeile **Venytä kuva** -asetusta nähdäksesi, mikä vaihtoehto antaa parhaan tuloksen.

7. Kun olet valmis, napsauta **OK**.

   Valitsemasi kuva näkyy nyt sivun taustalla. Se on kaikkien sivulle lisäämiesi objektien takana eikä sitä voi valita.

Taustakuvan poistaminen

1. Valitse sivu ja mene Sivun ominaisuudet -valintaikkunaan ja avaa Tausta-välilehti yllä kuvatulla tavalla.

2. Napsauta **Poista**-painiketta.

© 2010 Viking Software AS

Mukautettujen painikkeiden piirtäminen

Jos haluat määrittää painikkeiden muodon ja sijainnin, älä käytä ruudukkoa sivullasi. Jätä se vapaapiirtosivuksi, ja piirrä painikkeita itse ja liikuta niitä ympäri ruutua haluamallasi tavalla!

Painikkeen piirtäminen

Varmista, että olet muokkaustilassa ja että työalueella oleva sivu on se, johon haluat lisätä painikkeita.

1. Valitse Muokkaa-työkaluryhmän **Painiketyökalu**.

   Lisää painike -työkalu.

   Huomaa, miten hiiren osoitin on nyt "lastattu" painikkeella: Osoitin muuttuu painikkeen kanssa hiusristiksi.

2. Vie se siihen kohtaan, jossa haluat painikkeen vasemman yläkulman olevan.

3. Pidä hiiren painike painettuna ja vedä osoitinta kohti halutun painikkeen oikeaa alakulmaa.

   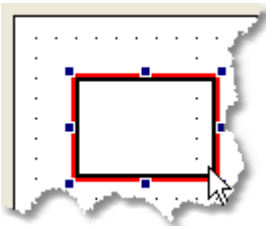

   Painikkeen piirtäminen.

4. Vapauta hiiren painike.

   Uusi painike on nyt näkyvissä. Se on valittuna, valmiina seuraavaa komentoa varten.

© 2010 Viking Software AS

Ulkoasutyökalu muotoilee kaikkia uusia painikkeita

Kun piirrät uuden painikkeen, sen ulkoasu määräytyy Ulkoasutyökalurivin asetusten mukaan.

Ulkoasutyökalurivi

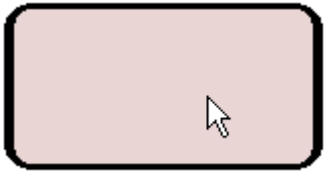

Uusi painike, joka on piirretty yllä kuvatun Ulkoasutyökalurivin asetuksin

Painikkeiden muuntaminen Ulkoasutyökalurivin avulla

Voit muuttaa mitä tahansa painiketta Ulkoasutyökalurivin avulla.

1. Valitse haluamasi painike tai painikkeet. (Lisätietoja kohteen valitsemisesta on kohdassa Kohteen valitseminen 78.)
2. Valitse tarvitsemasi työkalu:

Reunan väri

Täyttöväri

Tekstin väri

Reunan leveys (käytetään myös reunan poistamiseen - Ei viivaa - asetus)

Painikkeen muoto

Täytön tyyli (tasainen väri tai liukuvärjäys)

 © 2010 Viking Software AS

3. Napsauta työkalun viereistä pientä mustaa nuolta. Valintapaletti tulee näkyviin:

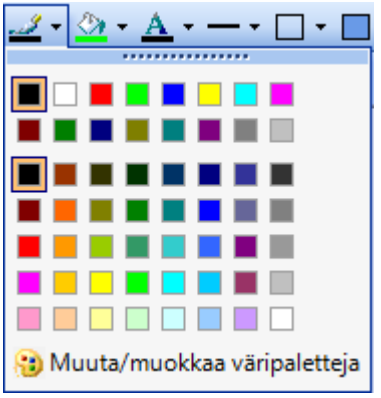

Tämä on mukautettu versio väripaletista.

4. Valitse arvo, jota haluat käyttää.

   Valittu painike (tai painikkeet) muuttuu haluamallasi tavalla.

Painikkeen ulkoasun kopioiminen

Oletetaan, että olet luonut kauniin painikkeen. Ja nyt haluat tehdä seitsemän samanlaista painiketta. Se on helppoa.

Miten tehdään samannäköisiä painikkeita

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse mallipainike. Vain yksi painike saa olla valittuna.

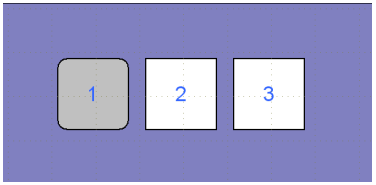

Valitse mallipainike.

2. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Kopioi**.
3. Valitse kohdepainike tai -painikkeet. Lisätietoja usean painikkeen valitsemisesta on kohdassa Kohteen valitseminen 78.

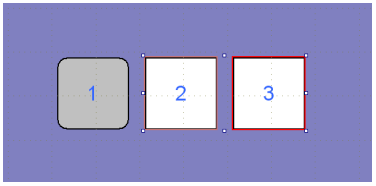

Valitse kohdepainikkeet.

4. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Liitä määräten > Ulkoasu**.

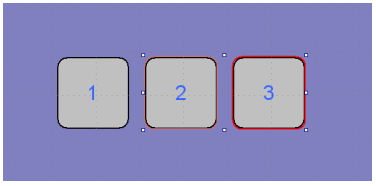

Kolme samanlaista painiketta.

5. Kohdepainikkeet saavat saman muodon, reunat ja täytön kuin mallipainike.

 © 2010 Viking Software AS

Staattinen teksti tai kuva

Painikkeissa voi olla tekstiä tai kuvia, mutta painikkeet on tarkoitettu painettavaksi.

Jos haluat lisätä sivulle otsikon, tai lisätä kuvan koristamaan/ havainnollistamaan sitä, käytä **staattista tekstiä** tai **staattista kuvaa**. Kun sivusto on ajotilassa, staattista kuvaa tai tekstiä ei voi valita, sitä ei skannata, eikä sitä voi painaa. Staattisilla kohteilla ei ole toimintoja, ne vain ovat paikallaan , muuttumattomina.

Oikean yläkulman kuva on staattinen.

Yllä kuvatun mallikotisivun otsikko ja alaotsikko ovat staattista tekstiä. Käyttäjän kuva on staattinen kuva.

Staattisen tekstin luominen

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse Muokkaa-työkaluryhmässä **Staattinen teksti -työkalu**.

   Staattinen teksti -työkalu

   Hiiren osoitin muuttuu hiusristiksi ja suorakulmioksi.

2. Aivan kuten painiketta piirrettäessä, aloita suunnitellun tekstialueen yhdestä kulmasta. **Paina hiiren painike pohjaan**.

3. **Vedä** hiirtä tekstialueen vastakkaiseen reunaan ja **vapauta** hiiren painike.

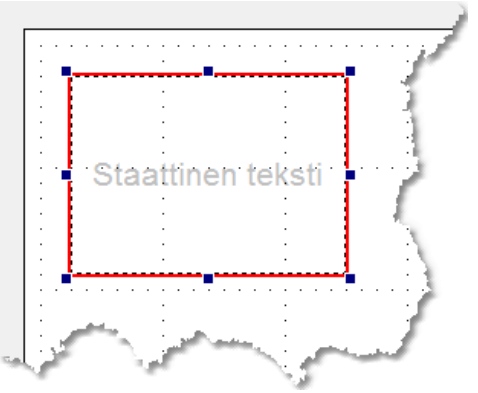

Staattinen tekstialue muistuttaa painiketta, mutta siinä on harmaa muistutusteksti

Uusi tekstialue on automaattisesti valittu.

4. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **tekstityökalua.**.

Tekstityökalu.

Näet vilkkuvan tekstinlisäyskohdan staattisen tekstin alueella.

5. Kirjoita teksti.

6. Napsauta **Osoitintyökalua**, kun olet lopettanut kirjoittamisen tai tekstin muokkaamisen.

Muokkaustilassa näet katkoviivan staattisen tekstialueen ympärillä.

Staattinen teksti luodaan oletusarvoisesti ilman reunoja ja läpinäkyvällä täytöllä, jotta sivun tausta näkyy läpi. Harkitse tarkasti, ennen kuin vaihdat näitä asetuksia.

Tämä asetus helpottaa käyttäjää erottamaan tekstiä sisältävät painettavat painikkeet muusta ei-painettavasta tekstistä, kuten otsikosta.

© 2010 Viking Software AS

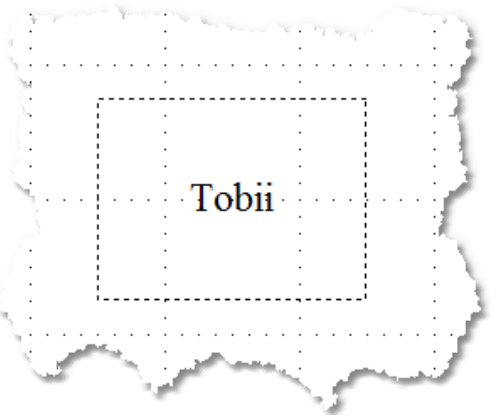

Staattinen teksti näyttää muokkaustilassa tältä. Ei reunoja, läpinäkyvä täyttö.

Voit muuttaa tekstin ulkoasua **Kirjasintyökalurivin** ja muiden tekstityökalujen avulla. Katso Tekstin ulkoasun vaihtaminen 86.

Staattisen kuvan lisääminen sivulle

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Staattinen kuva -työkalua.**.

Staattinen kuva -työkalu

Hiiren osoitin muuttuu hiusristiksi ja suorakulmioksi.

2. Aivan kuten painiketta piirrettäessä, aloita suunnitellun tekstialueen yhdestä kulmasta. **Paina hiiren painike pohjaan**.
3. **Vedä** hiirtä kuva-alueen vastakkaiseen reunaan ja **vapauta** hiiren painike.

© 2010 Viking Software AS

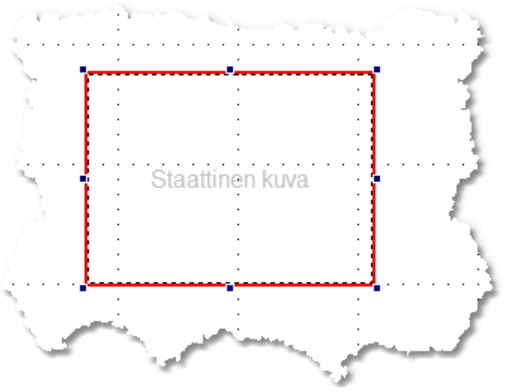

Staattinen kuva-alue muistuttaa painiketta, mutta siinä on harmaa muistutusteksti

4. Uusi kuva-alue on automaattisesti valittu.
5. Napsauta Muokkaa-työkaluryhmän **Kuvatyökalua.**. (Voit myös valita valikkokomennon Painike > Lisää kuva.)

Kuvatyökalu.

Kuvatyökalu -valintaikkuna tulee näkyviin.

6. Voit valita valokuvan tietokoneeltasi napsauttamalla **Selaa**-painiketta.

   Näet Windowsin normaalin Avaa-valintaikkunan:

© 2010 Viking Software AS

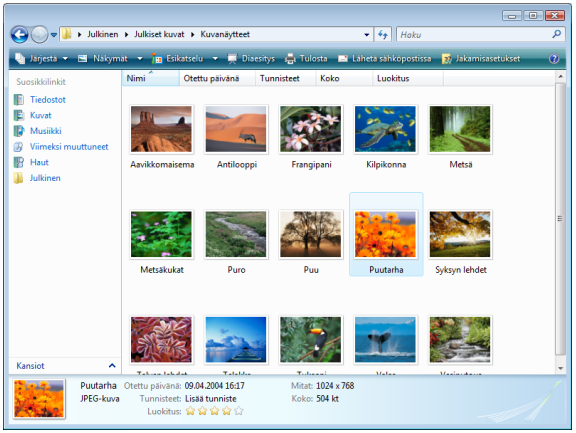

Valitse kuva Windowsin vakiomallisen Avaa-valintaikkunan avulla.

7. Etsi kuva ja napsauta **Avaa.**

8. Napsauta kuvatyökalun valintaikkunassa **Tallenna** ja sitten **Sulje**.

   Muokkaustilassa näet katkoviivan staattisen kuvan alueen ympärillä.

   Staattinen kuva-alue luodaan oletusarvoisesti ilman reunoja ja läpinäkyvällä täytöllä, jotta sivun tausta näkyy läpi. Harkitse tarkasti, ennen kuin vaihdat näitä asetuksia. Tämä asetus helpottaa käyttäjää erottamaan kuvia sisältävät painettavat painikkeet muista ei-painettavista, staattisista kuvista.

Staattinen kuva näyttää muokkaustilassa esimerkiksi tältä.

Taustalla oleva kuva

Sivun taustalle asetettavien kuvien avulla Communicatorin sivustoista voi tehdä persoonallisempia. Kun kuva on asetettu taustalle, sitä ei voi vahingossa valita yritettäessä valita painiketta.

Pidä kuitenkin mielessä, että visuaalinen "melu" sivun taustalla saattaa vaikeuttaa käyttäjiä löytämään painikkeita. Varmista, että luot riittävän kontrastin painikkeiden ja taustakuvan välille.

Kuvan asettaminen sivun taustakuvaksi:

1. Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO+F5**.
2. Valitse **Sivulistasta** sivu, johon haluat lisätä taustakuvan.
3. Valitse valikkokomento **Sivu > Sivun ominaisuudet**.
4. Avaa **Tausta**-välilehti.

   Näet tämän valintaikkunan:

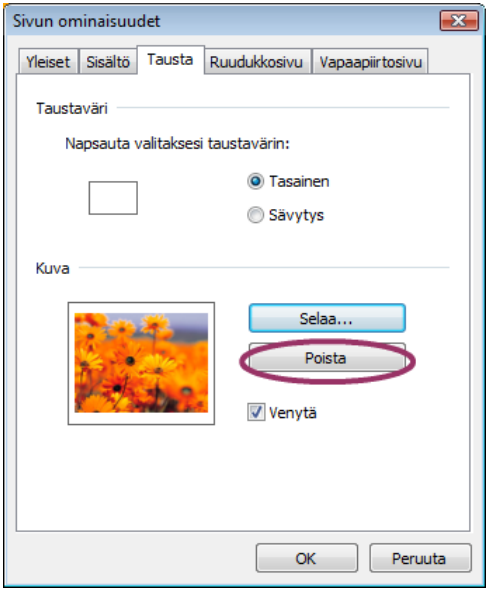

Taustakuvan lisääminen ja poistaminen.

© 2010 Viking Software AS

5. Napsauta **Selaa.**
6. Windowsin normaali Avaa-valintaikkuna tulee näkyviin.
7. Valitse kuva tietokoneeltasi.
8. Napsauta Avaa-valintaikkunassa**OK**.
9. Napsauta Sivun ominaisuudet -valintaikkunassa **OK**.

Asettelun pitäminen siistinä

Asettelu-valikon komentojen avulla annat sivuillesi pehmeän, ammattimaisen ulkonäön. Asettelu-valikkoa käyttämällä voit yhtenäistää painikkeiden koot, sijoittelun ja rivityksen. Voit lukita painikkeiden sijainnin, pinota painikkeita ja muita elementtejä sekä päättää, miten painikkeet sijoittuvat tasausruudukon pisteisiin nähden.

Painikkeiden tasaaminen ja painikkeiden koon yhtenäistäminen

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina **VAIHTO+F5**.

1. Valitse Muokkaa-työkaluryhmän **Osoitintyökalu**.

Osoitintyökalu

2. Valitse kaikki painikkeet, jotka haluat tasata, tai joiden kokoa haluat muuttaa.

   Sinun on valittava vähintään kaksi painiketta.

   Valitaksesi useampia painikkeita, napsauta ensimmäistä painiketta, pidä **VAIHTO**-näppäin painettuna ja valitse useampia painikkeita. Vaihtoehtoisesti voit pitää hiiren painikkeen painettuna ja vetää valintalasso kaikkien haluamiesi painikkeiden ympärille, kuten alla:

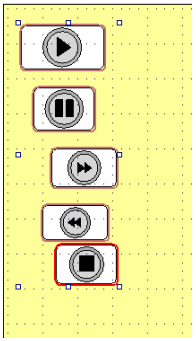

Näiden painikkeiden suoristaminen vaatii Asettelu-komentoja.

3. Valitse valikkokomento **Asettelu -valikosta.**

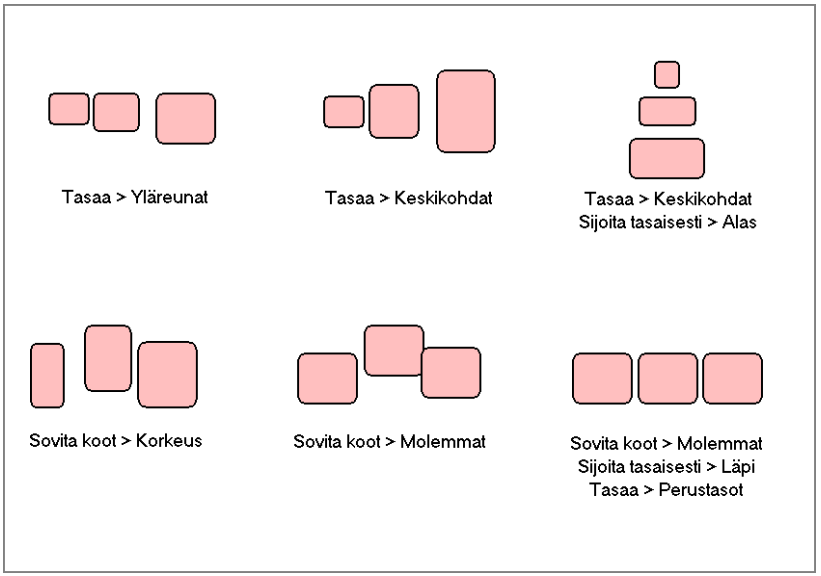

Muutamia esimerkkejä Asettelu-valikon komennoista.

Tobii Communicator valitsee yhden painikkeen ja tasaa tai muuttaa muiden kokoa sen mukaiseksi. Se ei välttämättä ole sama painike, jota olit ajatellut "mallipainikkeeksi". Tasaamisen tai koon muuttamisen jälkeen näkyvissä on yhdet valintakahvat, jotka vaikuttavat kaikkiin painikkeisiin.

 © 2010 Viking Software AS

4. Kun haluat säätää koko valitun ryhmän sijaintia: Aseta **Osoitintyökalu** painikkeen keskelle, pidä hiiren painike painettuna ja vedä vasemmalle tai oikealle. Tämä liikuttaa kaikkia valittuja painikkeita yhdessä.

5. Kun haluat säätää kaikkien valittujen painikkeiden kokoa: Aseta **Osoitintyökalu** yhden valintakahvan päälle, pidä hiiren painike painettuna ja vedä kahvasta. Tämä muuttaa kaikkia valittuja painikkeita samassa suhteessa.

Painikkeiden sijoittaminen tasaisesti

1. Siirrä ensimmäinen ja viimeinen painike niiden arvioituun kohtaan.

2. Valitse painikkeet, jotka haluat sijoittaa tasaisesti. (Katso valintaohjeet yllä).

3. Jos haluat, voit käyttää valikkokomentoja tasataksesi painikkeita tai muuttaaksesi niiden kokoa.

4. Voit tehdä tasaisen rivin painikkeita valikkokomennolla **Asettelu > Sijoita tasaisesti > Läpi**.

   Voit tehdä tasaisen sarakkeen painikkeita valikkokomennolla **Asettelu > Sijoita tasaisesti > Alas**.

Pinoaminen Tuo eteen -komennolla

Voit käyttää valikkokomentoja Asettelu > Tuo eteen ja Asettelu > Vie taakse, haluat järjestää kohteet haluttuun järjestykseen, jos on tarvetta pinota painikkeita päällekkäin.

Alla on esimerkki eräästä Muistipeli-mallisivuston sivusta. Huomaa, kuinka pelin tekijä on käyttänyt staattista tekstiä tavallisen, tekstiä sisältävän painikkeen päällä. Tuo eteen ja Vie taakse -komentojen avulla saavutat halutun tuloksen, kun haluat luoda jotain tämän kaltaista.

Valintamerkinnät kertovat, että painikkeet koostuvat kahdesta elementistä.

Lukitse sijainti

Kun kaikki sivun elementit on aseteltu oikeille paikoilleen, voit käyttää komentoa Asettelu > Lukitse sijainti estääksesi niiden liikkumisen.

Lukitut kohteet tunnistaa muokkaustilassa pienestä lukkokuvakkeesta:

Painikkeet, joiden sijainti on lukittu.

Kun haluat poistaa lukituksen, valitse kohde ja toista valikkokomento **Asettelu > Lukitse sijainti .**

Asettelu > Tasaa > Kohdista ruudukkoon

Jos painikkeet eivät ole aivan samalla rivillä, voit valita ne ja antaa komennon **Asettelu > Tasaa > Kohdista ruudukkoon**. Painikkeet asettuvat tasausruudukon mukaisesti.

Tasausruudukkoa havainnollistaa muokkaustilassa sivun halki kulkevat pisteet. Voit muuttaa näiden pisteiden rivitystä komennolla **Sivu > Sivun ominaisuudet** ja valitsemalla **Vapaapiirtosivu**-välilehden.

Näkymättömät ja ei-valittavat painikkeet

Miksi piilottaa painike?

© 2010 Viking Software AS

Terapeutit voivat luoda laajoja kommunikaatiosivuja käyttäjille, jotka eivät ole heti valmiita käyttämään kaikkia sivun painikkeita. Piilota painike -toiminnon avulla terapeutti voi piilottaa painikkeita, kunnes käyttäjä on valmis niitä varten. Kun aika on kypsä, painikkeen voi ottaa käyttöön helposti. Se voi jopa johtaa uusille sivuille.

Kun painike on piilotettu, sitä ei voi valita (ohittaa ei valittavissa -ominaisuuden).

Painikkeen tekeminen näkymättömäksi

Sinun on oltava muokkaustilassa piilottaaksesi painikkeen. Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse painike (tai painikkeet), jonka haluat piilottaa.

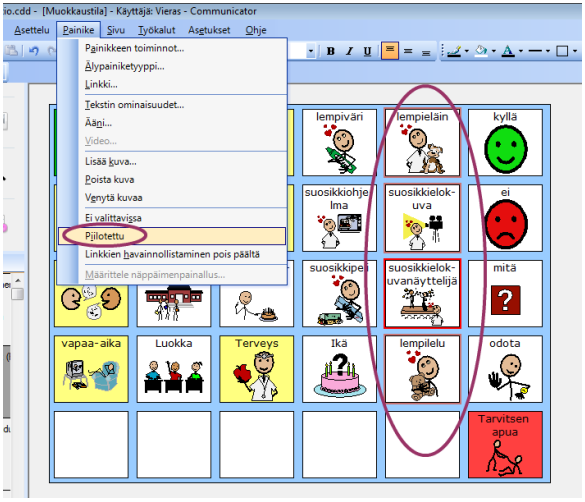

Tässä esimerkissä piilotamme viisi kuudesta ympyröidystä painikkeesta.

2. Valitse valikkokomento **Painike > Piilotettu**.

3. Komento näkyy merkittynä muokkaustilan valikossa. Se on ainoa tapa nähdä, mitkä painikkeet on piilotettu.

4. Aja sivusto. Painike ei enää ole näkyvissä:

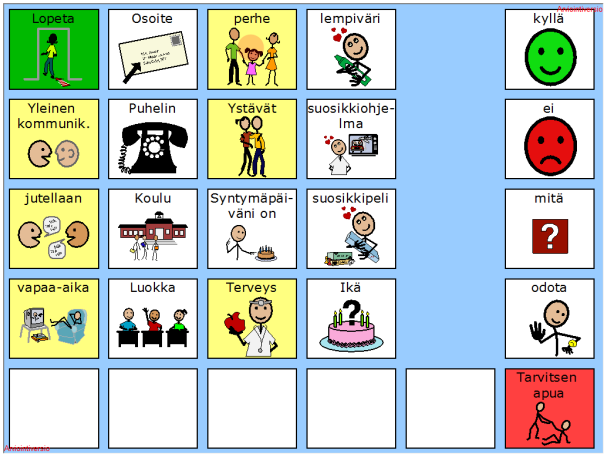

Painikkeet ovat edelleen olemassa, mutta ajotilassa ne ovat piilotettuna.

Painikkeen muuttaminen ei-valittavissa olevaksi: Helpottaa skannausta

Voit myös tehdä painikkeita, joita ei voi valita.

Miksi tekisit niitä? On olemassa älypainikkeita (joita kuvataan kohdassa Toimintojen ja älypainikkeiden lisääminen), joiden tehtävänä on näyttää päivitettyä tietoa, esimerkiksi ilmoittaa uusien lukemattomien sähköpostien määrä. Niitä ei tarvitse painaa, eikä skannausta käyttävien tarvitse kuluttaa aikaa tällaisten painikkeiden skannaukseen.

Huomautus: Piilota-ominaisuus ohittaa Ei valittavissa -ominaisuuden. Piilotettuja painikkeita ei koskaan voi valita ajotilassa.

Sinun on oltava muokkaustilassa tehdäksesi painikkeesta ei-valittavan. Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse painike (tai painikkeet), jota haluat työstää.
2. Valitse valikkokomento **Painike > Ei valittavissa**.
3. Komento näkyy merkittynä muokkaustilan valikossa. Se on ainoa tapa nähdä, mistä painikkeista on tehty ei-valittavissa olevia.

© 2010 Viking Software AS

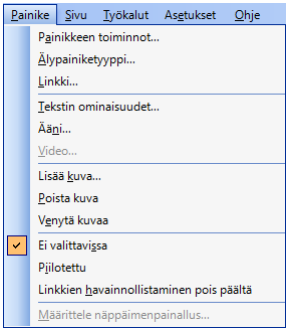

Miten löytää ei-valittavissa oleva painike.

Katso myös: Tuki skannauksen käyttäjille 244

Väripaletin valitseminen

Jotta sivu antaisi houkuttelevan ja ammattimaisen vaikutelman, on hyvä rajata ja suunnitella tarkasti, mitä värejä käytät sivuston tai sivustojen painikkeissa, teksteissä ja taustoissa.

Hyvä värivalikoima tai väripaletti sisältää värejä, jotka erityisesti vetoavat käyttäjään. Samalla valittujen värien on oltava sopusoinnussa keskenään ilman häkellyttäviä vastakohtaisuuksia, vältä esim. vaaleanpunaista vahvojen maanläheisten sävyjen kanssa.

Ammattimaisesti suunnitelluissa verkkosivuissa käytetään yleensä tarkkaan harkittuja värivalikoimia. Voit esimerkiksi antaa käyttäjän silmäillä muutamia verkkosivuja ja valita oma suosikkivärimaailma.

Voit saada ideoita sivulta www.web-eze.com ja selaamalla Resources, Color Scheme Assistant.

Communicatorin perusväripaletti ja muokattu väripaletti

Kun napsautat minkä tahansa värityökalun pudotusvalikkoa, esiin tulee Communicatorin perusväripaletti, joka sisältää 40 väriä.

- Jos luot ja valitset mukautetun paletin, mukautetut värisi näkyvät päällimmäisenä, kuten tässä:

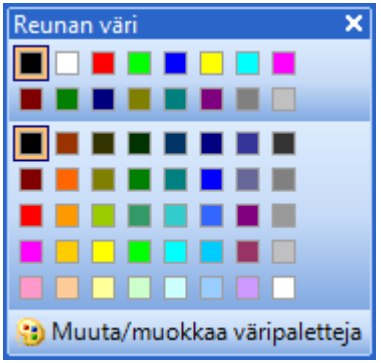

Mukautettu paletti.

- Jos sinulla on enemmän kuin yksi mukautettu paletti, valitse mitä niistä haluat käyttää valikkokomennolla **Työkalut > Väripaletit**. Voit myös napsauttaa **Muuta/muokkaa-painiketta** vakiopaletin alapuolella.

Uuden, tyhjän paletin luominen

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse valikkokomento **Työkalut > Väripaletit**.

   Näet Väripaletit-valintaikkunan:

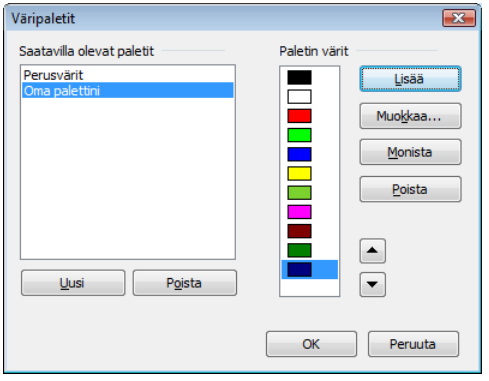

Voit luoda ja täyttää uuden paletin.

2. Napsauta **Uusi**-painiketta.

 © 2010 Viking Software AS

3. Seuraavassa valintaikkunassa anna paletille nimi ja napsauta **OK**.

   Uusi palettisi on listattu Saatavilla olevat paletit -listaan, siinä ei ole värejä.

Värien lisääminen itse luotuun palettiin

Voit lisätä ja poistaa värejä mukautetusta paletista tai peruspaletista.

1. Valitse yllä kuvatussa Väripaletit-valintaikkunassa paletti, jota haluat muokata.

2. Napsauta oikealla **Lisää**.

   Palettiin ilmestyy värialue.

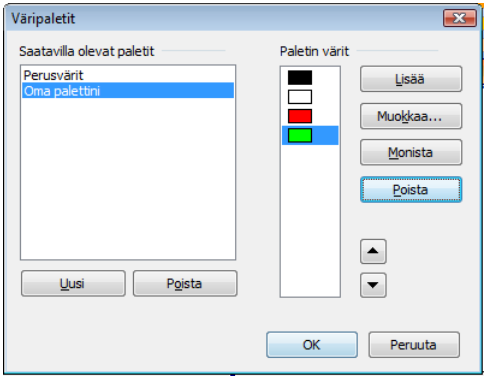

Uuden paletin ensimmäinen väri.

3. Voit muuttaa väriä napsauttamalla **Muokkaa**.

   Windowsin vakiomallinen Väri-valintaikkuna aukeaa:

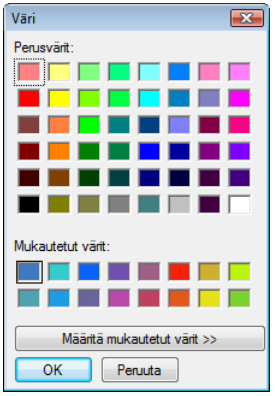

Täytä alhaalla olevat värialueet mukautetuilla väreillä.

4. Valitse väri napsauttamalla sitä.
5. Napsauta **OK** lisätäksesi värin palettiin.

   Palaat Väripaletit-valintaikkunaan ja näet uuden värin paletissasi.
6. Lisää värejä napsauttamalla **Lisää**, ja sitten **Muokkaa** ja toista värinvalintaprosessi.

Mukautetun värin lisääminen palettiin

Huomasit varmaan, että yllä olevissa ohjeissa lisäsit palettiisi värejä, jotka löytyvät perusväripaletista. Jos olet tekemässä omaa väripalettia, haluat ehkä lisätä siihen mukautettuja värejä.

1. Noudata yllä olevia ohjeita, mutta napsauta Määritä mukautetut värit.
2. Valintaikkunan oikealle puolelle ilmestyy värinvalitsin:

 © 2010 Viking Software AS

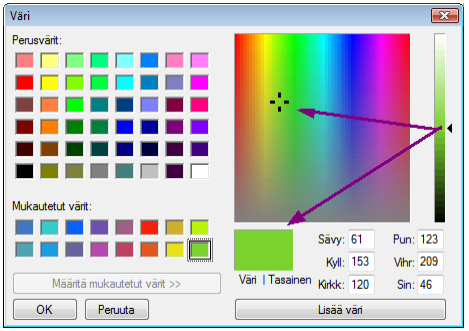

Laajennettu väri-ikkuna. Valitse ensin värialue vasemmalta.

3. Käytä oikeaa puolta värin valitsemiseen: Vedä kahta mustaa valitsinta kunnes näet näytekentässä haluamasi värin.

4. Napsauta **OK**.

5. Mukautettu väri on nyt lisätty Väripaletit-valintaikkunassa näkyvään väriluetteloon.

Sivujen järjestäminen

Kun työskentelet useita sivuja sisältävän sivuston parissa, tämä osio voi osoittautua hyödylliseksi.

Sivulistan sivujärjestys ja sivuryhmät eivät muuta sitä, mitä käyttäjä näkee sivuston ollessa ajotilassa. Tärkeää on, minkä sivun asetat ensimmäiseksi sivuksi 98, ja mihin tuo sivu linkittyy.

Voit kuitenkin käyttää Sivun ryhmät -komentoa, jos haluat, että sivut ovat muokkaustilassa eri järjestyksessä, tai jos haluat ryhmittää sivuja helpottaaksesi Sivulistan käyttöä.

Tässä olemme lisänneet sivuryhmiä mallisivustoista löytyvään Muistipeliin.

© 2010 Viking Software AS

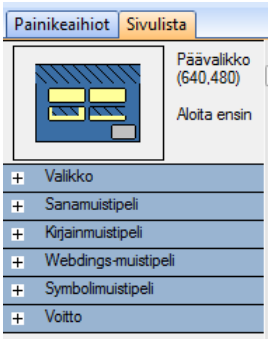

- Ryhmien otsikkorivit näkyvät Sivulistassa.
- Voit laajentaa ja tiivistää sivuryhmiä napsauttamalla ryhmän otsikon vasemmalla puolella olevaa merkkiä.

Sivuja ryhmittäminen ja järjestyksen muuttaminen

Ryhmissä on oltava vähintään yksi sivu, joten älä aloita ryhmien tekemistä, ennen kuin olet luonut suurimman osan sivuistasi.

Sinun on oltava muokkaustilassa tehdäksesi sivuryhmiä. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Osoita Osoitintyökalulla mihin tahansa **Sivulistan** alueella ja **napsauta oikeaa painiketta**.

   Sivulistan valikko tulee näkyviin:

 © 2010 Viking Software AS

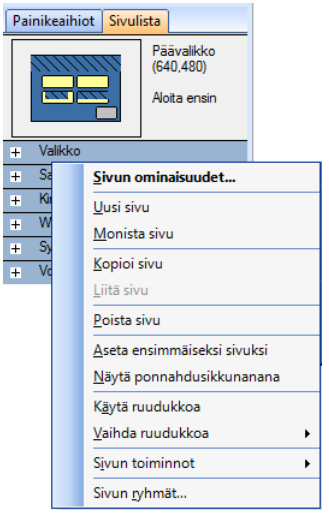

2. Napsauta **Sivun ryhmät**

   Näet Sivun ryhmät -valintaikkunan:

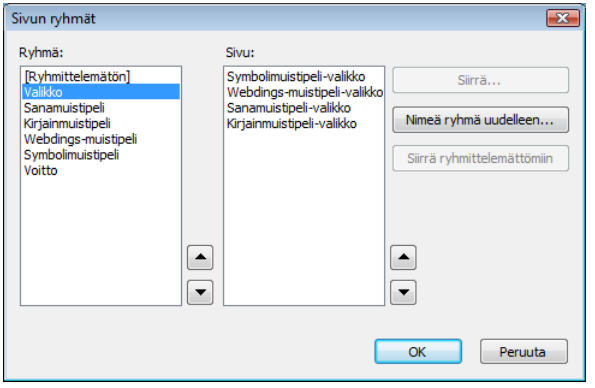

Tässä valikossa luodaan ryhmiä ja vaihdetaan sivujen järjestystä.

3. Valitse oikealta puolelta yksi tai useampi sivu, jotka haluat lisätä ryhmään.

   Jos sinulla on jo sivuryhmiä, saatat joutua ensin valitsemaan vasemmalta ryhmän, jotta löydät haluamasi sivut.

Huomaa, että kun olet valinnut yhden sivun oikeanpuoleisesta listasta, voit **vaihtaa sivujen järjestystä** nuolipainikkeiden avulla. Jos haluat vain vaihtaa sivujen järjestystä, napsauta **OK** sulkeaksesi Sivun ryhmät -ikkunan nyt.

4. Jos haluat jatkaa ja luoda uuden ryhmän, napsauta **Siirrä.**
5. Valitse pudotusvalikosta **Uusi ryhmä.**
6. Anna ryhmälle kuvaava nimi.
7. Napsauta **OK** palataksesi Sivun ryhmät -valintaikkunaan.
8. Jos haluat luoda lisää ryhmiä, toista vaiheesta 4.
9. Kun olet valmis, napsauta Sivun ryhmät -ikkunan **OK**-painiketta.

   Näet uusien ryhmien otsikot Sivulistassa.

© 2010 Viking Software AS

Toimintojen ja älypainikkeiden lisääminen

Käyttäjiä aktivoidaan lisäämällä toimintoja painikkeisiin.

Kaksi perustoimintoa on jo käsitelty muualla: Toista ääni 92 ja Linkitä toiseen sivuun 105.

Painikeaihiot

Helpoin tapa lisätä sivuillesi monenlaisia suosittuja toimintapainikkeita ja älypainikkeita on hyödyntää Painikeaihiot-luetteloa.

Lyhyesti: Valitse painike, johon haluat lisätä toiminnon tai älypainiketoiminnon. Valitse sitten Painikeaihiot-luettelosta sopiva toiminto napsauttamalla sen nimeä. Valitsemasi toiminto tai älypainiketyyppi ja -toiminto lisätään valittuna olevaan painikkeeseen.

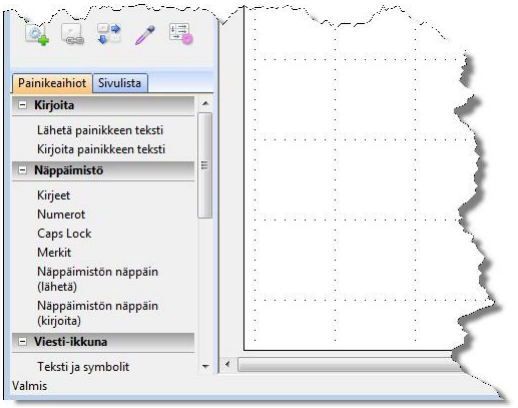

Näet Painikeaihiot-luettelon ruudun vasemmassa alakulmassa.

Toimintopainikkeet

Painikkeisiin lisättäviä toimintoja ovat muun muassa:

- Toista, Pysäytä, Tauko, Seuraava tai Edellinen kappale (Musiikkisoittimessa)
- Uusi, Avaa, Tallenna ja Tallenna nimellä (tekstitiedostojen käyttämiseen).
- Kirjoita painikkeen teksti viesti-ikkunaan tai Sano painikkeen teksti viesti-ikkunassa (kommunikaatiosivuille).

Käytä valikkokomentoa **Painike > Painikkeen toiminnot**, kun haluat lisätä painikkeeseen yhden tai useamman toiminnon, tai valitse painike ja napsauta jotakin painikenimeä Painikeaihiot-luettelossa.

Näppäimistösivuilta ja teksti- tai symbolipohjaisista kommunikaatiosivustoista löytyy tavallisesti Viesti-ikkuna-painike. Useissa muissa painikkeissa voi olla "kirjoita viesti-ikkunaan"-toiminto, joka toteutuu, kun käyttäjä painaa kyseistä painiketta.

Älykkäämmät Painikkeet

Tobii Communicatorilla voit myös luoda **Älypainikkeita**, jotka hyödyntävät mallisivustoissa käytettyä ohjelmoitua toiminnallisuutta.

Esimerkkejä älypainikkeista:

- Viesti-ikkuna, joka vastaanottaa tekstiä tai merkkejä ja näyttää tekstinlisäyskohdan (kohdistimen sijainti).
- Näppäimistön näppäin -painikkeet, jotka sekä näyttävät että kirjoittavat isoja ja pieniä kirjaimia.
- Painikkeet, jotka hakevat ja näyttävät tietoa, kuten kuinka monta lukematonta viestiä sähköpostissa tai matkapuhelimessa on.
- Löydä pari -pelin Löydä pari -kohteet, jotka tietävät milloin ne vastaavat toisiaan.

© 2010 Viking Software AS

- Ennustettu sana -kohteet, jotka muuttavat näytettävää sanaa automaattisesti käyttäjän kirjoittamien kirjainten ja sanakirjan perusteella.

Kaikki älypainikkeet löytyvät **Painike > Älypainiketyypit** -valintaikkunasta.

Älypainikkeet ja toiminnot

Useita älypainikkeita käytetään tyypillisesti tiettyjen toimintojen kanssa. Esimerkiksi älypainikkeessa Ennustettu sana -kohde on yleensä kirjoitustoiminto.

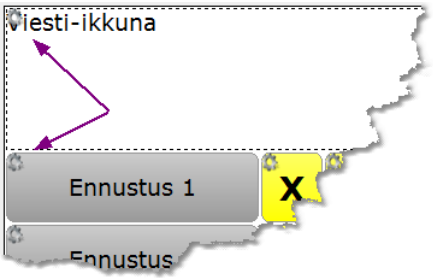

***Muokkaustilassa** hammasratassymboli osoittaa, että Ennustettu sana -kohde ja Viesti-ikkuna ovat älypainikkeita.*

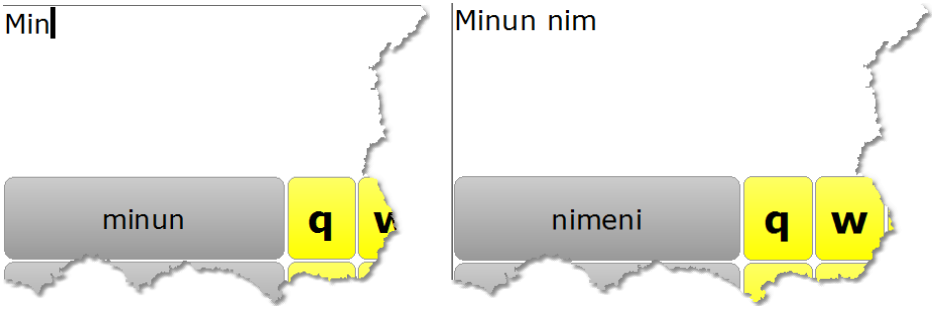

***Ajotilassa** painike ennustaa koko ajan eri sanoja sen perusteella, mitä käyttäjä on kirjoittamassa.*

Kuten useat älypainikkeet, tämä painike tuottaa oman sisältönsä. Ei koskaan ole hyvä idea asettaa tekstiä tai kuvia älypainikkeeseen ennen kuin on selvillä siitä, mitä sisältöä älypainike tuottaa itsenäisesti.

© 2010 Viking Software AS

*Kun käyttäjä painaa Sanan ennustus -painiketta **ajotilassa**, toiminto (kirjoita) tapahtuu, ja sillä hetkellä ennustettuna oleva sana, päivällinen (dinner), lisätään Viesti-ikkunaan.*

Kussakin painikkeessa voi olla nolla tai yksi älypainiketyyppiä (ei koskaan enempää kuin yksi). Kuitenkin painikkeissa voi olla niin monta eri *toimintoa* kuin tuntuu järkevältä.

Valitse Muokkaa-työkaluryhmästä **Älypainiketyypit ja toiminnot -työkalu**, joka avaa valintaikkunan, jossa näkyy yleiskatsaus eri tyypeistä ja toiminnoista.

Älypainikkeet ja toiminnot -työkalu

Katso lisätietoja

Painikeaihioiden käyttäminen 139

Toimintojen lisääminen painikkeisiin 143

Viesti-ikkunan käyttäminen 153

Toiminnot sivulle ja sivulta siirtymiseen 146

Sivuston ajamisen toiminnot 147

Älypainikkeiden käyttäminen 148

Omien älypainikkeiden tekeminen 151

Ponnahdussivujen käyttäminen käyttäjävalikkona 164

 © 2010 Viking Software AS

Painikeaihioiden käyttäminen

Löydät Painikeaihiot-listan muokkaustilassa Sivulistan vierestä, Muokkaa-työkaluryhmän alapuolelta.

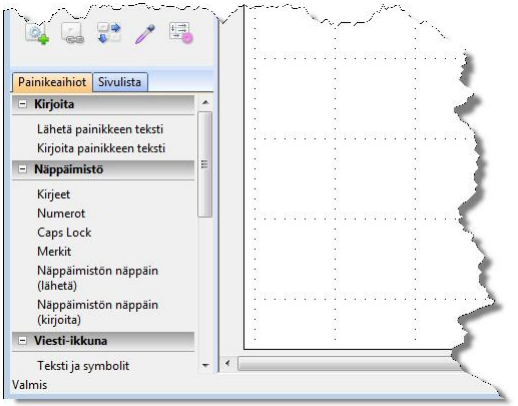

Näet Painikeaihiot-listan ruudun vasemmassa alakulmassa.

Painikeaihiot-listasta löytyy usein käytettyjä toimintopainikkeita, ja joitakin usein käytettyjä mallisivustojen älypainikkeita.

Painikeaihion käyttäminen muistuttaa paljon valikkokomentoa **Muokkaa > Liitä määräten > Toiminnot ja älypainiketyypit.** Niiden avulla lisäät aihion toiminnot ja älypainiketyypin (jos on) aihiosta painikkeeseesi. Painikeaihion käyttäminen **ei** määritä painikkeen ulkonäköä. Jos painikeaihio sisältää älypainiketyypin, se ***saattaa*** (mutta ei aina) määrittää painikkeen sisällön, erityisesti tekstisisällön.

Painikeaihioiden käyttäminen

Sinun on oltava muokkaustilassa käyttääksesi painikeaihioita.

1. Valitse sivulta painike, johon haluat käyttää painikeaihiota.

   Näet valintamerkinnät valitun painikkeen ympärillä.

© 2010 Viking Software AS

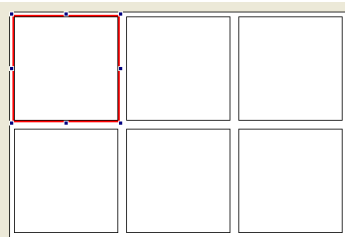

Yksi ruudukon painikkeista on valittu.

2. Napsauta **Painikeaihiot**-välilehteä ruudun vasemmalla reunalla Muokkaa-työkaluryhmän alapuolella, jotta saat sen näkyviin Sivulistan alta.

   Jos Painikeaihiot-välilehti ei ole ollenkaan näkyvissä, valitse valikkokomento **Näytä > Painikeaihiot**.

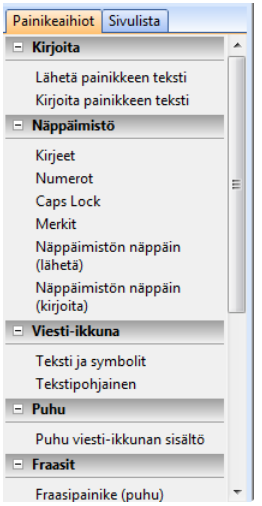

Valitse painike, napsauta painikeaihiota. Voisiko olla enää helpompaa?

   Saat lisätietoja kunkin aihion sisältämistä toiminnoista viemällä hiiren osoittimen aihion nimen päälle. Työkaluvihje, joka sisältää selityksen, tulee näkyviin.

3. Napsauta **aihion nimeä** Painikeaihiot-välilehdellä.

   Aihion toiminnot kopioituvat valittuun painikkeeseen. Myös mahdollinen älypainiketyyppi 148 kopioituu.

 © 2010 Viking Software AS

4. Jotkin älypainiketyypit lisäävät painikkeeseen paikkamerkkitekstin. Et näe todellista tekstiä ennen kuin ***ajat*** sivuston.

   Muut aihiot eivät aiheuta mitään näkyviä muutoksia painikkeeseen. Jotta näet, miten painike on muuttunut, sinun on ajettava sivusto ja kokeiltava painiketta.

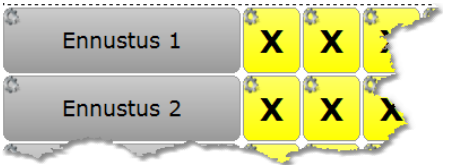

Näppäimistön näppäimet ovat muokkaustilassa samannäköisiä.

Samat näppäimet ajotilassa.

Aihion aiheuttamien muutosten tarkastelu

1. Kun haluat tarkastaa, mitä aihio on lisännyt painikkeeseen, valitse painike ja napsauta **Älypainiketyyppi ja painikkeen toiminnot -työkalua**.

Älypainikkeet ja toiminnot -työkalu

Näet Älypainiketyypit ja toiminnot -valintaikkunan:

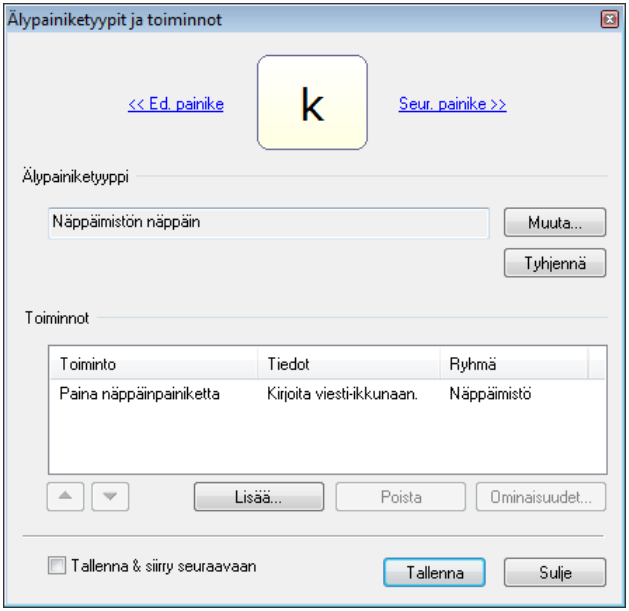

Napsauta Muuta, jos haluat vaihtaa älypainiketyyppiä. Napsauta lisää, jos haluat lisätä toimintoja.

Älypainiketyyppi kertoo, miltä mallisivustolehdeltä painikkeen toiminnallisuus - usein sen teksti ja oletustoiminnot - ovat peräisin. **Toiminnot**-osio näyttää painikkeeseen lisätyt toiminnot.

2. Valitse joku toiminnoista.
3. Jos toiminto sisältää ominaisuuksia, tai valintoja siitä miten toiminto suoritetaan, voit nähdä ne valitsemalla **Ominaisuudet.**
4. Jos kyseessä on Näppäimistön näppäin, voit valita kirjoitetaanko sen kirjain Communicatorin Viesti-ikkunassa vai jonkin toisen Windows-ohjelman avoimena olevassa ikkunassa:

 © 2010 Viking Software AS

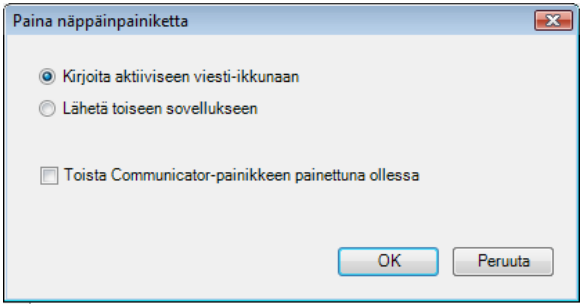

Riippuen toiminnoista, näet eri tyyppisiä valintaikkunoita.

Toimintojen lisääminen painikkeisiin

Tässä osiossa opit luomaan omia toimintopainikkeita.

Voit esimerkiksi käyttää toimintopainikkeita luodaksesi suuremman ja helppokäyttöisemmän äänenvoimakkuuden säätimen, jolla hallitaan Windowsin ääniä, kuten Windows Media Playerin kautta soitetun musiikin voimakkuutta:

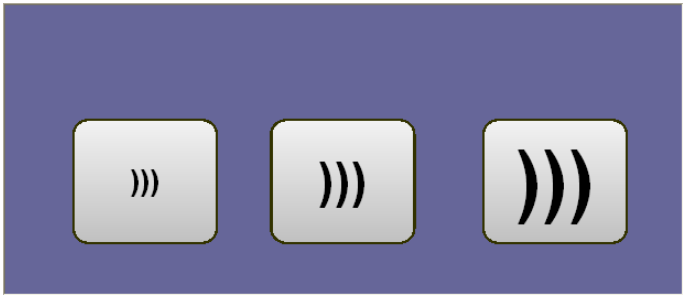

Toimintopainikkeet hiljentävät, asettavat normaalitasolle ja voimistavat tietokoneen äänen voimakkuutta.

Toimintopainikkeiden luominen

Sinun on oltava muokkaustilassa lisätäksesi toimintoja painikkeisiin. Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina **VAIHTO+F5.**

1. Piirrä tarvitsemasi painike tai painikkeet

2. Valitse yksi painike.
3. Valitse valikkokomento **Painike > Painikkeen toiminnot.**

   Ruutuun ilmestyy **Painikkeen toiminnot** -valintaikkuna.
4. Valitse ylhäältä jokin sisältövälilehdistä. Tätä esimerkkiä varten, valitse **Ääni**:

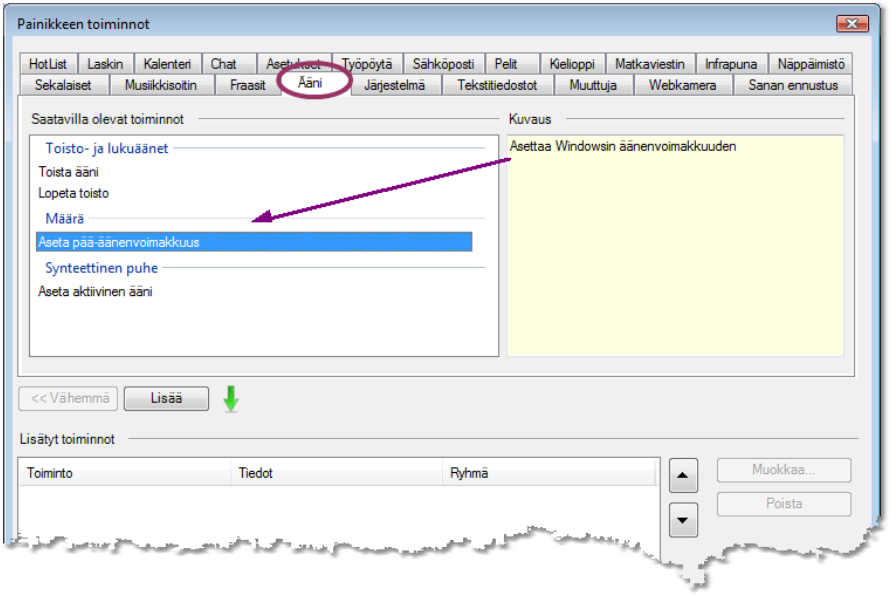

Kaikki toiminnot löytyvät sisältövälilehdiltä.

5. Valitse Ääni-välilehdeltä toiminto **Aseta pää-äänenvoimakkuus** kuvan mukaisesti.

   Jos et näe Ääni-välilehteä, napsauta **Näytä kaikki toiminnot** -valintaruutua valintaikkunan alaosassa
6. Napsauta **Lisää**.

   Ruutuun ilmestyy valintaikkuna, jossa kysytään, minkälaisen äänenmuutoksen haluat painikkeen tekevän.

© 2010 Viking Software AS

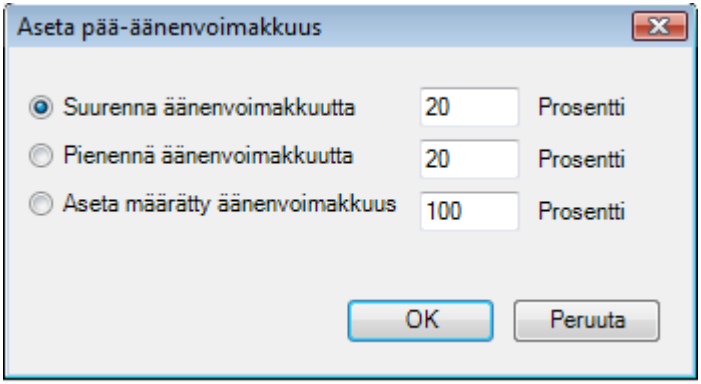

Erilaiset toiminnot tuovat esiin erilaisia valintaikkunoita.

7. Valitse asettaako painike määrätyn äänenvoimakkuuden vai suurentaako tai pienentääkö se äänenvoimakkuutta asteittain jokaisella painalluksella.

8. Napsauta **OK**.

   Toiminto lisätään painikkeeseen.

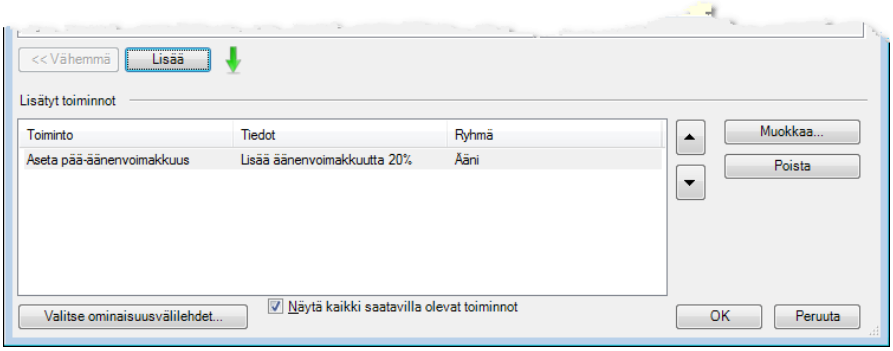

Kaikki painikkeen toiminnot on merkitty Muokkaa painikkeen toimintoja -valintaikkunan alaosaan. Tyypillisesti painikkeessa on vain yksi tai kaksi toimintoa.

9. Sulje valintaikkuna napsauttamalla **OK**.

   Voit lisätä painikkeeseen minkä tahansa kuvan tai tekstin, jonka käyttäjä ymmärtää.

10. Testaa uusi toimintopainike ajotilassa painamalla **F5**.

© 2010 Viking Software AS

Toiminnot sivun avautuessa tai sivulta siirryttäessä

Jotkin toiminnot toteutuvat, kun sivu avataan tai kun käyttäjä siirtyy pois sivulta.

Voit esimerkiksi lisätä sivulle laskurin, joka kertoo kuinka monta kertaa käyttäjä on pelannut peliä.

- Joka kerta kun käyttäjä siirtyy pois sivulta, laskuriin lisätään 1.
- Joka kerta kun käyttäjä palaa sivulle, voit näyttää laskurin uuden arvon käyttämällä Viesti-ikkunaa.

Toimintojen yhdistäminen sivuihin

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Avaa **Sivulista** ja valitse sivu, johon haluat lisätä toiminnon.
2. Valitse jokin seuraavista valikkokomennoista

   Sivu > Sivun toiminnot > Sivun avaustoiminnot tai

   Sivu > Sivun toiminnot > Sivun sulkutoiminnot.
3. Valitse ja määritä toiminnot kohdan Toimintojen lisääminen painikkeisiin 143 mukaisesti.

   Suurin ero on siinä, että mielekkäiden vaihtoehtojen määrä on suppeampi.

Voit myös määrittää toimintoja, jotka tapahtuvat, kun sivusto ajetaan tai suljetaan. Katso Sivuston ajamisen toiminnot 147

 © 2010 Viking Software AS

Sivuston ajamiseen liittyvät toiminnot

Joitain toimintoja voidaan käyttää, kun sivusto ajetaan tai kun käyttäjä siirtyy pois sivustosta.

Jos kyseessä on esimerkiksi pelisivusto, saatat haluta lisätä toiminnon, joka tallentaa käyttäjän pisteet, kun hän siirtyy pois sivustosta, ja toiminnon, joka näyttää edellisen kerran pisteet, kun käyttäjä ajaa pelisivuston uudelleen.

Toinen tyypillinen käyttötarkoitus on syöttötavan vaihtaminen erityisen sivuston käyttämiseen. Käyttäjäsi käyttää ehkä normaalisti kytkintä, mutta harjoittelee hiiren käyttöä.

Käyttäjän motivoimiseksi voit luoda pelin, jota ohjataan hiirellä. Voit määrittää, että syöttötapa muuttuu hiiren napsaukseksi pelin alkaessa ja takaisin kytkinsyötöksi / skannaukseksi, kun käyttäjä lopettaa pelin.

Toimintojen yhdistäminen sivustoihin

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse jokin seuraavista valikkokomennoista

   Tiedosto > Sivuston toiminnot > Sivuston avaustoiminnot tai

   Tiedosto > Sivuston toiminnot > Sivuston sulkutoiminnot.

2. Valitse ja määritä toiminnot kohdan Toimintojen lisääminen painikkeisiin 143 mukaisesti.

   Suurin ero on siinä, että mielekkäiden vaihtoehtojen määrä on suppeampi.

Voit myös määrittää toimintoja, jotka tapahtuvat, kun sivusto ajetaan tai suljetaan. Katso Sivuston ajamiseen liittyvät toiminnot 147.

© 2010 Viking Software AS

Älypainikkeiden käyttäminen

Älypainikkeet ovat painikkeita, jotka sisältävät toimintojen lisäksi määritettävää toiminnallisuutta.

Tobii Communicatorilla voit luoda **Älypainikkeita**, jotka hyödyntävät mallisivustoissa käytettyä ohjelmoitua toiminnallisuutta.

Esimerkkejä älypainikkeista:

- Viesti-ikkuna, joka vastaanottaa tekstiä tai merkkejä ja sisältää tekstinlisäyskohdan (kohdistimen sijainnin).
- Näppäimistön näppäin -painikkeet, jotka sekä näyttävät että kirjoittavat isoja ja pieniä kirjaimia.
- Painikkeet, jotka hakevat ja näyttävät tietoa, kuten kuinka monta lukematonta viestiä sähköpostissa tai matkapuhelimessa on.
- Löydä pari -pelin Löydä pari -kohteet, jotka tunnistavat itse milloin ne vastaavat toisiaan.
- Ennustettu sana -kohteet, jotka muuttavat näytettävää sanaa automaattisesti käyttäjän kirjoittamien kirjainten ja sanakirjan perusteella.

Kaikki älypainikkeet löytyvät **Painike > Älypainiketyypit** -valintaikkunasta.

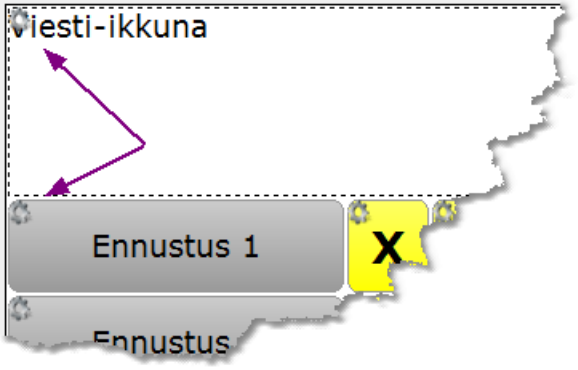

Älypainikkeet tunnistaa pienestä hammaspyöräkuvakkeesta vasemmassa yläkulmassa.

© 2010 Viking Software AS

Miten voin tehdä älypainikkeita?

Voit tehdä niitä käyttämällä Painikeaihiota 139, joka on älypainike, tai valitsemalla painikkeellesi älypainiketyypin käyttämällä Älypainiketyypit-valintaikkunaa:

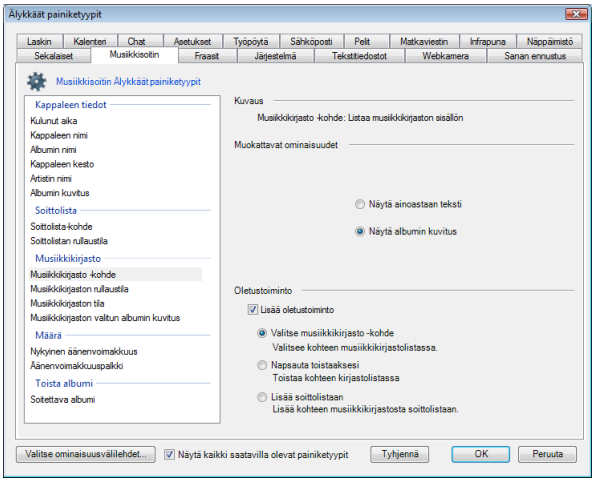

Mistä tiedän, että kyseessä on älypainike?

1. Valitse painike mallisivustoista tai valitse jokin itse luomasi painike, jossa olet käyttänyt Painikeaihiota 139.

2. Valitse Muokkaa-työkaluryhmästä **Älypainiketyypit ja toiminnot -työkalut** .

   Työkalu, jolla on pisin nimi.

3. Katso Älypainiketyypit-kenttää:

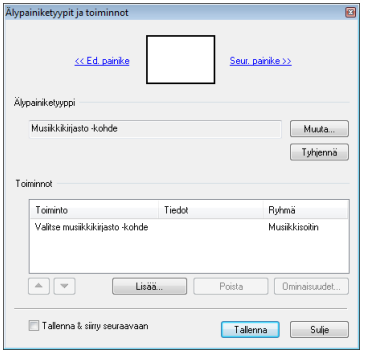

Tässä valintaikkunassa voit muuttaa tyyppiä tai lisätä toimintoja.

Vain yksi "älytoiminto" per painike

Kullakin painikkeella voi olla vain ***yhden tyyppinen*** älypainiketoiminnallisuus: Painike ei voi samanaikaisesti olla esimerkiksi Löydä pari -kohde ja Soittolista-kohde. Useimmilla älypainiketyypeillä on yksi tai useampi oletustoiminto.

Voit kuitenkin lisätä niin ***monta toimintoa*** painikkeeseen kuin sinusta tuntuu järkevältä.

Älypainikkeet tietävät usein mitä sanoa

Monet älypainikkeet tietävät automaattisesti mitä tekstiä ne näyttävät, joten ei kannata lisätä tekstiä älypainikkeeseen liian aikaisin. Aja sivusto ensin, ja katso miltä painike näyttää itsessään ennen kuin päätät lisätä tekstiä siihen.

Älypainikkeet toimivat yhdessä

Monet älypainikkeet sisältävät toiminnallisuuksia tai toimintoja, jotka toimivat järkevästi vain, jos samalla sivulla on muita tietyn tyyppisiä älypainikkeita.

Esimerkiksi näppäimistön näppäin -älypainikkeet sisältävät oletustoiminnon, joka lähettää niiden kirjaimen viesti-ikkunaan. Jos käytät niitä sivulla, jossa ei ole viesti-ikkunaa, ne eivät ehkä toimi halutulla tavalla.

Mallipainikkeiden tarkasteleminen

On olemassa kaksi tapaa selvittää, mitkä painikkeet toimivat yhdessä:

- Kokeile mallisivustoja nähdäksesi mitkä painikkeet toimivat yhdessä.

© 2010 Viking Software AS

- Valitse painike ja tarkista sen sisältö komennolla **Painike > Älypainiketyyppi**:

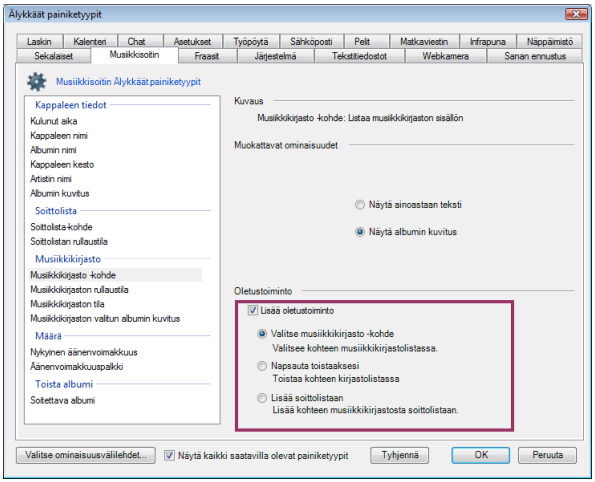

Omien älypainikkeiden tekeminen

Älypainikkeet ovat painikkeita, jotka sisältävät toimintojen lisäksi määritettävää toiminnallisuutta. Lisätietoja älypainikkeista .

Älypainikkeen tekeminen

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa näkymässä olet, paina **VAIHTO+F5**.

1. Valitse painike, jota haluat työstää. Voit myös valita useita painikkeita.
2. Valitse valikkokomento **Painike > Älypainiketyyppi.**

   Näet Älypainiketyypit-valintaikkunan:

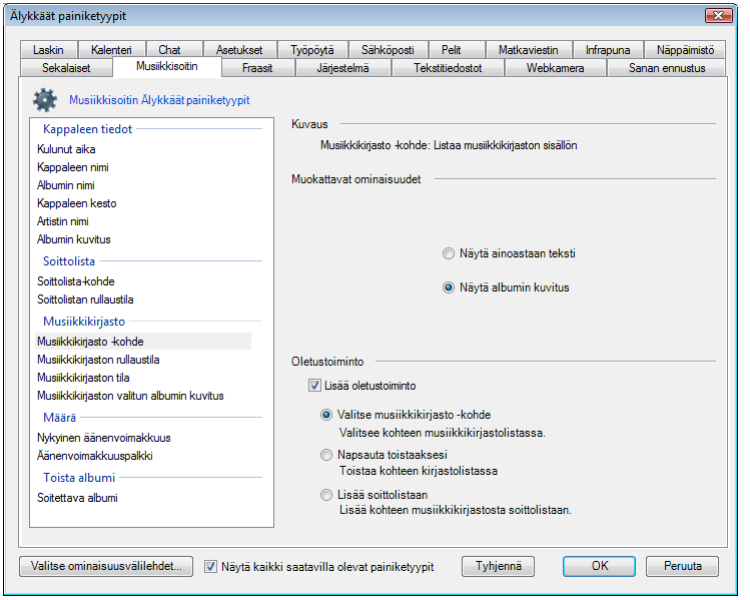

3. Valitse ylhäältä haluamaasi painiketyyppiin liittyvä **sisältövälilehti**.
4. Luetteloruudussa näet käytettävissä olevat älypainiketyypit.

   Napsauttamalla niitä voit lukea oikealta miten ne toimivat. Huomaa, että eri tyyppiset painikkeet sisältävät erilaisia säädettäviä ominaisuuksia ja erilaisia oletustoimintoja.
5. Napsauta valitaksesi haluamasi älypainiketyypin.
6. Valintaikkunan oikealla puolella voit tarkastella ja muokata valintoja.
7. Kun olet tyytyväinen, valitse **OK**.

Lisää nyt muut tarvittavat älypainikkeet, ja kokeile sivun ajamista. Muista, että älypainikkeisiin ei kannata lisätä tekstiä ennen kuin olet nähnyt, miten se toimii ajotilassa.

Valmiit älypainikkeet

Osa painikeaihion aihioista ovat älypainikemalleja.

 © 2010 Viking Software AS

- Kun haluat käyttää aihiota, valitse ensin painike, johon haluat lisätä älypainiketyypin ja toimintoja, ja napsauta sitten aihion nimeä.
- Voit tarkistaa, mitä aihio lisäsi painikkeeseesi käyttämällä Älypainiketyypit ja toiminnot -työkalua.

Älypainikkeet ja toiminnot -työkalu.

Viesti-ikkunan käyttäminen

Tässä luvussa esitellään Viesti-ikkuna-ominaisuus ja siihen liittyvät toimintopainikkeet ja älypainikkeet, joilla viestiä muokataan ja hyödynnetään.

Tämän luvun esimerkkinä käytämme tekstikommunikaatioon tarkoitettua yksinkertaista näppäimistöä. Tulet yllättymään, kuinka nopeasti ja helposti pystyt luomaan tällaisen sivun ja käyttämään sitä.

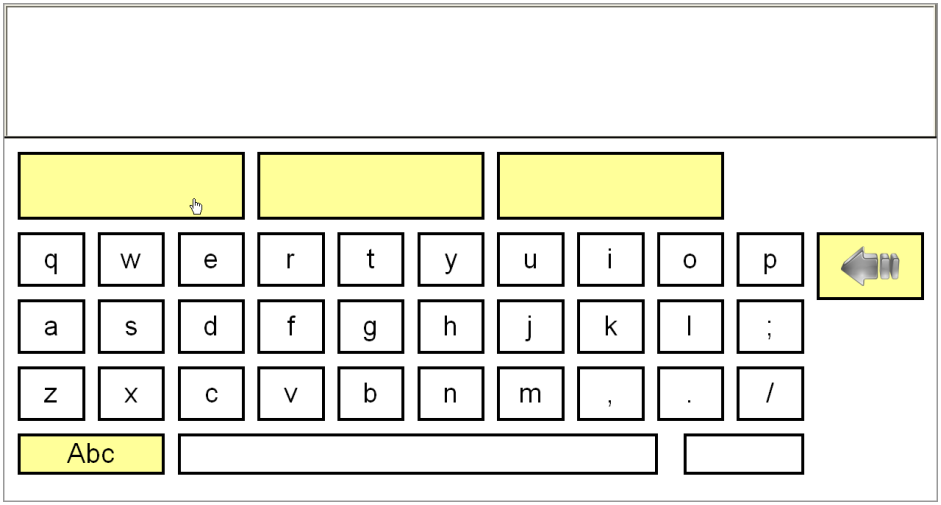

Kuvaruutunäppäimistön avulla käyttäjä voi kirjoittaa sanoja, ja sen voi myös laittaa puhumaan viestejä ääneen. Käyttäjä voi poistaa viimeisen kirjaimen tai sanan.

Tämä luku jakautuu kolmeen osioon:

Näppäimistön luominen älypainikkeista 154

Viesti-ikkunan lisääminen 157

Toimintopainikkeiden lisääminen: Välinäppäin ja Puhu 158

Toimintopainikkeiden lisääminen: Poista, Vaihda kirjasintasoa, Sanan ennustus 161

Näppäimistön luominen älypainikkeista

1. Sinun on oltava **muokkaustilassa**. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.
2. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Uusi**.
3. Tee sivusta näppäimistön muotoinen vetämällä valintakahvoista.

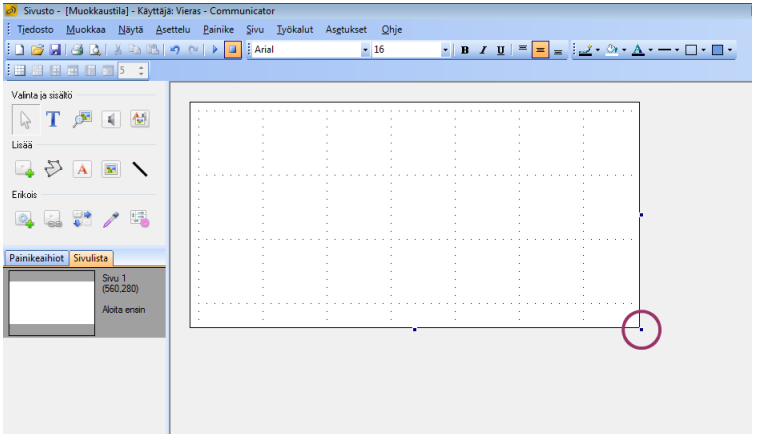

Tee sivusta näppäimistön muotoinen vetämällä kahvasta.

4. Valitse Muokkaa-työkaluryhmän **Painike**-työkalu.

Painike-työkalu

5. Piirrä pieni neliöpainike vasempaan reunaan, noin yksi kolmasosa sivun ylälaidasta.

 © 2010 Viking Software AS

6. Pidä uusi painike valittuna ja siirry Painikeaihiot-listaan ja etsi Näppäimistö-ryhmä. Napsauta Näppäimistön näppäin (kirjoita).

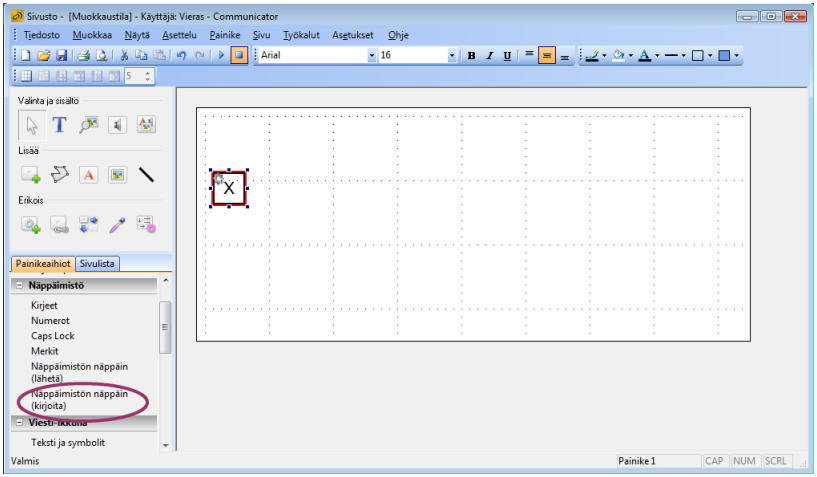

Napsauta aihion nimeä ja painike muuttuu älypainikkeeksi

Painikkeestasi tulee älypainike. Huomaa hammaspyöräsymboli. Huomaa myös X. Painike ilmoittaa, että sinun ei tarvitse lisätä siihen tekstiä, vaan tämän tyyppinen älypainike tuottaa oman tekstinsä.

7. Valitse Muokkaa-työkaluryhmän **Monista**-työkalu.

Monista-työkalu

8. Paina hiiren vasenta näppäintä älypainikkeen kohdalla ja vedä alas ja oikealle, kunnes sinulla on 10 sarkainta ja kolme riviä painikkeita.

© 2010 Viking Software AS

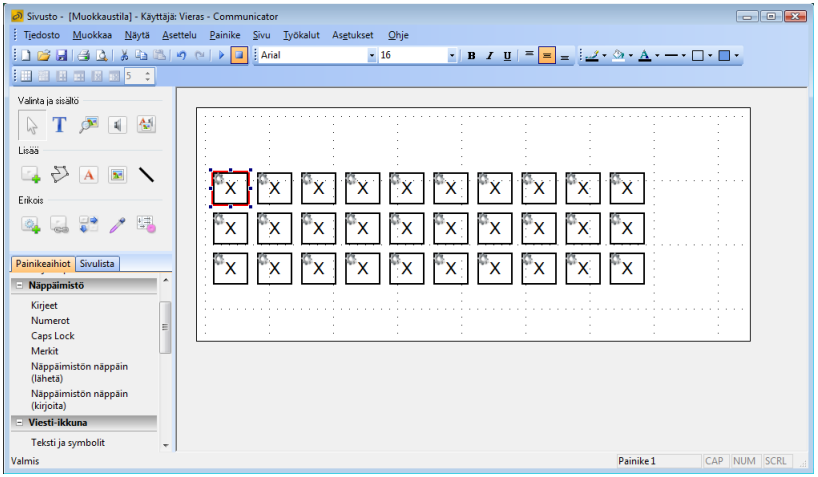

Koska painikkeet ovat älypainikkeita, ne tietävät, mitä kirjaimia käyttää.

9. Tallenna sivusto.

Luodun sivun tarkistaminen

1. Aja sivusto. (**F5**)

   Huomaa, miten jokainen älypainike ymmärtää, mikä näppäin sen on tarkoitus olla!

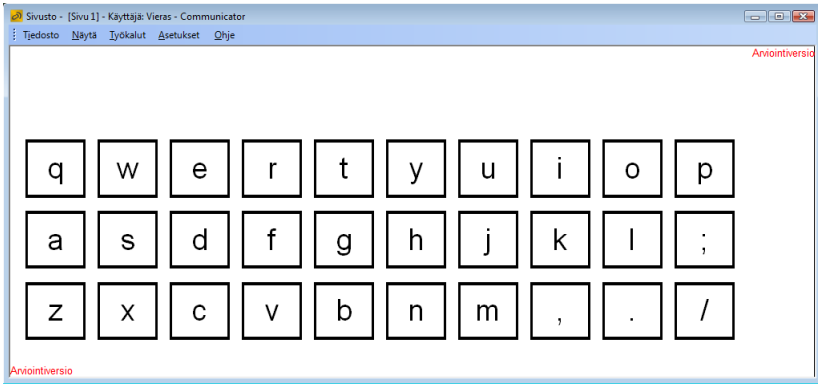

Näppäimistösivu käyttötilassa. Teit juuri vain muutaman vaiheen avulla 30 erilaista näppäintä!

© 2010 Viking Software AS

2. Palaa **muokkaustilaan**. (**VAIHTO + F5**)

Viesti-ikkunan lisääminen

1. Valitse sivu, johon haluat lisätä viesti-ikkunan. (Koska tässä sivustossa on vain yksi sivu, se on jo valittuna.)
2. Valitse valikkokomento **Sivu > Sivun ominaisuudet**.
3. Valitse **Sisältö-välilehti.**

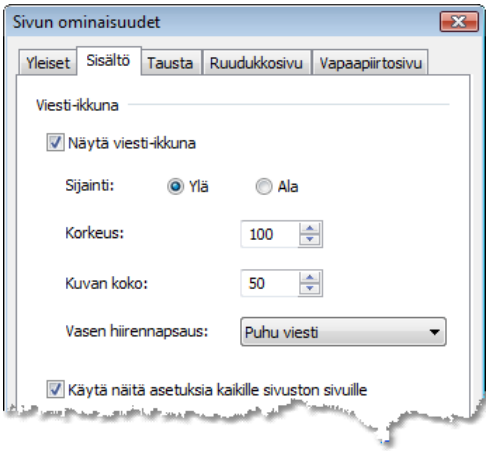

Sivu > Sivun ominaisuudet, *Sisältö-välilehti on nopea tapa lisätä viesti-ikkuna.*

4. Napsauta valintaruutua **Näytä viesti-ikkuna**.

   Määritä viesti-ikkunan korkeus ja sijainti. Sen leveys määrittyy automaattisesti sivun leveyden mukaan.

   Jos olet tekemässä monisivuista viestityssivustoa, valitse **Käytä kaikilla sivuilla näitä asetuksia** varmistaaksesi, että käyttäjä näkee viesti-ikkunan keskeytyksettä.

5. Napsauta **OK**.

   Viesti-ikkuna on lisätty sivullesi:

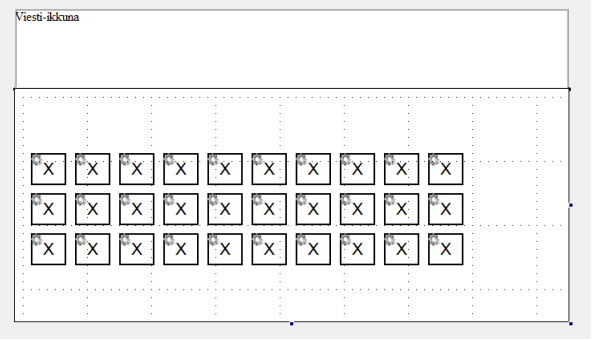

Nyt kirjoitetuilla kirjaimilla on paikka, johon ne tulevat näkyviin.

Aja sivusto nyt ja huomaat, että näppäimen painaminen kirjoittaa kyseisen kirjaimen viesti-ikkunaan. Tällä hetkellä ei kuitenkaan vielä ole mitään keinoa korjata virheitä tai lisätä välejä kirjainten väliin.

Toimintopainikkeiden lisääminen: Välinäppäin ja Puhu

1. Avaa näppäimistösivusto **muokkaustilassa** ja piirrä kaksi uutta painiketta kirjainpainikkeiden alle, kuten kuvassa:

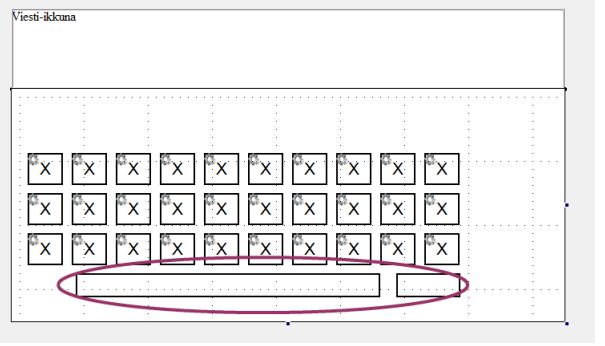

Piirrä painikkeet välinäppäimelle ja Puhu viesti -painikkeelle.

2. Valitse pidempi painike. Haluamme tehdä siitä välinäppäimen: Painikkeen, joka lisää (kirjoittaa) välilyönnin Viesti-ikkunaan.

3. Valitse **Kirjoita painikkeen teksti** niminen painikeaihio.

 © 2010 Viking Software AS

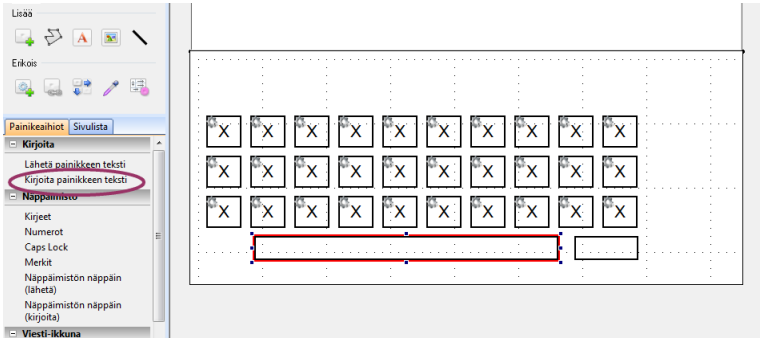

Koska painikkeessa ei vielä ole tekstiä, meidän täytyy lisätä se.

4. Pidä välinäppäin edelleen valittuna ja napsauta **Älypainiketyypit ja toiminnot-työkalua**.

Älypainiketyypit ja toiminnot -työkalu.

Valintaikkuna avautuu:

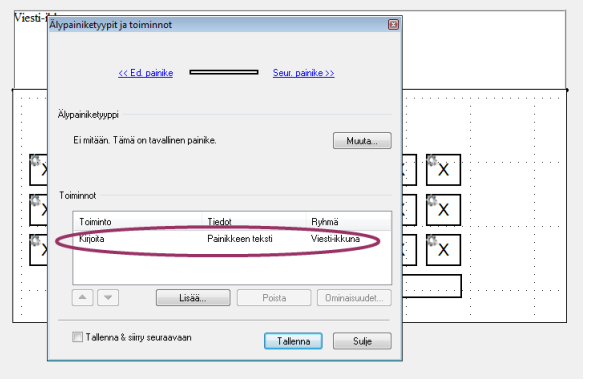

Näet, että Kirjoita-toiminto on lisätty Välinäppäin-painikkeeseen.

5. Napsauta **Ominaisuudet**.

Näet seuraavan valintaikkunan:

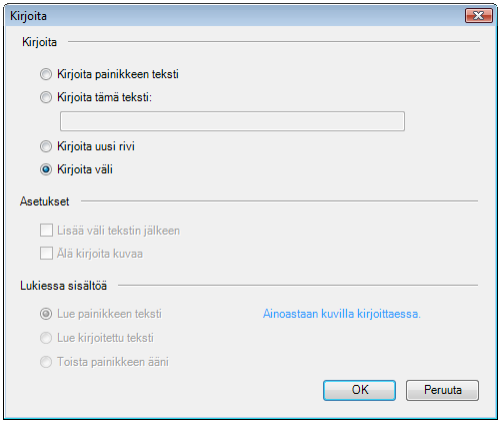

Kirjoita-toiminnon lisäasetukset.

6. Valitse **Kirjoita väli** ja napsauta **OK**.
7. Napsauta Älypainiketyypit ja toiminnot-valintaikkunassa **OK**.
8. Valitse nyt lyhyempi painike.

   Kun tätä painiketta painetaan, tietokoneen pitäisi puhua viesti-ikkunan sisältö synteettistä puhetta käyttäen.
9. Käytä painikeaihiota **Puhu viesti-ikkunan sisältö**.
10. Lisää **Tekstityökalun** avulla painikkeeseen teksti ***Puhu***:

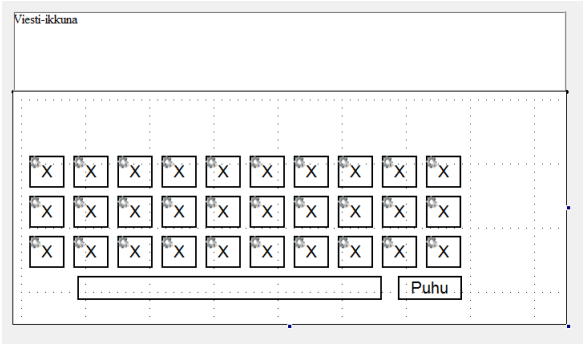

Nyt sivulla on painike, jota painamalla tietokone puhuu viesti-ikkunan sisällön.

© 2010 Viking Software AS

Toimintopainikkeiden lisääminen: Askelpalautin, Vaihtonäppäin, Sanan ennustus

1. Piirrä nyt muokkaustilassa nämä uudet keltaiset painikkeet askelpalauttimelle, vaihtonäppäimelle ja sanan ennustukselle.

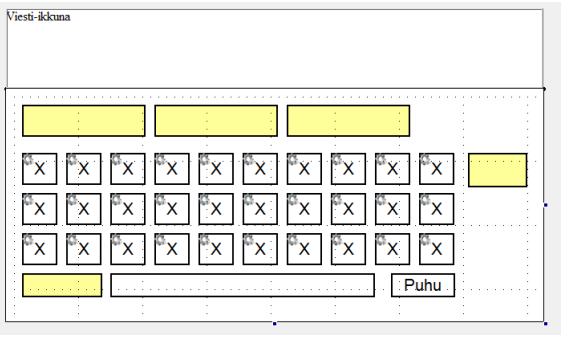

Lisää lisäpainikkeita sivulle.

2. Valitse kolme suurta painiketta.

3. Valitse painikeaihio **Sanojen ennustus (kirjoitus)**.

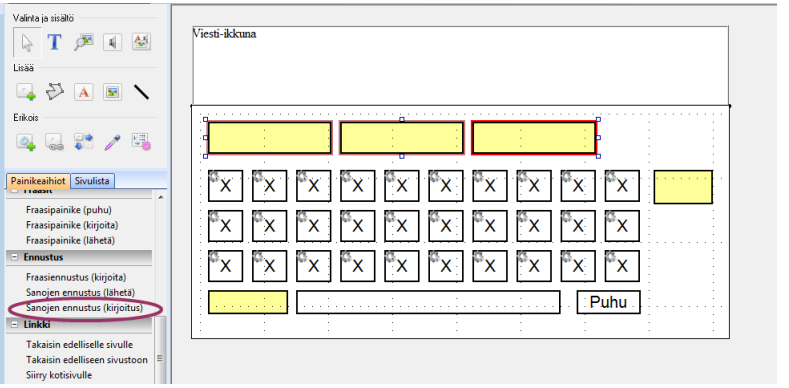

Voit lisätä painikeaihion kaikkiin kolmeen painikkeeseen yhdellä kertaa.

4. Valitse seuraavaksi näppäin vaihtonäppäimelle tai kirjasinkokonäppäimelle.

5. Valitse painikeaihio nimeltä **Kirjaimet**(Näppäimistö-ryhmässä), jonka avulla voit tehdä painikkeen, joka vaihtaa näppäimistön näppäimet isoihin tai pieniin kirjaimiin.

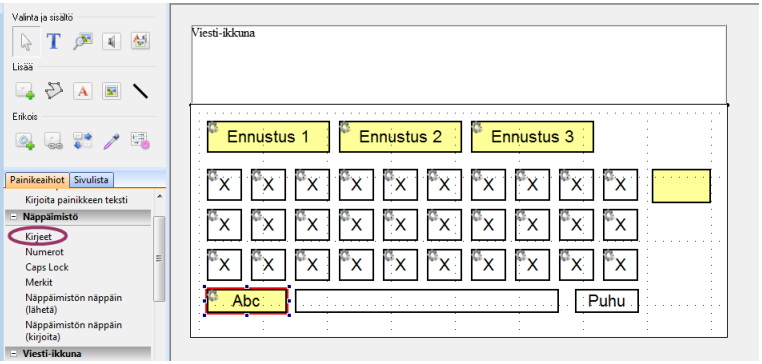

Kirjaimet-aihio on eräänlainen älykäs VAIHTO-näppäin. Kokeile!

6. Valitse painike, jonka piirsit askelpalautinta varten.

7. Valitse valikkokomento **Painike > Painikkeen toiminnot**.

   Ruutuun ilmestyy Painikkeen toiminnot -valintaikkuna:

© 2010 Viking Software AS

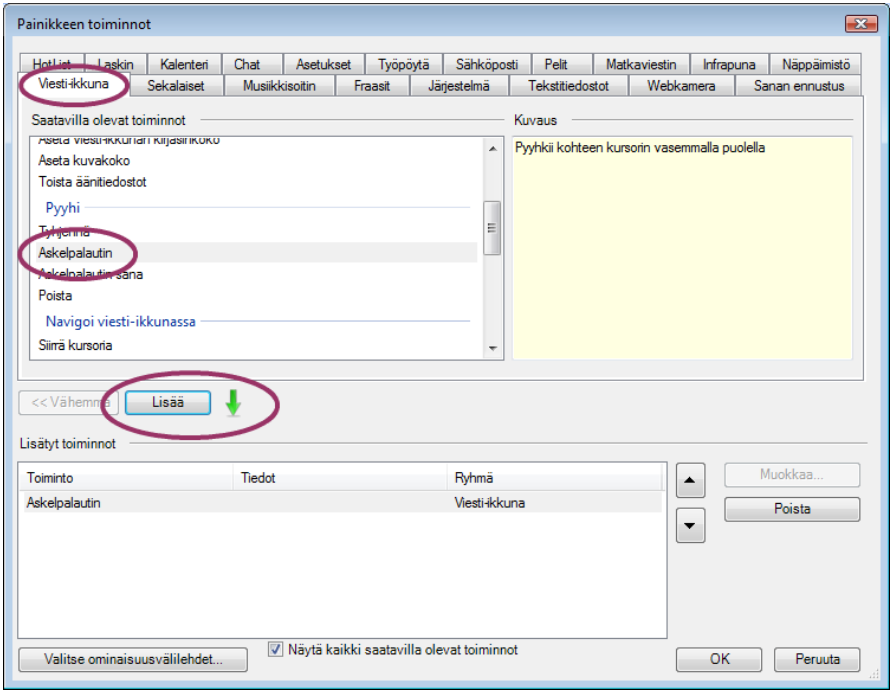

Painikkeen toiminnot -valintaikkunan kautta voit valita monenlaisia toimintoja.

8. Valitse **Viesti-ikkuna**-välilehti.
9. Valitse Saatavilla olevat toiminnot -kohdasta **Askelpalautin**.
10. Valitse **Lisää** ja napsauta **OK**.
11. Pidä Askelpalautin-painike valittuna ja lisää siihen kuva **kuvatyökalun** avulla.
12. Etsi *Askelpalautin*.
13. Valitse kuva ja napsauta **OK**.

© 2010 Viking Software AS

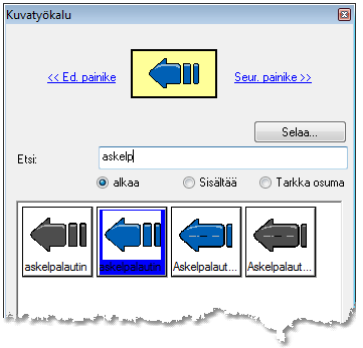

Merkin lisääminen Askelpalautin-painikkeeseen.

14. Tallenna sivusto.
15. Aja uusi tekstikommunikaatiosivusi ja kokeile sen painikkeita.

Ponnahdussivujen käyttäminen käyttäjävalikkona

Mikä on ponnahdussivu?

Alla olevan kuvan äänenvoimakkuussivu on esimerkki ponnahdusikkunasta.

- Kuten Windowsin valintaikkuna, jos ponnahdussivu on auki, mitään ei voi valita ponnahdusikkunan ulkopuolelta.
- Ja kuten valintaikkuna, ponnahdussivu peittää vain osan sivusta, josta se käynnistettiin, mikä helpottaa useimpia käyttäjiä ymmärtämään, mistä on kyse.

© 2010 Viking Software AS

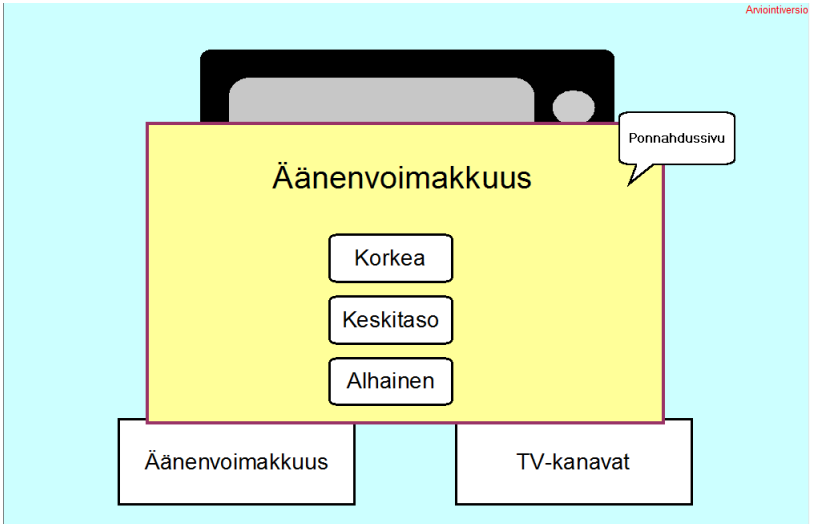

Ponnahdussivun luominen käyttäjävalikoksi

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse Sivulistasta sivu, josta tehdään ponnahdussivu.

   Tässä olemme valinneet TV-säädinsivuston äänenvoimakkuussivun.

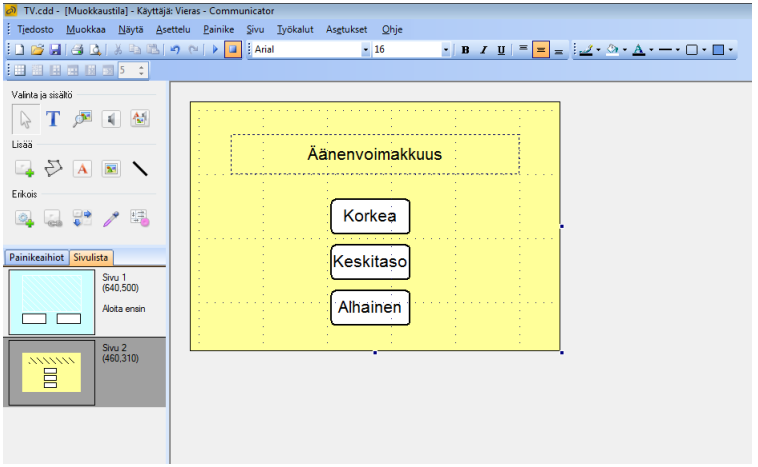

Esimerkin sivussa on kolme painiketta, jotka lähettävät infrapunasignaalin TV:lle GEWA-ohjaimen kautta:

Huomaa, että ponnahdussivujen olisi normaalisti oltava pienempiä kuin tavallisten sivujen, jotta alkuperäinen sivu näkyy ajotilassa ponnahdusikkunan *takana*.

Voit pienentää sivua valitsemalla sivun taustan, ja sitten vetämällä oikean alakulman valintakahvasta kohti sivun keskustaa.

2. Valitse valikkokomento **Sivu > Näytä ponnahdusikkunana**.
3. Siirry alkuperäiselle sivulle, sille, joka näkyy ponnahdusikkunan takana.

   Tässä esimerkissä alkuperäsivu on TV:n pääsivu.
4. Valitse painike, jonka kautta siirrytään ponnahdussivulle.

   Tässä esimerkissä se on Äänenvoimakkuus-painike.

© 2010 Viking Software AS

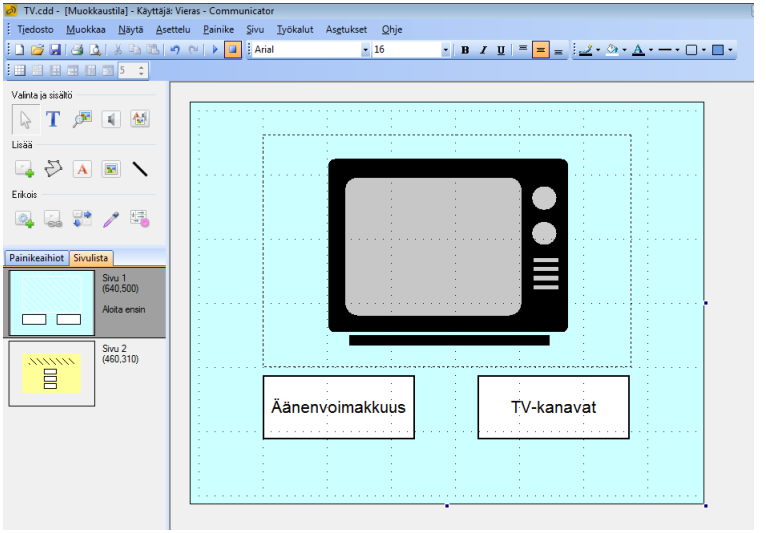

Alkuperäsivu on tämän näköinen.

5. Valitse valikkokomento **Painike > Linkki.**

   Näet seuraavan valintaikkunan:

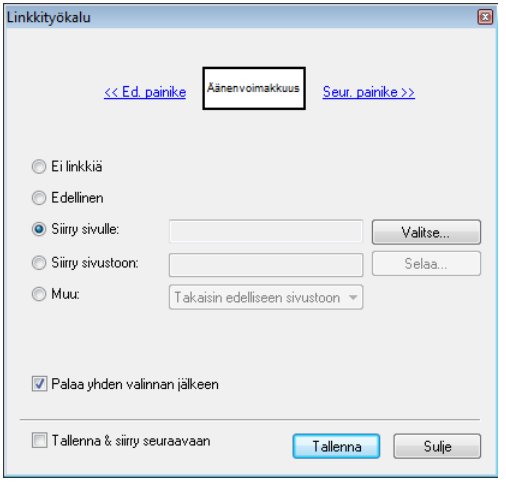

Linkki-valintaikkuna.

6. Valitse **Siirry sivulle**, ja napsauta Valitse.

7. Valitse Valitse sivu -valintaikkunan luettelosta ponnahdussivu ja napsauta **OK.**

8. Napsauta Linkki-valintaikkunassa **Palaa yhden valinnan jälkeen.**

   Esimerkissämme tämä tarkoittaa, että kun käyttäjä on painanut äänenvoimakkuuspainiketta, painike tekee tarvittavan toiminnon, jonka jälkeen ponnahdusikkuna sulkeutuu.

9. Tallenna muutokset valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

Mihin ponnahdussivu sijoitetaan?

Jos avaat ponnahdusikkunan avustajatyylisesti toisesta ponnahdusikkunasta, tällä ei ole merkitystä. Jos ponnahdusikkuna avataan tavalliselta sivulta, seuraavalla tavalla voit määrittää suurin piirtein, minne se sijoitetaan:

1. Valitse valikkokomento **Sivu > Sivun ominaisuudet**.

   Näet ensimmäiseltä välilehdeltä, **Yleiset**, että ponnahdussivu on valittuna. (Voit myös tehdä sivusta ponnahdussivun valitsemalla tämän ruudun.)

2. Voit määrittää, mihin ponnahdusikkuna avattaessa sijoittuu, valitsemalla sijainnin Ponnahdussivu-kohdan pudotusvalikosta.

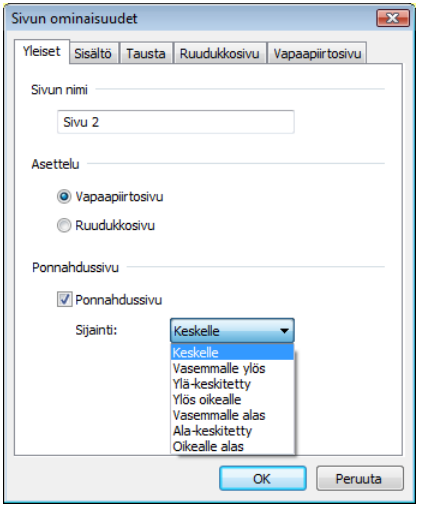

Ponnahdusikkunan sijoittaminen.

© 2010 Viking Software AS

3. Napsauta **OK**.

Avustajan luominen

Kun linkität ponnahdussivulta toiselle ponnahdussivulle, **Käytä avustajatyyliä** -valintaikkuna tulee valittavaksi.

Avustaja on joukko valintaikkunoita, joista jokainen korvaa edellisen. Yleensä avustajan sivuilta löytävät Edellinen ja Seuraava -painikkeet, jotka helpottavat siirtymistä avustajan sivuilla. Tobii Communicatorista löytyy esimerkiksi ajotilan Painikkeen muokkausavustaja 37 ja avustaja, joka käynnistetään komennolla Työkalut > Nauhoita uusi ääni 288.

Jos valitset Käytä avustajatyyliä, se eroaa kahdella tavalla:

- Ponnahdusikkuna 2:n (kohde) koko ja sijainti on automaattisesti sama kuin ponnahdusikkuna 1:llä (lähtökohta).
- Ponnahdusikkuna 1 (lähtökohta) sulkeutuu automaattisesti, kun ponnahdusikkuna 2 aukeaa.

© 2010 Viking Software AS

Aikaisempien töiden hyödyntäminen

Tämä luku käsittelee erilaisia tapoja, joilla voit hyödyntää Tobii Communicator 4:n painikkeita ja sivustoja.

- Voit monistaa painikkeita 75 sivulla.
- Voit monistaa sivuja sivuston sisällä. Valitse valikkokomento **Sivu > Monista sivu.** Tämä komento kopioi sivun ja kaiken sen sisällön uudelle sivulle samassa sivustossa.
- Tavallisten Windows-komentojen avulla voit **kopioida** yhden tai useamman painikkeen ja **liittää** ne muualle sivulla tai toiselle saman sivuston sivulle, tai kokonaan toiselle sivustolle. Katso Painikkeiden kopioiminen 170.
- Painikkeita liitettäessä voidaan liittää koko painike sivun tyhjään osaan. On myös mahdollista liittää vain toiminnot 172 tai vain ulkonäkö 113 alkuperäisestä painikkeesta kohdepainikkeeseen.
- Voit avata sivuston ja tallentaa sen uudella nimellä 70, ja tehdä siihen sitten muutoksia ja lisätä uusia sivuja.
- Kahta tai useampaa sivustoa ei voi yhdistää yhdeksi tiedostoksi. Jos sinulla on uusi sivusto avattuna ja haluat lisätä vanhasta sivustosta kaiken sen toiminnallisuuden, voit yksinkertaisesti linkittää 105 vanhaan sivustoon. Voit myös tallentaa kopion vanhasta sivustosta ja linkittää siihen.

Painikkeiden kopioiminen

Kopioi ja Liitä -komennot ovat samat kuin Windowsissa

Tobii Communicator 4:n Kopioi ja Liitä -komennot ovat samat kuin Windowsissa: Kopioi asettaa valitun painikkeen tai painikkeet kuvitteelliselle leikepöydälle, ja Liitä tuo leikepöydän sisällön takaisin valitulle sivulle.

Leikepöytä muistaa vain viimeisimmän Kopioi-komennon. Jos valitset ja kopioit painikkeen A ja sitten valitset ja kopioit painikkeen B, painike B syrjäyttää A:n leikepöydältä. Kun annat Liitä-komennon, painike B liitetään sivulle.

© 2010 Viking Software AS

Milloin Kopioi-komentoa käytetään

Painikkeiden kopiointi on hyvä menetelmä silloin, kun haluat käyttää uudelleen painikeryhmää. Jos haluat tehdä monta kopiota yhdestä painikkeesta samalle sivulle, katso Painikkeiden monistaminen 75.

Painikkeen kopiointi kopioi aina:

- **Painikkeen ulkonäön:** painikkeen muodon, täyttövärin, reunan leveyden ja värin, fontin, fontin värin ja fonttikoon.
- **Painikkeen sisällön:** kuvat, tekstin ja äänet
- **Painikkeiden toiminnot:** linkit, toiminnot, älypainiketyypin - jos on.

Jos liität painikkeen käyttämällä tavallista Liitä-komentoa, kaikki yllä oleva sisältö liitetään. Katso vaihtoehtoja kohdasta Liitä määräten 172.

Miten painikkeita kopioidaan

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse painike tai painikkeet, jotka haluat kopioida.

   Jos haluat valita enemmän kuin yhden painikkeen, pidä VAIHTO-näppäin painettuna ja valitse lisää painikkeita. Vaihtoehtoisesti, pidä hiiren painike painettuna ja vedä valintalasso haluamiesi painikkeiden ympärille.

2. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Kopioi.** Tai käytä vakiotyökalurivin Kopioi-työkalua

   Kopioi-työkalu.

3. Jos haluat kopioida eri sivulle, valitse kohdesivu Sivulistasta.

4. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Liitä.** Tai käytä vakiotyökalurivin Liitä-työkalua.

   Liitä-työkalu.

Viimeksi kopioitu materiaali liitetään uuteen sijaintiin.

Liitettyjen kohteiden sijoittaminen

Huomaa, että kun liität painikkeita, ne ilmestyvät sivulle valintamerkinnän kanssa. Jos haluat säätää liitettyjen painikkeiden tai painikeryhmän sijaintia, osoita hiiri painikkeen päälle. Pidä hiiri painettuna ja vedä haluamaasi paikkaan.

Vain ulkoasun tai toimintojen kopioiminen

Painikkeen kopiointi kopioi aina:

- **Painikkeen ulkonäön:** Painikkeen muodon, täyttövärin, reunan leveyden ja värin, fontin, fontin värin ja fonttikoon.
- **Painikkeen sisällön:** Kuvat, tekstin ja äänet
- **Painikkeiden toiminnot:** Linkit, toiminnot, älypainiketyypin - jos on.

Mitä Kopioi ja liitä -tapahtumassa tapahtuu ei riipu niinkään siitä mitä kopioit, vaan siitä kuinka paljon päätät liittää jälkikäteen.

Ulkoasun kopiointi käyttäen Liitä määräten -komentoa

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse painike, jota haluat käyttää mallina.
2. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Kopioi**. Voit myös käyttää vakiotyökalurivin Kopioi-työkalua.

   Kopioi-työkalu.
3. Jos haluat kopioida eri sivulle, valitse kohdesivu Sivulistasta.
4. Valitse yksi tai useampi painike kohteeksi. Nämä painikkeet muuttuvat mallipainikkeen näköisiksi.

 © 2010 Viking Software AS

Jos haluat valita enemmän kuin yhden painikkeen, pidä VAIHTO-näppäin painettuna ja valitse lisää painikkeita. Vaihtoehtoisesti, pidä hiiren painike painettuna ja vedä valintalasso haluamiesi painikkeiden ympärille.

5. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Liitä määräten > Ulkoasu**.

   Valitut painikkeet muuttuvat mallipainikkeen kaltaisiksi.

Toimintojen kopiointi käyttäen Liitä määräten -komentoa

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

1. Valitse yksi painike, jota haluat käyttää mallina.
2. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Kopioi**. Voit myös käyttää vakiotyökalurivin Kopioi-työkalua.

   Kopioi-työkalu.

3. Jos haluat kopioida eri sivulle, valitse kohdesivu Sivulistasta.
4. Valitse yksi tai useampi painike kohteeksi. Nämä painikkeet saavat samat toiminnot kuin mallipainikkeessa. Jos mallina on älypainike, tämä älypainiketyyppi kopioituu kohdepainikkeisiin.

   Jos haluat valita enemmän kuin yhden painikkeen, pidä VAIHTO-näppäin painettuna ja valitse lisää painikkeita. Vaihtoehtoisesti, pidä hiiren painike painettuna ja vedä valintalasso haluamiesi painikkeiden ympärille.

5. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Liitä määräten > Toiminnot ja älypainiketyyppi**.

   Valitut painikkeet muuttuvat mallipainikkeen kaltaisiksi.

© 2010 Viking Software AS

Kopioi sivustosta toiseen

Tobii Communicator 4:ssä ei ole komentoa, joka kopioisi koko sivun sivustosta toiseen.

Voit kuitenkin kopioida koko ***sisällön*** alkuperäiseltä sivulta uuden sivuston sivulle.

Kopioiminen sivustosta toiseen

Tässä esimerkissä kopioimme yhden sivun mallisivustosta **Syy ja seuraus** uuden, tyhjän sivuston toiselle sivulle.

1. Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO+F5**.

2. Aloitetaan uudesta sivustosta. Luo uusi tyhjä sivu kohteeksi valitsemalla komento **Sivu > Uusi sivu**.

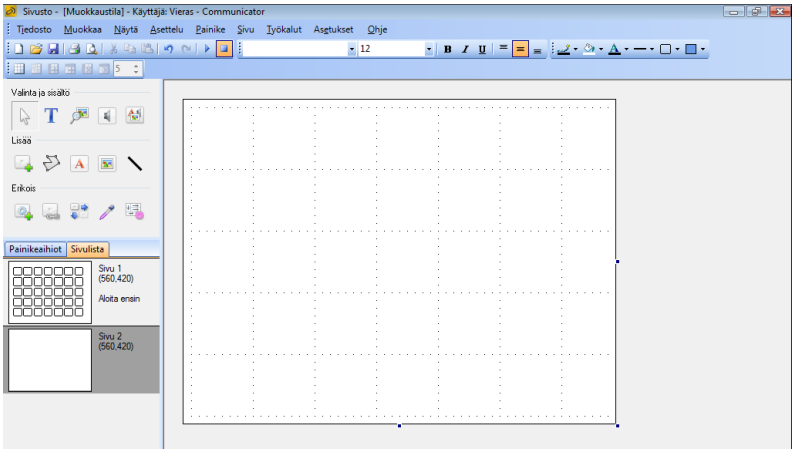

Luo tyhjä kohdesivu.

3. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tallenna**, tai paina **CTRL+S** tallentaaksesi muutokset kohdesivustoon.

4. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot.**

© 2010 Viking Software AS

Jos tallensit oman kopion sivustosta kuten tässä on neuvottu, sivustosi löytyy viimeiseltä sisältövälilehdeltä, Minun sivustoni.

5. Valitse välilehti, joka sisältää sivuston, josta haluat kopioida.

   Esimerkissä valitsemme Kuvat-välilehdeltä Syy ja seuraus -sivuston.

Kopioitavan sivuston valitseminen.

6. Valitse sivusto, josta haluat kopioida.

   Sivusto avautuu ajotilassa.

7. Siirry muokkaustilaan painamalla **VAIHTO+F5**.

8. Valitse sivulistasta sivu, josta haluat kopioida.

   Pane merkille sivun koko. Sivun koko on merkitty Sivulistaan.

Sivulistassa näkyy sivun mitat.

9. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Valitse kaikki. (CTRL+A)**

   Sivun koko sisältö on valittuna. Tämä sisältää painikkeet, staattisen tekstin ja kuvat, mutta ei taustakuvia eikä muita sivun ominaisuuksia.

10. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Kopioi. (CTRL+C)**

11. Etsi kohdesivusto Tiedosto-valikon viimeksi käytetyt tiedostot listasta (numeroidut vaihtoehdot). Valitse sivusto napsauttamalla sen nimeä.

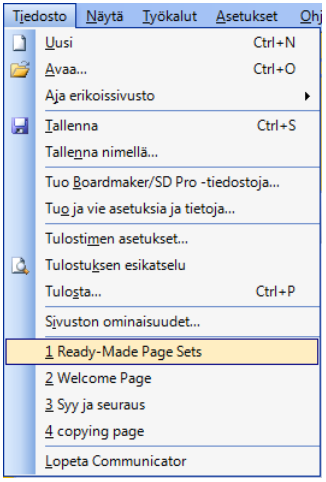

Tiedosto-valikossa näkyy äskettäin avatut sivustot.

   Kohdesivusto avautuu muokkaustilassa.

12. Valitse Sivulistasta kohdesivu.

13. Valitse valikkokomento **Muokkaa > Liitä. (CTRL+V)**

    Jos kopioitu valikoima on laajempi kuin kohdesivu, näet seuraavan viestin:

 © 2010 Viking Software AS

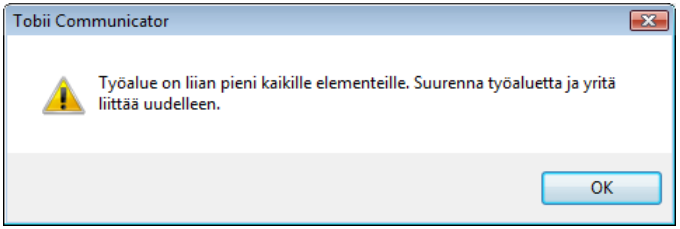

Kohdesivun on oltava vähintään yhtä suuri kuin alkuperäinen sivu.

14. Venytä kohdesivua vaiheen 8 mittoja suuremmaksi, ja toista komento **Muokkaa > Liitä.**

    Voit aina pienentää sivun kokoa niin, että siitä tule liitetyn valikoiman kokoinen.

15. Tallenna muutokset valikkokomennolla **Tiedosto > Tallenna**.

Ruudukkosivulta kopioiminen

Vaikka aikoisitkin kopioida ruudukkosivulta, älä käytä ruudukkoa kohdesivulla. Jätä kohdesivu tyhjäksi / vapaapiirtosivuksi.

Kun kopioit ruudukkosivulta, liitetyt painikkeet *näyttävät* kuin ne olisivat ruudukossa. Jos tarpeellista, muuta kohdesivun kokoa painikkeisiin sopivaksi, ja valitse sitten valikkokomento **Sivu > Käytä ruudukkoa**.

Uuden sivuston luominen vanhan pohjalta

Jos haluat vain lisätä muutaman sivun mallisivustoon, voit käyttää vanhaa sivustoa uuden sivuston pohjana.

Uuden sivuston luominen vanhan pohjalta

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot**.

   Näet tämän ruudun:

Valitse sivusto, jota haluat käyttää pohjana.

2. Valitse välilehti, joka sisältää sivuston, jota haluat käyttää pohjana.

   Jos olet tallentanut kopiot sivustoista suositeltuun kansioon, ne löytyvät viimeiseltä välilehdeltä, Minun sivustoni.

3. Valitse sivusto, jota haluat käyttää napsauttamalla sen esikatselukuvaa.

4. Sivusto avautuu ajotilassa.

5. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tallenna nimellä.**

   Windowsin normaali Tallenna nimellä -valintaikkuna aukeaa:

 © 2010 Viking Software AS

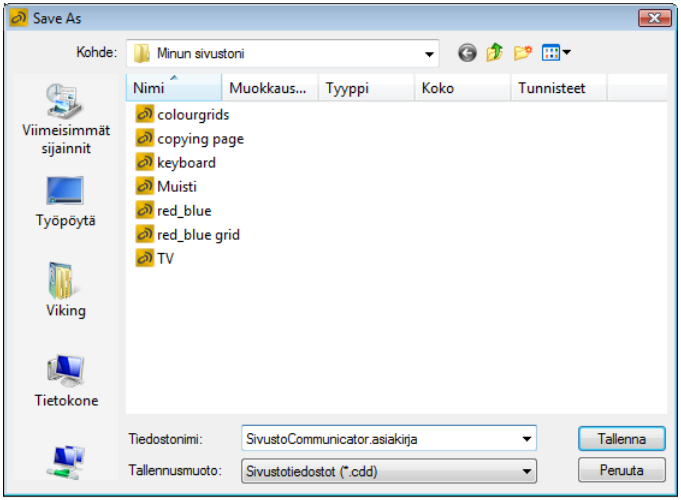

Oman kopion nimeäminen.

6. Tarkista, mihin kansioon olet tallentamassa.

   Jos tarpeellista, valitse Omat tiedostot > Tobii Communicator 4 > ***käyttäjänimi*** > Minun sivustoni, jossa ***käyttäjänimi*** on jokin tietty Tobii Communicatorin käyttäjänimi. Katso Työn tallentaminen 70.

7. Kirjoita tämän ikkunan alaosaan tallennettavan sivuston nimi.

8. Napsauta **Tallenna**.

   Näet sivuston otsikkorivissä uuden nimen.

   Nyt voit lisätä sivustoon omia sivuja ja painikkeita.

Boardmaker/SD Pro -tiedoston tuominen

Jos sinulla on jo Boardmakerilla / SD Pro:lla luotu sivustokirjasto, voit tuoda ja tallentaa ne Tobii Communicator -sivustoina.

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tuo Boardmaker/SD Pro -tiedostoja**.

   Näet tuontiavustajan avausruudun.

2. Valitse **Seuraava**.

   Oikeudellisia huomautuksia -sivu tulee näkyviin.

3. Lue tiedot, hyväksy ne, ja valitse **Seuraava**.

   Näet Lähdetiedostot-ruudun:

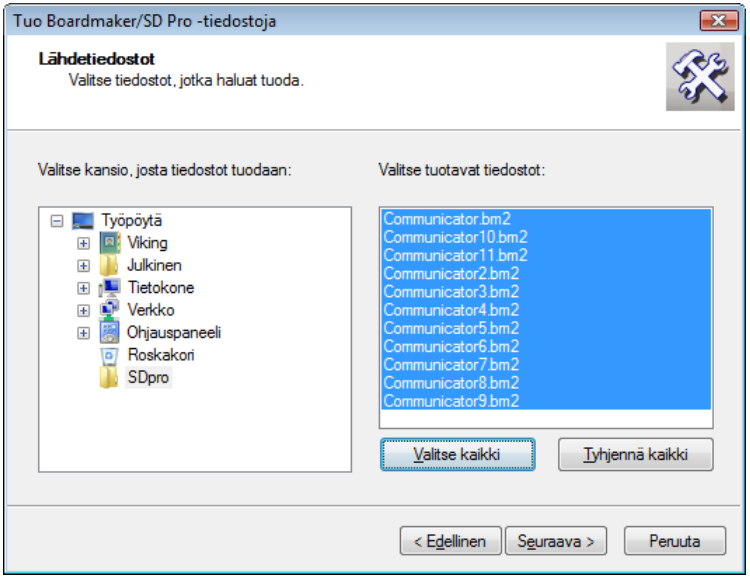

4. Valitse vasemmalta kansio, jossa Boardmaker-tiedostot sijaitsevat.

5. Valitse oikealta tiedostot, jotka haluat tuoda Communicatoriin.

   Jos haluat valita useita tiedostoja, pidä **VAIHTO**-näppäin painettuna ja valitse lisää tiedostonimiä.

© 2010 Viking Software AS

6. Kun olet valinnut haluamasi tiedostot kyseisestä kansiosta, valitse **Seuraava**.

   Näet tämän ruudun:

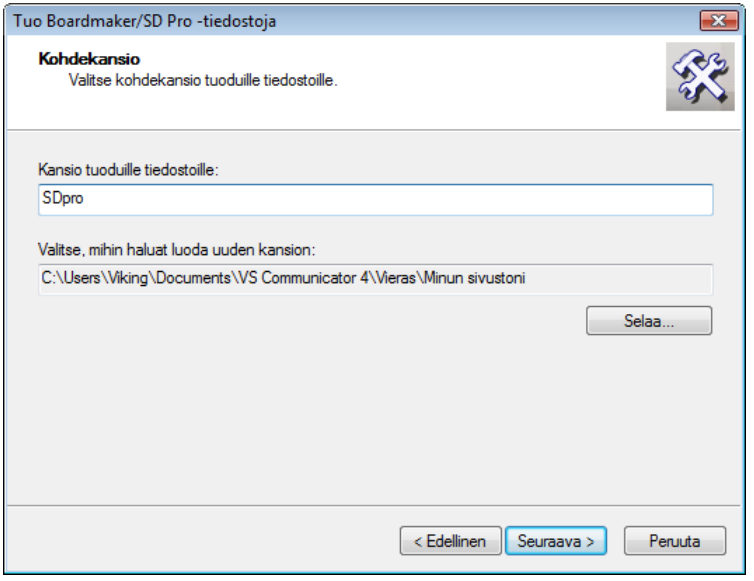

7. Kirjoita uusi kansion nimi ja valitse **Seuraava**.

   Tiedostojen muuntaminen kestää muutaman hetken.

   Näet tämän ruudun:

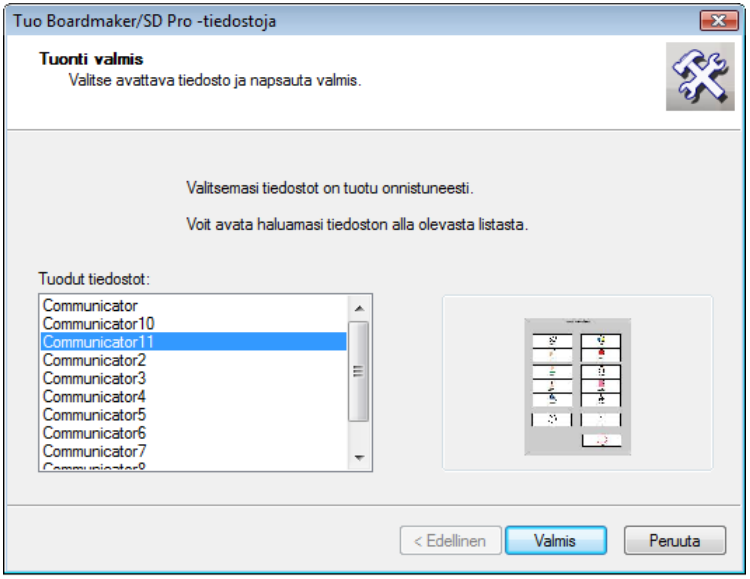

8. Valitse tiedosto, jonka haluat avata, ja napsauta **Valmis**.

   Ohjelma pyrkii säilyttämään tiedostojen sisältämät komennot ennallaan, mutta 100 % varmuutta ei ole. Saatat joutua avaaman sivustot muokkaustilassa ja lisäämään, poistamaan tai muuntamaan komentoja, jotta ne toimivat kuten aikaisemmin.

© 2010 Viking Software AS

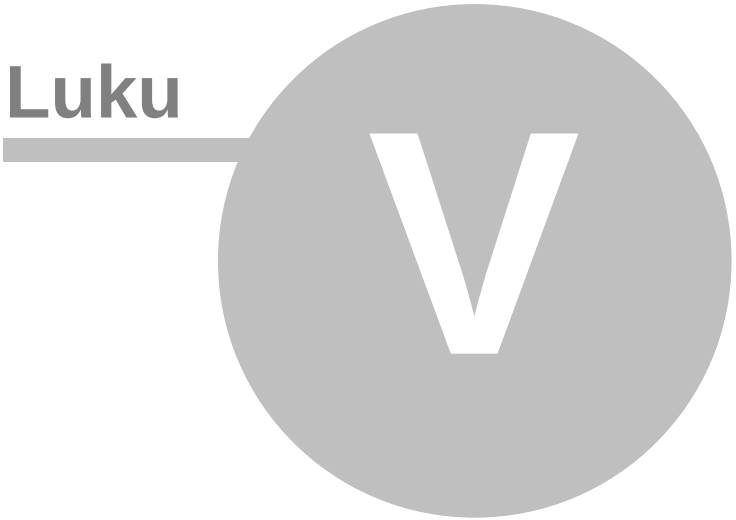

Mallisivustojen käyttäminen

Sivustot Tobii-käyttäjille

MyTobii on tietokoneen näyttölaite, jossa on sisäänrakennettu katseenseurantaominaisuus. Yleensä MyTobiin käyttäjät painavat painikkeita kohdistamalla katseensa niihin tietyksi ajaksi. He saattavat myös valita painikkeen katseellaan ja painaa painiketta kytkimen avulla. Käyttöliittymään liittyvät säädöt tehdään MyTobiin valikoista, ei Communicatorin valikoista.

Tobii Communicator 4:ssä on neljä erityisesti MyTobii-katseenseurantaan suunniteltua mallisivustoa. Voit tarkastella näitä sivustoja seuraavalla tavalla:

- Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot**.
- Avaa ensimmäinen välilehti, **Teksti**, ja napsauta numeroa 2 sivun oikeassa alakulmassa, jotta näet loput tämän ryhmän sivustoista:

Nämä sivustot on suunniteltu erityisesti käytettäväksi Tobiin kanssa.

Jos sinulla on MyTobii P-10 -yksikkö, se sisältää sisäänrakennetun GEWA-yksikön (infrapunakauko-ohjain). Katso Infrapuna-asetukset 324 ja Kaukosäätimet 240.

Minkä kokoiset painikkeet sopivat käyttäjälle?

Näissä neljässä mallisivustossa on kaikissa eri kokoiset painikkeet. Kokeile näitä sivustoja käyttäjän kanssa, jotta selviää, minkä kokoiset painikkeet sopivat käyttäjälle.

Vihjeitä

- MyTobiin käyttäjien on helpointa "osua" katseellaan painikkeisiin, jotka ovat tasaisen kokoisia ja tasaisesti sijoitettu. Siksi Käytä ruudukkoa -komento 72 on erityisen hyödyllinen, jos aiot tehdä sivustoja MyTobiin käyttäjille.
- MyTobii-asetusvalikko aktivoituu, kun käyttäjä katsoo ruudun alalaidan keskiosaan. Älä aseta Communicatorin painikkeita tähän kohtaan.

© 2010 Viking Software AS

Teksti

Tekstisivustot auttavat käyttäjää kirjoittamaan ja puhumaan

Tekstisivustojen avulla käyttäjät voivat tuottaa tekstiä vaivatta, vaikka heillä olisikin vaikeuksia kirjoittamisessa. Näiden sivustojen käyttäjien on kuitenkin oltava luku- ja kirjoitustaitoisia.

Monet tekstisivustoista sisältävät sanan ennustuksen, joka vähentää kirjoitettavien kirjainten määrää. Katso Sanan ennustus 313.

Kirjoitetut sanat voidaan puhua ääneen synteettisen puheen avulla.

Premium-version käyttäjät voivat lähettää tekstiä tekstiviestinä tai sähköpostina.

Erilaisia tekstisivustoja

Ota huomioon käyttäjän **syöttötapa**, kun valitset tekstisivustoa.

- Jos sivuston nimi sisältää syöttötavan: *Osoitin*, *Skannaus* tai *Katseenseu ranta*, niin sivusto toimii parhaiten kyseisen tyyppisellä syöttötavalla.
- Muut tekstisivustot sopivat käytettäväksi osoittimella tai skannauksella, kunhan käyttäjällä on hyvä näkökyky.

Ota huomioon myös käyttäjän perehtyneisyys näppäimistöön 317.

- Jos sivuston nimi sisältää näppäimistöasettelun (joita ovat *QWERTY*, *Skannaus* tai *ABC*), silloin se toimii vain kyseisellä asettelulla.
- Muut sivustot, kuten *Ilmaisutaulu*, käyttävät niitä näppäimistön asettelun asetuksia, jotka on valittu komennolla **Asetukset > Näppäimistön asettelu.**

Tekstisivustojen kokeileminen

Tekstisivustot löytyvät Mallisivustot-näkymän ensimmäiseltä välilehdeltä:

© 2010 Viking Software AS

Katso lisätietoja tämän sivun käytöstä kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Sivuston lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa ensimmäinen välilehti, **Teksti**, ja aseta valintamerkintä niiden sivustojen viereen, jotka haluat lisätä.

 © 2010 Viking Software AS

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä, katso Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Merkki

Merkkisivustot avustavat lukutaidottomia kommunikoimaan

Merkkisivustot toimivat kommunikaation tai opetuksen apuvälineenä niille käyttäjille, jotka eivät osaa lukea tai kirjoittaa. Nämä sivustot hyödyntävät kuvia ja merkkejä, tekstin kanssa tai ilman. Käyttäjä valitsee kuvia ja tietokone puhuu vastaavan sanan tai fraasin käyttäen synteettistä puhetta.

Erilaisia merkkisivustoja

Merkkisivuston nimi kertoo kenelle ja mihin tarkoitukseen kukin sivusto sopii, esimerkiksi *Aikuisen yleinen kommunikaatio* tai *Alkeistason lukemista lapselle*.

- Suurin osa merkkisivustoista koostuu useista yksittäisistä sivuista. Keltainen painike siirtää käyttäjän yleensä kokonaan uudelle merkkisivulle. Katso Sivujen yhdistäminen toisiinsa 105.

- Suurimmassa osassa merkkisivustoja on muutama tyhjä painike, jota on helppo muokata. Nämä ovat tyhjiä, valkoisia painikkeita. Katso Muutaman painikkeen muuttaminen sivustossa 35.

Vihje: Lukutaidon edistäminen

Tutkimukset ovat osoittaneet, että kun symbolipohjaista kommunikaatiota käytetään lukutaidon edistämiseen, on parasta sijoittaa teksti kuvien *yläpuolelle* .

Merkkisivustojen kokeileminen

Merkkisivustot löytyvät Mallisivustot-näkymän **toiselta** välilehdeltä:

© 2010 Viking Software AS

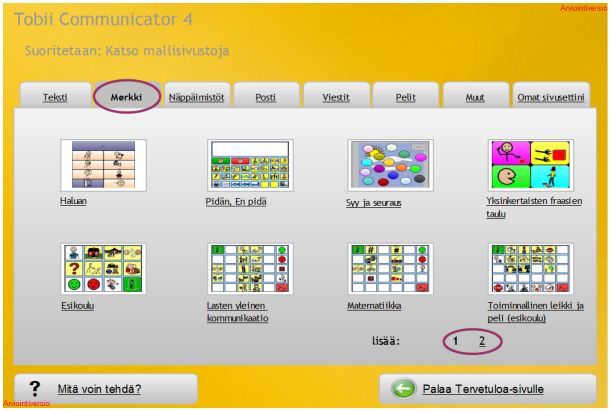

Napsauta numeroa 2 oikeassa alakulmassa, jotta saat näkyviin lisää merkkisivustoja.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Sivuston lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa toinen välilehti, **Merkki**, ja aseta valintamerkintä niiden sivustojen viereen, jotka haluat lisätä.

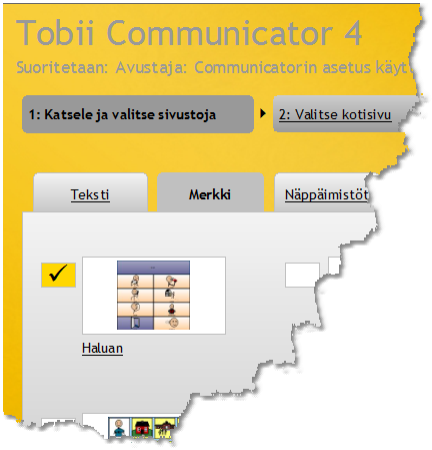

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä, katso Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

© 2010 Viking Software AS

Näppäimistöt

Näppäimistöt muiden ohjelmien käyttöä varten

Näppäimistösivustot peittävät vain osan näytöstä. Niitä käytetään usein tekstin tai käskyjen syöttämiseen muille ohjelmille. Esimerkiksi, tekstinkäsittelyikkunaan kirjoittamiseen tai Tiedosto-valikon avaamiseen kirjoittamalla **Alt + F**.

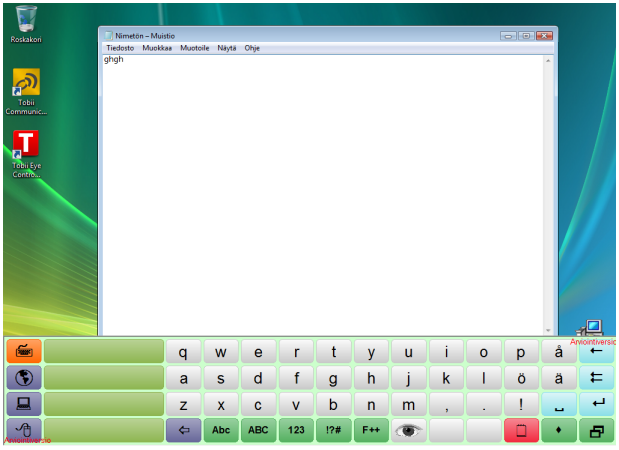

Kirjoittaminen WordPadiin kuvaruutunäppäimistön avulla.

Suurin osa sivustoista sisältää sanan ennustuksen, se vähentää kirjoittamisesta aiheutuvan työn määrää. Yllä olevassa esimerkissä ennustetut sanat näkyvät näppäimistön vasemmalla puolella olevissa vihreissä painikkeissa. Katso lisätietoja kohdasta Sanan ennustus 313.

Erilaisia kuvaruutunäppäimistöjä

Ota huomioon käyttäjän perehtyneisyys näppäimistön asetteluun 317.

- Jos sivuston nimi sisältää *QWERTY*, *Skannaus* tai *ABC,* silloin sivusto käyttää aina kyseistä asettelua.
- Muut sivustot, kuten *Yksinkertainen*, käyttävät niitä näppäimistön asettelun asetuksia, jotka on valittu komennolla **Asetukset > Näppäimistön asettelu**.

© 2010 Viking Software AS

Näppäimistöjen kokeileminen

Näppäimistöt löytyvät Mallisivustot-näkymän kolmannelta välilehdeltä:

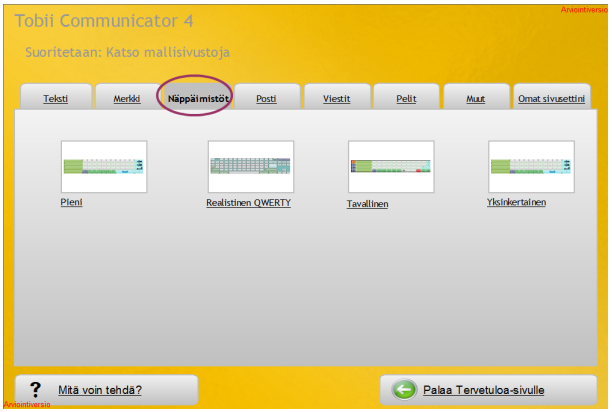

Kuvaruutunäppäimistöt ovat kolmannella välilehdellä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Näppäimistön lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa kolmas välilehti, **Näppäimistöt**, ja aseta valintamerkintä sen näppäimistön viereen, jonka haluat lisätä.

© 2010 Viking Software AS

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Pelit

Opettavaiset ja hauskat pelit

Valmiit pelisivustot tarjoavat käyttäjille sekä viihdettä että kognitiivista haastetta.

Erilaisia pelejä

Muistipelissä käyttäjä kääntää kaksi korttia kerrallaan yrittäen muistaa, mitkä kortit muodostavat parin. Muistipeliä voi pelata merkeillä, sanoilla tai kirjaimilla. Voit valita käyttäjälle sopivan määrän kortteja: Muutamasta korttiparista 30:een pariin.

Jigz on tietokoneversio muovisesta palapelistä, jossa on yksi puuttuva laatta. Liu'uta ruudukon laattoja niin, että numerot ovat järjestyksessä, tai että niistä muodostuu kuva. Muistipelin tavoin Jigz-pelin kokoa voi muuttaa käyttäjän taitoihin sopivaksi.

Viitoset on muunnelma klassisesta logiikkapelistä, Othellosta (Reversi) - pelin kokoa voidaan muuttaa.

Löydä pari tarjoaa valikoiman lajittelupelejä, sekä lukutaitoisille että lukutaidottomille.

ja lopuksi **Ristinolla**, jossa tarkoituksena on saada kolme merkkiä peräkkäin.

Pelien kokeileminen

Pelisivustot löytyvät Mallisivustot-näkymän **kuudennelta** välilehdeltä:

© 2010 Viking Software AS

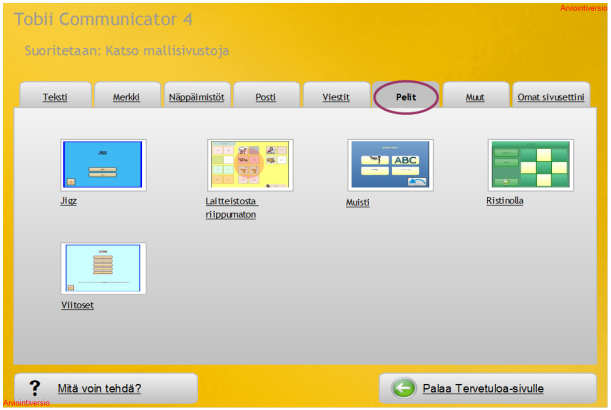

Napsauta pelisivustoa ja valitse vaikeustaso

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Sivuston lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa kuudes välilehti, **Pelit**, ja aseta valintamerkintä niiden sivustojen viereen, jotka haluat lisätä.

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Katso myös:

Tallenna käyttäjälle sopiva pelin koko: Yhden pelilaudan lisääminen 197.

Omien sanojen tai kuvien lisääminen Muistipelin tai Löydä pari -pelin kortteihin: Pelikorttien muuttaminen 199.

Pelin keston, korttien ulkonäön tai voittosivun määrittäminen: Pelin ominaisuudet. 201

© 2010 Viking Software AS

Yhden pelilaudan lisääminen

Haluat ehkä käyttää mallisivustojen pelejä, mutta et halua, että käyttäjä joutuu aina valitsemaan pelin koon ja korttityypin ennen pelin alkua.

Helppo ratkaisu tähän on valita uusi ensimmäinen sivu 98 kyseiselle pelisivustolle. Valitse se pelilauta, jonka haluat pelaajan näkevän, ja aseta kyseinen sivu ensimmäiseksi sivuksi.

- Kun peli alkaa, se alkaa suoraan sivulta, jonka olet valinnut ensimmäiseksi sivuksi.
- Kun pelaaja voittaa ja painaa Aloita uudelleen tai Edellinen, peli alkaa alusta samalla pelilaudalla, ikään kuin se olisi ainoa.

Kun käyttäjän taidot kehittyvät, voit yksinkertaisesti valita uuden pelilaudan ensimmäiseksi sivuksi.

Muokkaa peliä aloittamaan suoraan oikealla pelilaudalla

1. Jos valikot eivät ole näkyvissä, paina **VAIHTO + F10**.
2. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Näytä mallisivustot**.
3. Aloita peli, jota haluat muokata napsauttamalla **Pelit**-välilehdellä sen esikatselukuvaa.
4. Siirry muokkaustilaan näppäinkomennolla **VAIHTO + F5**.
5. Näet **Sivulistan** vasemmalla puolella. Jos et näe sitä, valitse valikkokomento **Näytä > Sivulista.**
6. Etsi **Sivulistasta** se pelilauta, jota haluat käyttää.

© 2010 Viking Software AS

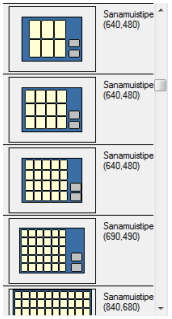

Etsi sivu, joka sisältää haluamasi pelilaudan.

7. **Paina oikeaa painiketta** Sivulistassa sivun esikatselukuvan kohdalla.
8. Valitse oikean painikkeen valikosta **Aseta ensimmäiseksi sivuksi**.
9. Tallenna muokattu sivusto omalla tiedostonimellä. Katso *Oman kopion tekeminen sivustosta* osiossa Muutaman painikkeen muuttaminen sivustossa 35.

   Jos olet jo aikaisemmin valinnut tämän pelisivuston osaksi käyttäjän kotisivua, näet seuraavan valintaikkunan:

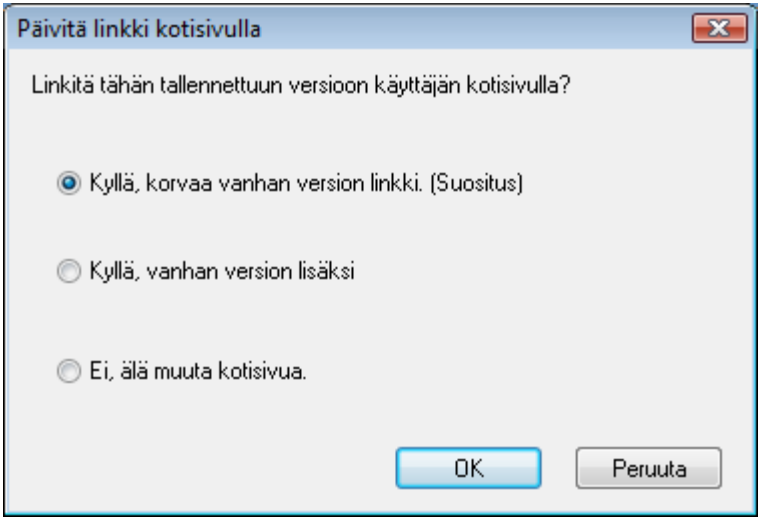

Näiden valintojen avulla Communicator avustaa sinua säilyttämään käyttäjän kotisivun toimivana.

 © 2010 Viking Software AS

Jos näet kyseisen valintaikkunan, valitse **Kyllä**, ja napsauta **OK**.

Pelikorttien muuttaminen

Valmiit pelit voivat tuntua hauskemmilta, jos niihin lisätään persoonallisempia ja käyttäjän kannalta mielekkäämpiä kuvia. Jos haluat, voit muokata pelikorttien kuvia tai sanoja.

Löydä pari -pelin ja Muistipelin korttien muuttaminen

1. Jos haluat muokata jotakin mallisivustoa, katso ensin ohjeet oma kopion tekemiseen sivustosta: Muutaman painikkeen muuttaminen sivustossa 35.

2. Käytä Sisältötyökalua

   painikkeen kuvan tai tekstin muokkaamiseen muokkaustilassa. Lisätietoja on kohdassa Painikkeen muuttaminen muokkaustilassa 40.

3. Älä lisää tai poista kortteja. Noudata valmiiksi luotuja pareja. Katso jokaisen kortin ylälaidassa olevaa vaaleanharmaata tekstiä:

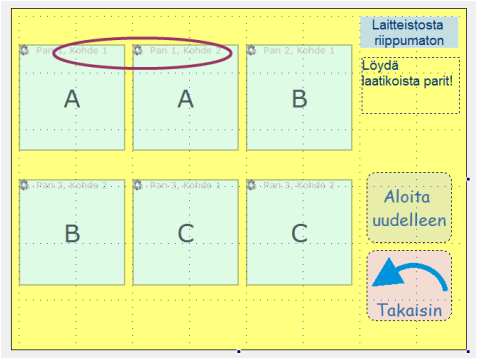

Varmista, että uudet kortit sopivat yhteen kortin ylälaidan tekstin mukaan.

Muutosten jälkeen. Näillä korteille löytyy pelin aikana oikea pari:

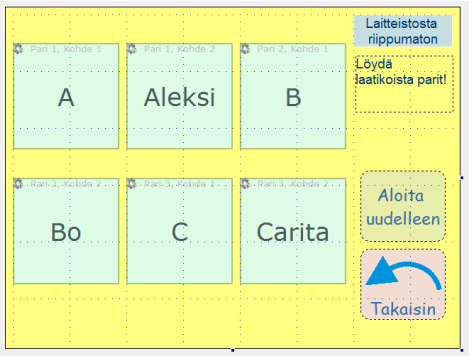

Korttien kääntöpuolen muuttaminen (vain Muistipeli)

1. Paina muokkaustilassa **oikealla painikkeella** Löydä pari tai Muistipeli -painiketta, ja valitse **Löydä pari -ominaisuudet**, jolloin näet Älypainikkeen ominaisuudet -ikkunan:

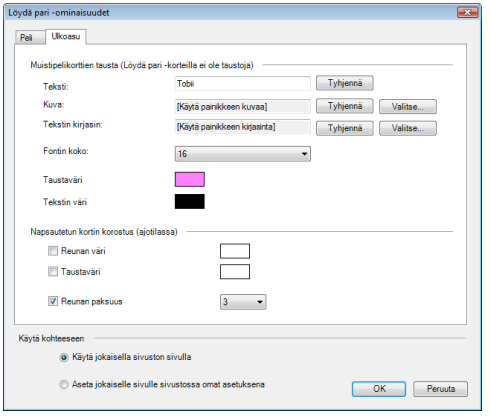

Ensimmäiseltä välilehdeltä voit määrittää pelin tyypin ja keston. Toiselta välilehdeltä voit valita korttien taustan ulkoasun.

Muistipelin korttien muokatut taustat:

 © 2010 Viking Software AS

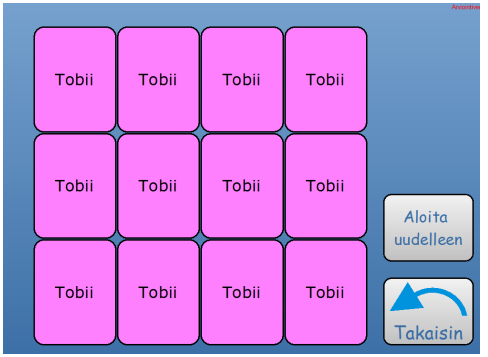

Pelin ominaisuudet

Peleille ei ole erillisiä Asetukset-ikkunoita. Pelisivustoilla on kuitenkin omat Ominaisuudet-valintaikkunat: Katso myös Tietoja ominaisuuksista ja asetuksista 306.

Jigz-ominaisuudet

Voit vaihtaa Jigz-sivujen tai -sivuston painikkeiden väriä ja voittosivua.

Valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 Jigz-sivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- Paina Jigzin laattapainiketta oikealla näppäimellä
- Valitse **Jigz-ominaisuudet** oikean painikkeen valikosta.

Löydä pari -ominaisuudet (myös Muistipelille)

Voit muuttaa Löydä pari -kortteja käyttävän sivuston tai yksittäisen sivun pelin kestoa, voittosivua, Löydä pari -pelin tai Muistipelin pelityyppiä. Muistipelissä voit lisäksi vaihtaa korttien taustan ulkoasua. Kummassakin pelissä voit vaihtaa valitun kortin korostusväriä.

Valintaikkunan löytäminen:

© 2010 Viking Software AS

- Avaa 33 Löydä pari tai Muistipeli -sivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- Napsauta korttia oikealla näppäimellä
- Valitse **Löydä pari -ominaisuudet** oikean painikkeen valikosta.

Viitoset-ominaisuudet

Voit vaihtaa voittosivun käyttäytymistä sivustossa tai yksittäisellä sivulla, joka käyttää Viitoset-painikkeita.

Valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 Viitoset-sivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- Napsauta Viitoset-painiketta oikealla näppäimellä
- Valitse **Viitoset-ominaisuudet** oikean painikkeen valikosta.

Ristinolla-ominaisuudet

Sivustossa tai yksittäisellä sivulla, joka käyttää Ristinolla-painikkeita, voit vaihtaa oletuspelaajaa 1 tai 2, ja kutakin pelaajaa edustavaa väriä.

Valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 Ristinolla-sivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- Napsauta Ristinolla-painiketta oikealla painikkeella
- Valitse **Ristinolla-ominaisuudet** oikean painikkeen valikosta.

© 2010 Viking Software AS

Kuvannäyttäjä

Kuvannäyttäjän avulla käyttäjä voi katsella tietokoneelle tallennettuja kuvia keräämällä eri hakemistoissa olevat kuvat yhteen käyttöliittymään. Kuvia voidaan katsella eri tavoilla:

Kuvien katsominen luettelonäkymässä

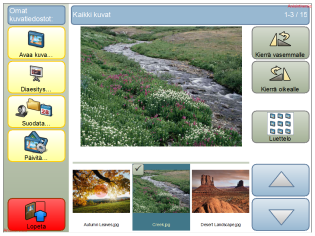

Kuvien katsominen filminauhana. Voit kääntää kuvia.

Vasemmalla olevilla painikkeilla käyttäjä voi valita katseltavat kuvat tai avata yksittäisen kuvan:

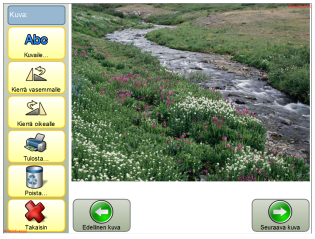

Voit avata yksittäisen kuvan lisätäksesi siihen kuvauksen tai poistaaksesi kuvan.

Yksittäisiä kuvia voidaan kääntää, poistaa tai kommentoida. Kuvan poistaminen tai kääntäminen Kuvannäyttäjässä poistaa tietokoneella olevan alkuperäistiedoston tai muuttaa sitä.

© 2010 Viking Software AS

Kuvannäyttäjää voidaan käyttää yhdessä Omat albumit -mallisivuston kanssa. Käytä Omat albumit -sivustoa samantyyppisten kuvien ryhmittämiseen.

Kuvannäyttäjän käytön edellytykset

Kuvannäyttäjän käyttäminen edellyttää, että tietokoneelle on tallennettu kuvatiedostoja. Kuvannäyttäjä osaa näyttää yleisimpiä kuvatiedostomuotoja: JPG, GIF, PNG jne.

Kuvien on sijaittava hakemistossa, joka on nimetty Kuvaselaimen asetukset 321 -valintaikkunassa. (Kuvatiedostot voivat myös sijaita valitun hakemiston alihakemistoissa.)

Kuvannäyttäjä sisältää albumeja

Albumien luomiseen ja kuvien järjestämiseen suunnitellut sivustot voidaan avata Kuvannäyttäjä-sivuston kautta. Albumisivustoilla ei ole erillisiä Ominaisuudet- tai Asetukset-ikkunoita.

Kuvannäyttäjän kokeileminen

Kuvannäyttäjä-sivusto löytyy Mallisivustot-näkymän **Muut**-välilehdeltä.

Saatat joutua napsauttamaan sivun oikeassa alakulmassa näkyviä sivunumeroita, jotta näet, mitä kaikkea **Muut** sisältää.

Kuvannäyttäjä-sivustot löytyvät Muut-välilehdeltä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

© 2010 Viking Software AS

Kuvannäyttäjän lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Etsi Kuvannäyttäjä-sivusto **Muut**-välilehdeltä.
4. Kun olet löydät Kuvannäyttäjän, aseta valintamerkintä sivuston esikatselukuvan viereen.

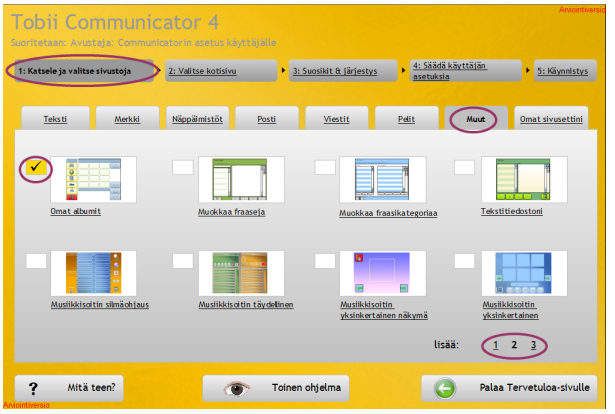

Kuvannäyttäjä-sivuston valitseminen käyttäjän kotisivulle.

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Kuvaselaimen ominaisuudet ja asetukset

Kuvaselaimen asetukset 321 ilmoittaa Communicatorille, mistä kansioista se hakee kuvia. Jos et näet yhtään kuvaa tai et näe haluamiasi kuvia, kun käynnistät Kuvannäyttäjän, käytä Kuvaselaimen asetukset -valintaikkunaa.

Käytä **Kuvaselaimen ominaisuudet** -valintaikkunaa, jos haluat vaihtaa sivulla tai sivustossa valittuna olevan kuvan korostusväriä. Kuvaselaimen ominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 Kuvannäyttäjä-sivusto.
- Siirry muokkaustilaan 26.

- **Napsauta oikealla näppäimellä** Kuvannäyttäjä-älypainiketta.
- Valitse **Kuvaselaimen ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

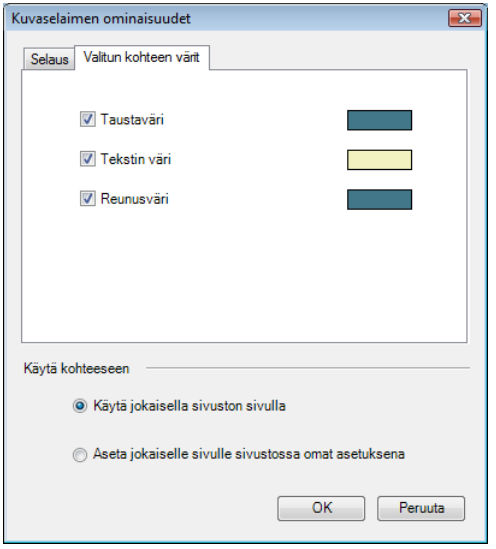

Selaaminen

Kuvia voi selata useiden sivustojen avulla (esim. sivustoilla Omat albumit ja Kuvannäyttäjä).

Oletusarvona on, että jos selaat kuvia (esim. Omat Kuvatiedostot -kansiossa) Kuvannäyttäjä-sivuston avulla, ja käytät tämän jälkeen Omat albumit -sivustoa, tämäkin sivusto avaa sen kansion, jota käytit viimeksi Kuvannäyttäjä-sivustolla. Tämä johtuu siitä, että ne molemmat käyttävät niin kutsuttua **oletusnavigointisijaintia**.

Muissa tilanteissa tästä asetuksesta ei kuitenkaan ole hyötyä. Sen sijaan, saatat haluta selata yhtä sivustoa ilman, että se vaikuttaa kaikkien muiden sivustojen selaukseen. (Ajatellaan vaikka Windows Resurssienhallintaa. Jos haluat avata kaksi Resurssienhallinta-ikkunaa, haluat varmaankin, että voit selata niillä eri kansioita samanaikaisesti.)

 © 2010 Viking Software AS

Tällaisissa tapauksissa voit määrittää sivuilla erilliset navigointisijainnit valitsemalla "käytä erillistä navigointisijaintia".

Sinun on nimettävä eri navigointisijainnit, esim. "navigointisijainti 1". Jos sinulla on kokemusta tietokoneohjelmoinnista, voit ajatella nimeä ikään kuin muuttujana ja selattavia kansioita muuttujan arvoina.

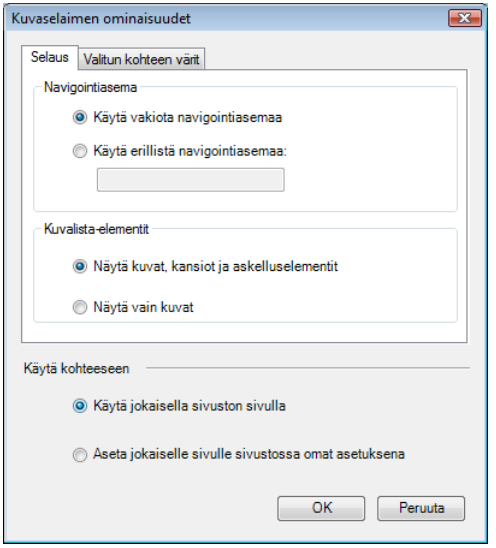

Katso myös:

Kuvannäyttäjän asetukset 321

Webkamera

Vaatimukset

Webkamera-mallisivustojen käyttö vaatii yhden tai useamman sisäänrakennetun tai tietokoneeseen kiinnitetyn webkameran.

Webkamerasivustot

Webkamerasivuston avulla käyttäjä voi katsella kameran näkymää, ottaa tilannekuvia ja tarkastella niitä jälkikäteen.

Webkamerasivusto.

Webkamerasivun kokeileminen

Webkamerasivusto löytyy Mallisivustot-näkymän **Muut**-välilehdeltä:

© 2010 Viking Software AS

Webkamerat ovat Muut-välilehdellä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Webkamerasivuston lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa seitsemäs välilehti, **Muut**, ja aseta valintamerkintä niiden sivustojen viereen, jotka haluat lisätä.

Webkamerasivuston valitseminen käyttäjän kotisivulle.

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Webkameran ominaisuudet ja asetukset

Käytä Webkameran asetukset -valintaikkunaa 322 webkameran valitsemiseen. Jos webkamerasivusto ei toimi, käytä tätä ikkunaa webkameran ja Communicatorin yhdistämiseen.

Käytä alla kuvattua **Webkameran ominaisuudet** -valintaikkunaa, jos haluat vaihtaa sivulla tai sivustossa valittuna olevan kameran korostusta.

Webkameran ominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 webkamerasivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- **Napsauta** Webkameran näkymä -painiketta oikealla painikkeella.
- Valitse **Webkameran ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

 © 2010 Viking Software AS

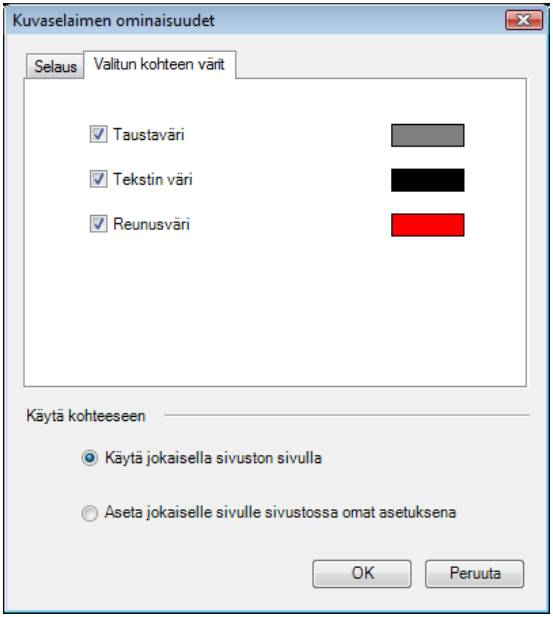
Kuvaselaimen ominaisuudet
Selaus
Valitun kohteen värit
Taustaväri
Tekstin väri
Reunusväri
Käytä kohteeseen
Käytä jokaisella sivuston sivulla
Aseta jokaiselle sivulle sivustossa omat asetuksena
OK
Peruuta

Musiikkisoitin

Communicatorissa on useita valmiita Musiikkisoitinsivustoja, joiden avulla käyttäjä voi kuunnella tietokoneen Windows Media Player 10:een tai uudempaan tallennettua musiikkia.

Musiikkisoitinsivustot vaihtelevat hyvin yksinkertaisesta soittimesta edistyneemmille käyttäjille sopivaan täysin varusteltuun musiikkisoittimeen.

Yksinkertainen soitin antaa käyttäjän valita soitettavan levyn

Laajempi musiikkisoitin antaa käyttäjän luoda soittolistoja

Musiikki soi taustalla

Kuten Windows Media Playerissa, kun käyttäjä aloittaa musiikkisoitinsivuston soittolistan toiston, musiikki jatkaa soimista listan loppuun asti tai kunnes käyttäjä palaa musiikkisoittimeen ja pysäyttää musiikin.

© 2010 Viking Software AS

Musiikin nauhoittaminen

- Vaatii Windows Media Player versio 10:n tai uudemman.
- Valitse Windows Media Playerista mp3-tiedostomuoto. Tällä tavalla levyä, kappaletta ja artistia koskevat tiedot näkyvät Tobii Communicatorissa.

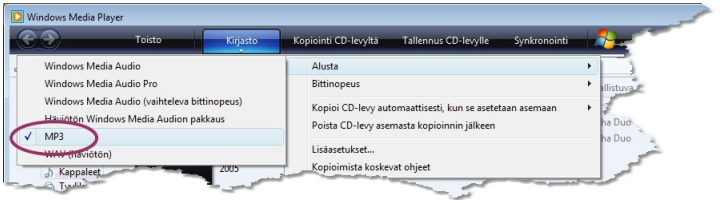

Aseta tiedostomuoto mp3:een ennen kopioimista.

- Kopioi musiikkitiedostoja tietokoneen Windows Media Playerin (versio 10 tai uudempi) musiikkikirjastoon.
- Varmista, että Musiikkisoittimen asetukset 339 -valintaikkuna osoittaa siihen kansioon, joka sisältää Windows Media Playerin musiikkikirjaston.

Musiikkisoittimen kokeileminen

Musiikkisoitinsivustot löytyvät Mallisivustot-näkymän **Muut**-välilehdeltä.

Saatat joutua napsauttamaan sivun oikeassa alakulmassa näkyviä sivunumeroita, jotta näet, mitä kaikkea **Muut** sisältää.

Musiikkisoitinsivustot löytyvät Muut-välilehdeltä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Musiikkisoittimen lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Etsi musiikkisoitinsivustot **Muut**-välilehdeltä.
4. Aseta valintamerkintä haluamasi musiikkisivuston viereen.

Kun löydät oikean esikatselukuvan, valitse se napsauttamalla valintaruutua.

5. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Musiikkisoittimen ominaisuudet ja asetukset

Musiikkisoittimen asetukset 339 ilmoittaa Communicatorille, mistä kansioista se hakee musiikkia. Jos käytettävissä ei ole yhtään albumia tai kappaletta, kun käynnistät musiikkisoitinsivuston, tarkista tämä valintaikkuna.

 © 2010 Viking Software AS

Musiikkisoittimen ominaisuudet -valintaikkunasta voit valita, mitä tietoa musiikkisoitin näyttää (kappaleet, albumit, jne.). Voit myös valita valittujen korostusvärit sivun tai sivuston valittuna oleville kohteille.

Musiikkisoittimen ominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 Musiikkisoitinsivusto.
- Siirry muokkaustilaan 26.
- **Napsauta oikealla näppäimellä** mitä tahansa musiikkisoittimen älypainiketta.
- Valitse **Musiikkisoittimen ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

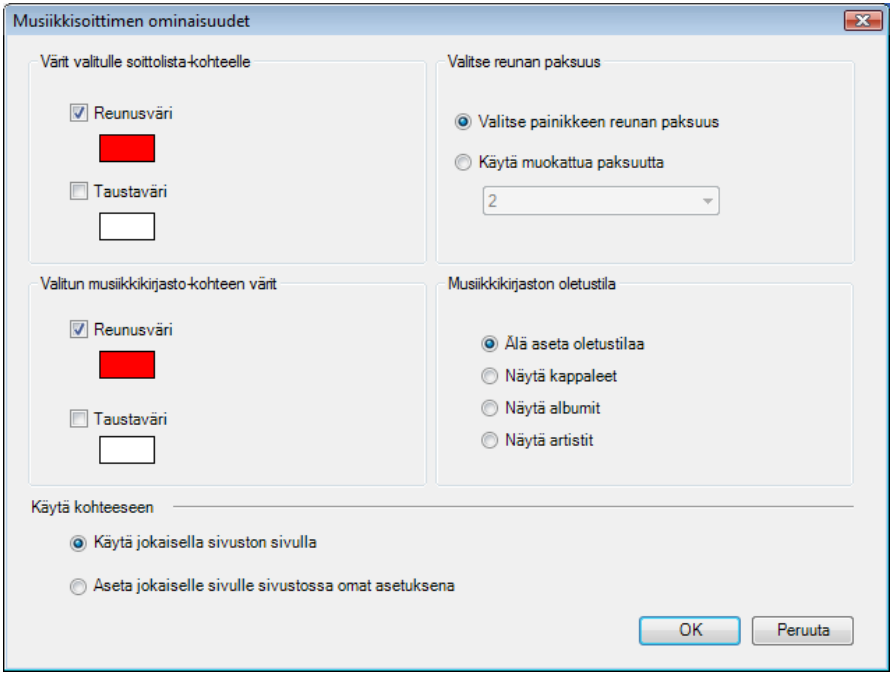

Tekstiviestit (SMS)

Matkapuhelimen kautta lähetettävät tekstiviestit on ominaisuus, joka löytyy vain Premium-versioista. Ominaisuus helpottaa käyttäjiä kommunikoimaan. Luku- ja kirjoitustaitoiset käyttäjät voivat luoda omia viestejään. Myös muut käyttäjät voivat hyötyä tästä ominaisuudesta, sillä he voivat lähettää valmiiksi muotoiltuja tekstiviestejä avustajille, perheenjäsenille tai ystäville.

Viestien käytön edellytykset

Tekstiviestejä ja matkapuhelinsoittoja 229 koskevat edellytykset ovat samat.

1. Tekstiviestien lähettäminen edellyttää, että yhteensopiva matkapuhelin on kytketty päälle ja liitetty tietokoneeseen.

   Lisätietoja yhteensopivista matkapuhelimista ja liittymätyypeistä on osoitteessa www.viking-software.com/mobiles.

2. Puhelimen omat Windows-ohjaimet on asennettava: normaalisti ohjainasennus alkaa automaattisesti, kun puhelin kytketään ensimmäisen kerran.

3. Kun puhelin on fyysisesti kytkettynä ja asennettu Windowsiin, käytä **Asetukset > Matkapuhelinasetukset** 340-valintaikkunaa puhelimen yhdistämiseen Communicatoriin.

4. Lopuksi aseta jokin mallisivustojen tekstiviestisivustoista käyttäjän käytettäväksi.

Erilaisia viestityssivustoja

Mallisivustoista löytyy kaksi matkapuhelimen tekstiviestisivustoa:

© 2010 Viking Software AS

Yksinkertainen viestityssivu sisältää vähemmän toimintoja ja painikkeita.

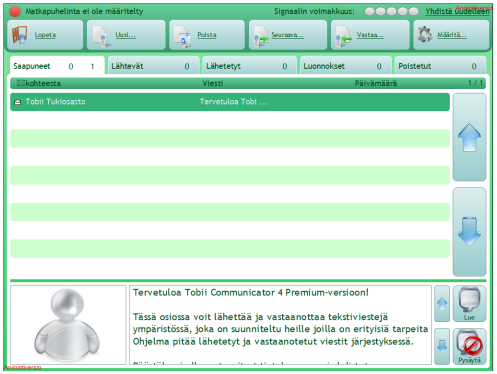

Täydellisen tekstiviestisivuston kautta voi selata tallennettuja lähetettyjä ja vastaanotettuja viestejä.

Tekstiviestisivuston kokeileminen

Tekstiviestisivustot löytyvät **Mallisivustot**-näkymän Viestit-välilehdeltä:

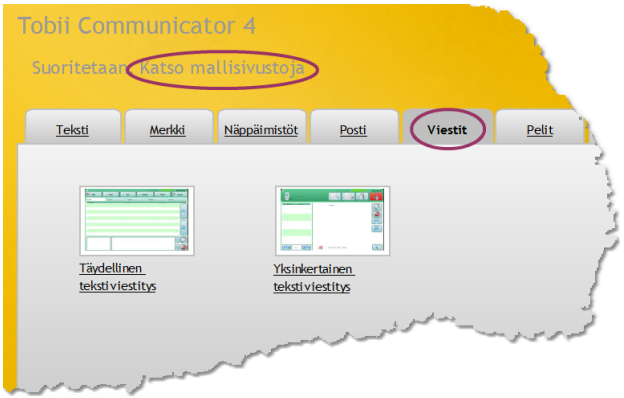

Viestityssivustoille on oma välilehti.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Muista, että matkapuhelin on ensin kytkettävä. Katso tämän osion alku.

Viestityssivun lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa viides välilehti, Viestit, ja aseta valintamerkintä sen viestityssivuston viereen, jonka haluat lisätä.

© 2010 Viking Software AS

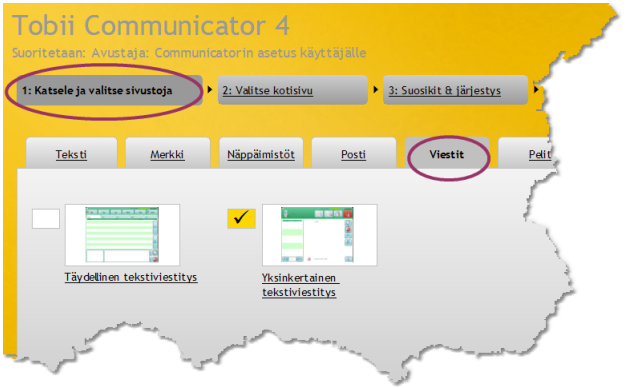

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Tekstiviestien ominaisuudet ja asetukset

Matkapuhelin kytketään Communicatoriin Matkapuhelinasetukset 340 -valintaikkunan avulla. Tästä ikkunasta hallitaan myös viestiasetuksia, kuten miten viestit ladataan ja milloin ne poistetaan. Jos puhelin ei toimi Communicatorissa, tarkista Asetukset-valintaikkuna.

Matkapuhelimen ominaisuudet -valintaikkunan avulla voit vaihtaa sivulla tai sivustossa valittuna olevien kohteiden korostusväriä.

Matkapuhelimen ominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 tekstiviestisivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- **Napsauta oikealla painikkeella** viestitysälypainiketta, esim. Viestin esikatselu -painiketta.
- Valitse **Matkapuhelimen ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

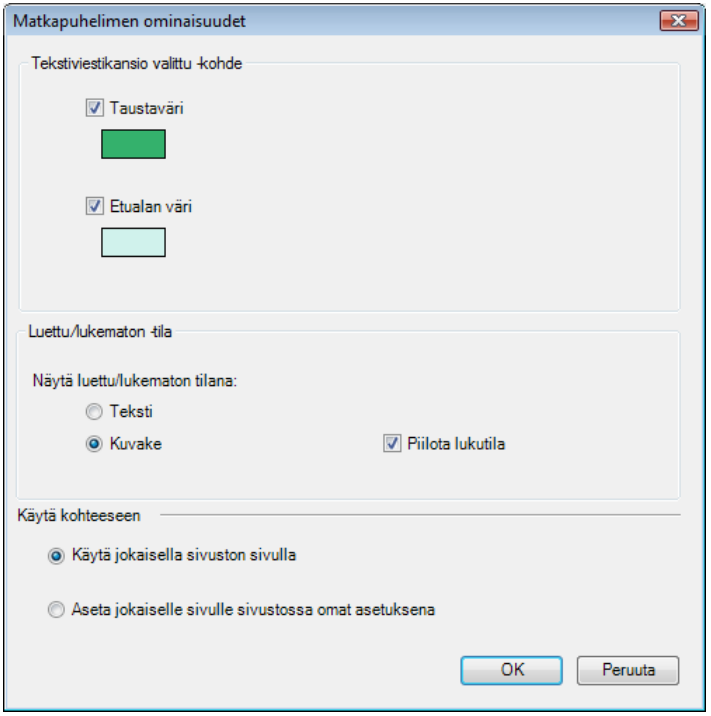

© 2010 Viking Software AS

Fraasieditori

Valmiit fraasit nopeuttavat ja helpottavat kirjoittamista tekstikommunikaatio, sähköposti- ja tekstiviestisivustoilla. Voit aina halutessasi lisätä tai muokata fraaseja.

Työkalut > Omat fraasini -valintaikkuna on suunniteltu terapeuttien ja avustajien käyttöön, katso Fraasien hallinta 296.

Käyttäjät voivat lisätä, poistaa ja muokata fraaseja suoraan kahden mallisivuston kautta.

- **Muokkaa fraaseja** on helppokäyttöinen sivusto, jonka avulla käyttäjä voi muokata oletusfraasilistaa. (Oletusluettelon määrittää avustaja tai terapeutti **Työkalut > Omat fraasini** -valintaikkunan kautta.)

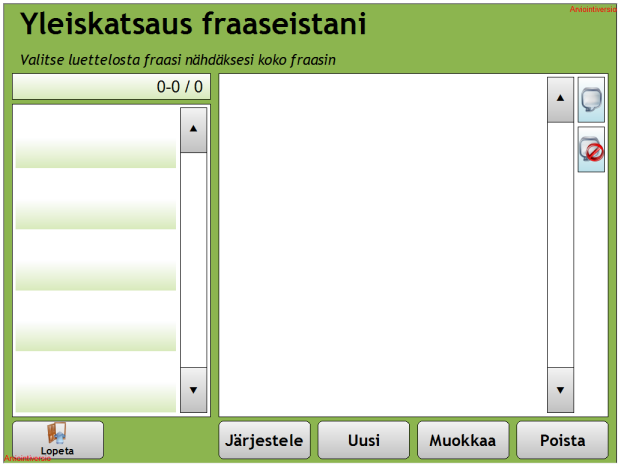

- **Muokkaa luokkaa** -sivuston avulla edistyneemmät käyttäjät voivat luoda tai poistaa fraasilistoja sekä luoda, muokata ja poistaa fraaseja.

© 2010 Viking Software AS

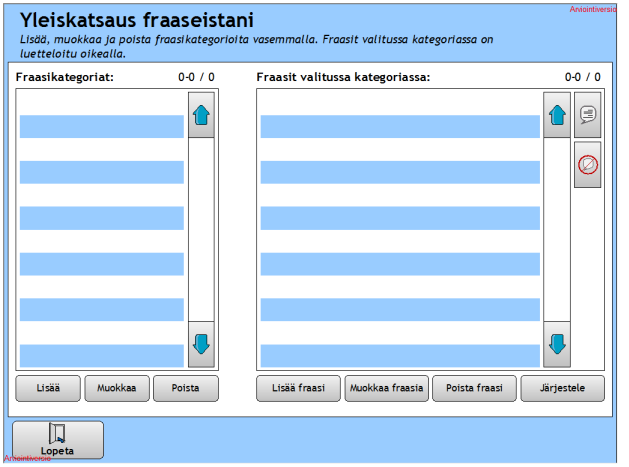

Fraasieditorin kokeileminen

Valitse jokin fraasieditori Mallisivustot-näkymän **Muut**-välilehdeltä.

Saatat joutua napsauttamaan sivun oikeassa alakulmassa näkyviä sivunumeroita, jotta näet, mitä kaikkea **Muut** sisältää.

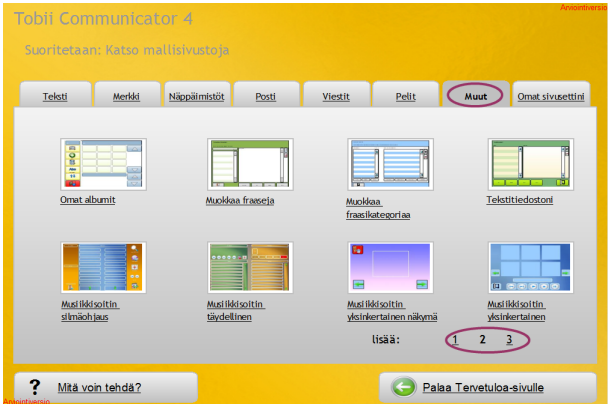

Fraasieditorisivustot löytyvät Muut-välilehdeltä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

 © 2010 Viking Software AS

Fraasieditorin lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Valitse sivu 2 **Muut**-välilehdeltä.
4. Aseta valintamerkintä haluamasi fraasieditorisivuston viereen.

Kun löydät oikean esikatselukuvan, valitse se napsauttamalla valintaruutua.

5. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Muokkaa fraaseja -valintaikkuna

Työkalut > Omat fraasini -valintaikkunan avulla pystyt nopeasti luomaan ja muokkaamaan fraasilistoja ja fraaseja käyttäen tietokoneen näppäimistöä. Täältä valitset myös oletusfraasilistan. Ainoastaan oletuslista on näkyvillä yksinkertaisessa Muokkaa fraaseja -sivustossa. Katso Fraasien hallinta 298.

Fraasien ominaisuudet -valintaikkunassa voit määrittää fraasien ja fraasilistojen reuna- ja taustavärit.

- Avaa 33 fraasieditorisivusto.
- Siirry muokkaustilaan 26.

- **Napsauta oikealla näppäimellä** mitä tahansa fraasi-älypainiketta.
- Valitse **Fraasien ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

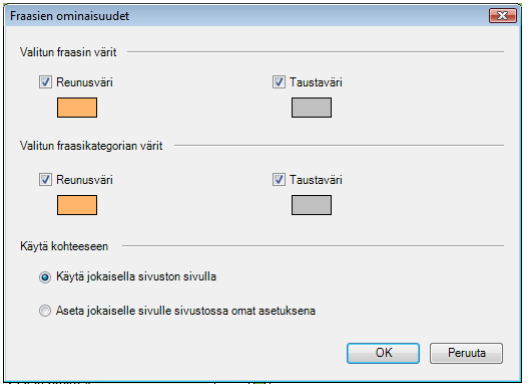

© 2010 Viking Software AS

Sähköposti

Vaatimukset

Sähköposti on Premium-version ominaisuus.

Sinulla on oltava Internet-yhteys ja sähköpostitili (sähköpostiosoite ja salasana), jotta voit käyttää sähköpostia Tobii Communicatorin kanssa.

Sähköpostit Communicatorissa

Communicatorin sähköpostisivustot mahdollistavat sähköpostin käytön niille, jotka eivät voi kirjoittaa perinteisellä näppäimistöllä. Communicatorin sähköpostia voi käyttää useilla syöttötavoilla, esim. hiirellä, skannauksella tai katseenseurannalla.

- Synteettisen puheen avulla vastaanotetut viestit voidaan puhua ääneen.
- Upotettu sanan ennustuksen sisältävä tekstisivusto viestien kirjoittamista ja muokkausta varten.
- Valittavana on yksinkertainen ja helppokäyttöinen sähköpostisivusto viestien vaihtoon muutamien vastaanottajien kesken tai edistyneelle käyttäjälle suunnattu täysimittainen sähköposti, joka sisältää liitetiedostot, vastaa kaikille, ym. ominaisuudet.

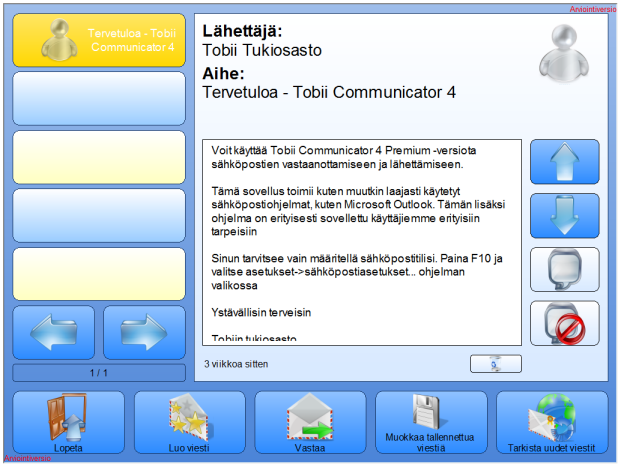

Yksinkertainen sähköpostisivusto. Käyttäjä lukee vastaanotettua sähköpostia.

Sähköpostisivuston kokeileminen

Sähköpostisivustot löytyvät **Mallisivustot**-näkymän Posti-välilehdeltä:

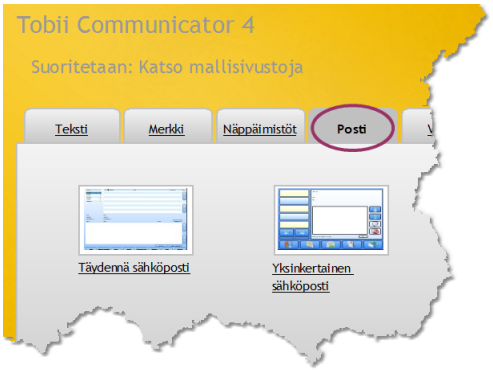

Sähköpostisivustoille on oma välilehti.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Sähköpostisivuston lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Avaa neljäs välilehti, **Posti**, ja aseta valintamerkintä sen sivustojen viereen, jotka haluat lisätä.

© 2010 Viking Software AS

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Sähköpostin ominaisuudet ja asetukset

Sähköpostitili määritetään CommunicatorissaSähköpostiasetukset 335-valintaikkunan kautta. Tästä ikkunasta hallitaan myös viestiasetuksia, kuten miten viestit ladataan ja milloin ne poistetaan. Jos sähköposti ei toimi Communicatorissa, tarkista Asetukset-valintaikkuna.

Sähköpostiominaisuudet-valintaikkunan avulla voit vaihtaa sivulla tai sivustossa valittuna olevien kohteiden korostusväriä.

Sähköpostiominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 sähköpostisivusto
- Siirry muokkaustilaan 26
- **Napsauta oikealla painikkeella** jotakin Sähköposti-älypainiketta, esim. Valittu viesti -painiketta.
- Valitse **Sähköpostiominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

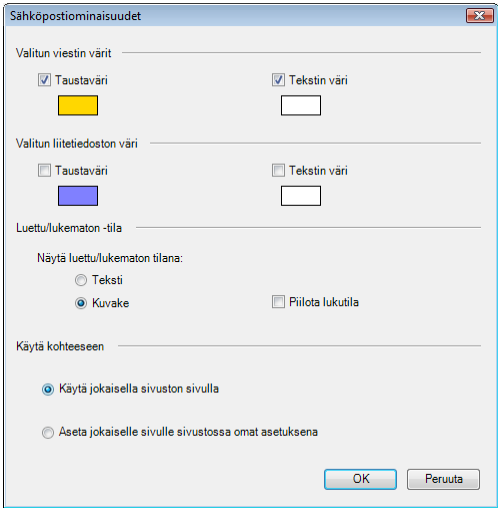

© 2010 Viking Software AS

Matkapuhelinpuhelut

Matkapuhelimen kautta soitetut puhelut on ominaisuus, joka löytyy vain Premium-versioista.

Tämä ominaisuus on tarkoitettu käyttäjille, joilla on käytössä PCMCIA-puhelinkortti ja siihen yhdistetty kuulokemikrofoni.

Jos puhelin on yhdistetty tietokoneeseen kaapelilla tai Bluetoothilla, se sopii Communicatorissa paremmin tekstiviestien lähettämiseen kuin puhelimella soittamiseen.

Matkapuhelintuen edellytykset

1. Tietokoneessa on oltava langaton PCMCIA-puhelinkortti ja siihen yhdistetty kuulokemikrofoni / mikrofoni, jotta käyttäjä voi soittaa ja vastaanottaa puheluita.

   Lisätietoja yhteensopivista PCMCIA-korteista on osoitteessa www.viking-software.com/mobiles.

2. Puhelimen omat Windows-ohjaimet on asennettava: normaalisti ohjainasennus alkaa automaattisesti, kun kortti kytketään ensimmäisen kerran.

3. Kun kortti on fyysisesti kytkettynä ja se on asennettu Windowsiin, käytä **Asetukset > Matkapuhelinasetukset** 340-valintaikkunaa (Yleiset-välilehti) puhelimen yhdistämiseen Communicatoriin. Puhelin-välilehden avulla säädetään, miten Communicator toimii puhelimen kanssa.

4. Lopuksi aseta jokin mallisivustojen matkapuhelinsivustoista käyttäjän käytettäväksi.

Matkapuhelinsivuston kokeileminen

Matkapuhelinsivusto löytyy **Mallisivustot**-näkymän Muut-välilehdeltä:

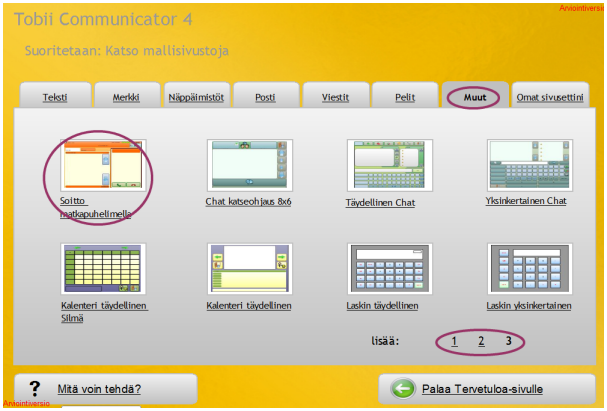

Vaihda sivunumeroa (oikeassa alakulmassa) löytääksesi matkapuhelinsivuston.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Muista, että matkapuhelin on ensin kytkettävä. Katso tämän osion alku.

Matkapuhelinsivun lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Etsi matkapuhelinsivusto kuudennelta välilehdeltä (Muut) ja napsauta sen viereistä valintaruutua.

 © 2010 Viking Software AS

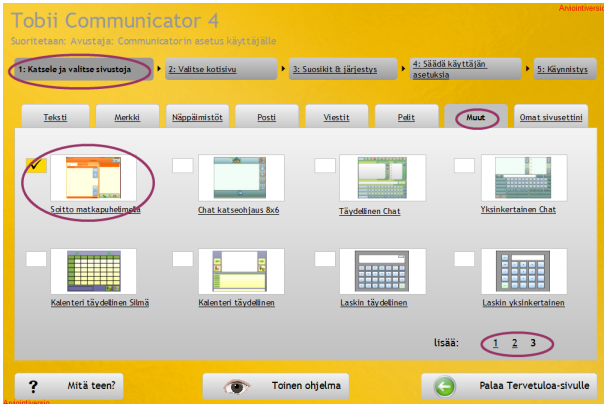

Matkapuhelinsivuston valitseminen.

4. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Matkapuhelimen ominaisuudet ja asetukset

Matkapuhelin yhdistetään Communicatoriin Matkapuhelinasetukset 340 -valintaikkunasta. Tästä ikkunasta hallitaan myös puheluasetuksia, kuten miten soitetaan ja vastaanotetaan puheluja. Jos puhelin ei toimi Communicatorin kanssa, tarkista asetukset-valintaikkuna (Yleiset-välilehti).

Matkapuhelimen ominaisuudet -valintaikkuna 219 ei ole käytössä matkapuhelinsivustossa.

Chat (pikaviestitys)

Chat on Premium-version ominaisuus.

Chat tai *pikaviestitys* on yleinen Internetissä käytetty kommunikointitoiminto.

Sen avulla käyttäjät voivat olla yhteydessä toisiinsa ruudussa näkyvän ikkunan kautta.

Chat voi olla hyvä tapa joillekin käyttäjille kommunikoida ystävien ja perheen kanssa. Jos käyttäjän on helpompi kirjoittaa kuin puhua, harkitse, voisiko käyttäjä hyötyä Chat-sivustosta.

Chat-sivustot

Communicator sisältää useita valmiita Chat-sivustoja, jotka sopivat joko perustaitoisille käyttäjille tai edistyneemmille käyttäjille. Yksi Chat-sivustoista on suunniteltu käytettäväksi katseenseurannalla.

Täysimittaisen Chat-sivuston käyttäminen. Jotkin sivustot ovat yksinkertaisempia.

Chatin käytön edellytykset

- Käyttäjän tietokoneessa on oltava Internet-yhteys.
- Käyttäjä tarvitsee MSN-, AOL- (AIM) tai ICQ-tilin.

© 2010 Viking Software AS

- Käyttäjätilin tiedot on annettava Communicatorin Chatin asetukset 343-valintaikkunassa.
- Kun käyttäjä käynnistää chat-sivuston, Communicator muodostaa yhteyden chat-käyttäjätiliin.

Chat-sivuston kokeileminen

Valitse jokin Chat-sivusto Mallisivusto-näkymän **Muut**-välilehdeltä.

Napsauta yhtä kolmesta Chat-sivustosta:

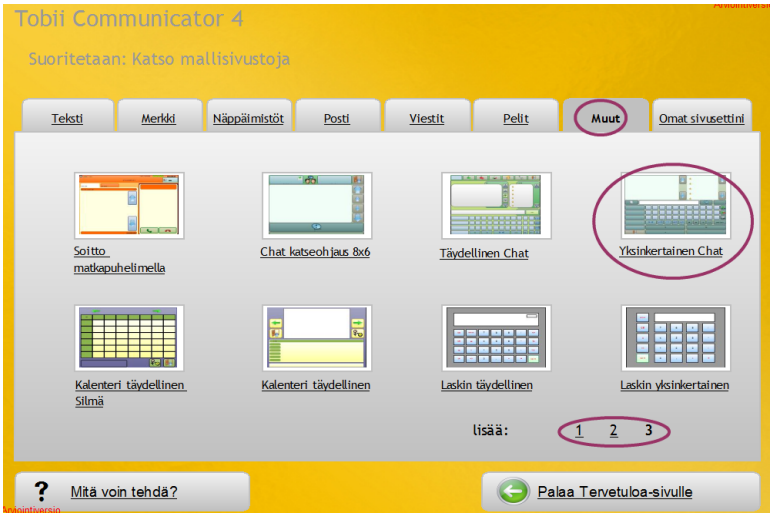

Chat-sivustot löytyvät Muut-välilehdeltä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Chatin lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Etsi Chat-sivustot **Muut**-välilehdeltä.

4. Valitse Chat-sivusto napsauttamalla sen viereistä valintaruutua.

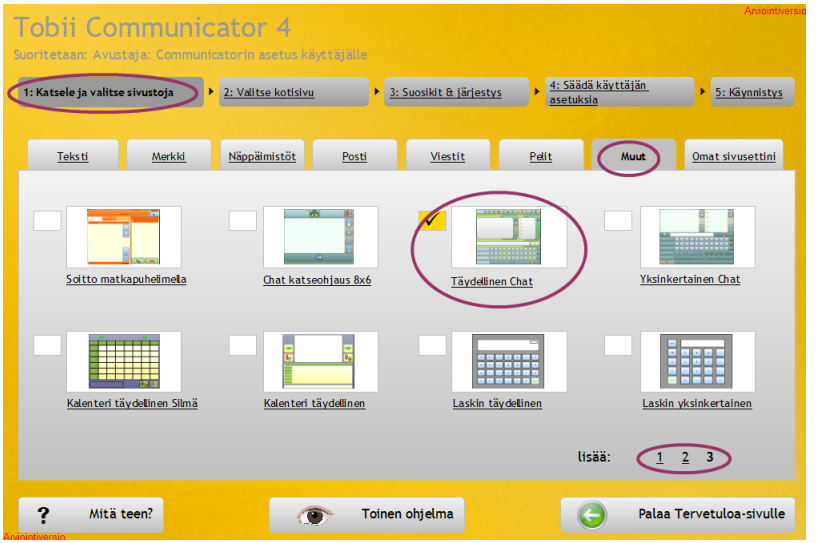

Kun löydät oikean esikatselukuvan, valitse se napsauttamalla valintaruutua.

5. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Chatin ominaisuudet ja asetukset

Chatin asetukset -valintaikkunassa 343 määritetään, miten Communicator muodostaa yhteyden chat-käyttäjätiliin, ja miten saapuvia viestejä käsitellään. Jos Chat ei näytä toimivan, katso tämä valintaikkuna.

Chatin ominaisuudet -valintaikkunan avulla voit vaikuttaa chat-sivun viestikentän ulkoasuun.

Chatin ominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 jokin Chat-sivusto.
- Siirry muokkaustilaan 26.
- **Napsauta oikealla näppäimellä** mitä tahansa Chat-älypainiketta.
- Valitse **Chatin ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

© 2010 Viking Software AS

Näet seuraavan valintaikkunan:

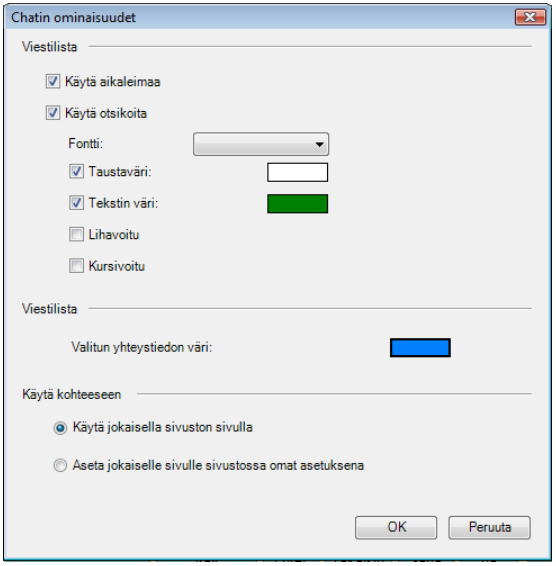

Kalenteri

Kalenteri on Premium-versiosta löytyvä ominaisuus.

Kalenterin avulla käyttäjä voi pitää lukua päivämääristä ja tapaamisista.

Communicatorissa on kaksi valmista kalenteria, toinen yleiseen käyttöön ja toinen erityisesti katseenseurantaa varten.

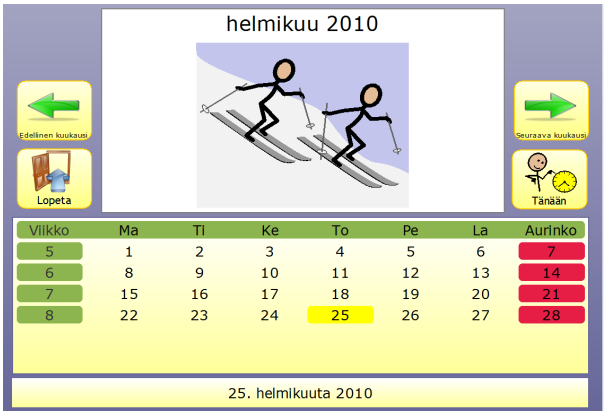

Kalenterisivusto

Kalenterisivuston kokeileminen

Valitse jokin kalenterisivusto Mallisivusto-näkymän **Muut**-välilehdeltä.

Saatat joutua napsauttamaan sivun oikeassa alakulmassa näkyviä sivunumeroita, jotta näet, mitä kaikkea **Muut** sisältää.

© 2010 Viking Software AS

Kalenterisivustot löytyvät Muut-välilehdeltä.

Lisätietoja tämän näkymän käytöstä on kohdassa Mallisivustojen kokeileminen 33.

Vihjeitä kalenterin käyttämiseen

- Merkitse sovittu tapaaminen valitsemalla päivämäärä.
- Vaihda kuukausinäkymästä viikkonäkymään valitsemalla viikon numero.
- Siirry tämänhetkiseen päivämäärään napsauttamalla tätä painiketta:

Kalenterin lisääminen käyttäjän kotisivulle

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja.**.
2. Valitse Asetusavustajasta suuri harmaa painike **1: Katso ja valitse sivustoja**.
3. Napsauta **Muut**-välilehteä.

4. Valitse haluamasi kalenterisivusto asettamalla valintamerkintä sen viereen.

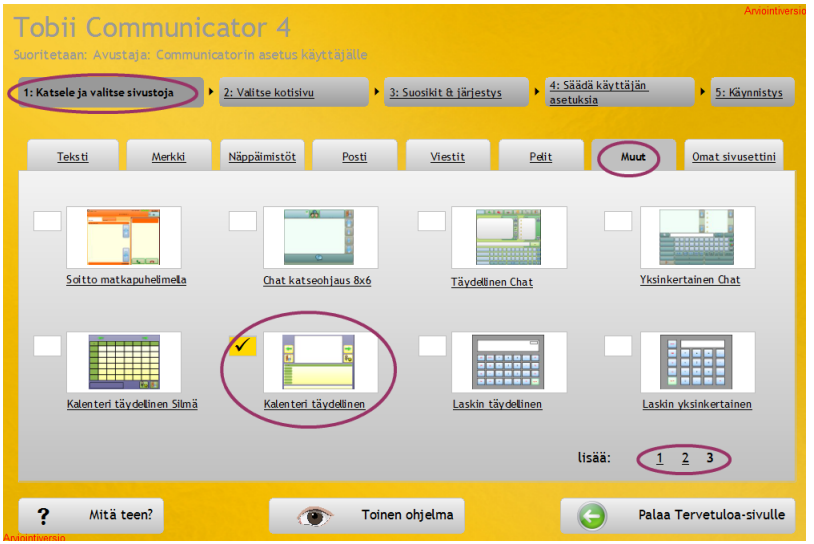

Kun löydät oikean esikatselukuvan, valitse se napsauttamalla valintaruutua.

5. Lisätietoja käyttäjän kotisivun määrittämisestä on kohdissa Kotisivun valitseminen 48 ja Suosikit ja järjestys kotisivulla 51.

Kalenterin ominaisuudet ja asetukset

Kalenterin asetukset -valintaikkunasta 345 määritetään tapahtumia koskevien muistutusten värit ja ulkoasu, ja minkä maan juhlapäivät on merkitty kalenteriin.

Kalenterin ominaisuudet -valintaikkunan avulla valitaan kuvat kullekin kuukaudelle ja määritetään tapahtumien ja juhlapäivien värit ja korostus.

Kalenterin ominaisuudet -valintaikkunan löytäminen:

- Avaa 33 jokin kalenterisivusto.
- Siirry muokkaustilaan 26.
- **Napsauta oikealla näppäimellä** mitä tahansa Kalenteri-älypainiketta.
- Valitse **Kalenterin ominaisuudet...** oikean painikkeen valikosta.

  Näet seuraavan valintaikkunan:

© 2010 Viking Software AS

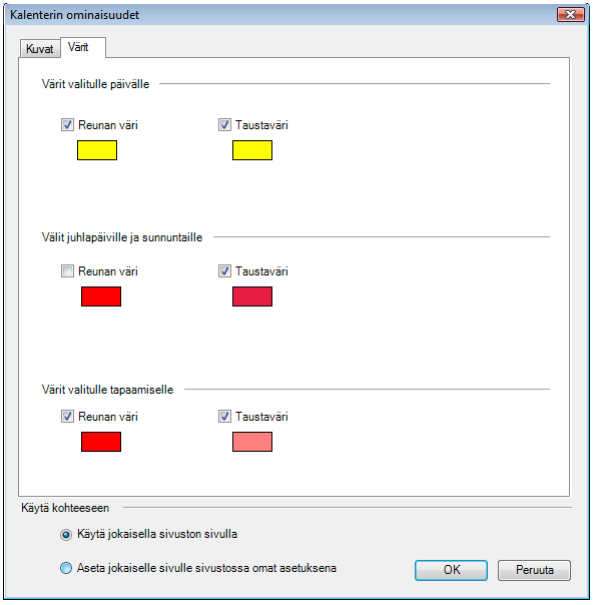
Kalenterin ominaisuudet
Kuvat
Värit
Värit valitulle päivälle
Reunan väri
Taustaväri
Välit juhlapäiville ja sunnuntaille
Reunan väri
Taustaväri
Värit valitulle tapaamiselle
Reunan väri
Taustaväri
Käytä kohteeseen
Käytä jokaisella sivuston sivulla
Aseta jokaiselle sivulle sivustossa omat asetuksena
OK
Peruuta

Kaukosäätimet

Tobii Communicator 4:n Premium-versiossa on tuki infrapunaohjatulle ympäristön hallinnalle. Ohjelma tukee GEWA- ja Tira2 -ohjaimia. Katso tarkempia tietoja osoitteessa www.viking-software.com.

Kaukosäädinsivustojen tarkoitus

Jos käytössä on infrapunaohjain, haluat varmaan määrittää käyttäjälle yhden tai useamman sivuston, joka sisältää infrapunasignaaleja ohjaavia painikkeita.

Valmiiden kaukosäädinsivustojen ansiosta sinun ei tarvitse piirtää säätimiä.

Nämä sivustot eivät kuitenkaan ole aivan käyttövalmiita.

Sinun on valittava sivusto ja muokattava sitä: Lisää signaaleita painikkeiden toimintona ja tallenna oma versiosi sivustosta. Sen jälkeen sivusto toimii käyttäjän kaukosäätimenä. Katso lisätietoja kohdasta Infrapunakaukosäätimen asetukset 324.

Kaukosäädinsivustojen edellytykset

Tietokoneessa on oltava yhteensopiva yleinen IR-ohjain (GEWA tai Tira-2). Jos käytössä on MyTobii P-10 -yksikkö, siitä löytyy sisäänrakennettu GEWA-yksikkö.

Ensin sinun on rakennettava kokoelma tietylle kauko-ohjattavalle laitteelle annettavia signaaleja (esim. TV:n ja DVD-soittimen säätimien antamat signaalit), joita käytetään kaukosäädinsivustoissa.

Kaukosäädinsivustojen löytäminen

Aja Katsele mallisivustoja 33 ja löydät kaukosäädinsivustot Muut-välilehdeltä.

 © 2010 Viking Software AS

Kaukosäätimet on piirretty valmiiksi, mutta niiden signaaleja on muokattava.

Katso myös

Katso, miten kootaan signaalikokoelma ja miten GEWA tai Tira-2 ohjelmoidaan kohdasta Infrapunakaukosäätimen asetukset 324.

Tuki skannauksen käyttäjille

Tietoja skannauksesta

Skannaus on syöttötapa, joka sopii niille käyttäjille, joilla on vaikeuksia osoittimen liikuttamisessa. Koska eri käyttäjien taidot ja reaktioajat vaihtelevat, Tobii Communicatorin Skannausasetukset 253 ovat erittäin joustavat.

Sivustojen skannaaminen

Kun syöttötavaksi on valittu skannaus 54 ja sivusto on ajotilassa, Communicatorin skannauskursori liikkuu automaattisesti ympäri sivua. Kun skannauskursori liikkuu sellaisen kohteen päälle, jonka käyttäjä haluaa valita, hän painaa kytkintä. (Tai käyttää hiiren painiketta kytkimenä.)

Skannausryhmät lyhentävät käyttäjän odotusaikaa.

Skannausryhmien avulla käyttäjän ei tarvitse odottaa, että kursori käy läpi sivun jokaisen kohteen yksitellen. Seuraava on esimerkki siitä, miten skannaus toimii:

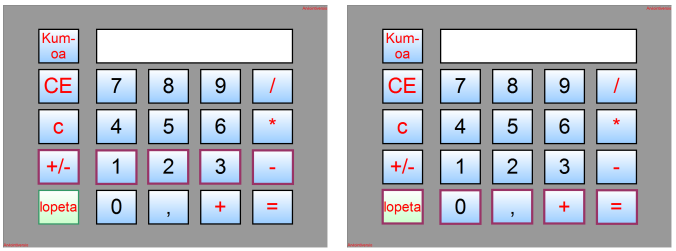

Skannauskursori liikkuu ensin ryhmä kerrallaan.

Esimerkin laskimessa skannauskursori 252 liikkuu ensin ryhmästä ryhmään (riviltä riville). Yllä olevassa kuvassa näet violetin skannauskursorin, joka käy läpi painikkeet rivi kerrallaan. Korostetut painikkeet muodostavat skannausryhmän 248.

Kun käyttäjä on valinnut kytkimen avulla haluamansa skannausryhmän, skannauskursori alkaa liikkua painikkeesta painikkeeseen tämän ryhmän sisällä:

© 2010 Viking Software AS

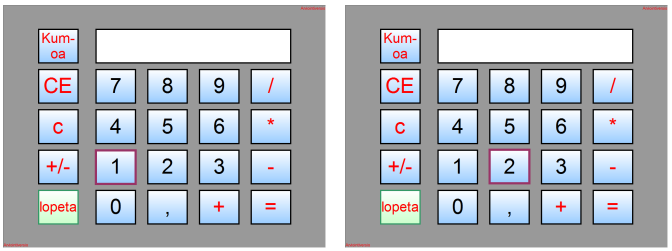

Kun skannaus pysäytetään yhteen ryhmään, se alkaa liikkua ryhmän sisällä.

Katso lisää aiheesta:

Skannauskuvion muuttaminen yhdellä sivulla 246

Skannausryhmien luominen 248

Skannauskursorin ulkoasu 252

Skannausasetukset 253

Hiiriemulaatio skannauksen käyttäjille

Hiiriemulaatio on Tobii Communicatorin sisältämä työkalu, jonka avulla skannauksen käyttäjät voivat käyttää Windowsin työpöydällä olevia ohjelmia.

Katso Hiiriemulaatio 310.

© 2010 Viking Software AS

Skannauskuvion muuttaminen yhdellä sivulla

Kun valitset syöttötavaksi skannauksen, sinun on valittava oletusskannauskuvioksi jokin seuraavista skannauskuvioista. (Katso Skannausasetukset 253.)

- Rivi, sitten sarake
- Sarake, sitten rivi
- Lineaarinen (kaikki kohteet yksi kerrallaan).

Sinä tai käyttäjä saattaa kokea, että joillakin sivuilla oletusskannauskuvio on tehoton.

Voit joko vaihtaa kyseisen sivun skannauskuviota, tai jos mikään valmis kuvio ei tunnu sopivalta, voit luoda muokattuja skannausryhmiä 248.

Skannauskuvion muuttaminen yhdellä sivulla

1. Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.
2. Avaa **sivulista** ja valitse sivu, johon haluat lisätä skannausryhmiä.
3. Valitse Muokkaa-työkaluryhmän **Skannausryhmätyökalu**.

Skannausryhmätyökalu.

Näet Skannauskuvio-valintaikkunan:

© 2010 Viking Software AS

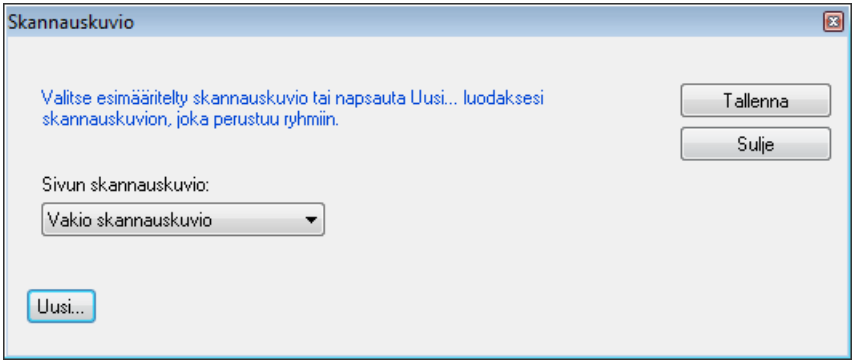

Vaihda valittuna olevan sivun skannauskuviota.

4. Valitse uusi kuvio pudotusvalikosta.
5. Napsauta **Tallenna**.

Katso myös

Skannausryhmien luominen 248

© 2010 Viking Software AS

Skannausryhmien luominen

Joissain tapauksissa valmiit skannauskuviot (joita on helpointa käyttää) eivät tunnu käyttäjästä hyödyllisiltä.

Katso esimerkiksi seuraavaa laskinta: Skannauskursorin on turha käydä viesti-ikkunan (laskimen näytön) päällä, koska mitään ei tapahdu, vaikka käyttäjä painaisi sitä. Viesti-ikkunapainikkeesta voidaan yksinkertaisesti tehdä ei-valittava painike, jolloin estetään viesti-ikkunan korostaminen skannauksen aikana (katso Näkymättömät ja ei-valittavat painikkeet 124). Kuitenkin esimerkin vuoksi määritämme kyseiselle sivulle muokatun skannausryhmän.

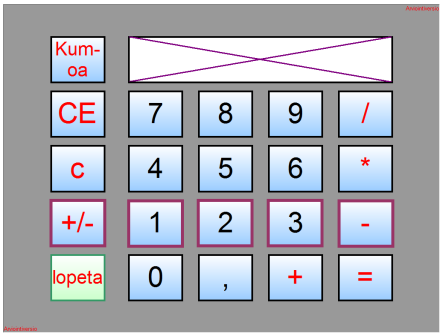

Laskimen näytön skannaaminen on turhaa.

Skannausryhmien luominen

1. Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO + F5**.
2. Avaa **Sivulista** ja valitse sivu, johon haluat lisätä skannausryhmiä.
3. Valitse Muokkaa-työkaluryhmän **Skannausryhmätyökalu**.

Skannausryhmätyökalu.

Näet Skannauskuvio-valintaikkunan.

© 2010 Viking Software AS

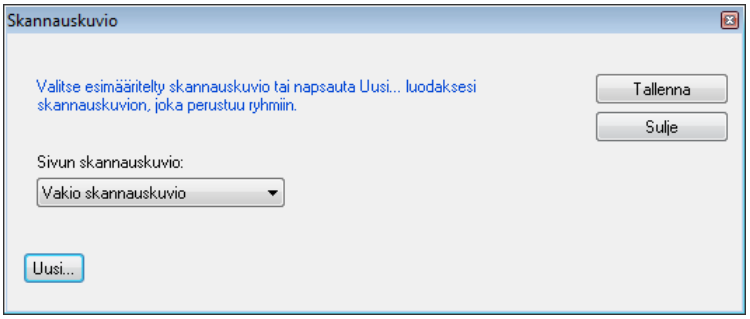

4. Valitse **Uusi**.

   Näet Uusi ryhmä -valintaikkunan:

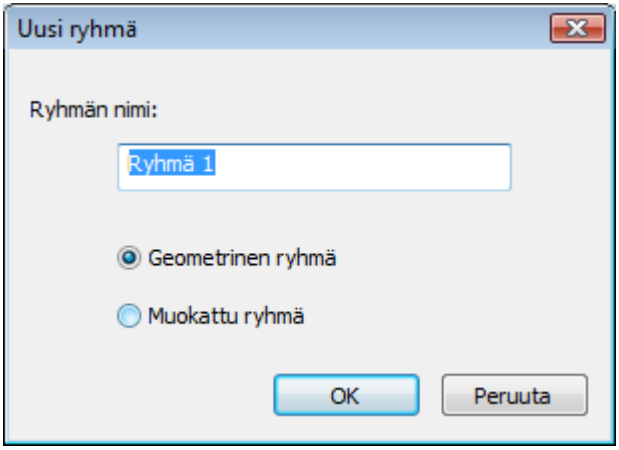

Communicator ehdottaa ryhmälle vakioitua nimeä.

5. Aikaa säästääksesi, hyväksy vakionimi, Ryhmä 1.

   Jos on mahdollista piirtää suorakulmio ryhmään sisällytettävien painikkeiden ympärille, valitse **Geometrinen ryhmä**.

   Jos haluat valita yksittäisiä painikkeita ryhmään, valitse **Muokattu ryhmä**.

6. Napsauta **OK**. Skannausryhmät-valintaikkuna avautuu.

   Jos valitsit geometrisen ryhmän, näet vihreän laatikon, jossa on valintakahvat.

© 2010 Viking Software AS

Vedä kahvoista, kunnes kaikki ryhmään valittavat painikkeet ovat laatikon sisäpuolella.

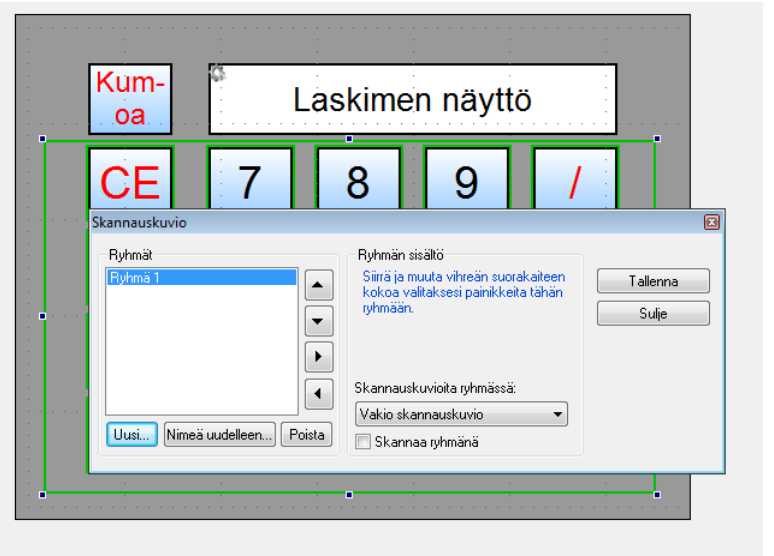

Voit liikuttaa vihreää laatikkoa Skannausryhmät-valintaikkunan ollessa auki.

Napsauta **Tallenna**.

Geometrisen ryhmän painikkeet skannataan automaattisesti, mutta sarakkeita tai rivejä on enemmän kuin yksi, voit valita skannauskuvion.

7. Jos valitsit **Muokattu ryhmä**, uusi luetteloruutu avautuu valintaikkunassa.

   Valintaikkunan ollessa auki valitse sivun painikkeita yksitellen lisätäksesi niitä skannausryhmään.

   Voit vaihtaa skannauksen järjestystä vaihtamalla painikkeiden järjestystä oikealla näkyvässä listassa.

© 2010 Viking Software AS

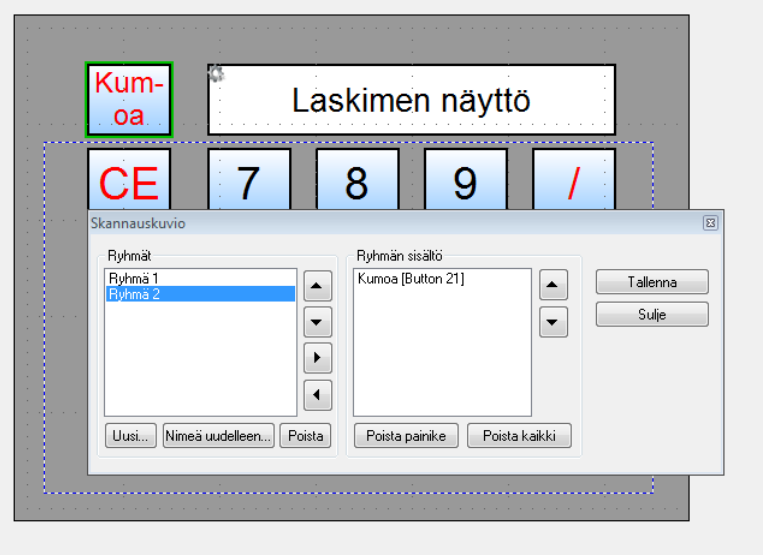

Voit valita painikkeita yksitellen, kun Skannausryhmät-valintaikkuna on avoinna.

Kun olet valmis, valitse **Tallenna**.

8. Napsauta **Sulje**-painiketta skannausryhmätyökalun oikeassa yläkulmassa.

Huomaat ehkä painikkeet (nuolet vasemmalle ja oikealle), joiden avulla luodaan skannausryhmän sisäisiä aliryhmiä. Näiden painikkeiden avulla voit luoda monitasoisia skannauskuvioita. Tätä ominaisuutta tulisi kuitenkin käyttää harkiten. Monitasoisten skannauskuvioiden käyttö saattaa osoittautua käyttäjän kannalta hyvin hankalaksi.

© 2010 Viking Software AS

Skannauskursorin ulkoasu

Tee skannauskursorin käytöstä helppoa käyttäjälle.

Voit hallita skannauskursorin ulkoasua valikkokomennolla **Asetukset > Korostus**.

Skannauskursorin ulkoasuun vaikuttavat asetukset:

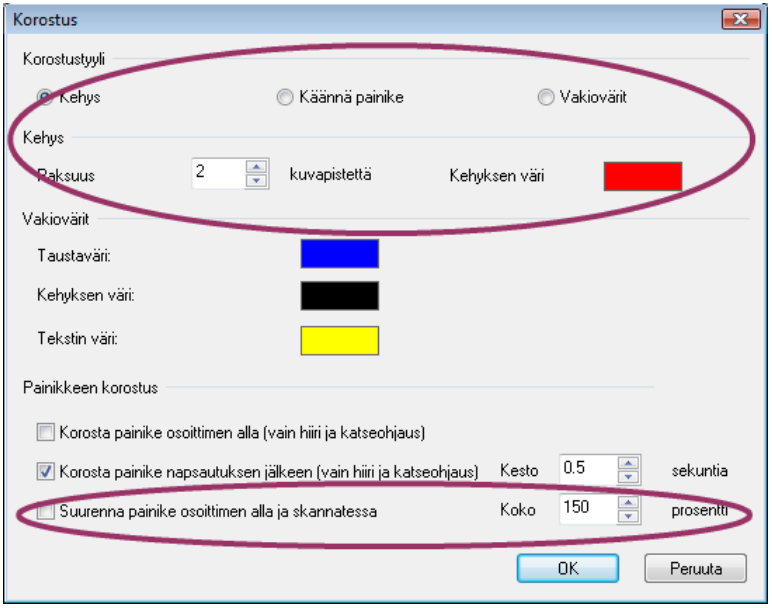

Huomaa, että tämän valintaikkunan avulla voit määrittää kursorin ulkoasun myös hiiriviipyilyn ja hiiren napsauksen käyttäjille.

MyTobiin käyttäjät voivat määrittää korostuksen MyTobii-valikosta.

© 2010 Viking Software AS

Skannausasetukset

Jos käyttäjän syöttötavaksi on valittu skannaus, voit määrittää skannaukseen liittyviä asetuksia Skannausasetukset-valintaikkunassa.

Skannausasetukset ovat *käyttäjäkohtaisia*. Toisin sanoen, asetukset vaikuttavat kaikkiin kyseisen käyttäjän käyttämiin sivustoihin.

Skannausmetodin määrittäminen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Skannausasetukset**.
3. Avaa toinen välilehti, **Skannausmetodi**.

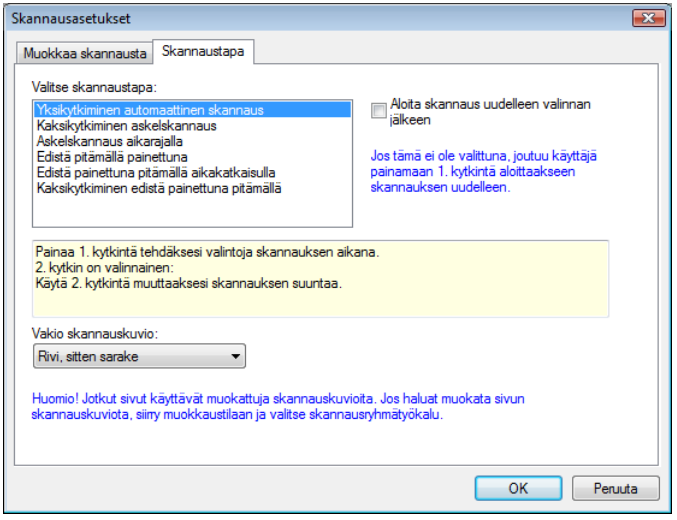

Skannaus on Communicatorissa hyvin joustavaa. Valintaikkunassa kuvataan vaihtoehtoisia skannausmetodeita.

4. Valitse **skannausmetodi** valintaikkunan yläosan luettelosta.

   Katso luettelon alla olevaa tekstialuetta. Siinä kerrotaan, miten kyseistä skannausmetodia käytetään.

   Vertaile eri vaihtoehtoja, kunnes löydät skannausmetodin, joka sopii parhaiten käyttäjän taidoille ja kytkinlaitteelle.

5. Huomaa oikean ylälaidan **Aloita skannaus uudelleen** -valintaruutu. Osassa skannausmetodeista voit valita, alkaako skannaus valinnan jälkeen automaattisesti uudelleen (ruutu valittuna). Jos ruutu on käytettävissä ja jätät sen valitsematta, käyttäjän on käynnistettävä skannaus uudelleen jokaisen valinnan jälkeen.

6. Valitse **Skannauskuvio**-pudotusvalikosta, miten skannaus toimii sivuilla ilman muokattuja skannausasetuksia tai skannausryhmiä. Haluatko määrittää oletusskannauskuvioksi rivit vai sarakkeet? Jos valitset tästä pudotusvalikosta Lineaarinen, skannaus siirtyy kohteesta kohteeseen, ilman skannausryhmiä.

7. Kun olet tyytyväinen valintoihin, valitse **OK**.

Skannauskursorin liikkeen muokkaaminen

Kun olet valinnut skannausmetodin, palaa Skannausasetusten ensimmäiselle välilehdelle hienosäätämään ajoitusta ja valintakäyttäytymistä.

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.

2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Skannausasetukset**.

3. Valitse ensimmäinen välilehti, **Muokkaa skannausta**.

© 2010 Viking Software AS

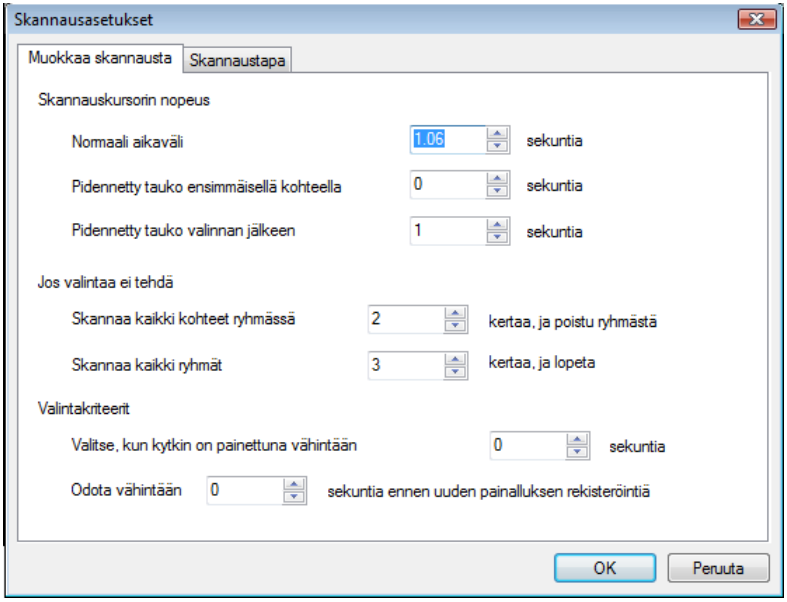

Säädä ajoitusta käyttäjän reaktioaikoihin sopivaksi.

4. Tämän välilehden valinnat on suunniteltu helposti ymmärrettäviksi, sillä joudut todennäköisesti usein kokeilemaan useita erilaisia numeerisia asetuksia, kunnes skannauksen käyttö tuntuu käyttäjästä miellyttävältä.

5. Kun olet tyytyväinen valintoihin, valitse **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Hiiriemulaatio

Hiiriemulaation avulla skannauksen käyttäjät voivat käynnistää Windowsin työpöydällä olevia ohjelmia.

Hiiriemulaation avulla kytkimen käyttäjät voivat ohjata hiiren kursoria skannauksen kautta. Kun käytössä on hiiriemulaatio ja kuvaruutunäppäimistö, ei skannauksen käyttäjillä ole mitään rajoituksia Windows-sovellusten käytössä.

Kun hiiriemulaatio on käytössä, näet kuvassa näkyvän irrallisen työkalurivin Windowsin työpöydällä. Skannauskursori siirtyy paneelissa työkalusta toiseen. Kun käyttäjää tekee valinnan, uudet työkalut tulevat näkyviin.

Hiiriemulaation työkalurivi Windowsin työpöydällä.

Aktivoimalla oikeat työkalut, skannauksen käyttäjä voi valita minkä tahansa kohdan ruudulla ja lähettää siihen napsauksen, kaksoisnapsauksen, oikean painikkeen napsauksen tai vetokomennon.

Yllä olevassa kuvassa on hiiriemulaation työkalurivi. Sitä on mahdollista muokata sisältämään käyttäjälle sopivat vaihtoehdot.

Katso myös:

Tutka- tai tähtäinskannaus osoittimen kohdistamiseen 257

Hiiriemulaation työkalurivin työkalut 260

Hiiriemulaation asetukset 267

Hiiriemulaation käynnistäminen 269

Skannauskursorin ulkoasu hiiriemulaatiossa 271

 © 2010 Viking Software AS

Tutka- tai tähtäinskannaus osoittimen kohdistamiseen

Hiiriemulaatiossa on valittavana kaksi eri tapaa ohjata hiiren osoitinta: Tähtäinskannaus ja tutkaskannaus.

Hiiren osoittimen liikuttaminen tähtäinskannauksella

Käyttäjä osoittaa kahden viivan avulla paikan, jonne haluaa siirtää hiiren osoittimen. Tähän tarvitaan vain yksi kytkin.

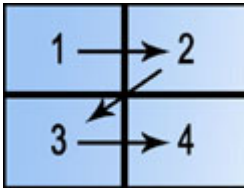

1. Valitse kvadrantti (valinnainen)

Kuvaruudun neljä kvadranttia (neljännestä) tulevat valituksi yksitellen. Käyttäjä valitsee kytkimellä haluamansa kvadrantin. Loput vaiheet tapahtuvat valitun kvadrantin sisällä, mikä nopeuttaa valitsemista.

Tämä ominaisuus otetaan käyttöön tai poistetaan käytöstä Hiiriemulaation asetukset 267 -valintaikkunasta.

2. Aseta vaakasuuntainen viiva (pakollinen)

Vaakasuuntainen viiva liukuu kuvaruudulla alaspäin. Käyttäjä painaa kytkintä, kun viiva on kohteen korkeudella, jolloin viiva pysähtyy.

Jos tarkkuusjarrutus on käytössä, kun käyttäjä painaa kytkintä kerran, viivan liike hidastuu. (Nopeus vaihtuu normaalista tarkkuusjarrutusnopeuteen.) Seuraava kytkimenpainallus pysäyttää viivan.

© 2010 Viking Software AS

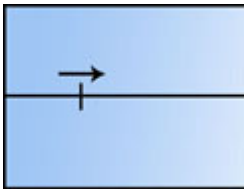

3. Aseta pystysuuntainen viiva (pakollinen)

Kun vaakasuuntainen linja on pysäytetty, alkaa pieni pystysuuntainen viiva liukua vasemmalta oikealle. Käyttäjä painaa kytkintä, kun kaksi viivaa kohtaavat kohdepisteessä.

Jos tarkkuusjarrutus on käytössä, ensimmäinen painallus hidastaa viivan liikettä ja toinen pysäyttää sen.

Hiiren osoitin liikkuu valittuun kohtaan ja hiiriemulaation työkalurivi vaihtuu Napsauta hiirtä -näkymään. Se alkaa skannata vaihtoehtoisia hiiritoimintoja. (Vasen tai oikea napsaus, kaksoisnapsaus, vasemmalle vetäminen)

Hiiren osoittimen liikuttaminen tutkaskannauksella

Käyttäjä valitsee kohteen kuvaruudulta valitsemalla säteen ja pisteen säteeltä. Tähän tarvitaan vain yksi kytkin.

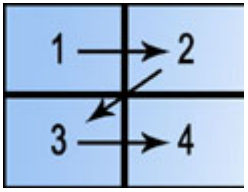

1. Valitse kvadrantti (valinnainen)

Kuvaruudun neljä kvadranttia (neljännestä) näkyvät valittuna yksitellen. Käyttäjä valitsee kytkimellä haluamansa kvadrantin. Loput vaiheet tapahtuvat valitun kvadrantin sisällä, mikä nopeuttaa valitsemista.

Tämä ominaisuus otetaan käyttöön tai poistetaan käytöstä Hiiriemulaation asetukset 267 -valintaikkunasta.

© 2010 Viking Software AS

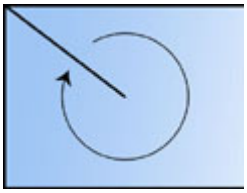

2. Valitse säde (pakollinen)

Ruudun keskeltä reunaa kohti osoittava viiva kulkee ruudulla kuin kellon viisari. Käyttäjä pysäyttää viivan painamalla kytkintä.

Jos tarkkuusjarrutus on käytössä, kun käyttäjä painaa kytkintä kerran, viivan liike hidastuu. (Nopeus vaihtuu normaalista tarkkuusjarrutusnopeuteen.) Seuraava kytkimenpainallus pysäyttää viivan.

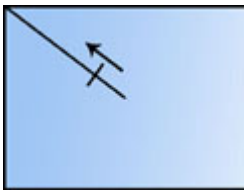

3. Valitse etäisyys keskikohdasta (pakollinen)

Pieni tähtäin liukuu viivaa pitkin. Käyttäjä pysäyttää tähtäimen painamalla kytkintä.

Jos tarkkuusjarrutus on käytössä, ensimmäinen painallus hidastaa tähtäimen liikettä ja toinen pysäyttää sen.

Hiiren osoitin liikkuu valittuun kohtaan, ja hiiriemulaation työkalurivi vaihtuu Napsauta hiirtä -näkymään ja alkaa skannata vaihtoehtoisia hiiritoimintoja. (Vasen tai oikea napsaus, kaksoisnapsaus, vasemmalle vetäminen)

© 2010 Viking Software AS

Hiiriemulaation työkalurivin työkalut

Hiiriemulaation ikkuna voi liikkua eri näkymien välillä:

- Hiiriemulaation päänäkymän 260 avulla aloitetaan halutun sijainnin skannaus, ja sen kautta päästään muihin näkymiin.
- Napsauta hiirtä -näkymä 261 tulee näkyviin, kun haluttu sijainti on valittu.
- Vedä hiirtä -näkymä 262 aukeaa Napsauta hiirtä -näkymästä, kun Vedä-painike on valittu.
- Säädä hiiren sijaintia -näkymä 263 aukeaa joko päänäkymästä tai Napsauta hiirtä -näkymästä.
- Käyttäjäasetukset-näkymästä 265 käyttäjä voi säätää skannauksen nopeutta ja tarkkuutta.
- Nopeusasetukset 266-näkymä avautuu Käyttäjäasetuksista, ja sen avulla voidaan säätää nopeutta ja tarkkuutta asteittain.

Hiiriemulaation päänäkymä

Hiiriemulaation päänäkymä voidaan räätälöidä käyttäjälle jättämällä joitain painikkeita pois. (Katso alla Hiiriemulaation määrittäminen.) Se *voi* myös sisältää kaikki seuraavat painikkeet.

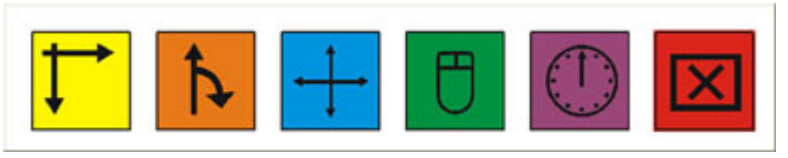

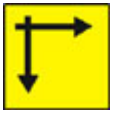

Aloita tähtäinskannaus (Valinnainen, mutta tämä tai Aloita tutkaskannaus on oltava valittuna.)

Kun uusi sijainti on valittu, Napsauta hiirtä -näkymä tulee näkyviin.

© 2010 Viking Software AS

Aloita tutkaskannaus (Valinnainen, mutta tämä tai Aloita tähtäinskannaus on oltava valittuna)

Kun uusi sijainti on valittu, Napsauta hiirtä -näkymä tulee näkyviin.

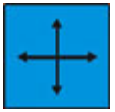

Säädä hiiren sijaintia (valinnainen)

Avaa Säädä hiiren sijaintia -näkymän, jonka avulla hiiren osoittimen sijaintiin voi tehdä pieniä muutoksia.

Napsauta hiirtä (pakollinen)

Avaa Napsauta hiirtä -näkymän, jonka avulla voidaan valita hiiren napsaus.

Käyttäjäasetukset (valinnainen)

Avaa Käyttäjäasetusten päänäkymän, jonka avulla käyttäjä voi määrittää hiiriemulaation toimintaa.

Lopeta (pakollinen)

Sulkee hiiriemulaation ja palauttaa Tobii Communicatorin.

Napsauta hiirtä -näkymä

Napsauta hiirtä -näkymä voidaan räätälöidä käyttäjälle jättämällä joitain painikkeita pois. (Katso alla Hiiriemulaation määrittäminen.) Se *voi* myös sisältää kaikki seuraavat painikkeet.

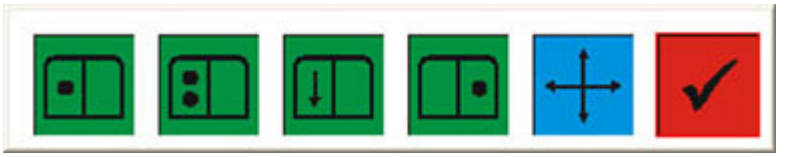

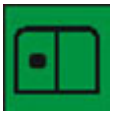

Tuottaa **yhden vasemman painikkeen napsautuksen** hiiren osoittimen senhetkisessä sijainnissa. (pakollinen)

Tuottaa **vasemman painikkeen kaksoisnapsautuksen** hiiren osoittimen sen hetkisessä sijainnissa. (pakollinen)

Vasemmalla vetäminen (valinnainen)

Avaa Vedä hiirtä -näkymän, jonka avulla hiiren osoitinta (ja sen alla olevaa kohdetta) voidaan vetää nykyisestä sijainnista uuteen sijaintiin.

Tuottaa **yhden oikean painikkeen napsautuksen** hiiren osoittimen sen hetkisessä sijainnissa. (valinnainen)

Säädä hiiren sijaintia (valinnainen)

Avaa Säädä hiiren sijaintia -näkymän, jonka avulla hiiren osoittimen sijaintiin voi tehdä pieniä muutoksia.

Valmis (pakollinen)

Valitse tämä painike, kun olet valmis ja haluat palata hiiriemulaation päänäkymään.

Vedä hiirtä -näkymä

Vedä hiirtä -näkymä sisältää seuraavat painikkeet.

© 2010 Viking Software AS

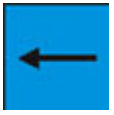

Siirrä vasemmalle (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta ja valittua kohdetta vasemmalle kytkimen ollessa painettuna.

Siirrä oikealle (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta ja valittua kohdetta oikealle kytkimen ollessa painettuna.

Siirrä ylös (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta ja valittua kohdetta ylöspäin kytkimen ollessa painettuna.

Siirrä alas (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta ja valittua kohdetta alaspäin kytkimen ollessa painettuna.

Vapauta hiiren painike (pakollinen)

Vapauttaa hiiren painikkeen ja avaa hiiriemulaation päänäkymän

Säädä hiiren sijaintia -näkymä

Säädä hiiren sijaintia -näkymä sisältää seuraavat painikkeet.

© 2010 Viking Software AS

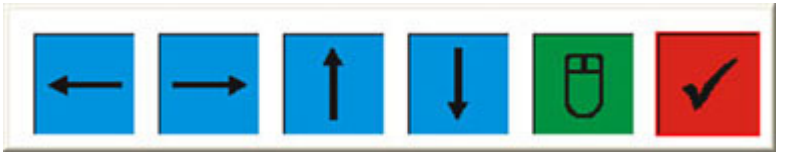

Säädä vasemmalle (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta vasemmalle kytkimen ollessa painettuna.

Säädä oikealle (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta oikealle kytkimen ollessa painettuna.

Säädä ylös (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta ylöspäin kytkimen ollessa painettuna.

Säädä alas (pakollinen)

Siirtää hiiren osoitinta alaspäin kytkimen ollessa painettuna.

Avaa Napsauta hiirtä -näkymä (pakollinen)

Valmis (pakollinen)

Valitse tämä painike, kun olet valmis ja haluat palata hiiriemulaation päänäkymään.

© 2010 Viking Software AS

Käyttäjäasetuksien päänäkymä

Käyttäjäasetukset-näkymän avulla käyttäjä voi muuttaa skannauksen, tarkkuusjarrutuksen ja hiiren säädön nopeutta. Näkymä on mahdollista räätälöidä käyttäjälle jättämällä pois joitain painikkeita. (Katso alla Hiiriemulaation määrittäminen.) Se *voi* myös sisältää kaikki seuraavat painikkeet.

Avaa Nopeusasetukset-näkymän **tähtäimen normaalinopeuden säätämiseen** (valinnainen)

Avaa Nopeusasetukset-näkymän **tähtäimen tarkkuusjarrutuksen nopeuden säätämiseen**(valinnainen)

Avaa Nopeusasetukset-näkymän **tutkaskannauksen normaalinopeuden säätämiseen** (valinnainen)

Avaa Nopeusasetukset-näkymän **tutkaskannauksen tarkkuusjarrutuksen nopeuden säätämiseen** (valinnainen)

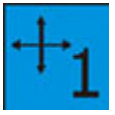

Avaa Nopeusasetukset-näkymän **hiiren sijainnin säädön nopeudelle** (valinnainen)

© 2010 Viking Software AS

Valmis (pakollinen)

Valitse tämä painike, kun olet valmis ja haluat palata hiiriemulaation päänäkymään.

Nopeusasetukset-näkymä

Nopeusasetukset-näkymän avulla käyttäjä voi muuttaa nopeutta asteittain. Ominaisuus, jonka nopeutta halutaan muuttaa, valitaan ennen näkymään siirtymistä. Näkymä sisältää seuraavat painikkeet:

Vähennä nopeutta (pakollinen)

Lisää nopeutta (pakollinen)

Valmis (pakollinen)

Valitse tämä painike, kun olet valmis ja haluat palata Hiiriemulaation päänäkymään.

© 2010 Viking Software AS

Hiiriemulaation asetukset

Nämä asetukset ovat olennaisia vain skannauksen käyttäjille. Niillä hallinnoidaan hiiriemulaation käyttäytymistä: Sijainnin skannauksen nopeutta ja hiiriemulaation työkalurivin näkyvissä olevien työkalujen valintaa.

Asetukset ovat käyttäjäkohtaisia. Toisin sanoen, hiiriemulaatio toimii näiden asetusten mukaisesti, oli käyttäjä millä sivulla hyvänsä.

Asetusten määrittäminen

1. Jos valikot eivät ole näkyvissä, paina F10.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Hiiriemulaatio**

   Näet seuraavan valintaikkunan:

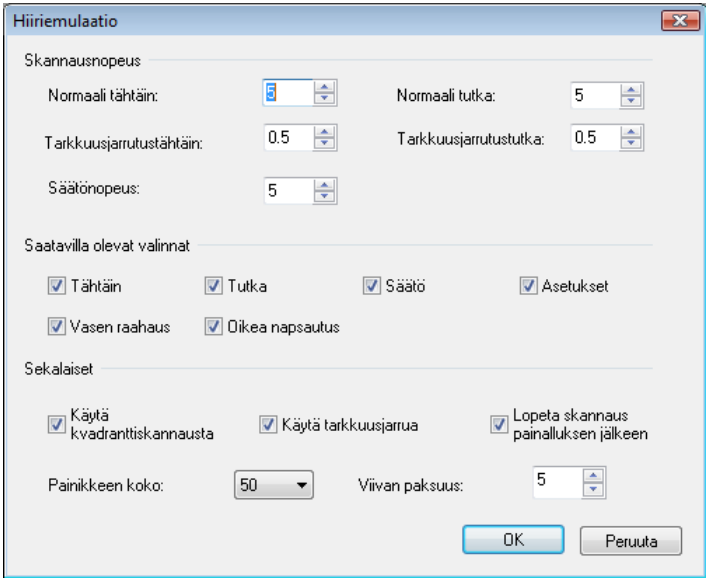

   Saatavilla olevat valinnat -kohdassa määritetään, mitkä työkalut näkyvät hiiriemulaation työkalurivissä.

3. Säädä **Skannausnopeutta** ja **tarkkuusjarrutuksen nopeutta** ikkunan yläosasta.

Tarkkuusjarrutuksella tarkoitetaan hitaampaa skannausnopeutta, joka alkaa käyttäjän ilmoitettua, että skannaus on lähestymässä kohdetta. Varmista, että tarkkuusjarrutuksen nopeus on asetettu hitaammalle kuin tutkaskannauksen tai tähtäinskannauksen normaalisnopeus.

4. Aseta valintamerkintä **Saatavilla olevat valinnat**-osion työkalujen viereen, jotka haluat näkyvän hiiriemulaation työkalurivissä ja sen eri näkymissä.

   Kaikki tässä näkyvät työkalut ovat valinnaisia, mutta siitä huolimatta sinun tulee **valita joko Tähtäin tai Tutka**, jotta käyttäjällä olisi käytössä edes yhdenlainen skannaustapa.

   Säätö: Mahdollistaa hiiren osoittimen sijainnin hienosäädön. Näkyy useissa näkymissä, jos valittuna.

   Asetukset: Antaa käyttäjälle mahdollisuuden tehdä muutoksia hiiriemulaation asetuksiin.

   Vasen raahaus ja **Oikea napsautus** viittaavat hiiren toimintoihin. Jos nämä jätetään valitsematta, käyttäjä voi ainoastaan osoittaa, napsauttaa ja kaksoisnapsauttaa.

5. Sekalaiset-asetusten määrittäminen

   Käytä kvadranttiskannausta: Kun uusi sijainnin skannaus alkaa, kuvaruudun neljä neljännestä näkyy valittuna vuorotellen. Käyttäjä valitsee kytkimellä haluamansa neljänneksen. Tämän jälkeen tähtäin- tai tutkaskannaus skannaa vain valitun neljänneksen aluetta.

   Käytä tarkkuusjarrua: Asetus koskee kaikkia sijainnin skannauksia. Kun käytössä, käyttäjä painaa kytkintä kerran ja skannauksen nopeus hidastuu normaalinopeudesta tarkkuusjarrutusnopeuteen. Kun käyttäjä painaa kytkintä toisen kerran, osoitin pysähtyy kokonaan. Tämä ominaisuus tuplaa sijainnin valitsemiseen tarvittavien painallusten määrän, mutta vähentää hiiren sijainnin säätämistä jälkikäteen.

   Lopeta skannaus painalluksen jälkeen: Jos valittuna, hiiriemulaation työkalurivi katoaa jokaisen hiiren napsautuksen jälkeen. Käyttäjä voi palauttaa työkalurivin painamalla kytkintä.

   Painikkeen koko: Määrittää Hiiriemulaatio-ikkunan painikkeiden koon.

   Viivan paksuus: Määrittää tähtäin- ja tutkaskannauksen osoitinviivojen paksuuden.

© 2010 Viking Software AS

6. Kun olet valmis, valitse **OK**.

Hiiriemulaation käynnistäminen

Huomautus: Hiiriemulaatio on suunniteltu käytettäväksi skannauksen kanssa. Sen vuoksi voit käynnistää hiiriemulaation vain, jos syöttötavaksi on valittu skannaus.

Hiiriemulaatio käynnistäminen valmiista kuvaruutunäppäimistöstä.

Ainakin yhdessä Tobii Communicatorin mukana toimitetuista kuvaruutunäppäimistöissä on painike, jolla hiiriemulaatio käynnistetään. Kyseinen painike näyttää tältä:

Käynnistää hiiriemulaation

Katso esimerkiksi Tiny Scan -näppäimistö.

Hiiriemulaation käynnistäminen omalta sivustolta

Jos haluat lisätä hiiriemulaation uuteen tai valmiiseen sivustoon, voit luoda painikkeen, jolla se käynnistetään.

1. Siirry muokkaustilaan. (Vaihto+F5)
2. Avaa jokin sivusto.
3. Valitse painike, jolla hiiriemulaatio käynnistetään.
4. Valitse valikkokomento **Painike > Painikkeen toiminnot.**

   Ruutuun ilmestyy Painikkeen toiminnot -valintaikkuna:

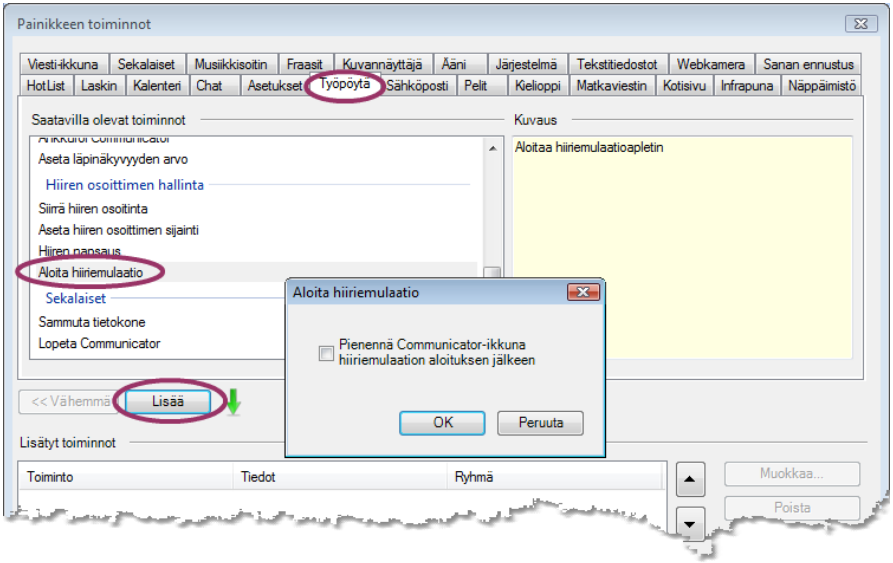

Käynnistä hiiriemulaatio -toiminnon lisääminen sivuston painikkeeseen.

5. Valitse **Työpöytä**-välilehti.
6. Etsi Toiminnot-luettelosta **Aloita hiiriemulaatio** ja valitse se.
7. Napsauta **Lisää**.

   Aloita hiiriemulaatio -valintaikkuna tulee näkyviin.
8. Valitse **Pienennä Communicator-ikkuna**, jos haluat Tobii Communicatorin ikkunan on piilossa, kun käyttäjä työskentelee työpöydällä.
9. Sulje Aloita hiiriemulaatio -valintaikkuna napsauttamalla **OK**.
10. Sulje Painikkeen toiminnot -valintaikkuna napsauttamalla **OK**.
11. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tallenna** tallentaaksesi sivustoon tehdyt muutokset.

    Nyt jos sivusto käynnistetään ja syöttötavaksi on valittu skannaus, hiiriemulaatio käynnistyy.

© 2010 Viking Software AS

Skannauskursorin ulkoasu hiiriemulaatiossa

Hiiriemulaation työkalurivin skannauskursori näkyy *aina* kehyksenä painikkeen ympärillä, vaikka Communicatorin skannauskursoriksi olisi valittu käännetty painike tai standardiväri.

Voit vaihtaa hiiriemulaation skannauskursorin ulkoasua valikkokomennolla **Asetukset > Korostus**, ja säätämällä ominaisuuksia Paksuus ja Kehyksen väri.

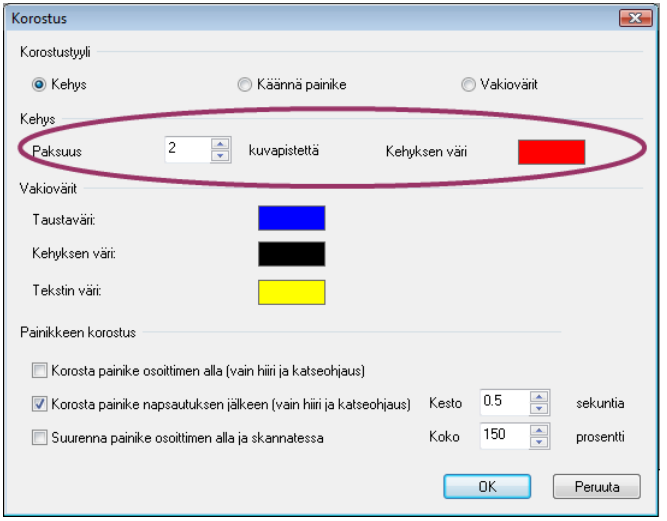

Voit muuttaa hiiriemulaation skannauskursoria aivan kuten muitakin skannauskursoreita.

Ääni- ja kuvatyökalut

Kuvakirjastot

Voit lisätä painikkeeseen minkä tahansa kuvan, jonka tiedostomuoto on BMP, WMF, GIF tai JPG. Käytä **Selaa**-painiketta niissä valintaikkunoissa, joiden avulla lisätään kuvia.

On kuitenkin helpompaa lisätä kuva Kuvakirjastosta. Sinun ei tarvitse ensin määrittää kansiota, vaan voit käyttää hakusanaa tai sanan osaa haluamasi kuvan etsimiseen.

Communicator sisältää kaksi kuvakirjastoa: SymbolStix- ja Communicator Symbols-kirjastot.

Lisätietoja näiden kirjastojen sisällön selaamisesta on kohdassa Kirjaston sisällön tarkastelu 279.

Lisätietoja oman kirjaston lisäämisestä ja kuvien hakemisesta, katso Kuvakirjaston lisääminen 274.

Kuvakirjaston lisääminen

Jos jokin tietokoneesi kansio sisältää paljon sellaisia kuvia, joita haluaisit käyttää Communicatorissa, voit määrittää kyseisen kansion Kuvakirjastoksi.

Kansion lisääminen kuvakirjastoksi ei muuta sen sisältöä millään tavalla.

Ainoastaan seuraavia tiedostomuotoja olevat kuvat näkyvät Tobii Communicatorissa: BMP, WMF, GIF, JPG.

1. Valitse valikkokomento **Työkalut > Kuvakirjastot**.
2. Valitse Kuvakirjastot-valintaikkunassa **Uusi**

   Näet Kuvakirjasto-valintaikkunan:

 © 2010 Viking Software AS

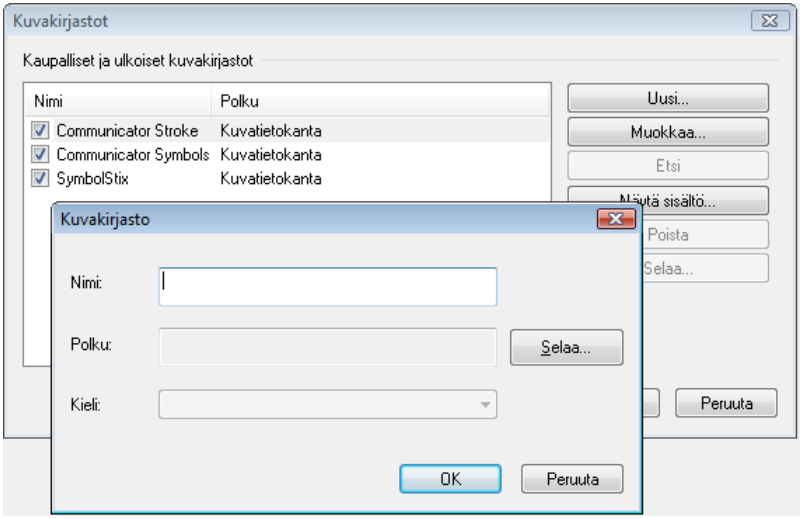

Anna nimi uudelle kuvakirjastolle.

3. Kirjoita kansion nimi ja valitse **Selaa**

   Windowsin normaali Avaa-valintaikkuna tulee näkyviin.

4. Valitse kansio, josta haluat tehdä kuvakirjaston. Communicator löytää kaikki kuvat tässä kansiossa ja kaikissa sen alikansioissa.

5. Napsauta Avaa-valintaikkunassa **OK**.

   Communicator kysyy, haluatko etsiä kuvia:

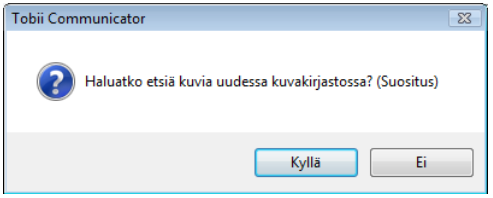

Vastaa aina kyllä.

6. Valitse **Kyllä**.

   Hetken päästää Kuvakirjaston sisältö -valintaikkuna tulee näkyviin, ja näyttää Communicatorin löytämät kuvat.

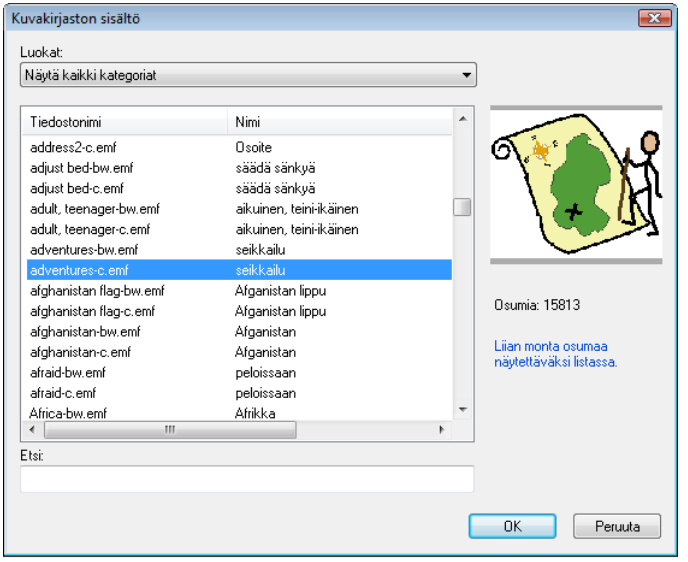

Katso, miten kuvien tiedostonimistä tuli haettavia nimiä.

7. Napsauta **OK**.

   Palaat Kuvakirjastot-valintaikkunaan, jonka luetteloruudussa näet uuden kirjaston.

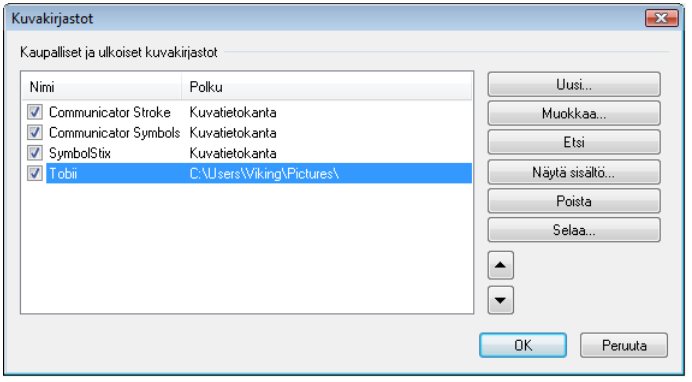

Ylimmän kirjaston kuvat löytyvät helpoiten.

8. Napsauta **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Jos lisäämäsi kuvakirjaston viereinen valintaruutu on valittu, kirjaston sisältö on lisätty kuvahakuun Communicatorin omien kuvakirjastojen ohessa. Omat kuvasi näkyvät kuitenkin hakutulosten loppupäässä, ellet muuta kirjastojen järjestystä nuolipainikkeiden avulla.

Tee omien kuvien löytämisestä helpompaa

Kun Communicator etsii kuvia lisäämistäsi kirjastoista, kunkin tiedoston nimi toimii sen hakusanana. Jos kuvatiedostojen nimet ovat muotoa w344235.wmf, ei kyseisten kuvien hakeminen onnistu.

Voit parantaa kuvien nimiä seuraavasti:

1. Valitse valikkokomento **Työkalut > Kuvakirjastot**.
2. Valitse kirjaston nimi Kuvakirjasto-valintaikkunassa.
3. Valitse **Selaa**

   Kirjastokansiosi avautuu Windowsin resurssienhallinnassa.
4. Valitse valikkokomento **Näytä > Esikatselukuvat**.

   Kuvat tulevat näkyviin:

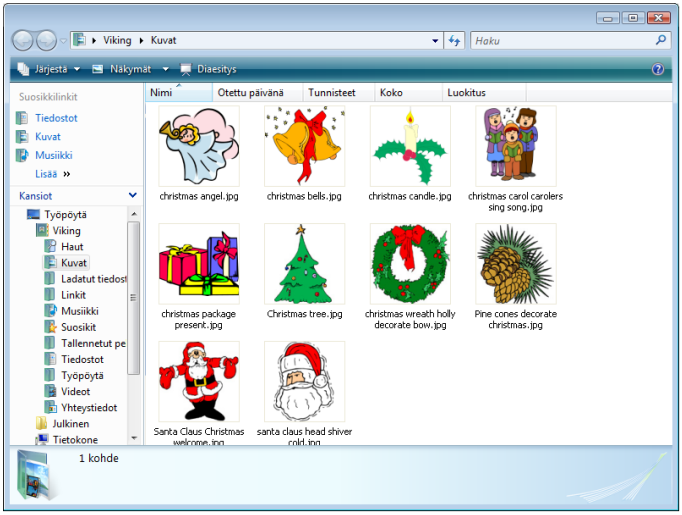

Näet Resurssienhallinnassa kuvien esikatselukuvat.

Jokaisen kuvan alla näkyy sen tiedostonimi.

5. Osoita tiedostonimeä, **napsauta oikeaa painiketta**, ja valitse **Nimeä uudelleen**.

   Tiedostonimi muuttuu muokattavaksi.

6. Korvaa vanha nimi useilla erillisillä avainsanoilla.

   Jos tiedostotyyppi on näkyvissä (tässä .jpg), älä muuta sitä osaa tiedostonimestä.

7. Kun nimi on muutettu, napsauta tiedostonimen ulkopuolella.

8. Kun olet valmis, napsauta Resurssienhallinnan oikean yläkulman Sulje-painiketta.

   Windowsin Sulje-painike.

9. Sulje Kuvakirjastot-valintaikkuna napsauttamalla **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Kirjaston sisällön tarkasteleminen

Kun haluat käyttää kuvaa, voi olla vaikeaa päättää millä sanalla etsiä, jos ei tiedä minkälaisia kuvia kirjasto sisältää.

Seuraava on ohje SymbolStix-kirjaston sisällön katseluun.

1. Valitse valikkokomento **Työkalut > Kuvakirjastot**.

   Näet Kuvakirjastot-valintaikkunan:

2. Valitse luetteloruudusta SymbolStix.

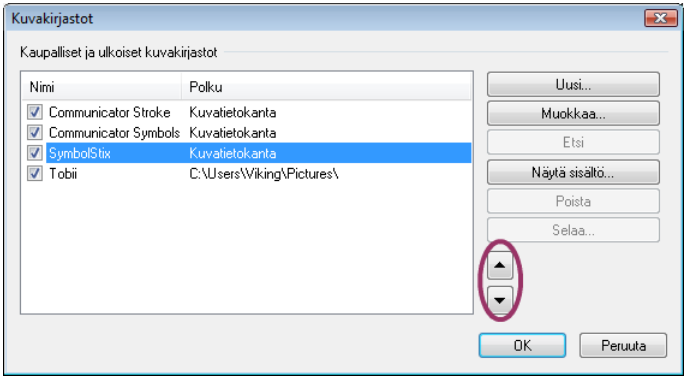

3. Valitse **Näytä sisältö**

   Näet Kuvakirjaston sisältö -valintaikkunan:

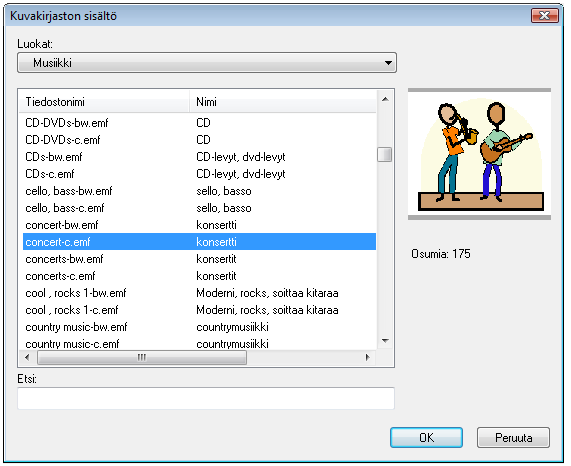

Kuvakirjaston sisältö -valintaikkunan avulla voit tarkistella kirjaston kuvia ja nimiä.

4. Näet kaikki kategoriat ja alakategoriat ikkunan yläosan pudotusvalikosta.
5. Valitse jokin alakategoria nähdäksesi sen sisältämät kuvat.

   Voit myös etsiä kirjaston kuvia valintaikkunan alaosan Etsi-kentän avulla.
6. Kun olet valmis, valitse **OK**.

 © 2010 Viking Software AS

Tietoja ääniominaisuuksista

Communicator mahdollistaa äänen lisäämisen sivustoihin. Kolme tärkeintä äänen käyttötarkoitusta ovat seuraavat:

- Käyttäjille, joilla on puheen tuoton vaikeuksia: Lisää ääniä painikkeisiin, jotta tietokone puhuu sen, mitä käyttäjä haluaa sanoa.
- Käyttäjille, joilla on vaikeuksia lukemisessa tai näkemisessä: Voit käyttää **ääntä kuuluvana vihjeenä**, jolloin tietokone kertoo käyttäjälle, mikä jokin painike tai skannausryhmä on, ennen kuin käyttäjä valitsee sen.
- Käyttäjille, joilla on näönkäytön vaikeuksia: **Puhu kirjoittaessa** auttaa käyttäjää tunnistamaan ja poistamaan kirjoitusvirheet.

Äänen lähteitä on kolme:

- **Synteettinen puhe:** Tietokone puhuu tekstiä ääneen.
- **Äänikirjastot:** Kokoelmat, jotka sisältävät sanoja, ilmauksia ja ääniefektejä.
- **Omat nauhoitetut ääneni:** Äänikirjasto, jonka voit luoda itse.

Tämä osio sisältää seuraavat ääneen liittyvät aiheet:

- Tietokoneen äänen toiminnan tarkistaminen 282
- Synteettisen puheen käyttöönotto 283
- Äänikirjaston lisääminen 285
- Äänen nauhoittaminen 288
- Kuuluvien vihjeiden asettaminen 291
- Puhu kirjoittaessa -toiminnon asettaminen 292

Lisätietoja äänen lisäämisestä painikkeisiin on kohdassa **Äänen lisääminen painikkeisiin** 92.

Toimiiko tietokoneen äänet?

Tietokoneessa on oltava jonkinlainen äänen ulostulolähde, joko sisäänrakennettu kaiutin tai ulkoiset kaiuttimet. Jos kuulet melodisen äänen Windowsin käynnistyessä, se on merkki siitä, että tietokoneessa on äänilähde, ja voit hypätä tämän osion yli.

Tobii Communicatorin mukana toimitetaan tarpeelliset ääni- ja puheohjaimet, jotka asentuvat automaattisesti Communicatorin asennuksen yhteydessä.

Äänen tarkistaminen

1. Napsauta kaiutinkuvaketta Windowsin tehtäväpalkissa.

   Näet pienen äänenvoimakkuuden säätimen:

   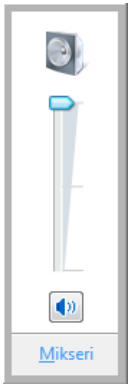

   Windowsin ilmaisinalueen äänenvoimakkuuden säädin.

2. Jos **Mykistä**-valintaruutu on valittu, poista valinta.
3. Vedä liukusäädintä ylöspäin.
4. Napsauta liukusäädintä.

   Jos kuulet "donk"-äänen (tai minkä tahansa äänen), äänet toimivat ja olet valmis.

© 2010 Viking Software AS

5. Jos et kuule ääntä, tarkista, ettei sisäänrakennetun tai ulkoisten kaiuttimien äänenvoimakkuus ole liian hiljaisella tai kokonaan pois päältä.

6. Jos käytössä on ulkoiset kaiuttimet, tarkista, että ne on kytketty päälle.

7. Napsauta liukusäädintä uudestaan. Jos kuulet ääntä nyt, äänet toimivat, ja olet valmis.

   Jos äänet eivät edelleenkään toimi, ota yhteyttä tietokoneen toimittajaan ja pyydä apua.

Synteettisen puheen käyttöönotto

Synteettinen puhe on kätevä tapa saada tietokone lausumaan tekstiä ääneen. Kun lisäät ääntä painikkeisiin synteettisen puheen avulla, sinun ei tarvitse huolehtia äänikirjastoista, kun siirrät sivustoja.

Noudattamalla tämän aiheen ohjeita voit saada synteettisestä puheesta toimivan ratkaisun painikkeiden tekstin lukemiseen tai Puhu kirjoittaessa -toimintoon.

Joissakin tietokoneissa synteettinen puhe täytyy ensin asentaa ja ottaa käyttöön ennen kuin sitä voidaan käyttää. Jos käytössä on Windows XP tai Vista, asennus on luultavasi jo tehty.

Synteettisen puheen käyttöönottaminen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.

2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Ääniasetukset.**

   Näet Ääniasetukset-valintaikkunan:

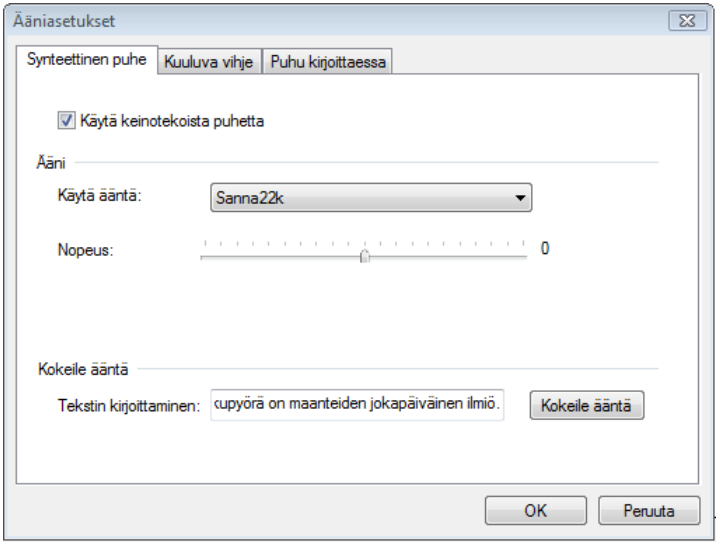

Synteettinen puhe -välilehti.

3. Aseta valintamerkki kohtaan **Käytä keinotekoista puhetta**.
4. Valitse ääni pudotusvalikosta **Valitse ääni**.
5. Jos luettelossa ei ole yhtään ääntä, asenna synteettinen puhe Communicator 4:n mukana toimitetulta CD-levyltä.
6. Kuuntele valitsemaasi ääntä napsauttamalla **Kokeile ääntä**-painiketta. Jos et kuule mitään, katso Toimiiko ääni? 282
7. Sulje Ääniasetukset napsauttamalla **OK**.

 © 2010 Viking Software AS

Äänikirjaston lisääminen

Äänikirjasto on kokoelma äänitiedostoja. Jokainen tiedosto on nimetty sen sisältämän äänen (tavallisesti puhuttu sana tai fraasi) mukaan. Tiedostot voidaan järjestää kansioihin.

Äänikirjastoja ja Omat nauhoitetut ääneni -kansiota voidaan käyttää synteettisen puheen sijasta, jotta saadaan aidomman kuuloista puhetta.

Kun käytettävänä on ainakin yksi äänikirjasto, voi olla järkevää valita Ääni-valintaikkunasta Nauhoitettu ääni, kun lisäät äänen painikkeeseen:

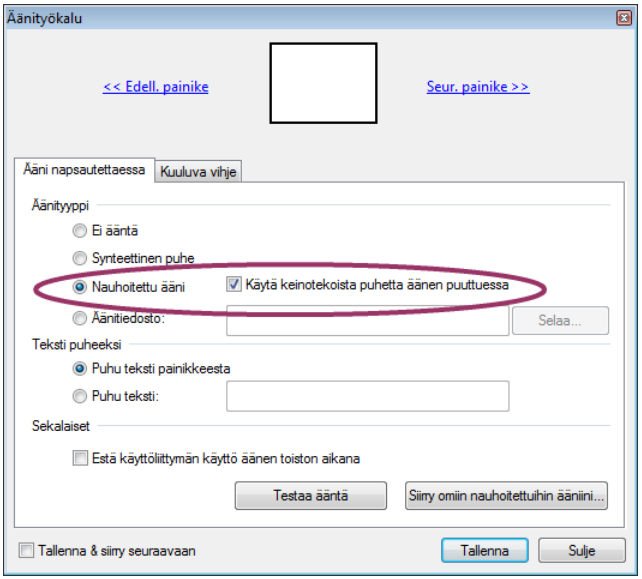

*Jos valitset **Nauhoitettu ääni**, valitse myös **Käytä keinotekoista puhetta, jos nauhoitettua ääntä ei löydy**.*

Huomaa, että kun Communicator toistaa nauhoitetun äänen, se etsii painikkeen tekstiä vastaavaa äänitiedostoa, ellet valitse **Soita tiedosto** ja määritä tiedostonimeä. Jos vastaavaa tiedostonimeä ei löydy, ohjelma käyttää synteettistä puhetta painikkeen tekstin puhumiseen.

© 2010 Viking Software AS

Miksi lisätä äänikirjastoja?

Äänikirjastojen avulla Communicator voi etsiä automaattisesti nauhoitettua ääntä, joka vastaa painikkeen nimeä tai kirjoitettua tekstiä, tai se voi lukea painikkeen tekstiä skannauksen aikana.

Voit myös tehdä oman kirjaston nimeltä Omat nauhoitetut ääneni 288.

Äänikirjaston lisääminen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Työkalut > Äänikirjastot**.

   Näet Äänikirjastot-valintaikkunan:

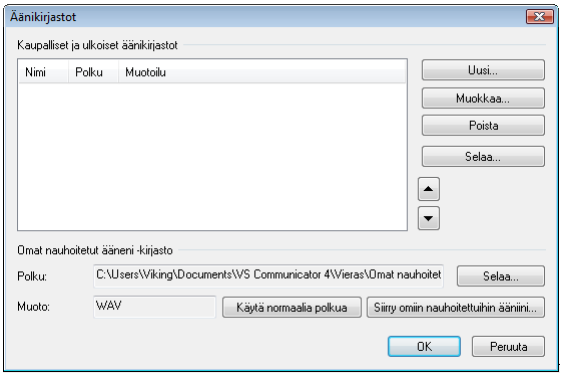

   Tässä kuvassa yhtään kirjastoa ei ole lisätty.

3. Valitse **Uusi**.

   Näet Äänikirjaston ominaisuudet -valintaikkunan.

4. Napsauta **Selaa**.

   Näet Selaa kansiota -valintaikkunan:

© 2010 Viking Software AS

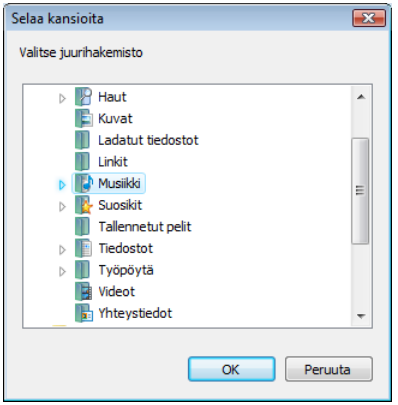

Kansioiden selaaminen.

5. Valitse kansio, joka sisältää äänitiedostoja ja napsauta **OK**.

   Palaat Äänikirjaston ominaisuudet -valintaikkunan:

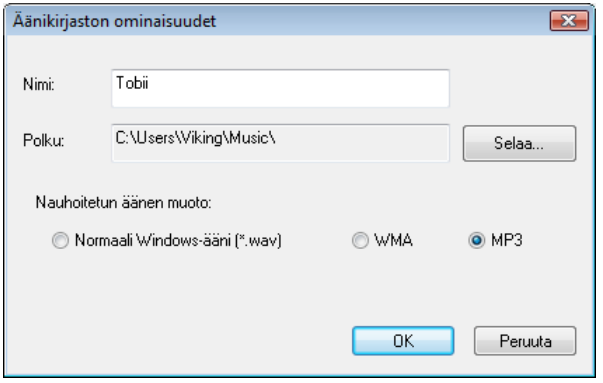

Valitse kirjaston äänitiedostojen tiedostomuoto.

6. Anna kirjastolle nimi.
7. Valitse minkä tyyppisiä äänitiedostoja kyseinen kirjasto sisältää.

   Communicator toimii nopeammin, jos tiedostomuoto on määritetty.
8. Sulje Äänikirjaston ominaisuudet -valintaikkuna napsauttamalla **OK**.
9. Sulje Äänikirjasto-valintaikkuna napsauttamalla **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Äänen nauhoittaminen

Tietokoneessa on oltava mikrofoni, jotta ääntä voidaan nauhoittaa. Huomaa, että useissa kannettavissa tietokoneissa on sisäänrakennettu mikrofoni.

Nauhoitetut äänet muodostavat kirjaston, joka on kaikkien sivustojen käytettävissä.

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina F10.
2. Valitse valikkokomento **Työkalut > Omat nauhoitetut ääneni**.

   Nauhoitetut äänet -valintaikkuna tulee näkyviin.
3. Lisää uusi ääni valitsemalla **Uusi Ääni...**.

   Näet Nauhoita uusi ääni -avustajan:

Anna nauhoitukselle nimi.

4. Nimeä nauhoituksesi.

   Jos olet nauhoittamassa puhetta, kirjoita nimeksi se, mitä aiot sanoa.

   Jos nauhoitat muunlaisia ääniä, tee nimestä lyhyt ja kuvaava.
5. Valitse **Seuraava**.

   Jos Seuraava-painike on harmaana, olet käyttänyt virheellistä merkkiä kohdassa Äänen nimi. Yritä kirjoittaa se eri tavalla.

© 2010 Viking Software AS

Siirryt avustajan kohtaan Nauhoita ääni.

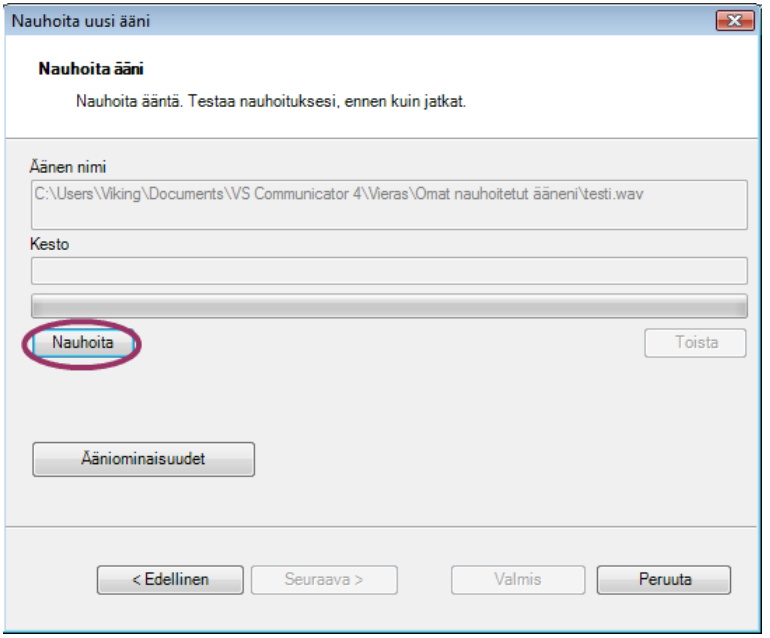

Nauhoita ääni.

6. Napsauta **Nauhoita**. (Painike muuttuu välittömästi Pysäytä-painikkeeksi, joten voit jättää hiiren samaan paikkaan.)
7. Puhu tai tee ääni.
8. Napsauta **Pysäytä**.
9. Tarkista, onko ääni haluamasi kuuloinen napsauttamalla **Toista**.
10. Kun olet tyytyväinen, valitse **Seuraava**.

    Näet Nauhoita uusi ääni -avustajan viimeisen ruudun.
11. Voit nauhoittaa uuden äänen valitsemalla **Seuraava**. Jos et halua enää nauhoittaa, valitse **Valmis**.

© 2010 Viking Software AS

Nauhoitettujen äänten työstäminen

Kun olet nauhoittanut muutaman äänen, valintaikkuna näyttää tältä:

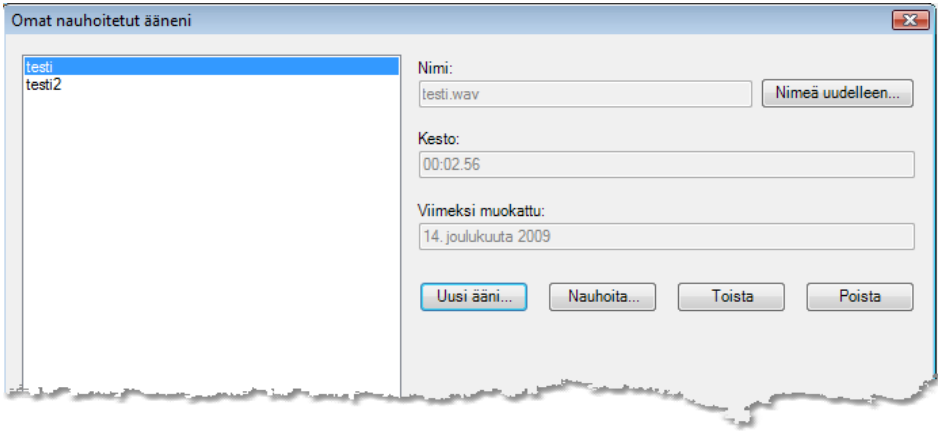

On tärkeää antaa nauhoitetuille äänille nimi, joka vastaa painikkeen tekstiä.

Valitse ääni vasemmalla olevasta luettelosta ja käytä **Toista**-, **Nimeä uudelleen**- tai **Poista**-painikkeita oikealla.

© 2010 Viking Software AS

Kuuluvan vihjeen asetukset

Käyttäjille, joilla on vaikeuksia lukemisessa tai näkemisessä, voidaan antaa **kuuluvia vihjeitä**, joiden avulla tietokone kertoo käyttäjälle, mikä jokin painike tai skannausryhmä on, ennen kuin käyttäjä valitsee sen.

Kuuluva vihje on asetus, joka koskee tiettyä *käyttäjää*. Tämä tarkoittaa, että asetus vaikuttaa kaikkiin käyttäjän käyttämiin sivustoihin.

Käytä kuuluvia vihjeitä tai poista ne käytöstä

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Ääniasetukset**.
3. Valitse Ääniasetukset-valintaikkunassa **Kuuluva vihje**-välilehti.

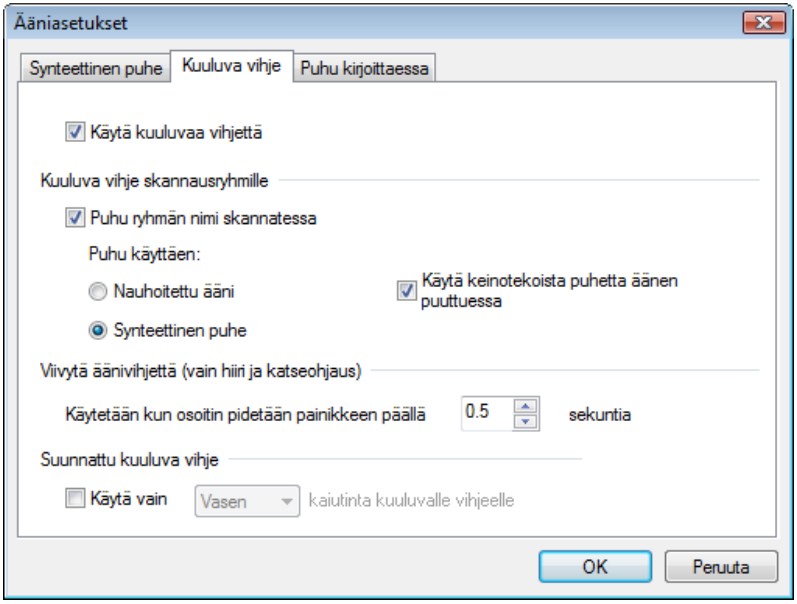

Ääniasetukset vaikuttavat kaikkiin käyttäjän käyttämiin sivustoihin.

4. Ota kuuluvat vihjeet käyttöön asettamalla valintamerkki kohtaan **Käytä kuuluvaa vihjettä**. Poista ne käytöstä poistamalla valintamerkintä.

© 2010 Viking Software AS

5. Jos käyttäjä käyttää skannausta, voi olla hyvä valita **Puhu ryhmän nimi skannatessa**.

6. Käytä hiirisyötön (viipyily tai napsaus) kanssa valintaa **Napsausviive hiiren painikkeen vapautuksen jälkeen**. Tämä asetus estää puolittaisten vihjeiden kuulumisen, kun käyttäjä liikuttaa hiirtä painikkeiden yli.

7. Harkitse **Suunnattu kuuluva vihje** valinnan käyttöä, jos käyttäjällä on myös käytössä Puhu teksti painikkeesta. Kuuluva vihje on tarkoitettu käyttäjää varten, kun taas painikkeen ääni on suunnattu ulkopuoliselle kuuntelijalle. Voit vähentää melua ja sekaannusta lähettämällä nämä kaksi ääntä eri kaiuttimista - säätäen äänen voimakkuuden ja suunnan kullekin kaiuttimelle.

8. Kun olet tyytyväinen valintoihin, valitse **OK**.

Puhu kirjoittaessa -toiminnon asetukset

Puhu kirjoittaessa voi olla hyödyllinen käyttäjille, joilla on vaikeuksia lukemisessa tai näkemisessä, joilla on kognitiivisia vaikeuksia.

Puhu kirjoittaessa -toimintoa käytetään kaikissa sivustoissa, jotka sisältävät viesti-ikkunan: Teksti-, näppäimistö-, viestitys- ja sähköpostisivustot.

Tämä asetus koskee tiettyä käyttäjää. Tämä tarkoittaa, että asetus vaikuttaa kaikkiin käyttäjän käyttämiin sivustoihin.

Puhu kirjoittaessa toimii vain, jos synteettinen puhe on käytössä. Katso Synteettisen puheen käyttöönotto 283.

Ota käyttöön Puhu kirjoittaessa tai poista se käytöstä

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.

2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Ääniasetukset**.

   Näet Ääniasetukset-valintaikkunan.

3. Valitse **Puhu kirjoittaessa -välilehti.**

 © 2010 Viking Software AS

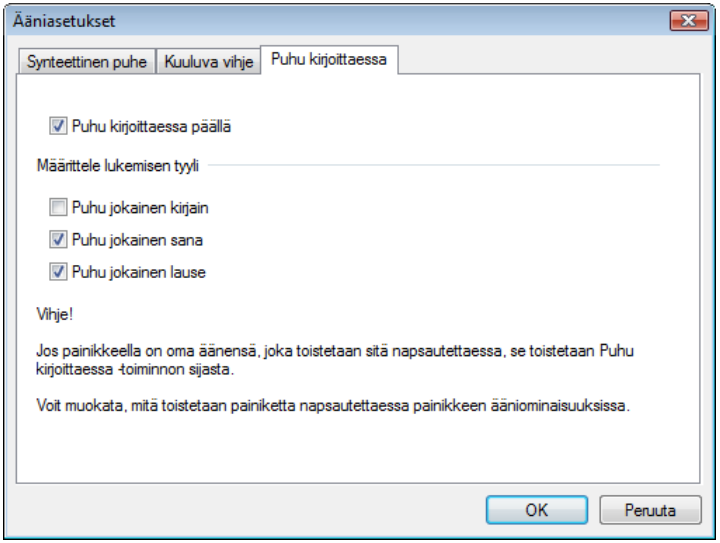

Ääniasetukset vaikuttavat kaikkiin käyttäjän käyttämiin sivustoihin.

4. Ota toiminto käyttöön valitsemalla **Puhu kirjoittaessa päällä**. Poista se käytöstä poistamalla valintamerkintä.
5. Osoita Communicatorille, milloin sen tulee puhua äänen, lisäämällä ja poistamalla valintamerkintöjä.
6. Kun olet valmis, valitse **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Työkalut

Kontaktien hallinnoiminen

Tobii Communicator 4:n Premium-versio sisältää tuen täysimittaiselle sähköpostiohjelmalle ja matkapuhelinviestitykselle.

Jos käyttäjä hyödyntää jompaa kumpaa tai molempia näistä ominaisuuksista, harkitse käyttäjän yhteystietojen tuomista 340 tai lisäämistä.

Omat kontaktit -ikkunan avaaminen

Omat kontaktit -valintaikkunan, jossa voit lisätä ja muokata yhteystietoja, voi avata kahdella tavalla.

- Valitse valikkokomento **Työkalut > Omat yhteystiedot**.
- Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja**. Valitse ylärivin painikkeista **4: Muokkaa käyttäjän asetuksia**
- Napsauta painiketta **Hallinnoi kontakteja**

Omat kontaktit -valintaikkuna

Omat kontaktit -valintaikkuna näyttää jotakuinkin tältä, kun olet lisännyt tai tuonut siihen tietoja.

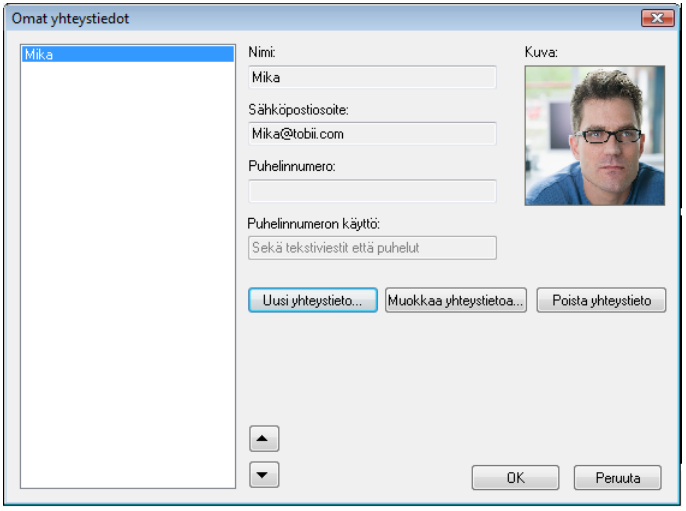

Hallinnoi kontakteja - Communicatorin osoitekirja.

© 2010 Viking Software AS

- Lisää uusi henkilö valitsemalla **Uusi kontakti.**
- Katsele henkilöiden yhteystietoja napsauttamalla heidän nimiä vasemmalla olevasta listasta. Tiedot näkyvät oikealla puolella.
- Poista kontakti napsauttamalla kyseistä nimeä vasemmalla olevasta listasta. Valitse sitten **Poista kontakti**.

© 2010 Viking Software AS

Fraasien hallinnoiminen

Fraaseja käytetään nopeuttamaan kirjoittamista tekstikommunikaatio-, sähköposti- ja tekstiviestisivustoilla. Voit aina halutessasi lisätä tai muokata fraaseja.

- Jos käyttäjä täyttää kaavakkeita verkossa, lisää fraaseihin yleisimmin kysytyt tiedot, kuten nimi, osoite ja puhelinnumero.
- Kokonaisia tekstiviestejä voidaan myös lisätä fraaseiksi. "Huomenta, äiti! Nousin juuri ylös ja kaikki on hyvin täällä." "Moi äiti, voitko soittaa minulle?"

Huomaa, että jotkin sivustot käyttävät vain yhtä fraasikategoriaa. Näissä tapauksissa sivusto käyttää sitä kategoriaa, jonka olet asettanut **oletukseksi**.

Omat fraasit -ikkunan avaaminen

Omat fraasit -valintaikkunan, jossa voit lisätä ja muokata fraaseja, voi avata kahdella tavalla.

- Valitse valikkokomento **Työkalut > Omat fraasini**.
- Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja**. Valitse ylärivin painikkeista **4:** Napsauta painiketta **Lisää fraaseja**

Omat fraasit -valintaikkuna

Omat fraasit -valintaikkunassa voit lisätä, muuttaa ja poistaa fraasikategorioita. Fraasikategorian sisällä voit lisätä, muokata tai poistaa fraaseja.

Kun muokkaat fraaseja, voit myös asettaa niille yleisyysarvon. Yleisyys-asetus määrittää, miten korkealle kyseinen fraasi sijoittuu muiden samalla sanalla tai sanoilla alkavien sanojen joukossa. Ensisijaiset fraasit näkyvät ensimmäisenä käyttäjän "ehdotetut fraasit" listassa.

© 2010 Viking Software AS

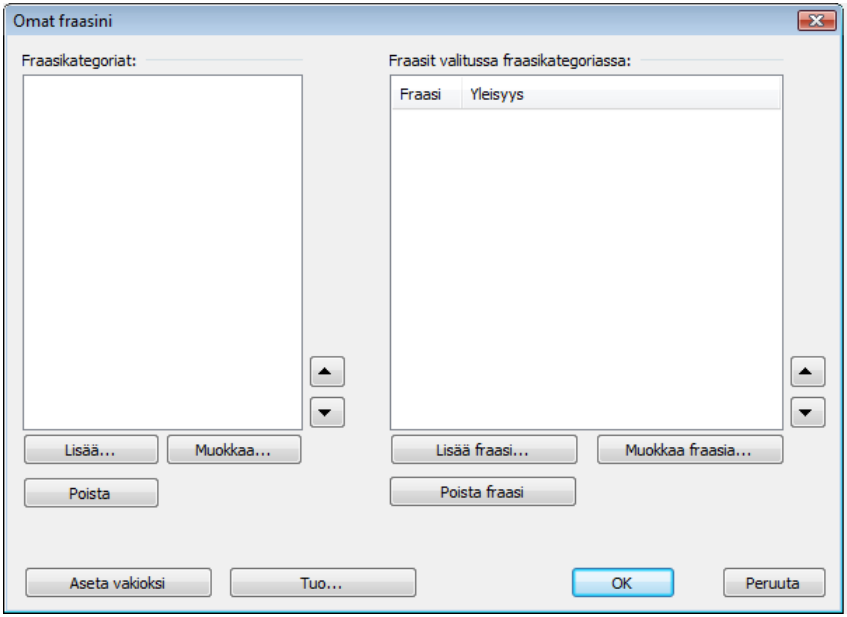

Fraasien käyttö kirjoittaessa säästää käyttäjän aikaa.

Sanakirjat

Sanakirjat ovat käytössä kaikissa Communicatorin sähköposti-, tekstiviestitys- ja kommunikaatiosivustoissa – kaikkialla, missä käytetään Sanan ennustusta.

Tässä näet Sanan ennustuksen käytössä: Käyttäjä on kirjoittanut ***mor***, ja Sanan ennustus -älypainike tarkistaa **sanakirjasta** ja sisäisestä yleisyysluettelosta mahdollisia sanoja, jotka alkavat kirjaimilla "mor", kuten ***morning***:

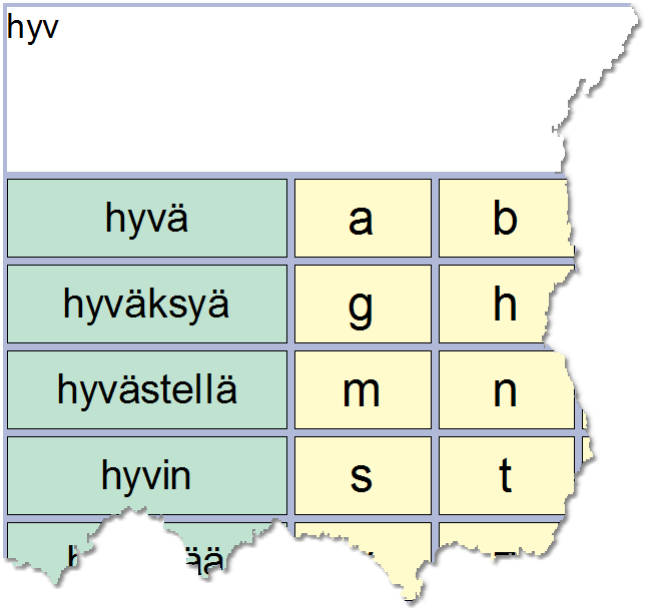

Valitse valikkokomento **Työkalut > Sanakirjat**, jotta pääse työskentelemään sanakirjan kanssa.

© 2010 Viking Software AS

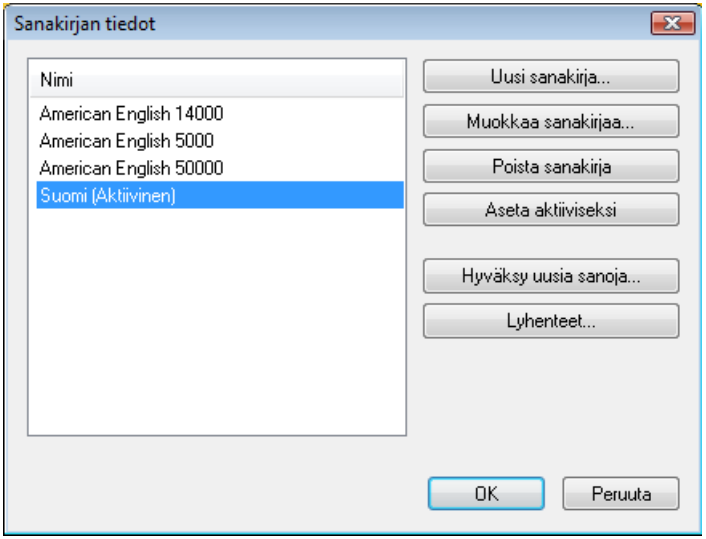

Vain yksi sanakirja voi olla aktiivisena kerrallaan.

Aseta sanakirja aktiiviseksi

Aktiivisen sanakirjat asettaminen on ehkä kaikkein tärkein valinta, koska Communicator käyttää vain yhtä sanakirjaa kerrallaan.

- Valitse luettelosta sanakirjan nimi.
- Valitse **Aseta aktiiviseksi.**

Hyväksy uusia sanoja

Jos Sanan ennustus 313 on asetettu **oppimaan uusia sanoja**, Communicator yllä pitää luetteloa kaikista sanakirjasta puuttuvista sanoista, jotka käyttäjä on kirjoittanut eikä ole pyyhkinyt pois.

- Tarkastele näitä sanoja napsauttamalla **Hyväksy uusia sanoja.**
- Käy sanaluettelo läpi ja hyväksy oikein kirjoitetut sanat ja poista virheelliset. Hyväksytyt sanat lisätään käyttäjän sanakirjaan.

© 2010 Viking Software AS

Vaihtoehtoiset ääntämiset

Synteettisen puheen käyttäjän kannalta jatkuvat mekaaniset äännösvirheet saattavat tuntua ärsyttäviltä.

Voit "valmentaa" puhesyntetisaattoria lausumaan tiettyjä sanoja Vaihtoehtoiset ääntämiset -työkalun avulla.

Tietokoneen puheominaisuuden on oltava käytössä, katso Synteettisen puheen käyttöönotto 283.

Halutun ääntämisen lisääminen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Työkalut > Vaihtoehtoiset ääntämiset**.

   Näet Vaihtoehtoiset ääntämiset -valintaikkunan:

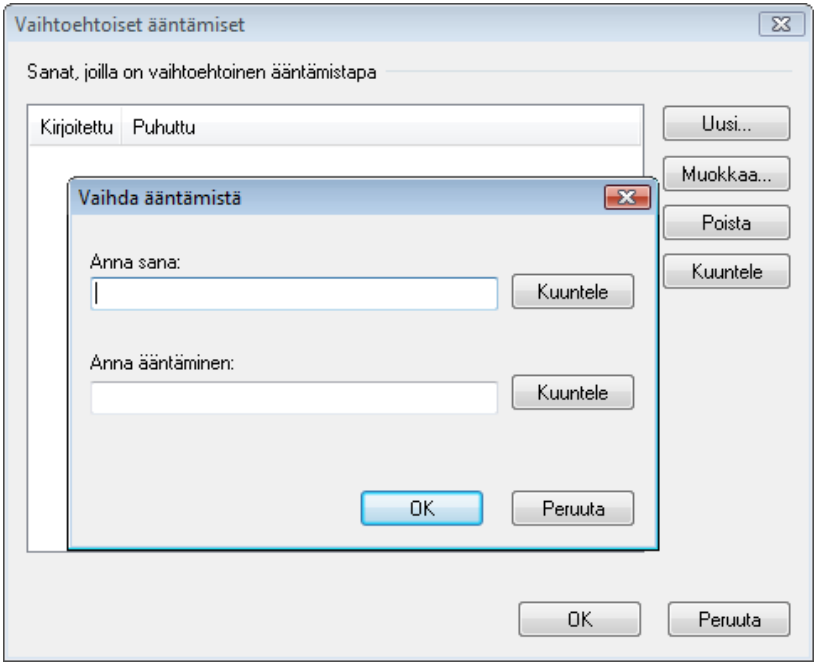

Usein sopiva kirjoitusasu löytyy vain kokeilemalla. Erikoisaakkosten tuntemusta ei kuitenkaan tarvita.

© 2010 Viking Software AS

3. Lisää uusi ääntäminen napsauttamalla **Uusi**.
4. Kirjoita sana niin kuin se pitäisi kirjoittaa. Tämä on se asu, jossa tietokone kohtaa sanan.
5. Tarkista, onko sanassa ääntämisongelmaa napsauttamalla **Kuuntele**.
6. Kirjoita sana nyt foneettisessa asussa. Toisin sanoen, kirjoita se niin kuin se äännetään. Oikea muoto löytyy vain kokeilemalla.
7. Tarkista, onko synteettisen äänen tulkinta kyseisestä sanasta tyydyttävä valitsemalla **Kuuntele**.
8. Kun olet tyytyväinen, valitse **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Järjestä Minun sivustoni

Valitse valikkokomento **Työkalut > Järjestä Minun sivustoni**, jotta näet tämän valintaikkunan.

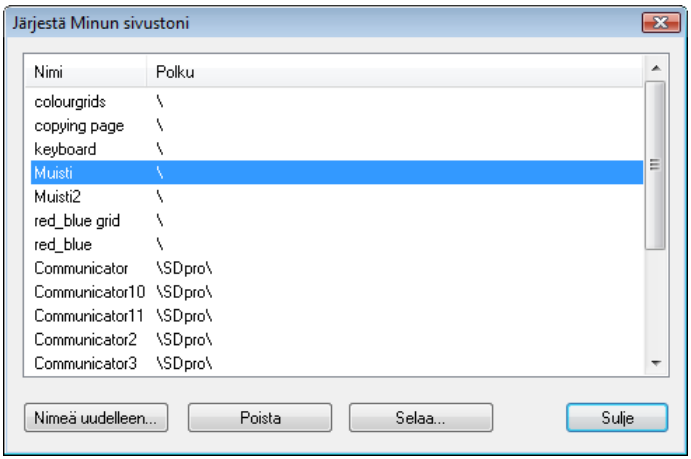

Kätevä keino nimetä sivustoja uudelleen.

Tämän työkalun avulla voit poistaa sivuston tai nimetä sen uudelleen. Älä kuitenkaan nimeä uudelleen sellaisia sivustoja, joihin olet linkittänyt muista sivustoista, koska nämä linkit lakkaisivat toimimasta.

Eräs tämän valintaikkunan hyödyllisistä toiminnoista on Selaa-painike, joka avaa suoraan sen kansion (ja alikansiot), missä omien sivustojen pitäisi sijaita **Asetukset > Tietokansiot** -komennon mukaan. Jos olet kuitenkin tallentanut sivustoja muualle, et näe niitä tässä.

© 2010 Viking Software AS

Asetukset

Tietoja ominaisuuksista ja asetuksista

Useat mallisivustot ja älypainiketyypit sisältävät *sekä* Ominaisuudet *että* Asetukset -valintaikkunan; kaksi eri paikkaa, missä tehdä valintoja.

Miksi?

Asetukset-valintaikkunoissa tehdyt valinnat koskevat automaattisesti kaikkia tietyn tyyppisiä sivustoja, esimerkiksi ensisijainen näppäimistöasettelu koskee kaikkia käyttäjän ruutunäppäimistöjä.

- **Asetukset-valikosta** löydät kaikki asetukset.

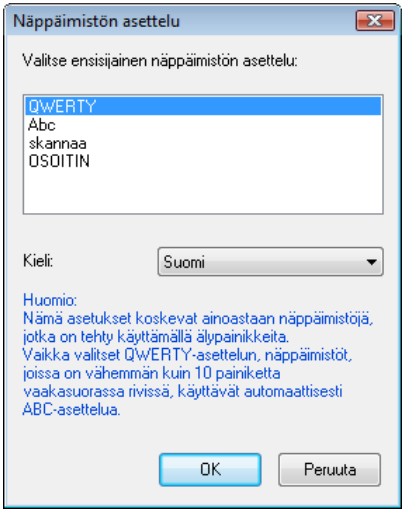

Näppäimistön asettelun asetukset - tyypillinen asetukset-valintaikkuna, joka löytyy Asetukset-valikosta.

Ominaisuudet-valintaikkunoissa tehdyt valinnat koskevat yksittäistä sivua tai sivustoa, esimerkiksi jotain kuvaketta tai väriä.

- Avaa sivusto muokkaustilassa. **Napsauta oikealla painikkeella** jotakin älypainiketta. Löydät **Ominaisuudet**-komennon valikon alaosasta.

© 2010 Viking Software AS

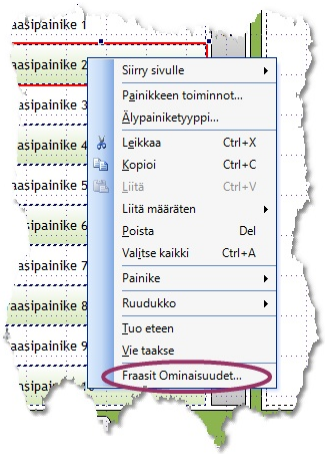

Valitse älypainike Fraasieditori-sivustossa, napsauta oikeaa painiketta ja löydät Fraasien ominaisuudet -komennon.

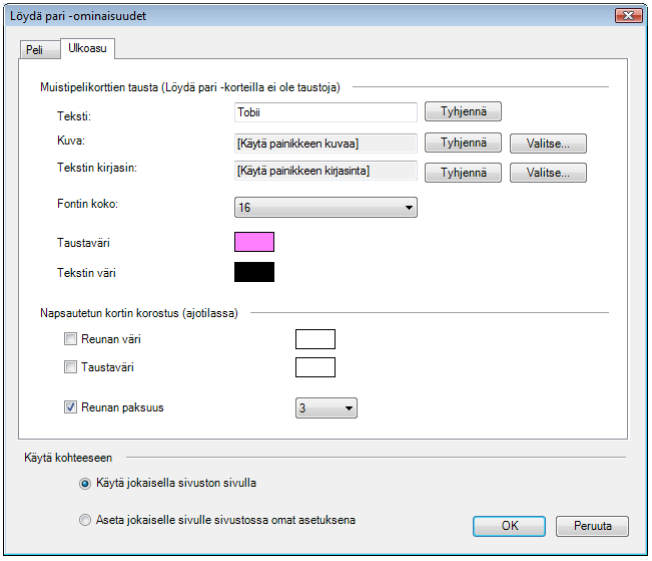

Avaa Muistipeli-sivusto muokkaustilassa, napsauta jotakin korttipainiketta oikealla painikkeella ja valitse Löydä pari -ominaisuudet, jotta näet tämän Ominaisuudet-valintaikkunan.

Syöttötavat

Katso Käyttäjäasetusten muokkaaminen 54 luvussa Määrittäminen käyttäjää varten.

© 2010 Viking Software AS

Skannausasetukset

Tietoa skannausasetuksista on kohdassa: Skannausasetukset 253.

© 2010 Viking Software AS

Hiiriemulaatio

Tietoa hiiriemulaatiosta (Communicator 3:ssa nimellä AppScan) kohdassa: Hiiriemulaatio 310

© 2010 Viking Software AS

Korostus

MyTobii-käyttäjät: Katseen kohdistuspisteen korostusta hallitaan MyTobii-näytön omista valikoista. **Skannausta** syöttötapana käyttävät voivat muuttaa skannauskursorin ulkonäköä tästä valintaikkunasta. Katso Skannauskursorin ulkoasu 252. **Hiiren napsauksen** ja **hiiri viipyilyn** käyttäjät voivat tässä valintaikkunassa muokata hiiren osoittaman painikkeen tai juuri painetun painikkeen korostusta.

Korostuksen määrittäminen

1. Avaa Korostus-valintaikkunan valikkokomennolla **Asetukset > Korostus.**

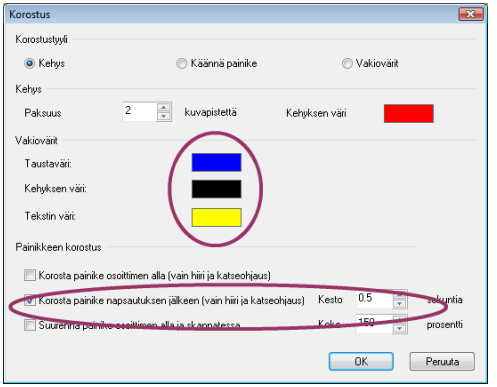

Korostuksen tarkoituksena on tuottaa selvä kontrasti painikkeiden ja taustan välillä.

2. Valitse jokin vaihtoehto ikkunan alaosan kohdasta **Painikkeen korostus**.

   Jos aiot käyttää korostusta, sinun on valittava yksi kahdesta ympyröidystä vaihtoehdoista.

3. Valitse valintaikkunan yläosasta **Korostustyyli**.

   Jos valitset tyyliksi **Kehys**, valitse paksuus ja kehyksen väri Kehys-osiosta.

   Jos valitset **Käännä painike**, sinun ei tarvitse tehdä muita valintoja.

   Jos valitset **Vakiovärit**-vaihtoehdon, valitse haluamasi värit valintaikkunan keskiosan *samannimisestä* osiosta.

4. Kun olet tyytyväinen valintoihin, valitse **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Ääniasetukset

Lisätietoja ääniasetuksista on kohdissa:

Synteettisen puheen käyttöönotto 283

Kuuluvan vihjeen asetukset 291

Puhu kirjoittaessa -toiminnon asetukset 292

© 2010 Viking Software AS

Sanan ennustus

Kuten muut asetukset, Sanan ennustuksen asetukset koskevat käyttäjää. Toisin sanoen tässä valintaikkunassa tehdyt valinnat vaikuttavat sanan ennustuksen toimintaan kaikissa käyttäjän käyttämissä sivustoissa. Sanan ennustuksen asetuksia ei ole mahdollista määrittää sivustokohtaisesti.

Sanan ennustus käyttää sanakirjaa ja yleisyysluetteloa ennustamaan, mitä sanaa käyttäjä on juuri kirjoittamassa.

Sanan ennustus säästää monien Communicatorin käyttäjien aikaa ja vaivaa.

Sanan ennustus -älypainikkeet ovat käytössä useissa tekstikommunikaatio-, tekstiviestitys- ja sähköpostimallisivustoissa.

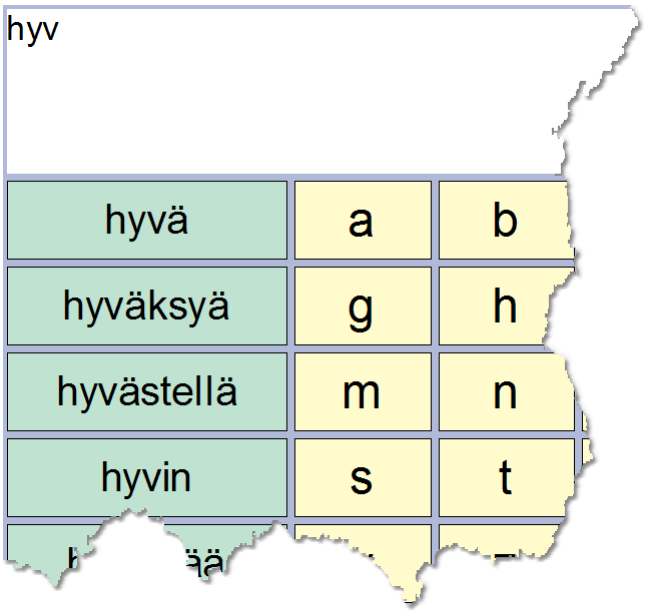

*Sanan ennustus käytössä mallisivustossa. Käyttäjä kirjoittaa **mor** ja Sanan ennustus -painikkeet ehdottavat **more, moral** ja **morning**.*

Sanan ennustuksen määrittäminen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Sanan ennustus**.

Näet seuraavan valintaikkunan:

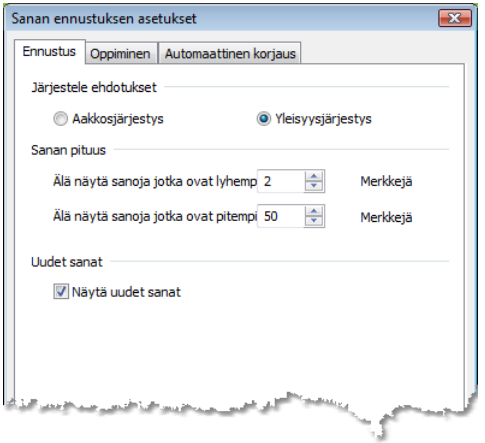

Lyhyitä sanoja on turha ennustaa.

"Järjestele ehdotukset" määrittää, mitkä sanat näytetään ensimmäisenä. Useimmissa sivustoissa, jotka sisältävät Sanan ennustuksen, on vain muutama Sanan ennustus -painike.

"Sanan pituus" karsii pois lyhyet sanat, joiden kirjoittamiseen ei tarvita Sanan ennustusta, ja liian pitkät sanat, jotka luultavasti sisältävät "jumiutuneita" näppäimiä eikä tarkoituksenmukaista kirjoitusta.

Huomaa valintaruutu Näytä uudet sanat. Uudet sanat ovat sanoja, jotka käyttäjä on kirjoittanut aiemmin, mutta ne eivät ole vielä sanakirjassa. Siksi uudet sanat saattavat sisältää kirjoitusvirheitä tai ei-toivottuja sanoja.

(Uusia sanoja voi katsella ja hyväksyä tai poistaa Sanakirjan asetukset -valintaikkunasta 300.)

3. Tee valintasi ja valitse sitten **Oppiminen**-välilehti.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

 © 2010 Viking Software AS

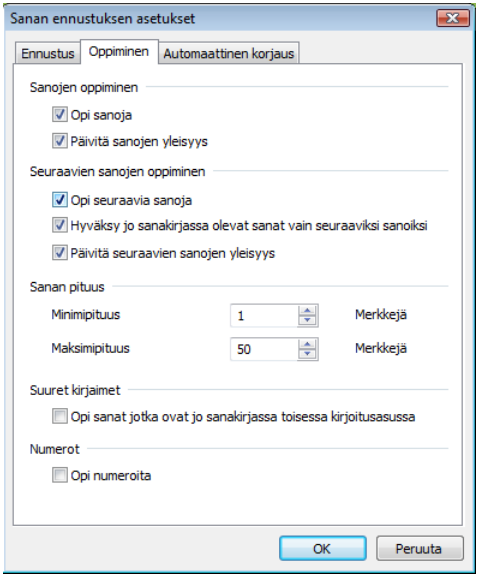

Nämä asetukset saavat Sanan ennustuksen oppimaan. Ja kasvamaan.

Parhaan mahdollisen käyttäjäystävällisyyden saavuttamiseksi suosittelemme, että valitset kohdat **Sanojen oppiminen** ja **Päivitä sanojen yleisyys**. Näiden valintojen tekeminen kuitenkin saa Sanan ennustuksen "kasvamaan", joten jos käyttäjän tietokoneen levytila on hyvin rajallinen, voi nämä valinnat poistaa.

Opi sanat, jotka ovat jo sanakirjassa toisessa kirjoitusasussa tarkoittaa, että ohjelma pitää uutta sana, joka on kirjoitettu isolla alkukirjaimella eri sanana: Tämä tarkoittaa, että järjestelmä oppisi sanan *Olen* uutena sanana, vaikka se tuntisi jo sanan *olen*.

4. Tee valintasi ja valitse sitten **Automaattinen korjaus** -välilehti.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

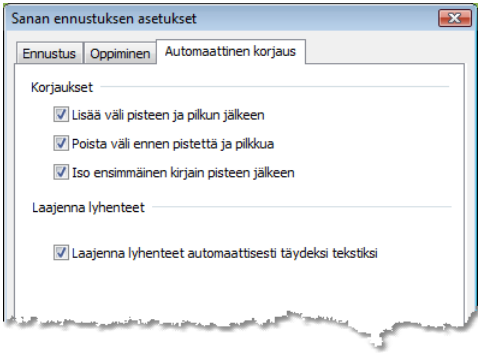

Kuvassa näkyy suositellut valintamerkinnät.

Automaattisen korjauksen valinnoilla siistitään tyypillisiä kirjoituskäytäntöjä.

Huomaa erityisesti kohta **Laajenna lyhenteet**. Voit katsella tai muokata lyhenne- ja laajenneluetteloa valikkokomennolla Työkalut > Sanakirjat 300.

5. Kun olet tyytyväinen näiden kolmen välilehden valintoihin, valitse **OK**.

 © 2010 Viking Software AS

Näppäimistön asettelun asetukset

Joidenkin mallinäppäimistöjen kirjainten järjestystä voidaan vaihtaa automaattisesti niin, että ne sopivat kunkin käyttäjän syöttötapaan ja näppäimistötottumukseen. Tämän käyttöoppaan kirjoittamishetkellä näitä sivustoja ovat seuraavat:

- Tekstisivustot: *Words Pronto*, *Words Pronto Premium*, *Ilmaisutaulu*, *Fraasin ennustus* ja *Fraasin ennustus Premium*.
- Näppäimistösivustot: *Yksinkertainen* ja *Tavallinen*
- Jos luot omia näppäimistöjä Näppäimistön näppäin -älypainikkeiden avulla, luomasi näppäinpainikkeet reagoivat myös Näppäimistön asettelun asetuksiin.

Ensisijaisen asettelun määrittäminen

1. Valitse käyttäjän ensisijainen näppäimistöasettelu Näppäimistön asettelu -valintaikkunassa, joka löytyy seuraavasti:
   - Valitse valikkokomento **Asetukset > Näppäimistön asettelu**.
   - Voit myös käyttää valikkokomentoa **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja**. Valitse ylärivin painikkeista **4: Muokkaa käyttäjän asetuksia.** Napsauta painiketta **Näppäimistön asettelu**

   Näet Näppäimistön asettelu -valintaikkunan:

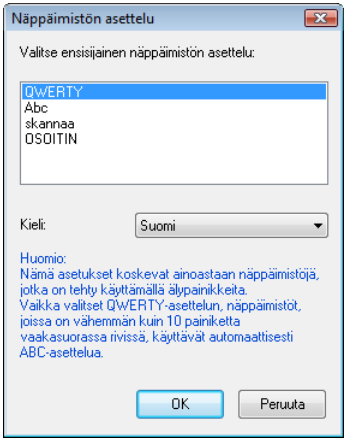

Voit vaihtaa näppäinten järjestystä useissa näppäimistöissä.

2. Valitse näppäimistö luettelosta ja napsauta **OK**. Näppäimistötyypit on kuvattu alla.

Skannaa-näppäimistöasettelu

Valitse skannauksen käyttäjille **SKANNAUS**-näppäimistöasettelu. Näppäimet on järjestetty skannausryhmiin skannauksen helpottamiseksi. Yleisimmät kirjaimet tai näppäimet ovat ensimmäisessä ryhmässä. Kunkin skannausryhmän sisällä yleisimmin käytetyt kohteet skannataan ensimmäisenä.

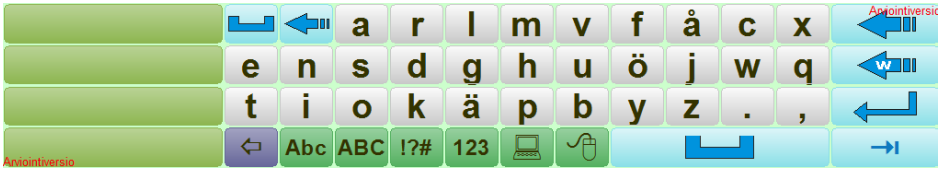

Näppäimistön asettelu skannauksen käyttäjille.

OSOITIN-näppäimistöasettelu

Valitse näppäimistön asetteluksi **OSOITIN**, jos syöttötapana on hiiriviipyily ja käytössä on esimerkiksi päähiiri tai katseenseurantayksikkö. Yleisimmin käytetyt kohteet on sijoitettu keskelle ruutua, jotta käyttäjän ei tarvitse liikuttaa osoitinta kauas. Kosketusnäytön käyttäjät saattavat myös pitää OSOITIN-asettelusta.

© 2010 Viking Software AS

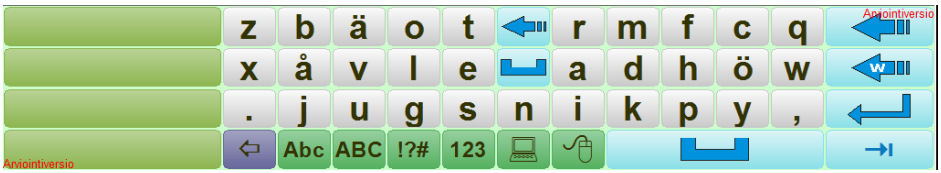

Asettelu katseenseurannalle.

QWERTY- ja ABC-näppäimistöasettelut

Valitse joko **QWERTY**- tai **ABC**-asettelu (riippuen siitä, kumpi asettelu on tutumpi) käyttäjälle, jonka syöttötapana on hiiri, osoitinpallo tai kosketusnäyttö, tai päähiiren käyttäjälle, joka hallitsee suurempia liikkeitä paremmin kuin pieniä liikkeitä.

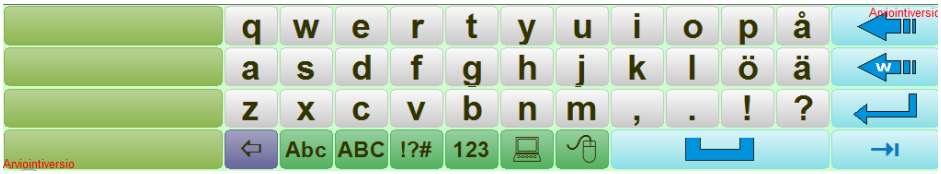

Yleinen QWERTY-näppäimistö.

ABC-näppäimistö.

Tietokansiot

Katso Siirtäminen kahden tietokoneen välillä 353.

© 2010 Viking Software AS

Kuvannäyttäjän asetukset

Kuvannäyttäjän asetukset vaikuttavat Kuvannäyttäjä-mallisivustoon. Ne vaikuttavat myös kaikkiin itse tehtyihin sivustoihin, joissa on käytetty Kuvannäyttäjään liittyviä toimintoja tai älypainiketyyppejä.

Kuvannäyttäjän asetuksista määritetään kuvanlähteinä käytetyt kansiot. Kansion on oltava merkitty tähän ikkunaan, jotta sen sisältämät kuvat näkyvät ohjelmassa. Jos kansiota ei ole merkitty luetteloon, sen sisältämät kuvat eivät näy Kuvannäyttäjässä.

Kuvakansioiden näkyviksi tekeminen

1. Jos valikot eivät ole näkyvissä, paina VAIHTO + F10.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Kuvannäyttäjän asetukset**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

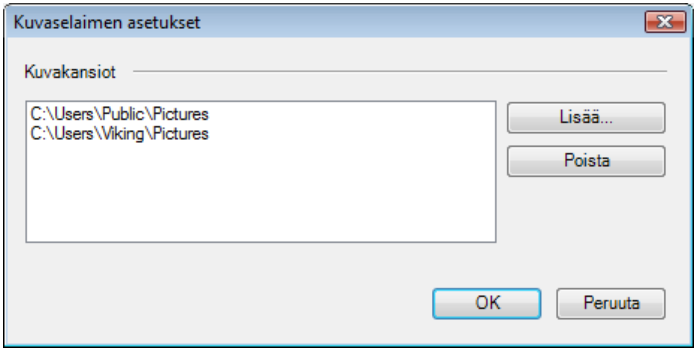

Kuvannäyttäjän asetukset -valintaikkunassa määritetään kuvia sisältävät kansiot.

3. Voit lisätä uuden kuvakansion luetteloon napsauttamalla **Lisää**-painiketta.
4. Valitse Windows-valintaikkunasta kuvia sisältävä kansio ja napsauta **OK**.
5. Palaat Kuvannäyttäjän asetukset -valintaikkunaan. Napsauta vielä **OK .**

Katso myös

Kuvannäyttäjä 203 luvussa *Mallisivustojen käyttäminen*

Web-kameran asetukset

Webkameran asetukset koskevat Webkamera-mallisivustoa.

Tämän valintaikkunan avulla voit yhdistää webkameran Tobii Communicatoriin.

Webkameran yhdistäminen

1. Jos valikot eivät ole näkyvissä, paina VAIHTO + F10.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Webkameran asetukset**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

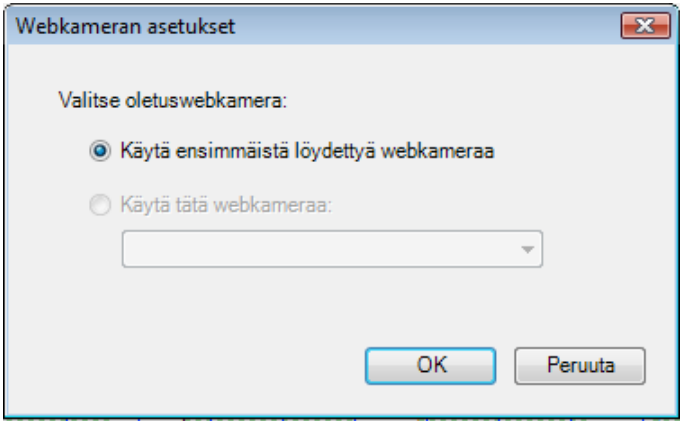

Webkameran yhdistäminen Communicatoriin

3. Valitse kamera ja napsauta **OK**.

   Avaa Webkamera-mallisivusto ja näet, onnistuiko webkameran yhdistäminen:

© 2010 Viking Software AS

Suurikokoinen kuva näyttää webkameran linssin näkymän kyseisellä hetkellä.

Katso myös

Webkameran ominaisuudet Mallisivustojen käyttäminen luvun kohdassa Webkamera 208.

Premium-version asetukset

Premium-versio sisältää:

Infrapuna-asetukset 324

Sähköpostiasetukset 335

Musiikkisoittimen asetukset 339

Matkapuhelinasetukset 340

Chatin asetukset 343

Kalenteriasetukset 345

Infrapunakaukosäätimen asetukset

Tobii Communicator 4:n Premium-versiossa on tuki infrapunaohjatulle ympäristön hallinnalle. Ohjelma tukee GEWA- ja Tira2 -ohjaimia. Katso tarkempia tietoja osoitteessa www.viking-software.com. Huomaa, että MyTobii P-10:ssä on sisäänrakennettu Gewa-laite, joka on yhteensopiva Tobii Communicator 4:n kanssa.

Ympäristön hallinnan avulla voidaan ohjata elektronisia laitteita kuten TV:n ja DVD-soittimia, verhojen vetämistä, sivujen kääntämistä, oven avaamista, jne. Usein ihmiset eivät kuitenkaan voi kantaa mukanaan useita kaukosäätimiä, mutta ne voidaan korvata keskus-IR-ohjaimella, kuten GEWA- tai Tira2-ohjaimella.

Keskusohjaimissa ei kuitenkaan voi olla erillisiä painiketta jokaiselle toiminnolle. Ne käyttävät samoja painikkeita moniin tarkoituksiin. *Jos* käyttäjä pystyy esimerkiksi muistamaan, miten keskus-IR-ohjain asetetaan "TV-tilaan", ja *sitten* vielä muistamaan, miten eri painikkeet toimivat kyseisessä tilassa, silloin sen käytöstä on hyötyä. Communicator-sivusto on kuitenkin huomattavasti helppokäyttöisempi.

 © 2010 Viking Software AS

GEWA on tyypillinen keskus-IR-ohjain. Arvaatko, mitä tapahtuu jos nyt painettaisiin 2:sta?

Communicatorin sivusto voi sisältää oman sivun tai painikkeen jokaiselle toiminnolle.

Helppokäyttöisempi kauko-ohjaus

1. **Infrapuna-asetukset** -ikkunan avulla yhdistät GEWA:n tai Tira2:n tietokoneeseen.

2. **Infrapuna-asetuksien Hallinnoi kaukosäätimiä**-toiminnon kautta keskus-IR-ohjain löytää muut kaukosäätimet ja tallentaa tarvittavat IR-signaalit. (**Infrapuna-asetukset, Hallinnoi laitetta** 333 -toiminnolla voit ohjelmoida GEWA-ohjaimen.)

3. Luo **Muokkaustilassa** sivusto ja lisää siihen käyttäjän tarvitsemat painikkeet.

4. Lopuksi "aseta IR-signaali" Communicatorin painikkeeseen **Painikkeen toiminnot**-valintaikkunan **Infrapuna**-välilehdeltä.

   Kun käyttäjä käyttää kaukosäädin-ominaisuuksia sisältävää sivustoa, toimintoja ohjataan tietokoneen ruudulta. Communicator lähettää tietoja tietokoneeseen liitettyyn keskusohjaimeen, ja keskusohjain lähettää oikean signaalin tiettyyn IR-ohjattuun laitteeseen.

Vaihe 1: Liitä keskus-IR-ohjain

1. Liitä ohjain tietokoneeseen noudattamalla ohjaimen mukana toimitettuja ohjeita. Avaa sitten **Infrapuna-asetukset**-valintaikkuna valitsemallasi tavalla:

- Valitse valikkokomento **Asetukset > Infrapuna-asetukset**
- Voit myös käyttää valikkokomentoa **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja**. Valitse ylärivin painikkeista **4: Muokkaa käyttäjän asetuksia.** Napsauta painiketta **Määritä infrapuna**

Näet Infrapuna-asetukset-valintaikkunan:

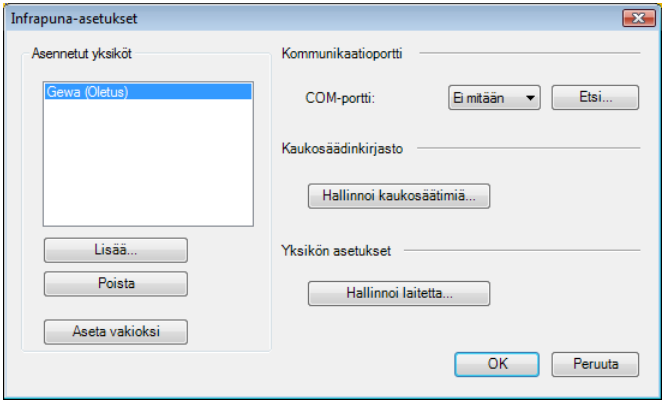

Toimii GEWA- ja Tira2-ohjaimilla.

2. Napsauta **Lisää Asennetut yksiköt**-luettelon alapuolelta ja valitse asentamasi tyyppinen yksikkö.
3. Napsauta **OK**.
4. Valitse oikea COM-portti **Kommunikaatioportti**-pudotusvalikosta tai anna Communicatorin etsiä portti napsauttamalla **Etsi**.

GEWA-yhteyden kokeileminen

Jos yhdistit GEWA-ohjaimen, valitse **Hallinnoi laitetta.**

GEWA on asennettu oikein, jos ruudun yläosassa ei näy punaista vikailmoitusta. Voit siirtyä vaiheeseen 2.

Tira 2 -yhteyden kokeileminen

1. Valitse yllä kuvatusta valintaikkunasta **Hallinnoi kaukosäätimiä**.

 © 2010 Viking Software AS

Näet seuraavan valintaikkunan:

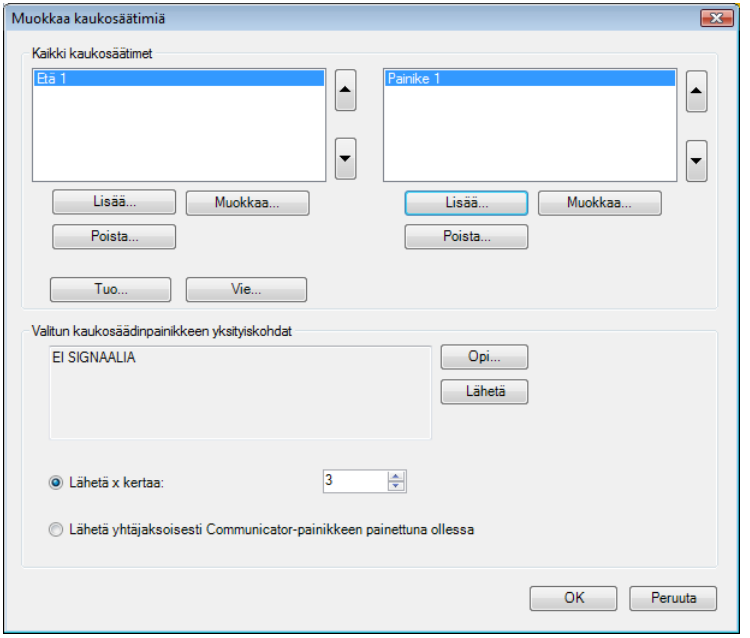

Yritä opettaa Tira2:lle jotakin nähdäksesi, onko yhteys kunnossa.

2. Lisää kuvitteellinen kaukosäädin napsauttamalla vasemmanpuoleisen luettelon alapuolelta **Lisää** ja sitten **OK**.

3. Lisää kuvitteellinen painike napsauttamalla vasemmanpuoleisen luettelon alapuolelta **Lisää** ja sitten **OK**.

   Opi-painike on nyt käytettävissä.

4. Valitse **Opi**.

   Näin kokeiltiin, toimiiko yhteys Tira2:n ja Communicatorin välillä.

   - Jos näyttöön *ei* tullut vikailmoitusta, Tira2:n on yhdistetty oikein.

   - Jos näyttöön *tuli* vikailmoitus, tarkista Tira2:n ohjeista, miten se yhdistetään tietokoneeseen.

© 2010 Viking Software AS

Vaihe 2: Kerää signaaleja Hallinnoi kaukosäätimiä -toiminnolla

Jos sinulla on Tira2-IR-ohjain, sinun **pitää** suorittaa tämä vaihe. Tira2 ei muista signaaleja, joten sinun on kerättävä tarvittavat signaalit, tallentaa ne Communicatoriin ja lähettää ne Communicatorilla Tira2:n *välityksellä*.

Voit tehdä samoin GEWA-IR-ohjaimella, jos haluat, että Communicatorin sivustot toimivat kaikkien IR-ohjaimien kanssa riippumatta siitä, mikä IR-ohjain on yhdistettynä tai miten se on ohjelmoitu. GEWA-ohjain sisältää kuitenkin laajan, monitasoisen muistin, johon voidaan tallentaa signaaleja. Jos käytössä on GEWA, voit ohittaa tämän vaiheen. Sen sijaan voit tarkistaa, miten GEWA on ohjelmoitu (tai ohjelmoida se) kohdasta **Hallinnoi laitetta**.

Ensin tarvitaan paikkoja, joihin signaaleja tallennetaan:

1. Napsauta yllä kuvatussa **Infrapuna-asetukset**-valintaikkunassa **Hallinnoi kaukosäätimiä.**

   Näet seuraavan valintaikkunan:

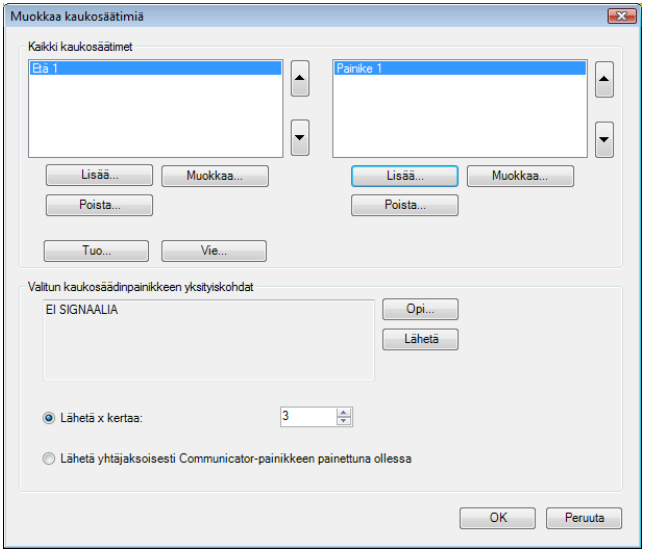

   Valintaikkuna IR-signaalien keräämiseen.

2. Jos käytössäsi on signaalimäärityksiä sisältävä XML-tiedosto jollekin laitteelle (esim. TV-säätimelle), valitse **Tuo**.

 © 2010 Viking Software AS

3. Lisää vasemmanpuoleisessa luettelossa nimi kullekin kaukosäätimelle (kuten TV-säädin), jonka haluat korvata Communicator + keskus-IR-ohjain -yhdistelmällä.

4. Valitse jokin kaukosäätimen nimi vasemmalta. Lisää oikeanpuoleisessa luettelossa nimi kullekin kaukosäätimen painikkeelle, jota käyttäjä saattaisi haluta "painaa".

Kun olet luonut kaikki tarvittavat "paikat", voit aloittaa signaalien tallentamisen:

1. Valitse kaukosäätimen nimi vasemmalta. Valitse oikealta puolelta painike.

2. Osoita nyt varsinaisella fyysisellä kaukosäätimellä tietokoneeseen liitettyä keskus-IR-ohjainta.

3. Valitse valintaikkunasta Opi.

4. Paina varsinaisesta kaukosäätimestä sitä painiketta, jonka nimen olet valinnut oikealla.

   Jos Tira2 tai GEWA onnistuu tallentamaan signaalin, signaalin kuvaus näkyy yksityiskohdat-alueella:

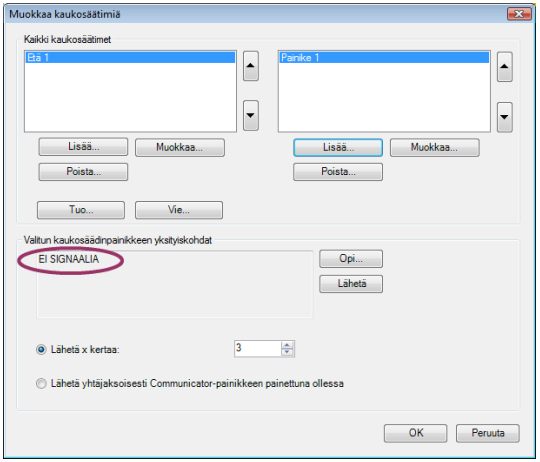

Signaalinen kokeileminen

1. Kokeile, mitä tapahtuu, kun lähetät signaalin takaisin ulospäin napsauttamalla Lähetä. Tuloksena pitäisi olla sama toiminto kuin jos olisit painanut kyseistä painiketta varsinaisesta kaukosäätimestä. Jos näin ei käynyt, yritä "opettaa" uudelleen.

2. Toista yllä olevat vaiheet 1 - 4 seuraaville painikkeille.

3. Kun olet "opettanut" kaikki yhden kaukosäätimen signaalit, valitse **Vie** ja tallenna tiedot tiedostoon. Jos säilytät tämän tiedoston, sinun ei tarvitse myöhemmin toistaa opetusvaihetta kyseiselle kaukosäätimelle.

4. Tee sama kaikille kaukosäätimille.

5. Kun olet valmis, napsauta **OK**.

Vaihe 3: Tee sivusto

Tee seuraavaksi sivut ja painikkeet, joilla korvataan varsinaiset kauko-ohjaimet.

Katso Omien sivustojen tekeminen 67.

Vaihe 4: Kaukosäätimen painikkeita jäljittävät toimintopainikkeet

Valitse Muokkaustilassa valikkokomento **Painike > Painikkeen toiminnot** ja katso **Infrapuna**-välilehteä. Voit nähdä kaksi toimintoa, jotka lähettävät IR-signaaleja:

Lähetä infrapunasignaali. Voit lisätä tämän toiminnon tavallisiin painikkeisiin. Katso alta.

Paina kaukosäätimen painiketta. Tämä toiminto voidaan lisätä vain **älypainikkeeseen** tyyppiä Kaukosäätimen painike -kohde. Katso Omien älypainikkeiden tekeminen 151. Toiminto toimii vain tietokoneeseen liitetyn ohjelmoidun GEWA:n kanssa

Lähetä infrapunasignaali-toiminnon lisääminen

Sinun on oltava muokkaustilassa. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina VAIHTO+F5.

 © 2010 Viking Software AS

1. Avaa sivusto, joka sisältää painikkeita, jotka haluat toimivan kaukosäätimen painikkeina.
2. Valitse painike napsauttamalla sitä.
3. Valitse valikkokomento **Painike > Painikkeen toiminnot**

   Näet Painikkeen toiminnot -valintaikkuna.

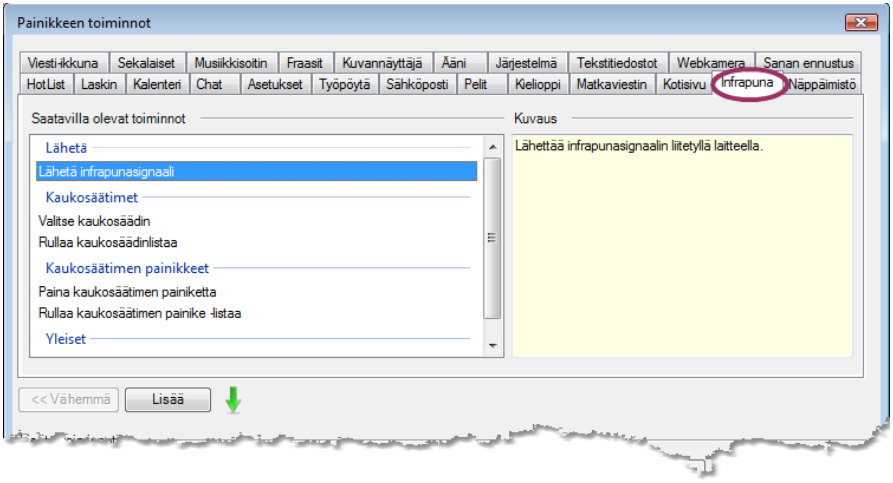

4. Valitse **Infrapuna**-välilehti.
5. Valitse toiminto **Lähetä infrapunasignaali**.
6. Napsauta **Lisää**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

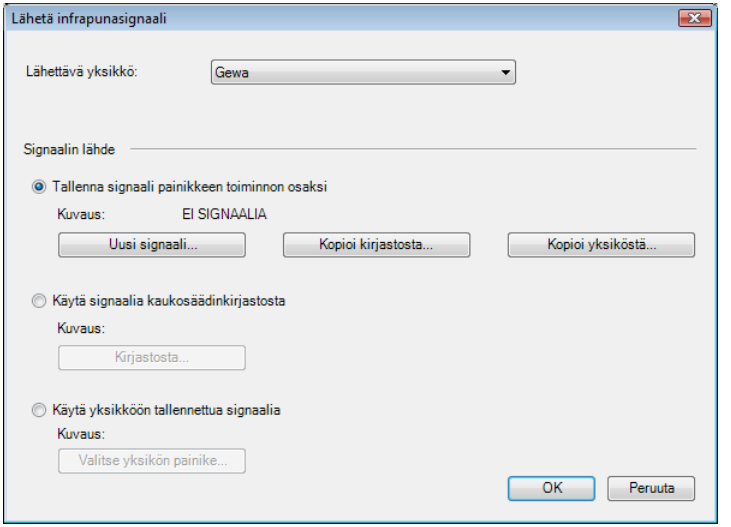

Tämä on suositeltu vaihtoehto. Jos käytössä on GEWA, jätä kaksi sisintä tasoa vapaaksi, jos valitset tämän vaihtoehdon.

7. Valitse ylhäältä lähetinyksikkö (GEWA tai Tira2). Valintasi määrittää, näetkö kaksi vai kolme vaihtoehtoa.

8. Valitse nyt lähetettävän signaalin lähde:

   Tallenna signaali painikkeen toiminnon osaksi Tämä tarkoittaa, että Communicatorin painike tallentaa IR-signaalin. Tämä vaihtoehto on suositeltava. Kun signaalit on tallennettu painikkeisiin, sivusto voidaan kopioida toiseen tietokoneeseen ja se toimii edelleen, kunhan vain GEWA tai Tira2 on käytössä. (Ohjaimen ei edes tarvitse olla samantyyppinen.)

   Käytä signaalia kaukosäädinkirjastosta Tämä vaihtoehto hakee signaalin signaalikokoelmasta, jonka loit vaiheessa 2. Sivusto toimii, kunhan kirjastoa ei muokata eikä sivustoa siirretä. Jos kuitenkin siirrät sivuston toiseen tietokoneeseen, muista viedä kirjasto XML-tiedostoon, kopioida se toiseen tietokoneeseen ja tuoda kirjasto takaisin Communicatoriin Hallinnoi kaukosäätimiä -valintaikkunan kautta.

   Käytä yksikköön tallennettua signaalia Tämä vaihtoehto on käytettävissä vain GEWA-ohjaimen kanssa.

© 2010 Viking Software AS

9. Kun olet valinnut signaalin lähteen, valitse käytettävä signaali napsauttamalla kyseisen vaihtoehdon alla olevaa painiketta. Napsauta alivalintaikkunassa **OK**.

10. Napsauta **Lähetä infrapunasignaali**-valintaikkunassa **OK**.

11. Napsauta **Painikkeen toiminnot** -valintaikkunassa **OK**.

GEWA:n hallinta Hallinnoi laitetta -toiminnolla

GEWA-IR-ohjaimessa on monitasoinen muisti. Voit tarkastella GEWA:n muistin sisältöä ja hallinnoida sen tasoja ja kunkin tason sisältöä Tobii Communicatorin Premium-version tai GEWA:n mukana toimitetun ohjelmiston avulla.

Huomautus: Suosittelemme, että jätät GEWA:n kaksi syvintä tai suurinumeroisinta tasoa **ohjelmoimattomiksi**. Tämä mahdollistaa GEWA:n käytön "lähettimenä" signaaleille, jotka on tallennettu Kaukosäädinkirjastoon tai Communicatorin painikkeisiin. Katso Infrapuna-asetukset 282.

GEWA:n hallinnoiminen

1. GEWA-ohjain on ensin kytkettävä tietokoneeseen. Katso Infrapunakaukosäätimen asetukset 324, Vaihe 1.

2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Infrapuna-asetukset**.

3. Valitse Infrapuna-asetukset-valintaikkunassa **Hallinnoi laitetta**

   Näet seuraavan valintaikkunan:

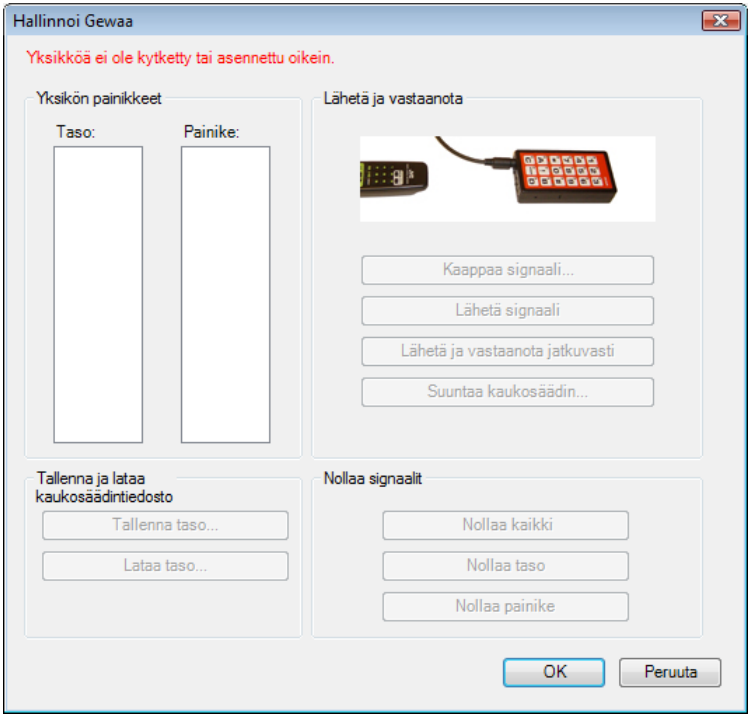

GEWA-keskus-IR-ohjaimen hallinnointi.

Yksikön painikkeet:Tässä osiossa näet vasemmalla luettelon tasoista. Valitse taso vasemmalta nähdäksesi sen sisältämät painikkeet. Tässä osiossa valittu taso ja painike on se, joka ohjelmoidaan, nollataan tai tallennetaan valintaikkunan muissa osioissa.

Lähetä ja vastaanota: Kaappaa signaali -painikkeen avulla voit "opettaa" GEWA:a lähettämällä siihen signaaleja fyysisistä kaukosäätimistä kuten TV-ohjaimesta. Huomaa, että signaali tallentuu siihen painikkeeseen, joka on valittuna vasemmalla. Kun olet tallentanut signaalin, voit kokeilla sitä napsauttamalla Lähetä signaali tai Lähetä ja vastaanota jatkuvasti.

Nollaa signaalit:Käytä varoen. Tässä osiossa voit poistaa GEWA:aan tallennettuja signaaleja koko laitteesta, valitulta tasolta tai valitusta painikkeesta.

© 2010 Viking Software AS

Tallenna ja lataa kaukosäädintiedosto:Näiden painikkeiden avulla voit tallentaa XML-tiedoston GEWA:n ohjelmoidusta tasosta tietokoneeseen. Voit myös ladata tallennetun tiedoston takaisin GEWA:an.

4. Kun haluat lopettaa GEWA:n hallinnoimisen, valitse **OK**. Peruuta-painikkeen valitseminen sulkee valintaikkunan. Sen painaminen ei kumoa tässä ikkunassa GEWA:n ohjelmointiin tehtyjä muutoksia.

Sähköpostiasetukset

Tobii Communicator 4:n Premium-versio sisältää täysimittaisen sähköpostiohjelman.

- Jos käyttäjä haluaa pystyä lähettämään/vastaanottamaan POP3- tai SMTP-sähköpostia Communicator-sivuston välityksellä, sinun on määritettävä sähköpostiohjelma.
- Jos käytössä on tavallinen verkkopohjainen postipalvelu kuten Gmail, palvelun on sallittava pääsy POP3- ja SMTP-palvelimille, jotta se toimisi Communicatorin sähköpostitoiminnon kanssa.
- Valitse käyttäjälle sähköpostisivusto, katso Käytettävien sivustojen valitseminen 46.

Sähköpostiasetusten määrittäminen

1. Jos olet luonut Communicatorille useita käyttäjiä, varmista, että Communicator on avattu sille käyttäjälle, jonka sähköpostiasetuksia haluat määrittää. Katso Käyttäjäprofiilit 348.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Sähköpostiasetukset**.
3. Tarkista kunkin välilehden sisältämät asetukset, jotka on kuvattu alla.
4. Tallenna asetukset napsauttamalla **OK**.

Tili-välilehti

Tili-välilehdellä tarvittavat tiedot toimittaa käyttäjän Internet-palveluntarjoaja.

© 2010 Viking Software AS

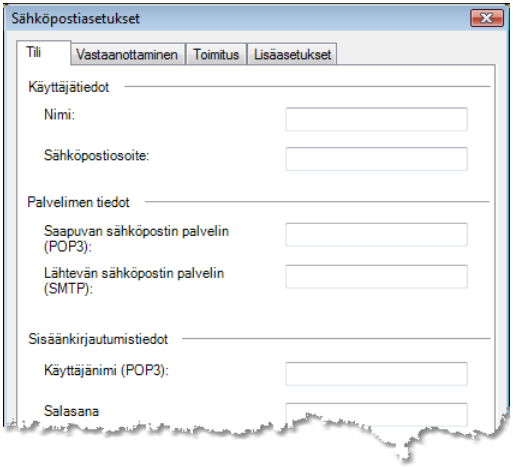

Tarvittavat tiedot on saatavissa käyttäjän internet-palveluntarjoajalta.

Vastaanottaminen-välilehti

Tällä välilehdellä määritellään, mitä tapahtuu, kun käyttäjä vastaanottaa sähköpostin.

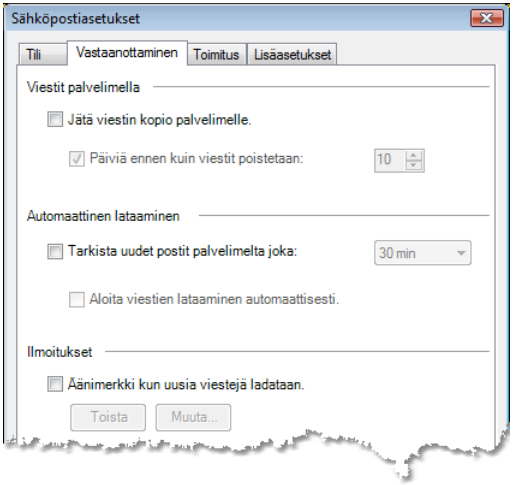

Ota huomioon käyttäjän kyky suhtautua keskeytyksiin.

© 2010 Viking Software AS

Jätä viestin kopio palvelimelle-kohdan valitseminen saattaa lopulta aiheuttaa käyttäjän postikiintiön täyttymisen, joten kopioita ei kannata säilyttää liian pitkään. Kopion jättäminen palvelimelle muutamaksi päiväksi tarkoittaa kuitenkin sitä, että jos käyttäjä poistaa tai hukkaa tärkeän sähköpostin, voidaan se saada vielä takaisin.

Jos jätät kohdan **Tarkista uudet postit palvelimelta** valitsematta, käyttäjän on itse tarkistettava ja ladattava uudet viestit painamalla painikkeita. Jos käyttäjä unohtaa painaa painiketta, viesti ei tule perille.

Tarkista uudet postit palvelimelta -toiminnon valitseminen vaatii kuitenkin avoimen Internet-yhteyden. Jos tietokoneen Internet-yhteys on aina avoinna (laajakaista), voi tarkistusväli olla tiheä – pieni minuuttimäärä. Siinä tapauksessa, että tietokone käyttää modeemia Internet-yhteyden muodostamiseen, jatkuvat yhteydenotot saattavat häiritä käyttäjää. Harkitse automaattisen tarkistusvälin asettamista useiksi minuuteiksi tai tunneiksi.

Äänimerkki kun uusia viestejä ladataan. Valitse tämä vaihtoehto, jos tietokoneessa on avoin Internet-yhteys ja Tarkistus on valittuna.

Toimitus-välilehti

Toimitus-välilehdellä määritetään, mitä tapahtuu, kun käyttäjä lähettää viestin.

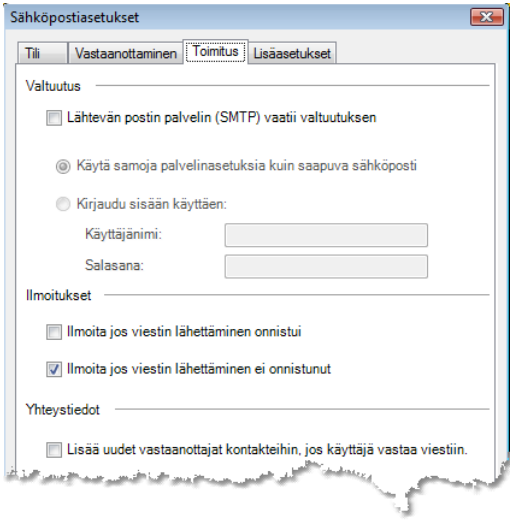

Sähköpostiasetusten Toimitus-välilehti.

Valtuutustiedot toimittaa käyttäjän internet-palveluntarjoaja.

Huomautukset: Harkitse, kokeeko käyttäjä huomaukset tervetulleena tietona vai ärsyttävänä keskeytyksenä.

Yhteystiedot: Tämä vaihtoehto on hyvä valita, jotta käyttäjän ei tarvitse lisätä osoitteita itse. Yleisesti ottaen on paljon helpompaa poistaa ei-haluttuja osoitteita kuin lisätä haluttuja osoitteita yksitellen.

Lisäasetukset-välilehti

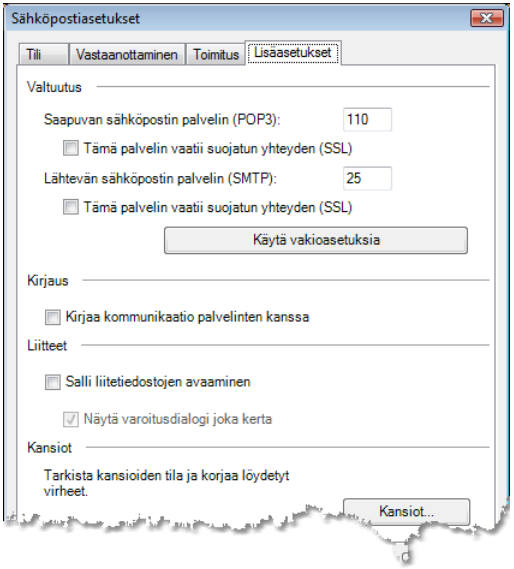

Lisää sähköpostiasetuksia.

Valtuutus: Käyttäjän Internet-palveluntarjoajan on toimitettava tarvittavat tiedot.

Kirjaa kommunikaatio: Jätä tämä valitsematta, ellet tiedä, miten lokitiedostoja tulkitaan (mikä ei sisälly tämän käyttöoppaan laajuuteen).

Liitteet: Osaako käyttäjä päätellä liitteiden turvallisuuden, ja onko tietokone suojattu roskapostisuodattimella, viruksentorjuntaohjelmalla, ja (jos tarpeen) lapsisuojauksella? Jos kyllä, valitse Salli liitetiedostojen avaaminen.

Kansiot: Kansiot-toiminnolla voit tyhjentää täysiä sähköpostikansioita tai yrittää palauttaa sähköpostikansioita toimintakuntoon.

© 2010 Viking Software AS

Katso myös

Sähköpostin ominaisuudet kohdasta Sähköposti 225, luvussa *Mallisivustojen käyttäminen*.

Musiikkisoittimen asetukset

Jos käyttäjä käyttää jotakin Premium-version musiikkisoitinsivustoa, määritä Musiikkisoittimen asetuksista, mitkä tietokoneen kansiot sisällytetään musiikkikirjastoon.

Voit avata Musiikkisoittimen asetukset kahdella tavalla:

- Valitse valikkokomento **Asetukset > Musiikkisoittimen asetukset**.
- Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja**. Valitse ylärivin painikkeista **4: Säädä käyttäjän asetuksia** Napsauta painiketta **Määritä musiikkisoitin.**

Musiikkisoittimen määrittäminen

Valitse musiikkitiedostoja sisältävä kansio napsauttamalla Musiikkisoittimen asetuksissa **Lisää**.

Valitse polku ja kansio luettelosta ja napsauta **Poista**, jos et halua sisällyttää jotakin luettelon kansioista Musiikkikirjastoon.

Huomautus: Sinun *ei* tarvitse koostaa kirjastoa uudestaan, kun lisäät tai poistat kansion. Tobii Communicator hakee automaattisesti uuden musiikin tai uudet kansiot, jotka on lisätty luettelon kansioihin.

© 2010 Viking Software AS

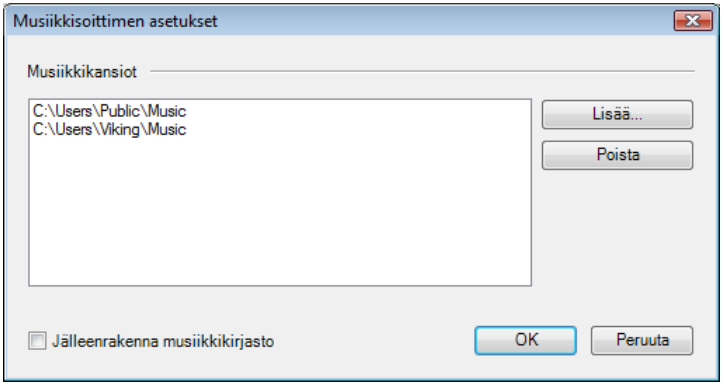

Voit lisätä niin monta kansiota Musiikkikirjastoon kuin haluat.

Valitse **Jälleenrakenna musiikkikirjasto**, jos olet muokannut musiikkikirjaston tiedostojen tageja (esim. albumi-, artisti- ja kappaletietoja). Rakenna kirjasto uudelleen päivittää myös tagit, ei vain musiikkia.

Matkapuhelinasetukset

Tobii Communicator 4:n Premium-versiossa on tuki:

- Matkapuhelimen tekstiviesteille (SMS).
- Puhelinsoitoille tietokoneen PCMCIA-matkapuhelinkorttiin liitetyn kuulokemikrofonin kautta. (Muista täyttää Puhelunhallinta-kaavake Asetukset-valintaikkunassa, katso alla.)

Mikä puhelimet?

Tarkista ajan tasalla oleva luettelo yhteensopivista puhelimista ja PCMCIA-korteista osoitteessa www.viking-software.com/mobiles.

Sivuston valitseminen

Valitse tai luo käyttäjälle sivusto, joka käyttää viestitys- tai puhelinsoitto-ominaisuutta.

 © 2010 Viking Software AS

Matkapuhelinasetusten määrittäminen

1. Kenelle haluat määrittää asetuksia? Jos olet luonut enemmän kuin yhden käyttäjän Communicatoriin, varmista, että oikea käyttäjä on kirjattuna sisään. Jos tarpeen, katso Käyttäjän vaihtaminen 350 kohdassa Käyttäjäprofiilit.

2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Matkapuhelinasetukset**.

   Voit myös avata Matkapuhelinasetukset seuraavasti: Valitse valikkokomento **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Asetusavustaja**. Napsauta sivun yläosan painiketta **4: Säädä käyttäjän asetuksia**. Napsauta painiketta **Määritä matkapuhelin.**

3. Tarkista ja säädä välilehtien sisältämiä asetuksia, jotka on kuvattu alla.

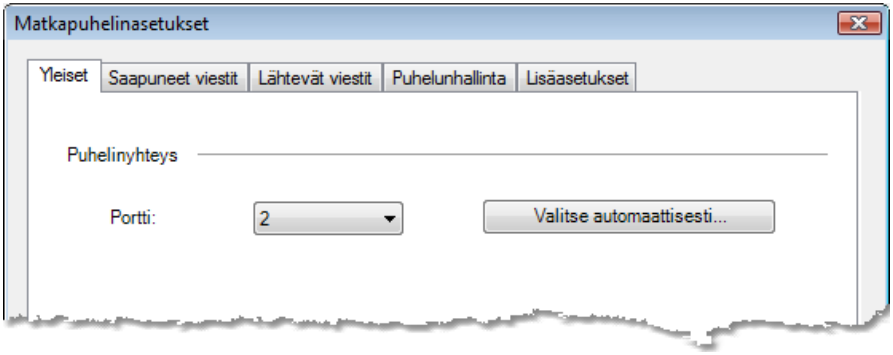

Yleiset-välilehti on aina tarpeellinen.

4. Tallenna asetukset napsauttamalla **OK**.

Yleiset-välilehti: Puhelimen yhdistäminen

Tältä välilehdeltä voit tarkistaa, "näkeekö" Communicator yhdistetyn matkapuhelimen.

Valitse automaattisesti:

Yhdistä matkapuhelin tietokoneeseen sen mukana toimitettujen ohjeiden mukaisesti.

Käynnistä sitten Communicator ja paina tätä painiketta, jotta Communicator löytää puhelimen tai puhelinkortin.

Yhteys voidaan luoda Bluetooth- tai USB-yhteyden kautta, PC-kortilla jne., kunhan yhteys näkyy tietokoneessa COM-porttina - fyysisenä tai virtuaalisena. Jos Communicator ei "näe" puhelinta, vaikka tietokone näkee sen, tarkista puhelimen käyttöohjeesta, miten virtuaalinen COM-portti määritetään.

Saapuvat ja lähtevät viestit

Täytä nämä kaksi kaavaketta, jos käyttäjä aikoo käyttää tekstiviestitystä (SMS) puhelimella tai puhelinkortilla.

Ota huomioon käyttäjän kyvyt, kun määrität, miten viestit poistetaan ja miten käyttäjälle ilmoitetaan viesteistä. Pystyykö käyttäjä itse poistamaan viestejä? Häiritseekö ilmoitukset lähtevistä viesteistä käyttäjää enemmän kuin ne auttavat häntä?

Jos puhelimena toimii PC-kortti, sinun on asetettava ohjelma pitämään puhelimen muisti tyhjänä.

Puhelunhallinta (soitot matkapuhelimella)

Tämä kaavake on täytettävä, jos käytössä on langaton puhelinkortti ja siihen yhdistetty kuulokemikrofoni.

1. Valitse ruutu: Salli puhelunhallintatoiminnot.

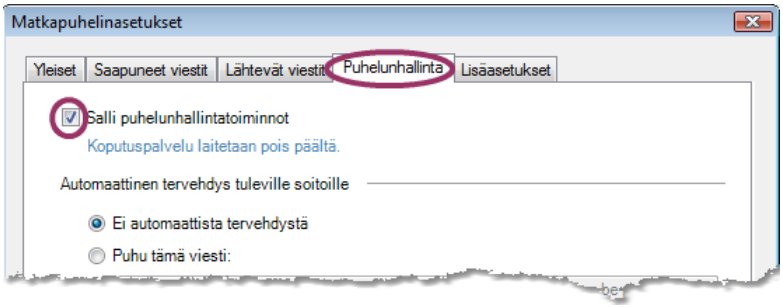

Communicator poistaa koputuspalvelun käytöstä, kun soittamiseen käytetään puhelinkorttia.

2. Täytä loput kaavakkeesta käyttäjälle sopivalla tavalla.
3. Napsauta OK.

© 2010 Viking Software AS

Lisäasetukset

Lisäasetukset-välilehden avulla voit kirjata ylös puhelintoimintoja, jotka auttavat teknisten vikojen tai puhelimen väärinkäytön dokumentoimista.

Chatin asetukset

Tobii Communicator 4:n Premium-versiossa on tuki chatille.

Katso Chatin edellytykset ja miten sitä käytetään kohdasta Chat (pikaviestitys) 232.

Ennen kuin Chat-sivustot toimivat, tiedot käyttäjän olemassa olevasta chat-käyttäjätilistä **on lisättävä** Chatin asetukset -valintaikkunan Tili-välilehdelle.

Tämä valintaikkuna löytyy Tobii Communicatorista valikkokomennolla **Asetukset > Chatin asetukset.**

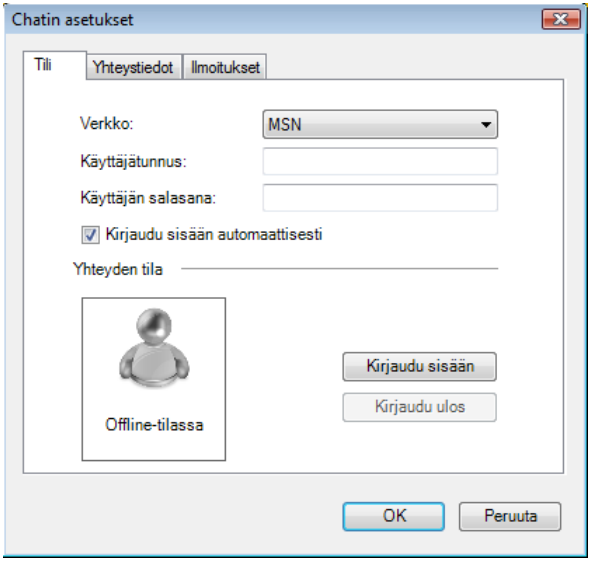

Valitse chat-verkko (MSN, ICQ tai AIM/AOL) ja kirjoita käyttäjän kirjautumistiedot kyseiseen verkkoon.

Jos käyttäjällä ei vielä ole käyttäjätunnuksia, avaa ensin sivusto www.aim.com, www.msn.com tai www.icq.com ja luo käyttäjätunnus. Huomioi, että käyttäjätilin yksityisyyssuoja-asetukset vaikuttavat siihen, ketkä pystyvät ottamaan yhteyttä käyttäjään.

Jos käyttäjä ei halua käyttää automaattista sisäiänkirjautumista, sisään- ja uloskirjautumisen voi tehdä kätevästi tästä valintaikkunasta, ilman siirtymistä chat-sivustolle.

Yhteystiedot

Yhteystiedot-välilehdellä on luettelo vain chatin yhteyshenkilöistä, ei sähköpostin tai puhelimen. Lisätäksesi yhteyshenkilöitä sinun on tiedettävä heidän käyttäjänimensä.

Huomautukset

Huomautukset-välilehdeltä voit määrittää, kuinka paljon Chat keskeyttää käyttäjän toimintaa.

© 2010 Viking Software AS

Kalenteriasetukset

Tobii Communicator 4:n Premium-versio sisältää Kalenteri-ominaisuuden.

Katso, mistä Kalenteri-sivustot löytyvät ja miten niitä käytetään kohdasta Kalenteri 236 luvussa Mallisivustojen käyttäminen.

Kalenteriasetukset-valintaikkunassa määritetään muistutusten äänimerkki, tapaamisen ilmoittava merkki ja minkä valtion juhlapäivät näkyvät kalenterissa.

Kalenteriasetusten muuttaminen

1. Kenelle haluat määrittää asetuksia? Jos olet luonut enemmän kuin yhden käyttäjän Communicatoriin, varmista, että oikea käyttäjä on kirjattuna sisään. Jos tarpeen, katso Käyttäjän vaihtaminen 350 kohdassa Käyttäjäprofiilit.

2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Kalenteriasetukset**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

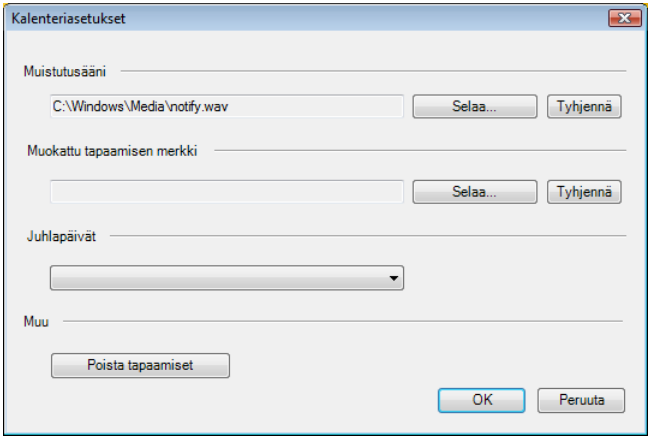

Kalenteriasetuksista määritetään, minkä maan juhlapäivät näytetään.

3. Valitse äänitiedosto, jonka Tobii Communicator toistaa, kun tapaamisajankohta on käsillä.

4. Jos haluat, voit valita valita kuvan, joka osoittaa, että kyseiselle päivämäärälle on merkitty tapaaminen. Jos jätätä tämän kentän tyhjäksi, Communicator käyttää asteriskia (*) tapaamisen merkkinä.

© 2010 Viking Software AS

5. Jos haluat, että juhlapäivät merkitään kalenterissa punaisena, tee valinta Juhlapäivät-kohdassa.
6. Jos haluat poistaa kaikki tapaamiset, valitse Poista tapaamiset.
7. Napsauta **OK**.

Katso myös

Kalenterin ominaisuudet 238 määrittää kalenterin korostuksen.

© 2010 Viking Software AS

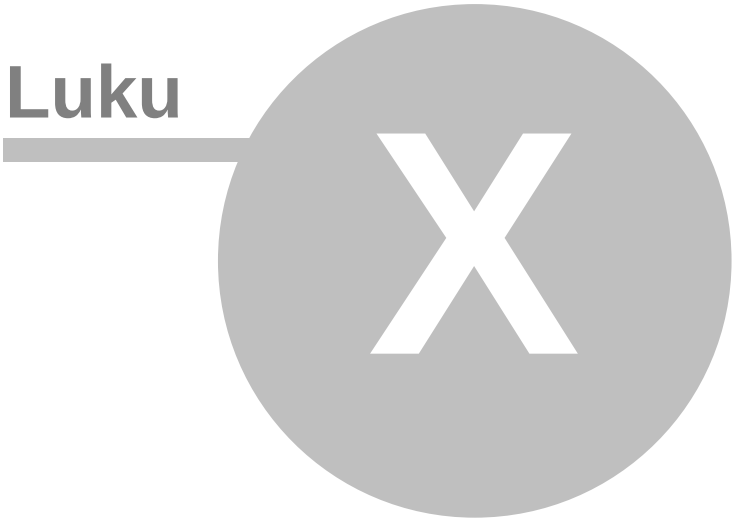

Useiden käyttäjien tai tietokoneiden hallinta

Käyttäjäprofiilit

Usein yhtä Tobii Communicatorin asennusta käyttää yksi tai useampi terapeutti ja yksi tai useampi käyttäjä. Saatat myös haluta asennuksesi jäljittelevän käyttäjän asetuksia nähdäksesi, miten sivusto toimii käyttäjän asennuksessa.

Tobii Communicatorissa voit määrittää samaan asennukseen (samaan Communicatorilla varustettuun tietokoneeseen) niin monta käyttäjää kuin tarpeellista.

Jokaisella käyttäjällä on omat asetuksensa: Terapeutti voi esimerkiksi käyttää hiirisyöttöä, kun taas käyttäjä voi samalla tietokoneella käyttää skannausta ja kytkintä.

Jokainen käyttäjä pääsee käyttämään omia sivustoja, oma sähköpostitiliä jne.

Jos käyttäjiä on vain yksi, käyttäjänimenä on *Vieras*

Jos useita käyttäjiä ei tarvita Tobii Communicatorissa, voit jatkaa järjestelmän käyttöä yhdellä käyttäjäprofiililla.

Tämä käyttäjäprofiili luodaan automaattisesti Communicatorin asennuksen yhteydessä ja se on nimeltään **Vieras**.

Jos et luo lisää käyttäjiä, Tobii Communicator suosittelee, että kaikki käyttäjän luoma aineisto, kuten sivustot ja Omat nauhoitetut ääneni, tallennetaan kansioon Omat tiedostot/Tobii Communicator 4/Vieras.

Uuden käyttäjän luominen

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Voit luoda uuden käyttäjän valikkokomennolla **Asetukset > Käyttäjät > Hallinnoi käyttäjiä.**

   Näet seuraavan valintaikkunan:

 © 2010 Viking Software AS

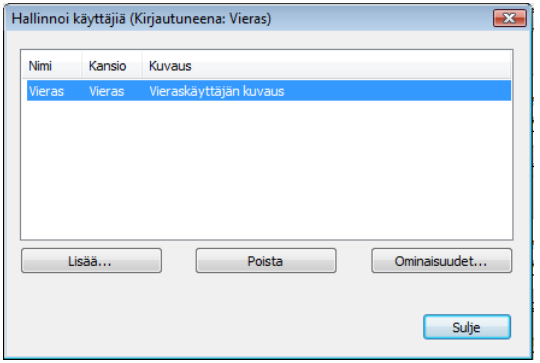

Vieraskäyttäjä on aina valittavissa.

3. Napsauta **Lisää**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

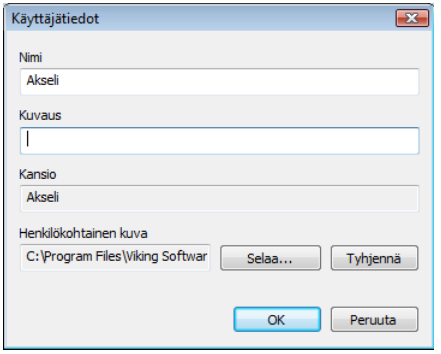

Anna jokaisesta käyttäjästä kuvaus.

4. Kirjoita käyttäjänimi ja kuvaus.
5. Jos sinulla on käyttäjän valokuva tai jokin merkki, joka voisi kuvata käyttäjää, valitse **Selaa**.

   Windowsin Avaa-valintaikkuna aukeaa:
6. Etsi ja valitse kuva- tai merkkitiedosto.
7. Napsauta Avaa-valintaikkunassa **Avaa**.
8. Napsauta Käyttäjätiedot-valintaikkunassa **OK**.

© 2010 Viking Software AS

Communicator luo kansion tälle käyttäjälle ja alikansion käyttäjän sivustoille: Omat tiedostot/Tobii Communicator/Akseli/Minun sivustoni.

Nykyisen käyttäjän vaihtaminen

1. Valitse valikkokomento **Asetukset > Käyttäjät > Vaihda käyttäjää**.

   Voit myös käyttää valikkokomentoa **Tiedosto > Aja erikoissivusto > Vaihda käyttäjää**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

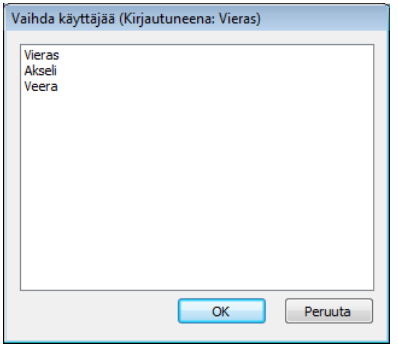

   Valitse uusi käyttäjä ja napsauta OK.

2. Napsauta sen käyttäjän nimeä, johon haluat vaihtaa.
3. Napsauta **OK**.

Aloituskäyttäjän valitseminen

Oletetaan, että terapeutti LAR ja käyttäjä Akseli käyttävät kumpikin Communicatoria koulun tietokoneelta. Akseli käyttää ohjelmaa kytkimellä, ja hänellä on vaikeuksia ymmärtää ja antaa komentoja ohjelmalle.

LAR asettaa Akselin aloituskäyttäjäksi, jolloin aina kun Communicator käynnistetään, se käynnistyy Akselin kotisivulla ja hänen syöttötavan asetuksilla.

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Käyttäjät > Vaihda aloituskäyttäjää**.

 © 2010 Viking Software AS

Näet seuraavan valintaikkunan:

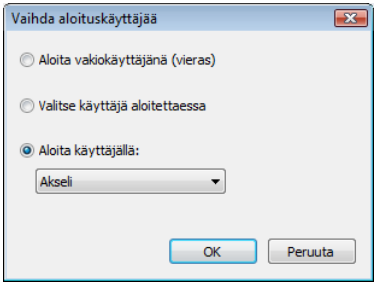

Jos ohjelmalla on useita käyttäjiä, keskimmäinen vaihtoehto on paras.

3. Voit asettaa tietyn käyttäjän aloituskäyttäjäksi valitsemalla **Aloita käyttäjällä:**.
4. Valitse käyttäjänimi pudotusvalikosta.
5. Napsauta **OK**.

Käyttäjän valitseminen Communicatorin käynnistyksen yhteydessä

Oletetaan, että Akseli ja Veera käyttävät kumpikin samaa tietokonetta koulussa tai kuntoutuskeskuksessa. Miksi? Veeran syöttöasetukset ovat täysin erilaiset kuin Akselin, ja Veera käyttää täysin eri sivustoja ja kotisivua.

Tällaisessa tapauksessa on hyvä mahdollistaa käyttäjän valinta Communicatorin käynnistyksen yhteydessä.

1. Jos valikkorivi ei ole näkyvissä, paina **F10**.
2. Valitse valikkokomento **Asetukset > Käyttäjät Vaihda aloituskäyttäjää**.

   Näet seuraavan valintaikkunan:

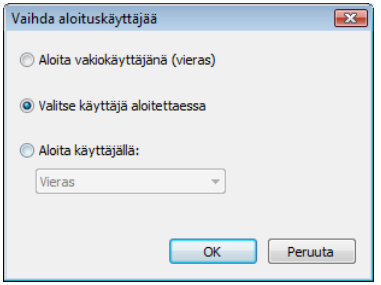

Jos ohjelmalla on useita käyttäjiä, keskimmäinen vaihtoehto on paras.

3. Valitse toinen vaihtoehto, **Valitse käyttäjä aloitettaessa**.
4. Napsauta **OK**.
5. Sulje Communicator.
6. Kun Communicator käynnistetään uudelleen, se käynnistyy ajotilassa sivustolla, josta valitaan, millä käyttäjällä aloitetaan:

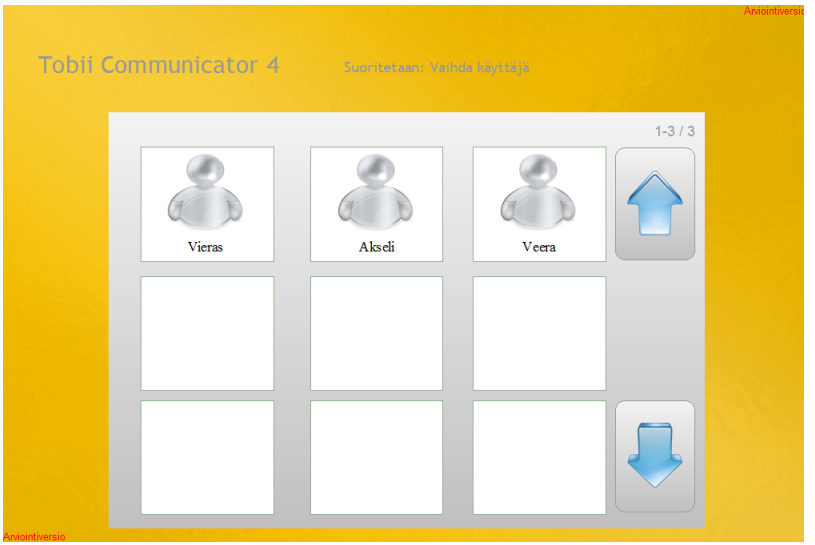

Käyttäjät voivat käyttää tätä sivua millä tahansa syöttötavalla.

© 2010 Viking Software AS

Kahden tietokoneen käyttäminen: Vie ja Tuo

Versioon 4.2 on lisätty helppokäyttöinen ja tehokas Vie / Tuo -ominaisuus, jota asiakkaat ovat kaivanneet.

Nyt käyttäjän siirtäminen toiseen tietokoneeseen tai sivustojen ja asetusten siirtäminen käyttäjän tietokoneelle on *erittäin helppoa*.

Asetukset ja tiedot (sivustot, yhteystiedot, jne.) viedään ja tuodaan ***arkistotiedoston*** avulla. Arkistotiedoston tiedostotyyppi on **.vse**.

Vienti: Käyttäjätietojen kopioiminen arkistoon

Voit kopioida käyttäjän sivustot tai asetukset uuteen tietokoneeseen - tai toiselle käyttäjälle samalla koneella seuraavasti:

1. Mille käyttäjälle haluat tehdä arkiston? Jos olet luonut enemmän kuin yhden käyttäjän Communicatoriin, varmista, että oikea käyttäjä on kirjattuna sisään. Lisätietoja on kohdassa Käyttäjäprofiilit > Käyttäjän vaihtaminen 350.

2. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tuo ja vie asetuksia ja tietoja**.

   Asetusten ja tietojen tuonti- ja vientiavustajaa avautuu, ja näet tämän valintaikkunan:

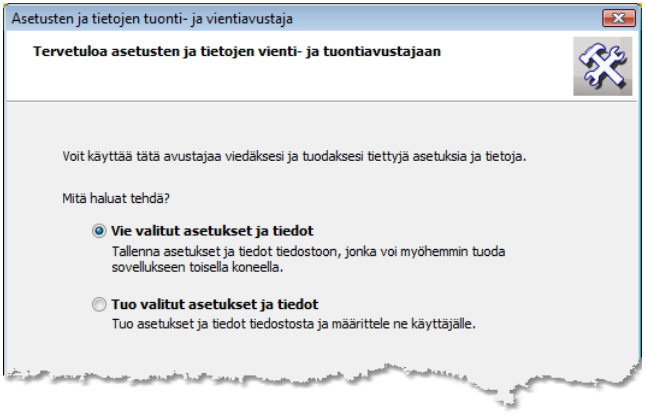

   Valitse Vie.

3. Valitse **Vie** ja napsauta **Seuraava**.

4. Avustajan seuraavassa vaiheessa sinua pyydetään valitsemaan viennin tyyppi. Jos et ole varma, valitse **Muokattu vienti** ja napsauta **Seuraava**.

   Muokatun viennin valintaikkunassa näet kaikki tiedot, jotka on mahdollista viedä. Kun napsautat jotakin luettelon riviä, näet oikealla tarkemman kuvauksen siitä.

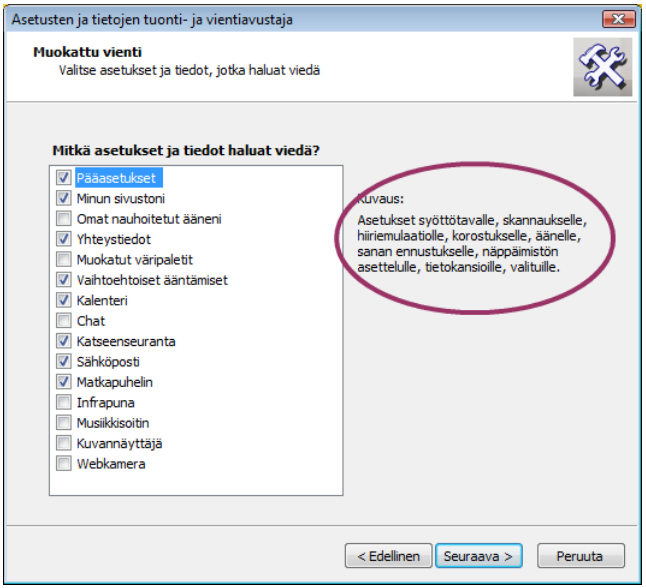

Näet tämän vaiheen, jos valitset Muokattu vienti. Saat lisätietoja jokaisesta vaihtoehdosta.

   Valitse valintaruutuja sen mukaan, mitä haluat sisällyttää vietin. Kun olet tyytyväinen valintoihin, valitse **Seuraava**.

5. Seuraavassa vaiheessa kirjoita nimi arkistotiedostolle ja valitse kansio, johon se tallennetaan. Voit käyttää ohjelman ehdottamaa kansiota. (Sinun on tiedettävä arkiston sijainti, jotta voit kopioida tai tuoda sen myöhemmin.)

© 2010 Viking Software AS

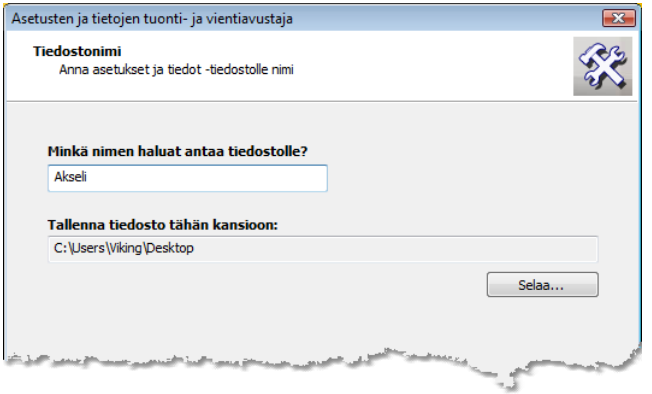

Nimeä arkisto ja määritä mihin se tallennetaan.

6. Napsauta **Seuraava**.

   Näet tilan ja edistymisen ilmoituksia. Kun arkistoiminen on valmis, näet asiasta kertovan viestin.

7. Napsauta **Valmis.**.

Asetusten ja tietojen tuominen arkistosta

Kun olet tallentanut sivustot ja/tai asetukset arkistoon, voit tehdä seuraavia asioita:

- Kopioida tiedoston siirrettävälle levylle tai lähettää sen sähköpostin liitteenä toiseen tietokoneeseen.
- Tuo asetukset ja tiedot arkistotiedostosta toiselle käyttäjälle (samaan tietokoneeseen tai toiseen Tobii Communicatorilla varustettuun tietokoneeseen).

1. Valitse valikkokomento **Tiedosto > Tuo ja vie asetuksia ja tietoja**.

   Asetusten ja tietojen tuonti- ja vientiavustajaa avautuu, ja näet tämän valintaikkunan:

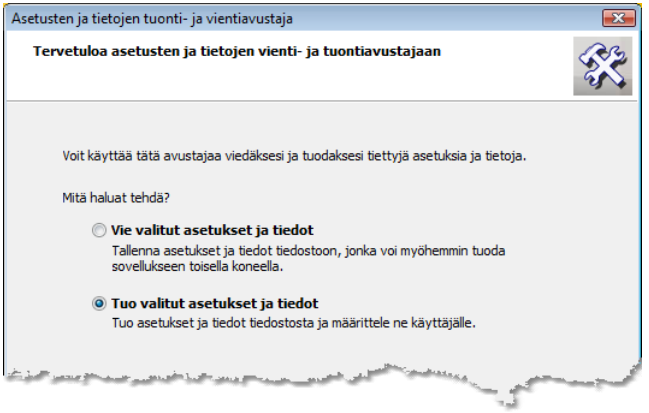

Tuonti- ja vientiavustajan ensimmäinen vaihe.

3. Valitse **Tuo** ja napsauta **Seuraava**.

   Tobii Communicator näyttää vain tietokoneen arkistotiedostot (tyyppiä .vse).

   Saatat joutua käyttämään kansiohakemistoa löytääksesi kansion, johon olet tallentanut tai kopioinut arkistotiedoston:

Valitse kansio ja arkistotiedosto, jonka halut tuoda.

4. Valitse kansio, joka sisältää arkistotiedoston. Valitse arkistotiedosto tuontia varten. Napsauta **Seuraava**.

   Ruutuun ilmestyy Valitse käyttäjä -vaihe.

 © 2010 Viking Software AS

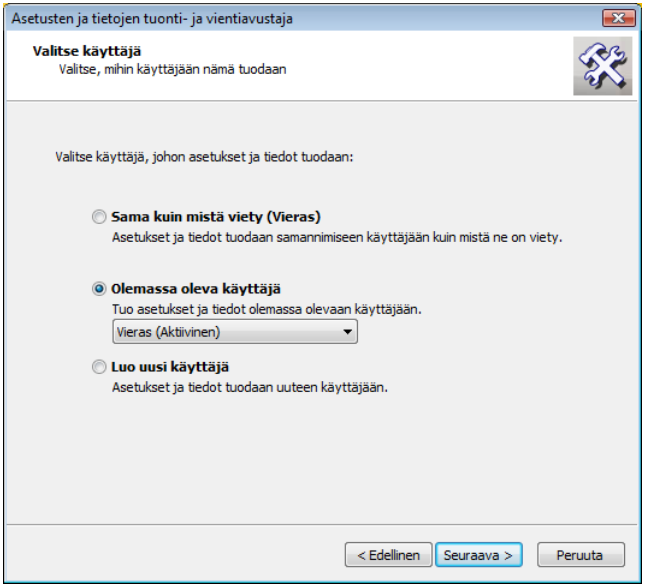

Tobii Communicator näyttää kaikki käyttäjät kyseisellä tietokoneella.

5. Valitse olemassa oleva käyttäjä tai luo uusi Communicator-käyttäjä. Lisätietoja useiden käyttäjien käytöstä on kohdassa Käyttäjäprofiilit 348.

6. Valitse **Seuraava**.

   Näet tilanneilmoituksia. Kun tuonti on valmis, näet asiasta kertovan viestin.

7. Napsauta **Valmis.**.

Käyttöoikeudet

Communicatorin lisenssi (käyttöoikeus) myönnetään yhdelle käyttäjälle: henkilölle, joka käyttää sivustoja.

Terapeutti voi käyttää ohjelmaa käyttäjän lisenssillä.

Kokeiluversio

Voit hankkia Tobii Communicator 4:n kokeiluversion ilmaiseksi. Kuka tahansa saa käyttää kokeiluversiota sallitun aikarajan puitteissa.

Terapeutit ja henkilökohtaiset avustajat

Terapeutti tai henkilökohtainen avustaja saa käyttää ohjelman kokeiluversiota omalla tietokoneellaan rajattoman ajan, kunhan käytön tarkoituksena on avustaa käyttäjää, jolla on tarvittava käyttöoikeus.

Aktivoinnin poistaminen

Jos sinun on käytettävä yhtä lisenssiä kahdessa eri tietokoneessa, voit asentaa ohjelman kumpaankin koneeseen, mutta vain yksi asennus voi kerrallaan olla aktivoituna. Poista aktivointi yhdestä asennuksesta komennolla **Ohje > Poista aktivointi** ennen toisen asennuksen aktivoimista samalla aktivointikoodilla.

Voit toistaa tämän toimenpiteen niin usein kuin tarpeellista.

© 2010 Viking Software AS

Sivustojen tiedot ja turvallisuus

Ominaisuus-valintaikkunassa on kolme välilehteä. Tiedot- ja Tarkoitus-välilehtien kenttiin voit kirjoittaa tietoja itsestäsi ja antaa yhteystietosi sekä kertoa tietoja sivustosta.

Kun olet nähnyt vaivan luoda hyvin suunniteltu, toimiva sivusto, saatat haluta jakaa sen muiden kanssa tai jopa myydä sen.

Et kuitenkaan välttämättä ole paikalla, kun muut käyttävät tekemääsi sivustoa.

Voit lisätä selittäviä tietoja tiedostoihin komennolla **Tiedosto > Sivuston ominaisuudet.** **Tiedot-välilehden** ja **Tarkoitus-välilehden** avulla voit lisätä "upotettuja" käyttöohjeita ja yhteystietoja sivustoihin:

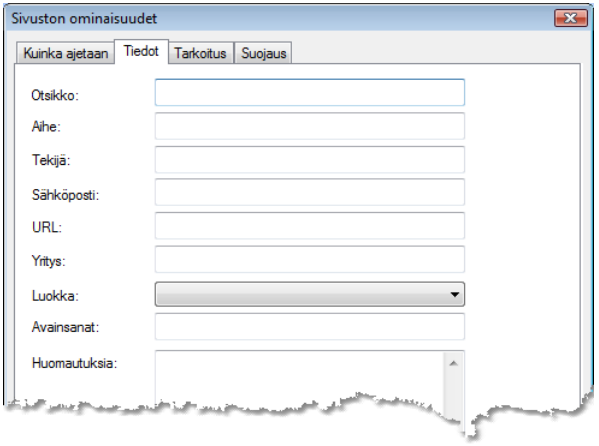

Tätä tämä kaavake, jos aiot antaa sivuston muiden käytettäväksi.

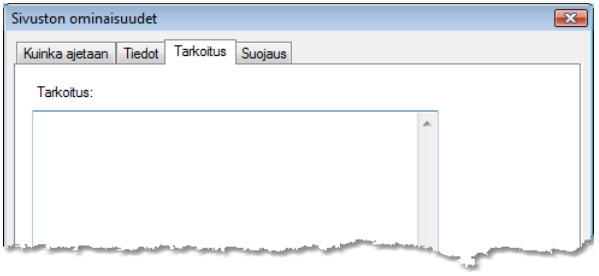

Tarkoitus-välilehdellä on paljon tilaa selittävällä tekstille.

Neljäs välilehti on Turvallisuus.

Turvallisuus-välilehden avulla voit suojata sivustoa tahattomilta tai luvattomilta muutoksilta. Voit myös suojata tiedoston luvattomalta käytöltä.

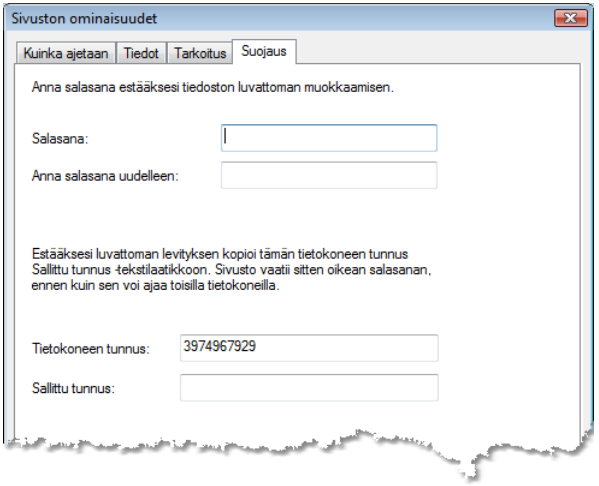

Turvallisuus-välilehdeltä voit säätää, ketkä saavat käyttää sivustoa.

Luvattoman muokkaamisen estäminen

Jos suojaat sivuston salasanalla, silloin sinun (tai kenen tahansa) on annettava salasana, jotta tiedostoa voi muokata. Sivustoa voidaan silti käyttää ajotilassa ilman salasanan antamista.

Suojaa sivusto salasanalla seuraavasti:

1. Sinun on oltava **muokkaustilassa**. Jos et ole varma kummassa käyttötilassa olet, paina **VAIHTO+F5**.
2. Valitse valikkokomento **Sivu > Sivun ominaisuudet.**
3. Avaa **Turvallisuus-välilehti.**
4. Kirjoita täysin sama salasana kahdesti:

© 2010 Viking Software AS

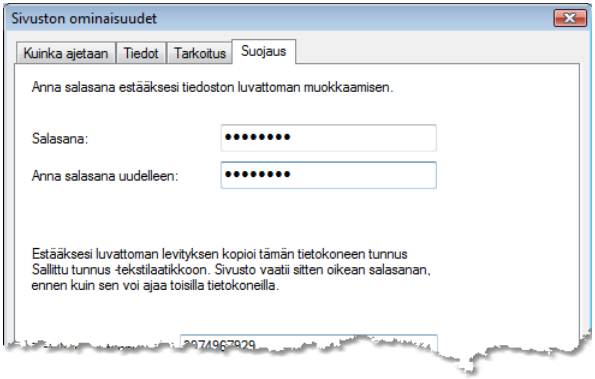

Sivuston salasanan luominen.

5. Napsauta **OK.**

   Kuka tahansa, joka yrittää avata sivustoa muokkaustilassa, näkee tämän valintaikkunan.

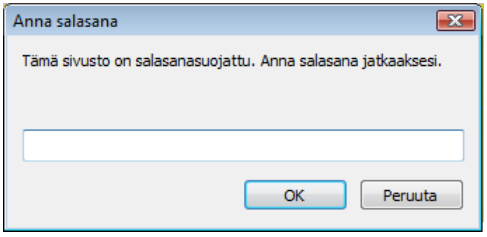

Muokkauksen salasanasuojaus.

Luvattoman kopioinnin estäminen

Salasanalla voidaan myös estää luvaton kopioiminen.

1. Suojaa sivusto salasanalla, kirjoita se kahdesti, kuten yllä on kuvattu.

   Tietokoneen tunnus -kenttä näyttää aina sen tietokoneen tunnuksen, jolla työskentelet.

2. **Valitse tunnusnumero** harmaassa kentässä ja kopioi se painamalla **CTRL + C** .

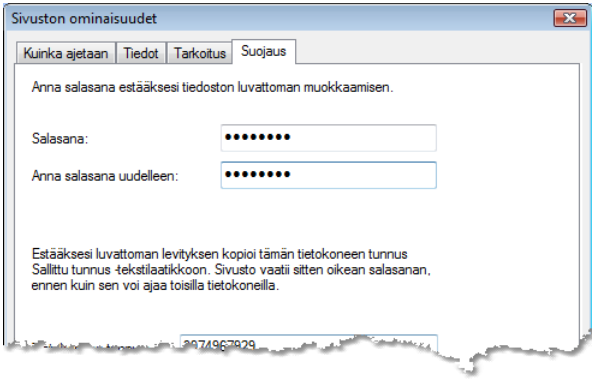

Estä luvattomien kopioiden käyttäminen muissa tietokoneissa lisäämällä tietokoneen tunnusnumero.

3. Vie osoitin **Sallittu tunnus** -kenttään ja liitä tunnus painamalla **CTRL + V**.

4. Napsauta **OK**.

   Sivusto toimii nyt ajotilassa kyseisessä tietokoneessa ilman, että se kysyy salasanaa. Sivuston käyttäminen muokkaustilassa vaatii kuitenkin salasanan.

   Jos tiedosto kopioidaan toiseen tietokoneeseen sinun tietämättäsi, Tietokoneen tunnus -kentän sisältö muuttuu toisen tietokoneen tunnukseksi.

   Sallittu tunnus -kentän tunnus ei kuitenkaan muutu. Koska näiden kahden kentän tiedot eivät täsmää, sivuston *myös* ajotilassa vaatii salasanan. Niin ikään, ainoastaan henkilö, joka tietää salasanan, pystyy vaihtamaan Turvallisuus-välilehden asetuksia ja poistamaan suojauksen.

© 2010 Viking Software AS

Hakemisto

- A -

ABC-näppäimistöasettelu 317
Aihiot, painike 139
Aja ikkunassa 99
Aja sivusto 29, 99
Ajotila 26
Ajotila, vertailu 28
Ajotilan valikot 30
Aloituskäyttäjä 348
Aloitussivusto 58
AppScan 256
Asentaminen, Communicator 20
Aseta syöttötapa 54
Asettelu > Sijoita tasaisesti 121
Asettelu > Sovita koot 121
Asettelu > Tasaa 121
Asettelu, kohdista ruudukkoon 121
Asettelu, näppäimistö 317
Asetukset > GSM 340
Asetukset > Hiiriemulaatio 256, 267
Asetukset > Infrapuna-asetukset 324
Asetukset > Korostus 311
Asetukset > Matkapuhelin 340
Asetukset > Musiikkisoitin 339
Asetukset > Näppäimistön asettelu 317
Asetukset > Sanan ennustus 313
Asetukset > Skannausasetukset 253
Asetukset > Syöttötapa 54
Asetukset > Sähköposti 335
Asetukset > Tietokansiot 320
Asetukset > Ääni 283, 291, 292
Asetukset, Hallinnoi käyttäjiä 348
Asetukset, Vaihda käyttäjää 348
Asetusavustaja 32, 44
Asetustila (vanha nimi) 26
Automaattiset painikkeet 72
AVI-tiedostot 96
Avustaja, asetukset 44
Avustaja, Boardmaker muuntaminen 180
Avustaja, painikkeen muokkaus 37
Avustajatyylin ponnahdusikkunat 164
Avaa sivusto 102

- B -

Boardmaker-tiedostojen muuntaminen 180
Boardmaker-tiedostot 180

- C -

Communicatorin tietojen sijainti 320

- D -

Digitaalinen puhe 283

- E -

Edellinen sivu, siirry 105
Ei-valittava painike 124
Emulaatio, hiiri 256
Ennustus, fraasit 298
Ensimmäinen sivu 98
Erikoissivustot 32

- F -

Fontti 86

© 2010 Viking Software AS

Fraasilista 298

- G -

GEWA-asetukset 324
GEWA-hallinta 333
GSM-asetukset 340

- H -

Hallinnoi fraaseja 298
Hallinnoi kontakteja 296
Hallinnoi laitetta -valintaikkuna 333
Hammaspyöräsymboli 148, 151
Hiiren napsaus, syöttötapa 54
Hiiriemulaatio 256
Hiiriemulaatio, käynnistä 269
Hiiriemulaation asetukset 267
Hiiriemulaation merkitsin 271
Hiiriemulaation työkalurivit 260
Hiiriviipyily, syöttötapa 54
Hyperlinkit 105

- I -

Ikkuna, viesti 153
Infrapunakaukosäätimen asetukset 324
IR (infrapuna) 324
IR-laite, hallinnoi 333

- J -

Jäljennä painike 170
Järjestys skannaukselle 248
Järjestys, näppäimistön näppäimet 317
Järjestä Minun sivustoni 304

- K -

Kaiutin, käytä yhtä 291
Kansiot 102
Katseenseuranta, näppäimistön asettelu 317
Katseenseuranta, syöttötapa 54
Katseenseuranta, Tobii 184
Kauko-ohjaus 324
Kaukosäädin 324
Keskitä painikkeet 121
Kirjaimen ulkoasu 86
Kirjasto, kuva 274
Kirjasto, musiikki 339
Kirjasto, ääni 285
Kirjoittaminen 185
Kirjoittaminen, puhu ääneen 292
Kirjoittaa painikkeeseen 84
Kohdista ruudukkoon 121
Kohteen monistaminen 75
Kokeiluversio 358
Koko ruudun näkymä 99
Koko, sovita painikkeet 121
Kommunikaatioikkuna 153
Kontaktit, hallinnoi 296
Kopioi (monista) painike 75
Kopioi painike 170
Kopioi painikeaihioita 139
Kopioi painikkeen ulkoasu 113
Kopioi sivustosta toiseen 174
Kopioi toiminnot 172
Kopioi toiseen tietokoneeseen 353
Kopioi ulkoasu 172
Korostus 311
Kosketusnäyttö, syöttötapa 54
Kotisivu 32, 46
Kotisivu, suosikit & järjestys 51

© 2010 Viking Software AS

Kotisivu, valitse 48
Kursori, hiiriemulaatio 271
Kursori, skannaus 252
Kursorin ulkoasu 311
Kuuluvan vihjeen asetukset 291
Kuva painikkeessa 89
Kuva taustalla 115
Kuva, staattinen 115
Kuvakirjasto 274
Kuvakirjasto, näytä sisältö 279
Kuvitus painikkeessa 89
Kytkimen käyttäjät, skannaus 244
Kytkin, asetukset 253
Kytkin, käyttö Windowsissa 256
Kytkin, skannauskursori 252
Kytkin, syöttötapa 54
Kytkin, äänivihjeet 291
Käskyt sivun avaaminen / sulkeminen 146
Käynnistä Communicator 24
Käynnistä hiiriemulaation 269
Käyttäjä, siirrä toiseen tietokoneeseen 353
Käyttäjä, skannaus 244
Käyttäjän kotisivu 46
Käyttäjän kotisivu, valitse 48
Käyttäjän sivustot, valitse 46
Käyttäjän syöttötapa 54
Käyttäjänimet, tietoja 348
Käyttäjätietojen sijainti 320
Käyttöoikeus 358
Käyttöoikeus, ohjelman 358
Käytä ruudukkoa 72
Käytä synteettistä puhetta 283

- L -

Leikepöytä 81
Lihavoitu teksti 86
Liikkuminen sivustossa 105
Liitä määräten 172
Liitä ulkoasu 113
Linkitä sivuja 105
Listat, sana 300
Lisää kuvakirjasto 274
Lisää ääniä 285
Liukuvärjäys 111
Lue ääneen, ääntäminen 302
Luettelo, yhteystiedot 296
Luo käyttäjä 348

- M -

Mallisivustot 33
Mallisivustot, uudelleen käyttäminen 177
Matkapuhelinasetukset 340
Merkitseminen 78
Merkitseminen ajotilassa 311
Mihin sivustot on tallennettu 320
Monista painike -työkalu 75
MP3-soitin 339
MPEG-tiedostot 96
MPE-tiedostot 96
MPG-tiedostot 96
Muokattu väripaletti 127
Muokkaustila 26
Muokkaustila, vertailu 28
Muokkaustilan ja ajotilan vertailu 28
Muokkaa > Kopioi 170
Muokkaa > Liitä 170
Muokkaa > Liitä määräten > Toiminnot jne.. 172
Muokkaa > Liitä määräten > Ulkoasu 172
Muokkaa > Valitse kaikki 78
Muokkaa painiketta ajotilassa 37
Muokkaa painiketta muokkaustilassa 40
Muokkaa painikkeen toimintoja 143

© 2010 Viking Software AS

Muokkaa-työkaluryhmä 63
Muokkaa-valikon komennot 81
Muoto, painike 111
Musiikkikirjasto 339
Musiikkisoittimen asetukset 339
Muunna painiketta ajotilassa 37
Muuta painiketta muokkaustilassa 40
MyTobii, sivustot 184
MyTobii, syöttötapa 54
Määrätty sijainti ajotilassa 99

- N -

Nauhoita ääniä 288
Navigaatiotyökalurivi, ajotila 30
Nimet, yhteystiedot 296
Nopeus, skannaus 253
Normaali työkalurivi, ajotila 30
Numerosivut 131
Näkymättömät painikkeet 124
Näppäimistö, kirjoittaminen 185, 313
Näppäimistön asettelu 317
Näppäimistösyöttö 97
Näppäimistöt 185
Näppäinten järjestys 317
Näytä > Ajotila 26
Näytä > Muokkaustila 26
Näytä > Painikeaihiot 139
Näytä > Työkalurivi 63
Näytä kirjasto 279
Näytöt, malli- 33

- O -

Ohjauspallo, syöttötapa 54
Ohjaussauva, syöttötapa 54
Ohje > Tarkista päivitykset 23
Ohjelmistolisenssi 358
Oikean painikkeen valikot 30, 63
Omat nauhoitetut ääneni 288
Omat äänet, nauhoita 288
Osoiteluettelo 296
Osoitintyökalu 63

- P -

Painike > Ei valittavissa 124
Painike > Linkki 105
Painike > Lisää kuva 89
Painike > Määrittele näppäimenpainallus 97
Painike > Painikkeen toiminnot 143
Painike > Piilotettu 124
Painike > Poista kuva 89
Painike > Tekstin ominaisuudet 86
Painike > Video 96
Painike > Älypainiketyyppi 151
Painike > Ääni 92
Painike sovita koot 121
Painike, kopio 170
Painike, näkymätön 124
Painike, piirrä 111
Painikeaihiot 139, 148
Painikeruudukko 72
Painiketyökalu 111
Painikkeen kursori 311
Painikkeen kuva 89
Painikkeen marginaali, katso siirtymä 86
Painikkeen muokkaus ajotilassa 37
Painikkeen muokkaus muokkaustilassa 40
Painikkeen muokkausavustaja 37, 40
Painikkeen muoto 111
Painikkeen sisältö 82
Painikkeen teksti 84
Painikkeen tekstin muokkaus 84

© 2010 Viking Software AS

Painikkeen ääni 92
Painikkeet, äly- 148, 151
Painikkeiden käskyt 143
Painikkeiden monistaminen 75
Painikkeiden rivitys 121
Painikkeiden tekstin tasaus 86
Painikkeiden toiminnot 143
Paletti, väri 127
Piilota painike 124
Pikanäppäimet 29
Pisteet muokkaustilassa 121
Poista kuva 89
Poista reuna 111
Poista sivu 67
Ponnahduksen sijainti 164
Ponnahdusikkuna avustajatyyli 164
Ponnahdussivut 164
Postiasetukset 335
Premium-versio 12, 324
Profiilit, käyttäjä 348
Puhe, synteettinen 283
Puhelinnumerot 296
Puhu teksti 92
Puhu ääneen kirjoitettaessa 292
Puhuminen, ääntäminen 302
Pyyhi kuva 89
Päivitä Communicator 23

- Q -

QWERTY-asettelu 317

- R -

Reuna, poista 111
Reunan väri 111
Rivi, lisää tai poista 72
Ruudukko, painikkeet 72
Ruudukko, tasauspisteet 121
Ruudut, malli- 33
Ryhmä, skannaus 248
Ryhmät, sivu 131

- S -

Salasana, sivusto 359
Sanakirjat 300
Sanalistat 300
Sanan ennustuksen asetukset 313
Sanan ennustus 300
Sanan ennustus, fraasit 298
SAPI 283
Sarake, lisää tai poista 72
SD Pro -tiedostot 180
Seuraava sivu, siirry 105
Siirry sivulle 105
Siirtymä painikkeen tekstissä 86
Sijainti, tiedot 320
Sisällytetyt materiaalit 33
Sisältö, kuvakirjasto 279
Sisältötyökalu 82
Sisältövälilehdet 143
Sivu > Aseta ensimmäiseksi sivuksi 98
Sivu > Monista sivu 170
Sivu > Näytä ponnahdusikkunana 164
Sivu > Poista 67
Sivu > Sivun ominaisuudet 67, 109, 153
Sivu > Uusi 67
Sivu > Vaihda ruudukkoa 72
Sivujen järjestys 131
Sivujen nimet 131
Sivulinkit 105
Sivulista 98
Sivulista, järjestä 131

© 2010 Viking Software AS

Sivun alusta 109
Sivun avaaminen/sulkeminen 146
Sivun nimeäminen 67, 131
Sivun ominaisuudet 109
Sivun tausta 109
Sivun toiminnot 146
Sivun väri 109
Sivunumerot 131
Sivuryhmät 131
Sivusto, aloitus 58
Sivusto, avaa 102
Sivusto, malli- 33
Sivusto, salasana 359
Sivustojen navigoiminen 105
Sivuston ankkurointi 99
Sivuston komennot 147
Sivuston löytäminen 102
Sivuston ominaisuudet 99
Sivuston toiminnot 147
Sivuston uudelleen nimeäminen 177
Sivustot, järjestä 304
Sivustot, kopioi toiseen 174
Sivustot, tallennuspaikka 320
Skannaus, käytä ei-valittavissa 124
Skannaus, näppäimistön asettelu 317
Skannaus, syöttötapa 54, 244
Skannaus, äänivihjeet 291
Skannausjärjestys 248
Skannauskursori 252
Skannauskursori, hiiriemulaatio 271
Skannauskursorin ulkoasu 311
Skannausnopeus 253
Skannausprioriteetti 248
Skannausryhmä, luo 248
Skannaustapa 253
SMS-asetukset 340
Sovita painikkeiden koko 121
Staattinen teksti tai kuva 115
Sulje Communicator 24
Suorita Communicator 24
Suosikit & järjestys kotisivulla 51
Symboli painikkeessa 89
Synteettinen puhe 92, 283
Synteettinen puhe, ääntäminen 302
Syöttötapa 54
Syöttötapa, skannaus 244, 253
Syöttötapa, Tobii 184
Sähköpostiasetukset 335
Sähköpostiosoitteet 296
Sävytys, täyttötyyli 111
Säädin, kauko- 324

- T -

Tallenna & siirry seuraavaan 82
Tallenna sivusto 70
Tallenna, sijainti 320
Tarkastele kuvakirjaston sisältöä 279
Tasausruudukko 121
Tasaa painikkeet 121
Teksti painikkeessa 84
Teksti, staattinen 115
Teksti-ikkuna 153
Tekstikommunikaatio 298
Tekstin kirjoittaminen 153
Tekstin ominaisuudet 86
Tekstin siirtymä 86
Tekstin tasaaminen 86
Tekstin tyyli 86
Tekstin ulkoasu 86
Tekstin väri 86, 111
Tekstisivustot 185
Tekstiviestiasetukset 340
Tekstiä taustassa 115

© 2010 Viking Software AS

Tervetuloa-sivu 32
Tiedosto > Aja erikoissivusto 32, 33, 48
Tiedosto > Avaa 102
Tiedosto > Sivuston ominaisuudet 99, 359
Tiedosto > Sivuston toiminnot 147
Tiedosto > Tallenna 70
Tiedosto > Tallenna nimellä 177
Tiedosto > Tuo 180
Tiedosto > Uusi 67
Tiedosto > Äskettäin käytetyt 102
Tietokansiot 320
Tietokoneet, kopioi toiseen 353
Tira2-asetukset 324
Tobii-käyttäjät, sivustot 184
Toiminnot, kopioi 172
Toimintopainikkeet 143
Tunnus, käyttäjä 348
Turvallisuus 359
Tutkaskannaus 257
Tyhjä sivu 67
Työkalurivi, kirjasin 86
Työkalurivi, ulkoasu 86
Työkalurivit 63
Työkalurivit, hiiriemulaatio 260
Työkaluryhmä, Muokkaa 63
Työkalut > Järjestä Minun sivustoni 304
Työkalut > Kuvakirjastot 274
Työkalut > Nauhoita uusi ääni 288
Työkalut > Omat fraasit 298
Työkalut > Omat kontaktit 296
Työkalut > Omat nauhoitetut ääneni 288
Työkalut > Sanakirjat 300
Työkalut > Vaihtoehtoiset ääntämiset 302
Työkalut > Väripaletti 127
Työkalut > Äänikirjastot 285
Työn tallentaminen 70
Tähtäinskannaus 257
Täyttöväri 111

- U -

Ulkoasu, kopioi 113, 172
Ulkoasu, skannauskursori 252
Ulkoasutyökalurivi 111
Uudet ominaisuudet, versio 4 15
Uusi käyttäjä 348
Uusi sivu 67
Uusin versio Communicatorista 23

- V -

Vaihda näkymää 29
Vaihda painiketta ajotilassa 37
Vaihda painiketta muokkaustilassa 40
Vakiotyökalurivi 63
Valitse kotisivu 48
Valitse sivustoja 46
Valitse syöttötapa 54
Valitseminen 78
Vapaapiirtosivu-välilehti 121
Versio 4, uudet ominaisuudet 15
Versio, premium 12, 324
Vianmääritys, äänet 282
Video 96
Videon toistaminen 96
Vieraskäyttäjä 70, 348
Viesti-ikkuna 153
Viestitysasetukset 340
Vihje, kuuluva 291
Väri, kursori 311
Väri, sivu 109
Väri, teksti 86
Väri: Teksti, reuna ja täyttö 111
Väripaletti 127

© 2010 Viking Software AS

- W -

Windowsin leikepöytä 81

- Y -

Ympäristön hallinta 324

- Z -

Älypainike, luo 151
Älypainiketyypit 148
Älypainikkeet, mitä ovat 148
Ääni, käyttöönotto 282
Ääni, nauhoita 288
Ääni, puhu kirjoitettu 292
Ääni, yleiskatsaus 281
Äänikirjasto 285
Ääntäminen, synteettinen puhe 302

© 2010 Viking Software AS

Hyödyllisiä pikanäppäimiä ajotilassa

Siirry muokkaustilaan	Vaihto + F5
Aja kokoruututilassa Päällä/pois	F10
Poistu kokoruututilasta	Esc
Muokkaa painiketta Ajotilassa	Ctrl + vasen painike
Ponnahdusvalikko	Oikea painike
Tulosta	Ctrl + P
Avaa sivusto	Ctrl + O
Tallenna	Ctrl + S
Sulje Communicator	Alt + F4